

วุฒิสภา

เอกสารประกอบการพิจารณา

ร่าง

พระราชบัญญัติ
สหกรณ์ (ฉบับที่ ..)

พ.ศ.

(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

บรรจุระเบียบวาระการประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๔ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ)

วันจันทร์ที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๕๒

อ.พ. ๔/๒๕๕๒

จัดทำโดย

สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

www.senate.go.th

บทสรุปสำหรับสมาชิกวุฒิสภา

ร่างพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

ร่างพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเสนอต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เพื่อให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณา รวมทั้งสิ้น จำนวน ๔ ฉบับ ดังนี้

๑. เสนอโดย คณะรัฐมนตรี ชุดที่มี นายสมัคร สุนทรเวช เป็นนายกรัฐมนตรี เสนอต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๓ กันยายน ๒๕๕๑ และได้บรรจุระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๒ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๕๑

๒. เสนอโดย นายวิชาญ มีนชัยนันท์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรพรรคพลังประชาชน กับคณะเสนอต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๕๑ และได้บรรจุระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๒ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๕๑

๓. เสนอโดย นายวิทยา บุรณศิริ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน กับคณะเสนอต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๕๑ และได้บรรจุระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๖ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๙ เมษายน ๒๕๕๑

๔. เสนอโดย นายวินัย เสนเนียม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์ กับคณะเสนอต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๕๑ และได้บรรจุระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๒๔ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๑

อนึ่ง ในคราวประชุมคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๕๑ ได้พิจารณาและให้ความเห็นชอบร่างพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาแล้ว ตามที่กระทรวงการเกษตรและสหกรณ์เสนอ และให้ส่งคณะกรรมการประสานงานสภาผู้แทนราษฎร พิจารณาก่อนนำเสนอสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาต่อไป

สภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ทั้ง ๔ ฉบับพร้อมกันไปในวาระที่หนึ่งชั้นรับหลักการ ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๒๕ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพฤหัสบดีที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๑ และในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๒๖ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๑ ที่ประชุมได้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๔ ฉบับ พร้อมกันไปด้วยคะแนนเสียง ๒๕๖ เสียง ไม่รับหลักการ ไม่มี และงดออกเสียง ไม่มี

ร่างพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรีและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นผู้เสนอ)

ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว

.....

และมีมติให้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญ
จำนวน ๓๖ คน เพื่อพิจารณาในวาระที่สองชั้น
คณะกรรมการโดยถือเอาร่างพระราชบัญญัติของ
คณะรัฐมนตรีเป็นหลักในการพิจารณา กำหนด
การแปรญัตติ ภายใน ๑๔ วัน

เมื่อคณะกรรมการวิสามัญฯ
พิจารณาเสร็จแล้ว ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติ
ฉบับนี้ พร้อมด้วยรายงานของคณะกรรมการ
วิสามัญฯ ต่อประธานสภาผู้แทนราษฎรและ
ได้บรรจุระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร
ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๑ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ)
เป็นพิเศษ ในวันพฤหัสบดีที่ ๑๓ สิงหาคม
๒๕๕๒ และสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาร่าง
พระราชบัญญัติฉบับนี้ในวาระที่สองชั้น
พิจารณาเรียงลำดับมาตรา เมื่อพิจารณา
เรียงลำดับมาตราจนจบร่างแล้วได้มีการพิจารณา
ทั้งร่างเป็นการสรุปอีกครั้งหนึ่ง โดยไม่มี
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรขอแก้ไขถ้อยคำแต่
อย่างใด

เมื่อจบการพิจารณาในวาระที่สองชั้น
พิจารณาเรียงตามลำดับมาตราแล้วที่ประชุม
สภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาต่อไปในวาระที่สาม
โดยลงมติเห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติ
สหกรณ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ด้วยคะแนนเสียง
๒๗๑ เสียง ไม่เห็นชอบด้วยคะแนนเสียง
๙ เสียง งตออกเสียง ๑ เสียง และไม่ลงคะแนน
๑๒ เสียง และส่งให้วุฒิสภาพิจารณาต่อไป
เมื่อวันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๕๒ ตามรัฐธรรมนูญ
แห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๔๖^๑

^๑มาตรา ๑๔๖ ภายใต้บังคับมาตรา ๑๖๘
เมื่อสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติ
ที่เสนอตามมาตรา ๑๔๒ และลงมติเห็นชอบแล้ว
ให้สภาผู้แทนราษฎรเสนอร่างพระราชบัญญัตินั้นต่อ
วุฒิสภา วุฒิสภาต้องพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรีและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นผู้เสนอ)

ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว

อนึ่ง ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติ
เห็นชอบด้วยกับข้อสังเกตของคณะกรรมการ
วิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติสหกรณ์
(ฉบับที่ ..) พ.ศ. ด้วยคะแนนเสียง ๒๗๒ เสียง
ไม่เห็นด้วย ไม่มี งตออกเสียง ไม่มี ไม่ลงคะแนน
เสียง ๖ เสียง

ร่างพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ..)
พ.ศ. มีหลักการและเหตุผล ดังนี้

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติสหกรณ์
พ.ศ. ๒๕๕๒ ดังต่อไปนี้

ที่เสนอมานั้นให้เสร็จภายในหกสัปดาห์ แต่ถ้ร่าง
พระราชบัญญัตินั้นเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการ
การเงิน ต้องพิจารณาให้เสร็จภายในสามสัปดาห์ ทั้งนี้
เว้นแต่วุฒิสภาจะได้ลงมติให้ขยายเวลาออกไปเป็น
กรณีพิเศษซึ่งต้องไม่เกินสามสัปดาห์ กำหนดวันดังกล่าว
ให้หมายถึงวันในสมัยประชุม และให้เริ่มนับแต่วันที่
ร่างพระราชบัญญัตินั้นมาถึงวุฒิสภา

ระยะเวลาดังกล่าวในวรรคหนึ่ง ไม่ให้นับรวม
ระยะเวลาที่อยู่ในระหว่างการพิจารณาของ
ศาลรัฐธรรมนูญตามมาตรา ๑๔๙

ถ้าวุฒิสภาพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ
ไม่เสร็จภายในกำหนดเวลาที่กล่าวในวรรคหนึ่ง ให้ถือว่า
วุฒิสภาได้ให้ความเห็นชอบในร่างพระราชบัญญัตินั้น

ในกรณีที่สภาผู้แทนราษฎรเสนอร่าง
พระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงินไปยังวุฒิสภาให้
ประธานสภาผู้แทนราษฎรแจ้งไปด้วยว่าร่าง
พระราชบัญญัติที่เสนอไปนั้นเป็นร่างพระราชบัญญัติ
เกี่ยวกับการเงิน คำแจ้งของประธานสภาผู้แทนราษฎร
ให้ถือเป็นเด็ดขาด

ในกรณีที่ประธานสภาผู้แทนราษฎรมิได้แจ้ง
ไปว่าร่างพระราชบัญญัติใดเป็นร่างพระราชบัญญัติ
เกี่ยวกับการเงิน ให้ถือว่าร่างพระราชบัญญัตินั้น
ไม่เป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน

(๑) แก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบของ คณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ คณะกรรมการบริหาร กพส. การดำรงตำแหน่ง ของกรรมการบริหาร กพส. ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้ง ลักษณะต้องห้ามของกรรมการหรือผู้จัดการ และแก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบของ คณะกรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์ แห่งประเทศไทย การพ้นจากตำแหน่งของ กรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่ง ประเทศไทย (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง มาตรา ๓๐ มาตรา ๓๑ มาตรา ๕๒ มาตรา ๑๑๒ และมาตรา ๑๑๕)

(๒) แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับ อำนาจหน้าที่ของนายทะเบียนสหกรณ์ในการ แต่งตั้งรองนายทะเบียนสหกรณ์ (แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๑๕)

(๓) แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับ การใช้สิทธิเรียกร้องหรืออายัดค่าหุ้นในระหว่าง ที่สมาชิกภาพยังไม่สิ้นสุด (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๒ วรรคสอง)

(๔) กำหนดให้ผู้บังคับบัญชาหรือ นายจ้างสามารถหักเงินเดือนหรือค่าจ้างของ สมาชิกเพื่อชำระหนี้ให้แก่สหกรณ์เมื่อได้รับความยินยอม และกำหนดให้สมาชิกสามารถตั้ง ผู้รับโอนประโยชน์ของตนเมื่อถึงแก่ความตายได้ ตามกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์ (เพิ่มมาตรา ๔๒/๑ และมาตรา ๔๒/๒)

(๕) แก้ไขเพิ่มเติมอำนาจหน้าที่ของ สหกรณ์ให้สามารถรับฝากเงินจากสมาคม ฅาปนกิจสงเคราะห์ได้ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๖ (๕))

(๖) แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์ในการ กำหนดอัตราการเก็บค่าบำรุงสันนิบาตสหกรณ์ แห่งประเทศไทย (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖๐ วรรคหนึ่ง)

(๗) กำหนดให้รัฐมนตรีมีอำนาจเรียก ประชุมใหญ่วิสามัญ และกำหนดให้ คณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ เป็นผู้วินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินการ ของสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย (เพิ่มมาตรา ๑๑๖ วรรคสี่ และมาตรา ๑๑๗/๑)

เหตุผล

โดยที่พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ มีบทบัญญัติบางประการไม่เหมาะสมกับ สภาพการณ์ในปัจจุบัน และไม่เอื้อประโยชน์ต่อ การดำเนินกิจการสหกรณ์ สมควรปรับปรุง บทบัญญัติเกี่ยวกับองค์ประกอบและการดำรง ตำแหน่งของคณะกรรมการ ลักษณะต้องห้ามของ กรรมการหรือผู้จัดการ หลักเกณฑ์การพ้นจาก ตำแหน่งของกรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์ แห่งประเทศไทย การแต่งตั้งรองนายทะเบียน สหกรณ์ เงินค่าหุ้น การตั้งผู้รับโอนประโยชน์ของ สมาชิกผู้ตาย อำนาจหน้าที่ของสหกรณ์ในการรับ ฝากเงิน หลักเกณฑ์ในการกำหนดอัตราการเก็บ ค่าบำรุงสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย อำนาจ ของรัฐมนตรีในการเรียกประชุมใหญ่วิสามัญ และแนวทางการแก้ปัญหาการดำเนินการของ สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยให้ครอบคลุม และเหมาะสมยิ่งขึ้น เพื่อให้การดำเนินกิจการของ สหกรณ์สามารถลุล่วงไปได้ จึงจำเป็นต้อง ตราพระราชบัญญัตินี้

ร่างพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ..)
พ.ศ. มีเนื้อหารวมจำนวน ๑๘ มาตรา
สรุปสาระสำคัญ ได้ดังนี้

๑. ชื่อพระราชบัญญัติ (ร่างมาตรา ๑)
พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติ
สหกรณ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.”

๒. คำปรารภ
โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติม
กฎหมายว่าด้วยสหกรณ์

๓. บทจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล
พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการ
เกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล
ซึ่งมาตรา ๒๙^๖ ประกอบกับมาตรา ๔๑^๗ ของ
รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้

^๖มาตรา ๒๙ การจำกัดสิทธิและเสรีภาพของ
บุคคลที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้ จะกระทำมิได้
เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย
เฉพาะเพื่อการที่รัฐธรรมนูญนี้กำหนดไว้และเท่าที่
จำเป็น และจะกระทบกระเทือนสาระสำคัญแห่งสิทธิ
และเสรีภาพนั้นมิได้

กฎหมายตามวรรคหนึ่งต้องมีผลใช้บังคับ
เป็นการทั่วไป และไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใด
กรณีหนึ่งหรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเจาะจง
ทั้งต้องระบุบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจ
ในการตรากฎหมายนั้นด้วย

บทบัญญัติในวรรคหนึ่งและวรรคสอง
ให้นำมาใช้บังคับกับกฎที่ออกโดยอาศัยอำนาจ
ตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายด้วยโดยอนุโลม

^๗มาตรา ๔๑ สิทธิของบุคคลในทรัพย์สิน
ย่อมได้รับความคุ้มครอง ขอบเขตแห่งสิทธิและ
การจำกัดสิทธิเช่นนี้ย่อมเป็นไปตามที่กฎหมาย
บัญญัติ

การสืบทอดย่อมได้รับความคุ้มครองสิทธิ
ของบุคคลในการสืบทอดย่อมเป็นไปตามที่กฎหมาย
บัญญัติ

กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติ
แห่งกฎหมาย

๔. วันใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๒)

พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่
วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

๕. บทรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้
(ร่างมาตรา ๑๘)

ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและ
สหกรณ์รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

๖. เนื้อหาของร่างพระราชบัญญัติ

๖.๑ แก้ไขของค ปร กอบ ของ
คณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ
(ร่างมาตรา ๓ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๙
วรรคหนึ่ง)

๖.๒ กำหนดให้อำนาจนายทะเบียน
สหกรณ์แต่งตั้งข้าราชการในสังกัดกระทรวงเกษตร
และสหกรณ์เป็นรองนายทะเบียนสหกรณ์
(ร่างมาตรา ๔ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๕)

๖.๓ แก้ไขของค ปร กอบ ของ
คณะกรรมการบริหาร กพส. (ร่างมาตรา ๕ แก้ไข
เพิ่มเติมมาตรา ๓๐)

๖.๔ กำหนดให้นำบทบัญญัติเกี่ยวกับ
วาระการดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่ง
ของคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ
ตามมาตรา ๑๑ และมาตรา ๑๒ มาใช้บังคับแก่
การดำรงตำแหน่งของกรรมการบริหาร กพส.
ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้แทนของสหกรณ์
และผู้แทนกลุ่มเกษตรกรโดยอนุโลม
(ร่างมาตรา ๖ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๑)

๖.๕ เพิ่มบทบัญญัติเกี่ยวกับเงินค่าหุ้น
เพื่อเป็นการคุ้มครองแก่สหกรณ์โดยห้ามมิให้
เจ้าหน้าที่ของสมาชิกใช้สิทธิเรียกร้องหรืออายัด
ค่าหุ้นของสมาชิกในระหว่างที่สมาชิกภาพของ

ร่างพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรีและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นผู้เสนอ)

ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว

.....

สมาชิกยังไม่สิ้นสุด และเมื่อสมาชิกภาพของสมาชิกสิ้นสุดลง สหกรณ์มีสิทธินำเงินตามมูลค่าหุ้นที่สมาชิกมีอยู่มาหักกลบลบหนี้ที่สมาชิกผูกพันต้องชำระหนี้แก่สหกรณ์ได้ และให้สหกรณ์มีฐานะเป็นเจ้าหนี้บุริมสิทธิพิเศษเหนือเงินค่าหุ้นนั้น (ร่างมาตรา ๗ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๒ วรรคสอง)

๖.๖ เพิ่มบทบัญญัติเกี่ยวกับการแสดงเจตนายินยอมเป็นหนังสือไว้กับสหกรณ์ เพื่อให้สหกรณ์ได้รับการชำระหนี้จากสมาชิกเป็นลำดับแรกถัดจากหนี้ภาษีอากรและการหักเงินเข้ากองทุน โดยให้ผู้บังคับบัญชาในหน่วยงานของรัฐ หรือนายจ้างในสถานประกอบการ หรือหน่วยงานอื่นใดที่สมาชิกปฏิบัติหน้าที่อยู่หักเงินเดือนหรือค่าจ้าง หรือเงินอื่นใดที่ถึงกำหนดจ่ายแก่สมาชิก เพื่อชำระหนี้หรือภาระผูกพันอื่นที่มีต่อสหกรณ์มีอาจถอนคืนได้ เว้นแต่สหกรณ์ให้ความยินยอม (ร่างมาตรา ๘ เพิ่มความเป็นมาตรา ๔๒/๑)

๖.๗ เพิ่มบทบัญญัติให้สมาชิกมีสิทธิทำหนังสือตั้งบุคคลหนึ่งหรือหลายคนเป็นผู้รับโอนประโยชน์ในเงินค่าหุ้น เงินฝาก หรือเงินอื่นใดจากสหกรณ์เมื่อตนถึงแก่ความตายโดยมอบให้แก่สหกรณ์เป็นหลักฐาน (ร่างมาตรา ๘ เพิ่มความเป็นมาตรา ๔๒/๒)

๖.๘ กำหนดให้สหกรณ์มีอำนาจรับฝากเงินจากสมาคมพาณิชย์สงเคราะห์ ซึ่งมีสมาชิกของสมาคมนั้นไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งเป็นสมาชิกของสหกรณ์ผู้รับฝากเงิน (ร่างมาตรา ๙ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๖ (๕))

๖.๙ กำหนดลักษณะต้องห้ามของกรรมการหรือผู้จัดการให้เหมาะสมยิ่งขึ้น (ร่างมาตรา ๑๐ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕๒ (๑))

๖.๑๐ กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีของสหกรณ์โดยให้จัดสรรเป็นทุนสำรองไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๐ ของกำไรสุทธิและเป็นค่าบำรุงสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยตามอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง แต่ต้องไม่เกินร้อยละ ๕ ของกำไรสุทธิ (ร่างมาตรา ๑๑ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖๐ วรรคหนึ่ง)

๖.๑๑ แก้ไของค์ประกอบของคณะกรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย (ร่างมาตรา ๑๒ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๑๒)

๖.๑๒ กำหนดให้กรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยซึ่งที่ประชุมใหญ่เลือกตั้งพ้นจากตำแหน่งเมื่อที่ประชุมใหญ่มีมติให้ถอดถอนออกจากตำแหน่งด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่า ๒ ใน ๓ ของจำนวนผู้แทนสหกรณ์ซึ่งมาประชุม และในกรณีกรรมการพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระให้กรรมการเท่าที่เหลืออยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้ เว้นแต่มีกรรมการเหลืออยู่ไม่ถึง ๒ ใน ๓ (ร่างมาตรา ๑๓ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๑๕)

๖.๑๓ กำหนดให้สมาชิกจำนวนไม่น้อยกว่า ๑ ใน ๑๐ ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดมีสิทธิทำหนังสือร้องขอต่อรัฐมนตรีเพื่อให้เรียกประชุมใหญ่วิสามัญได้ หากคณะกรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยไม่เรียกประชุมใหญ่วิสามัญภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือร้องขอจากสมาชิก (ร่างมาตรา ๑๔ เพิ่มความเป็นวรรคสี่ของมาตรา ๑๑๖)

๖.๑๔ กำหนดให้อำนาจคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติเป็นผู้วินิจฉัยในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินการของสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย (ร่างมาตรา ๑๕ เพิ่มความเป็นมาตรา ๑๑๗/๑)

๖.๑๕ กำหนดบทเฉพาะกาลรองรับคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ คณะกรรมการบริหาร กพส. และคณะกรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย ให้ยังคงปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีคณะกรรมการตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๑๖)

๖.๑๖ กำหนดบทเฉพาะกาลรองรับอัตราค่าบำรุงสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย ที่คณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์กำหนด ตามมาตรา ๖๐ ให้ใช้บังคับไปพลางก่อนจนกว่าจะมีกฎกระทรวงตามพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๑๗)

คำนำ

เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ได้ประมวลและรวบรวมข้อมูลด้านต่าง ๆ ในกระบวนการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติเห็นชอบแล้ว ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๑ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) เป็นพิเศษ เมื่อวันที่พฤหัสบดีที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๕๒ โดยมีเนื้อหา แบ่งออกเป็น ๓ ส่วน ประกอบด้วย

ส่วนที่ ๑ ความเป็นมา สาระสำคัญ ประเด็นที่มีการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่สำคัญ ๆ และผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

ส่วนที่ ๒ ตารางเปรียบเทียบพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๒ (เฉพาะมาตราที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่มีการแก้ไข) กับ ร่างพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว

ส่วนที่ ๓ ข้อมูลประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

ภาคผนวก

- : พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๒
- : กฎกระทรวงกำหนดประเภทของสหกรณ์ที่จะรับจดทะเบียน พ.ศ. ๒๕๕๘
- : รายงานของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. สภาผู้แทนราษฎร
- : ตารางเปรียบเทียบร่างพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) และ ร่างพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (ที่แก้ไขตามมติของคณะกรรมการวิสามัญ พร้อมเหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม)
- : ร่างพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว
- : บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรีและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นผู้เสนอ)

เอกสารประกอบการพิจารณาฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในราชการวงงานด้านนิติบัญญัติ
ของวุฒิสภา โดยมุ่งเน้นสารประโยชน์ในเชิงอ้างอิงเบื้องต้น สำหรับเพื่อประกอบการพิจารณา
ของสมาชิกวุฒิสภาโดยเฉพาะ

สำนักกฎหมาย
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
สิงหาคม ๒๕๕๒

เอกสารประกอบการพิจารณา

จัดทำโดย

นายนัท ผาสุข ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย
นางสาวสุพัตรา วรรณศิริกุล นิติกร ๗ ว
นายทศวิณห์ เกียรติทัตต์ วิทยากร ๗ ว
นางพวงผกา วรศิลป์ เจ้าหน้าที่งานธุรการ ๖
นางสาวธารินี ดวงสุวรรณ เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล ๓

กลุ่มงานกฎหมาย ๑ สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา โทร. ๐ ๒๕๓๑ ๙๒๕๕

ผลิตโดย

กลุ่มงานการพิมพ์ สำนักการพิมพ์ โทร. ๐ ๒๕๕๕ ๑๗๕๑ - ๕๒

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ท่านสมาชิกวุฒิสภา และผู้สนใจที่มีความประสงค์หรือต้องการที่จะศึกษาเอกสาร
ประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติเป็นการล่วงหน้าก่อนวันประชุมวุฒิสภา สามารถสืบค้น
ข้อมูลเกี่ยวกับเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติได้จากเว็บไซต์วุฒิสภา
www.senate.go.th

หรือขอรับเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติได้ที่ศูนย์บริการข้อมูลกฎหมาย
วุฒิสภา อาคารรัฐสภา ๒ ชั้น ๑ หมายเลขโทรศัพท์ ๐ ๒๕๕๕ ๑๕๖๕

บทสรุปสำหรับสมาชิกวุฒิสภา..... ก

ส่วนที่ ๑ ความเป็นมา สาระสำคัญ ประเด็นที่มีการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่สำคัญ ๆ
และผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ..)

พ.ศ.

- ความเป็นมาของร่างพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ๑
- สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ๗
- ประเด็นที่มีการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่สำคัญ ๆ
และผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรเกี่ยวกับ
ร่างพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ๑๗
 - ๑. ประเด็นสำคัญจากการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่หนึ่ง
ชั้นรับหลักการ..... ๑๗
 - ๒. ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่หนึ่ง ๑๘
 - ๓. สรุปประเด็นและผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่สอง
ชั้นพิจารณาเรียงลำดับมาตรา..... ๑๙
 - ๓.๑ ประเด็นและสาระสำคัญที่มีการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
อย่างกว้างขวาง..... ๑๙
 - ๓.๒ ประเด็นการตอบข้อซักถามของคณะกรรมการธิการ ๑๙
 - ๓.๓ ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่สอง
ชั้นพิจารณาเรียงลำดับมาตรา..... ๒๐
 - ๔. ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่สาม ๒๔

ส่วนที่ ๒ ตารางเปรียบเทียบพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๒

(เฉพาะมาตราที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่มีการแก้ไข)

กับ ร่างพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว ๒๗

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

ส่วนที่ ๓ ข้อมูลประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	
- การจัดตั้งและการดำเนินงานของสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย	๓๗
- พัฒนาการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๑๑ - ปัจจุบัน	๔๓
- จำนวนสหกรณ์และสมาชิกสหกรณ์ในประเทศไทย	๔๗
- จำนวนสหกรณ์และชุมนุมสหกรณ์แยกตามประเภท ณ วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๕๒	๔๘
- จำนวนสมาชิกสหกรณ์แยกตามประเภท ณ วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๕๒	๔๙
- จำนวนสมาชิกชุมนุมสหกรณ์แยกตามประเภท ณ วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๕๒	๔๙
- จำนวนสหกรณ์แยกตามประเภท ตั้งแต่ปี ๒๕๔๒ - ๒๕๕๒	๕๐
- อัตราการเติบโตของจำนวนสหกรณ์แยกตามประเภท ตั้งแต่ปี ๒๕๔๒ - ๒๕๕๒	๕๐

ภาคผนวก

- พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๒ (๑)
- กฎกระทรวงกำหนดประเภทของสหกรณ์ที่จะรับจดทะเบียน พ.ศ. ๒๕๕๘ (๓๕)
- รายงานของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. สภาผู้แทนราษฎร (๓๗)
- ตารางเปรียบเทียบร่างพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) และร่างพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ที่แก้ไขตามมติของคณะกรรมการวิสามัญพร้อมเหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม (๖๕)
- ร่างพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว (๘๑)
- บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรีและสภาผู้แทนราษฎร เป็นผู้เสนอ) (๑๐๐)

ส่วนที่ ๑

ความเป็นมา สาระสำคัญ ประเด็นที่มีการอภิปรายของ
สมาชิกรัฐสภาผู้แทนราษฎรที่สำคัญ ๆ
และผลการพิจารณาของรัฐสภาผู้แทนราษฎรเกี่ยวกับ
ร่างพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

ความเป็นมา

ของร่างพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรีและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นผู้เสนอ)

ร่างพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่..) พ.ศ. มีผู้เสนอให้สภาผู้แทนราษฎร พิจารณา รวม ๔ ฉบับ คือ

๑. เสนอโดย คณะรัฐมนตรี ชุดที่มีนายสมัคร สุนทรเวช เป็นนายกรัฐมนตรี เสนอต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๓ กันยายน ๒๕๕๑ และได้บรรจุระเบียบวาระการประชุม สภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๒ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๕๑

๒. เสนอโดย นายวิชาญ มีนชัยนันท์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน กับคณะ เสนอต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๕๑ และได้บรรจุระเบียบวาระ การประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๒ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๕๑

๓. เสนอโดย นายวิทยา บุรณศิริ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน กับคณะ เสนอต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๕๑ และได้บรรจุระเบียบวาระ การประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๖ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๙ เมษายน ๒๕๕๑

๔. เสนอโดย นายวินัย เสนเนียม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์ กับคณะ เสนอต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๕๑ และได้บรรจุระเบียบวาระการประชุม สภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๒๔ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๑

อนึ่ง ในคราวประชุมคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๕๑ ได้พิจารณาและ ให้ความเห็นชอบร่างพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ตรวจสอบพิจารณาแล้ว ตามที่กระทรวงการเกษตรและสหกรณ์เสนอ และให้ส่งคณะกรรมการประสานงาน สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาก่อนนำเสนอสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาต่อไป

ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๒๕ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) คณะรัฐมนตรีได้มอบหมายให้ นายธีระชัย แสนแก้ว รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นผู้เสนอหลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติเพื่อให้ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรพิจารณา ดังนี้

เหตุผล

โดยที่พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ มีบทบัญญัติบางประการไม่เหมาะสมกับ สภาพการณ์ในปัจจุบัน และไม่เอื้อประโยชน์ต่อการดำเนินกิจการสหกรณ์ สมควรปรับปรุงบทบัญญัติเกี่ยวกับ องค์ประกอบและการดำรงตำแหน่งของคณะกรรมการ ลักษณะต้องห้ามของกรรมการหรือผู้จัดการ หลักเกณฑ์ การพ้นจากตำแหน่งของกรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย การแต่งตั้งรองนายทะเบียน สหกรณ์ เงินค่าหุ้น การตั้งผู้รับโอนประโยชน์ของสมาชิกผู้ตาย อำนาจหน้าที่ของสหกรณ์ในการรับฝากเงิน หลักเกณฑ์ในการกำหนดอัตราดอกเบี้ยค่าบำรุงสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย อำนาจของรัฐมนตรี

ร่างพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรีและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นผู้เสนอ)

ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว

.....

ในการเรียกประชุมใหญ่วิสามัญ และแนวทางการแก้ปัญหาการดำเนินการของสันนิบาตสหกรณ์ แห่งประเทศไทยให้ครอบคลุมและเหมาะสมยิ่งขึ้น เพื่อให้การดำเนินงานกิจการของสหกรณ์สามารถลุล่วงไปได้ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

จากนั้น นายวิทยา บุรณศิริ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้แถลงหลักการและเหตุประกอบร่างพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ในฐานะผู้เสนอ

นายชลอนาน ศรีแก้ว สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน จังหวัดน่าน ได้แถลงหลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เสนอโดย นายวิชาญ มีนชัยนันท์ กับคณะ ในฐานะผู้เสนอร่วม

อนึ่ง ร่างพระราชบัญญัติฯ ฉบับที่นายวิทยา บุรณศิริ กับคณะ และนายวิชาญ มีนชัยนันท์ กับคณะ เป็นผู้เสนอนั้น มีหลักการและเหตุผลทำนองเดียวกันกับฉบับที่คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ

ส่วนร่างพระราชบัญญัติฯ ที่เสนอโดย นายวินัย เสนเนียม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์ จังหวัดสงขลา กับคณะ เป็นผู้เสนอนั้น มีหลักการและเหตุผลแตกต่างกับ ร่างพระราชบัญญัติฯ ที่คณะรัฐมนตรีเสนอ โดยมีเหตุผลดังนี้

เหตุผล

เพื่อเป็นการส่งเสริมและสนับสนุนให้ระบบสหกรณ์มีความเข้มแข็งและสามารถ ดำเนินกิจการได้ด้วยตนเอง การบริหารจึงต้องดำเนินการ โดยสมาชิกตามวิถีทางประชาธิปไตย อันเป็นการวางรากฐานของระบบเศรษฐกิจขั้นพื้นฐานของประชาชน และเพื่อให้สอดคล้องกับบทบัญญัติ มาตรา ๔๕ และมาตรา ๘๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งกำหนดให้บุคคลมีเสรีภาพ ในการรวมกลุ่มเป็นสหกรณ์โดยรัฐมีหน้าที่ในการส่งเสริม สนับสนุน และคุ้มครองระบบสหกรณ์

สภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ทั้ง ๔ ฉบับ พร้อมกันไปในวาระที่หนึ่งชั้นรับหลักการ ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๒๕ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพฤหัสบดีที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๑ และในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๒๖ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๑ ที่ประชุมได้ลงมติ รับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๔ ฉบับ พร้อมกันไปด้วยคะแนนเสียง ๒๕๖ เสียง ไม่รับหลักการ ไม่มี และงดออกเสียง ไม่มี และมีมติให้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญ จำนวน ๓๖ คน เพื่อพิจารณาในวาระ ที่สองชั้นคณะกรรมการฯ โดยถือเอาร่างพระราชบัญญัติของคณะรัฐมนตรีเป็นหลักในการพิจารณา กำหนดการแปรญัตติ ภายใน ๑๔ วัน

คณะกรรมการวิสามัญ จำนวน ๓๖ คน ประกอบด้วย

* ๑.	นายธีระชัย	แสนแก้ว	ประธานคณะกรรมการ	
๒.	นายอลงกรณ์	พลบุตร	รองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง	
*๓.	นายปัญญา	ศรีปัญญา	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง	
๔.	นายนิโรธ	สุนทรเลขา	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สาม	
*๕.	นายอำนาจ	ปะติเส	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สี่	
๖.	นายพิเชษฐ	เชื้อเมืองพาน	เลขานุการคณะกรรมการ	
๗.	นายปารเมศ	โพธารากุล	ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง	
๘.	นายธีระทัศน์	เตียวเจริญโสภา	ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ คนที่สอง	
๙.	นายภิรมย์	พลวิเศษ	ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ คนที่สาม	
๑๐.	นายชลน่าน	ศรีแก้ว	โฆษกคณะกรรมการ	
๑๑.	นายเจือ	ราชสีห์	โฆษกคณะกรรมการ	
๑๒.	นายณรงค์กร	ชวาลสันตติ	โฆษกคณะกรรมการ	
๑๓.	นายเสกสรร	ศุภแสง	โฆษกคณะกรรมการ	
*๑๔.	นายเอกราช	ช่างเหลา	*๑๕. นายอภิมุข	สุขประสิทธิ์
๑๖.	นายชัยวัฒน์	ทรัพย์รวงทอง	๑๗. นายมุข	สุโลมาน
๑๘.	นายจรัสฤทธิ์	จันทรสรินทร์	๑๙. นายอนันต์	ศรีพันธุ์
๒๐.	นายไชยวัฒน์	ดิณรัตน์	๒๑. นายสุทธิชัย	จรรยาเนตร
๒๒.	นายสมคิด	บาลไธสง	๒๓. นายการุณ	โอสกุล
๒๔.	นายวีระ	รักความสุข	๒๕. นายพฤตชัย	วิริยะโรจน์
๒๖.	นายวินัย	เสนเนียม	๒๗. นายอาคม	เอ่งฉ้วน
๒๘.	นายนคร	มาฉิม	๒๙. นายสุวโรช	พะลัง
๓๐.	นายสมบัติ	ยะสินธุ์	๓๑. นางนิภา	พริ้งศุลกะ
๓๒.	นายอรรณวิชช	สุวรรณภักดี	๓๓. นายมุฮัมมัดซุลฮัน	ลามะทา
๓๔.	นายณัฐวุฒิ	สุขเกษม	๓๕. นายกิตติพงศ์	พงศ์สุรเวท
๓๖.	นายก่อสี	อุเซ่ง		

* หมายถึง กรรมการในสัดส่วนของรัฐบาล

เมื่อคณะกรรมการวิสามัญฯ พิจารณาเสร็จแล้ว ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ พร้อมด้วยรายงานของคณะกรรมการวิสามัญฯ ต่อประธานสภาผู้แทนราษฎรและได้บรรจุระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๑ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) เป็นพิเศษ ในวันพฤหัสบดีที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๕๒ และสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ในวาระที่สองชั้นพิจารณาเรียงลำดับมาตรา เมื่อพิจารณาเรียงลำดับมาตราจนจบร่างแล้ว ได้มีการพิจารณาทั้งร่างเป็นการสรุปอีกครั้งหนึ่ง โดยไม่มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรขอแก้ไขถ้อยคำแต่อย่างใด

เมื่อจบการพิจารณาในวาระที่สองชั้นพิจารณาเรียงตามลำดับมาตราแล้วที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาต่อไปในวาระที่สามโดยลงมติเห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ด้วยคะแนนเสียง ๒๗๑ เสียง ไม่เห็นด้วยคะแนนเสียง ๙ เสียง งดออกเสียง ๑ เสียง และไม่ลงคะแนนเสียง ๑๒ เสียง และส่งให้วุฒิสภาพิจารณาต่อไป เมื่อวันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๕๒ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๕๖^๑

นอกจากนี้ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติเห็นชอบด้วยกับข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ด้วยคะแนนเสียง ๒๗๒ เสียง ไม่เห็นด้วย ไม่มี งดออกเสียง ไม่มี ไม่ลงคะแนนเสียง ๖ เสียง

อนึ่ง เมื่อที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาและลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ในวาระที่หนึ่งแล้ว ประธานวุฒิสภาได้พิจารณาและมีดำริให้คณะกรรมการวิสามัญกิจการวุฒิสภาพิจารณาว่าจะเห็นสมควรมอบหมายให้คณะกรรมการวิสามัญพิจารณา

^๑ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๕๖ บัญญัติว่า

“ภายใต้บังคับมาตรา ๑๖๘ เมื่อสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่เสนอตามมาตรา ๑๕๒ และลงมติเห็นชอบแล้ว ให้สภาผู้แทนราษฎรเสนอร่างพระราชบัญญัตินั้นต่อวุฒิสภา วุฒิสภาต้องพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่เสนอมานั้นให้เสร็จภายในหกสิบวัน แต่ถ้าร่างพระราชบัญญัตินั้นเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน ต้องพิจารณาให้เสร็จภายในสามสิบวัน ทั้งนี้ เว้นแต่วุฒิสภาจะได้ลงมติให้ขยายเวลาออกไปเป็นกรณีพิเศษซึ่งต้องไม่เกินสามสิบวัน กำหนดวันดังกล่าวให้หมายถึงวันในสมัยประชุม และให้เริ่มนับแต่วันที่ร่างพระราชบัญญัตินั้นมาถึงวุฒิสภา

ระยะเวลาดังกล่าวในวรรคหนึ่ง ไม่ให้นับรวมระยะเวลาที่อยู่ในระหว่างการพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญตามมาตรา ๑๕๙

ถ้าวุฒิสภาพิจารณาร่างพระราชบัญญัติไม่เสร็จภายในกำหนดเวลาที่กล่าวในวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าวุฒิสภาได้ให้ความเห็นชอบในร่างพระราชบัญญัตินั้น

ในกรณีที่สภาผู้แทนราษฎรเสนอร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงินไปยังวุฒิสภาให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรแจ้งไปด้วยว่าร่างพระราชบัญญัติที่เสนอไปนั้นเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน คำแจ้งของประธานสภาผู้แทนราษฎรให้ถือเป็นเด็ดขาด

ในกรณีที่ประธานสภาผู้แทนราษฎรมิได้แจ้งไปว่าร่างพระราชบัญญัติใดเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน ให้ถือว่าร่างพระราชบัญญัตินั้นไม่ใช่วางพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน”

ร่างพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรีและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นผู้เสนอ)

ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว

.....

คณะใด หรือจะเสนอให้วุฒิสภที่ตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้นเพื่อพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ตามนัยแห่งข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๑๓๖^๒ ซึ่งในคราวประชุมคณะกรรมการวิสามัญกิจการวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๘/๒๕๕๑ เมื่อวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๑ ได้พิจารณาและเห็นควรมอบหมายให้คณะกรรมการการเกษตรและสหกรณ์ เป็นผู้พิจารณาศึกษา ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ และเมื่อสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบในวาระที่สามแล้ว ให้คณะกรรมการดังกล่าวรายงานต่อที่ประชุมวุฒิสภาเป็นการด่วน ทั้งนี้ เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาของสมาชิกวุฒิสภาในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ต่อไป

^๒ ข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๑๓๖ กำหนดว่า

“ในกรณีที่มีความจำเป็นเกี่ยวกับประโยชน์สาธารณะเมื่อสภาผู้แทนราษฎรมีมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติใดในวาระที่หนึ่งแล้ว ประธานวุฒิสภาอาจพิจารณามอบหมายให้คณะกรรมการวิสามัญประจำวุฒิสภาคณะใดคณะหนึ่งที่เกี่ยวข้อง หรือวุฒิสภาอาจตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งมีจำนวนไม่เกินสิบห้าคนแล้วแต่กรณีเพื่อพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัตินั้นดังกล่าวเป็นเฉพาะกรณีไปก็ได้และเมื่อสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบในวาระที่สามแล้ว ให้คณะกรรมการดังกล่าวรายงานต่อประธานวุฒิสภาเป็นการด่วน ทั้งนี้ เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาของสมาชิกในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินั้นต่อไป”

ร่างพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรีและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นผู้เสนอ)
ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว

หน้าว่าง

สาระสำคัญของ
ร่างพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว

๑. หลักการและเหตุผล

๑.๑ หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๒ ดังต่อไปนี้

(๑) แก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบของคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ คณะกรรมการบริหาร กพส. การดำรงตำแหน่งของกรรมการบริหาร กพส. ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้ง ลักษณะต้องห้ามของกรรมการหรือผู้จัดการ และแก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบของคณะกรรมการดำเนินการสันติบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย การพ้นจากตำแหน่งของกรรมการดำเนินการสันติบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง มาตรา ๓๐ มาตรา ๓๑ มาตรา ๕๒ มาตรา ๑๑๒ และมาตรา ๑๑๕)

(๒) แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของนายทะเบียนสหกรณ์ในการแต่งตั้งรองนายทะเบียนสหกรณ์ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๕)

(๓) แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับการใช้สิทธิเรียกร้องหรืออายัดค่าหุ้นในระหว่างที่สมาชิกภาพยังไม่สิ้นสุด (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๒ วรรคสอง)

(๔) กำหนดให้ผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้างสามารถหักเงินเดือนหรือค่าจ้างของสมาชิกเพื่อชำระหนี้ให้แก่สหกรณ์เมื่อได้รับความยินยอม และกำหนดให้สมาชิกสามารถตั้งผู้รับโอนประโยชน์ของตนเมื่อถึงแก่ความตายได้ตามกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์ (เพิ่มมาตรา ๔๒/๑ และมาตรา ๔๒/๒)

(๕) แก้ไขเพิ่มเติมอำนาจหน้าที่ของสหกรณ์ให้สามารถรับฝากเงินจากสมาคม ฌาปนกิจสงเคราะห์ได้ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๖ (๕))

(๖) แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์ในการกำหนดอัตราการเก็บค่าบำรุงสันติบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖๐ วรรคหนึ่ง)

(๗) กำหนดให้รัฐมนตรีมีอำนาจเรียกประชุมใหญ่วิสามัญ และกำหนดให้คณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติเป็นผู้วินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินการของสันติบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย (เพิ่มมาตรา ๑๑๖ วรรคสี่ และมาตรา ๑๑๗/๑)

๑.๒ เหตุผล

โดยที่พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ มีบทบัญญัติบางประการไม่เหมาะสมกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน และไม่เอื้อประโยชน์ต่อการดำเนินกิจการสหกรณ์ สมควรปรับปรุงบทบัญญัติเกี่ยวกับองค์ประกอบและการดำรงตำแหน่งของคณะกรรมการ ลักษณะต้องห้ามของกรรมการหรือผู้จัดการ หลักเกณฑ์การพ้นจากตำแหน่งของกรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย การแต่งตั้งรองนายทะเบียนสหกรณ์ เงินค่าหุ้น การตั้งผู้รับโอนประโยชน์ของสมาชิกผู้ตาย อำนาจหน้าที่ของสหกรณ์ในการรับฝากเงิน หลักเกณฑ์ในการกำหนดอัตราดอกเบี้ยค่าบำรุงสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย อำนาจของรัฐมนตรีในการเรียกประชุมใหญ่วิสามัญ และแนวทางการแก้ปัญหาการดำเนินการของสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยให้ครอบคลุมและเหมาะสมยิ่งขึ้น เพื่อให้การดำเนินกิจการของสหกรณ์สามารถลุล่วงไปได้ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. ชื่อพระราชบัญญัติ (ร่างมาตรา ๑)

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.”

๓. คำปรารภ

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์

๔. บทจำกัดสิทธิ

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙^๑ ประกอบกับมาตรา ๔๑^๒ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

^๑รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๙ บัญญัติว่า

“การจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้ จะกระทำมิได้เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เฉพาะเพื่อการที่รัฐธรรมนูญนี้กำหนดไว้และเท่าที่จำเป็น และจะกระทบกระเทือนสาระสำคัญของสิทธิและเสรีภาพนั้นมิได้

กฎหมายตามวรรคหนึ่งต้องมีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไป และไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใดกรณีหนึ่งหรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเจาะจง ทั้งต้องระบุบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจในการตรากฎหมายนั้นด้วย

บทบัญญัติในวรรคหนึ่งและวรรคสองให้นำมาใช้บังคับกับกฎที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายด้วยโดยอนุโลม”

^๒รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๔๑ บัญญัติว่า

“สิทธิของบุคคลในทรัพย์สินย่อมได้รับความคุ้มครอง ขอบเขตแห่งสิทธิและการจำกัดสิทธิเช่นว่านี้ ย่อมเป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ

การสืบมรดกย่อมได้รับความคุ้มครอง สิทธิของบุคคลในการสืบมรดกย่อมเป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ”

ร่างพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรีและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นผู้เสนอ)

ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว

.....

๕. วันใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๒)

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศ
ในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

๖. บทรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๑๘)

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์รักษาการ
ตามพระราชบัญญัตินี้

๗. เนื้อหาของร่างพระราชบัญญัติ

๗.๑ แก้ไของค์ประกอบของคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ
(ร่างมาตรา ๓ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง)

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์
พ.ศ. ๒๕๕๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๙ ให้มีคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ ประกอบด้วย รัฐมนตรี
เป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นรองประธานกรรมการ ปลัดกระทรวง
พาณิชย์ ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการ
เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ อธิบดีกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ผู้อำนวยการสำนักงาน
ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง ผู้จัดการใหญ่ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร
ผู้แทนสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย ประธานกรรมการดำเนินการชุมนุมสหกรณ์ระดับประเทศ
ประเภทละหนึ่งคน ประธานคณะกรรมการกลางกลุ่มเกษตรกรระดับประเทศหนึ่งคน เป็นกรรมการ
โดยตำแหน่ง และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งไม่เกินห้าคน เป็นกรรมการ”

๗.๒ กำหนดให้อำนาจนายทะเบียนสหกรณ์แต่งตั้งข้าราชการในสังกัดกระทรวง
เกษตรและสหกรณ์เป็นรองนายทะเบียนสหกรณ์ (ร่างมาตรา ๔ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๕)

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๒
และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๕ ให้อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์เป็นนายทะเบียนสหกรณ์

ให้นายทะเบียนสหกรณ์แต่งตั้งข้าราชการในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ซึ่งดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้อำนวยการกองหรือเทียบเท่าเป็นรองนายทะเบียนสหกรณ์ มีอำนาจ
หน้าที่ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือตามที่นายทะเบียนสหกรณ์มอบหมาย
การแต่งตั้งตามวรรคสองให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา”

๗.๓ แก้ไของค์ประกอบของคณะกรรมการบริหาร กพส. (ร่างมาตรา ๕ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๐)

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๐ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๐ ให้มีคณะกรรมการบริหาร กพส. ประกอบด้วย อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์เป็นประธานกรรมการ อธิบดีกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ อธิบดีกรมประมง อธิบดีกรมปศุสัตว์ อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร ผู้แทนกรมบัญชีกลาง ผู้แทนสำนักงบประมาณ เป็นกรรมการ โดยตำแหน่ง กรรมการอื่นซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้แทนของสหกรณ์ประเภทละหนึ่งคน และผู้แทนกลุ่มเกษตรกรกรหนึ่งคน เป็นกรรมการ

ให้รองอธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์ซึ่งอธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์มอบหมายเป็นกรรมการและเลขานุการ

การเลือกผู้แทนของสหกรณ์และผู้แทนกลุ่มเกษตรกรเพื่อให้รัฐมนตรีแต่งตั้งตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติกำหนด

ให้คณะกรรมการบริหาร กพส. มีอำนาจหน้าที่บริหาร กพส. ตลอดจนตรวจสอบติดตาม และประเมินผลงานของสหกรณ์ที่ได้รับการส่งเสริมกิจการจาก กพส. ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในระเบียบกรมส่งเสริมสหกรณ์”

๗.๔ กำหนดให้นำบทบัญญัติเกี่ยวกับวาระการดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่งของคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติตามมาตรา ๑๑ และมาตรา ๑๒ มาใช้บังคับแก่การดำรงตำแหน่งของกรรมการบริหาร กพส. ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้แทนของสหกรณ์และผู้แทนกลุ่มเกษตรกร โดยอนุโลม (ร่างมาตรา ๖ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๑)

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๑ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๑ ให้นำความในมาตรา ๑๑ และมาตรา ๑๒ มาใช้บังคับแก่การดำรงตำแหน่งของกรรมการบริหาร กพส. ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้แทนของสหกรณ์และผู้แทนกลุ่มเกษตรกร โดยอนุโลม”

๗.๕ เพิ่มบทบัญญัติเกี่ยวกับเงินค่าหุ้น เพื่อเป็นการคุ้มครองแก่สหกรณ์โดยห้ามมิให้เจ้าหน้าที่ของสมาชิกใช้สิทธิเรียกร้องหรืออายัดค่าหุ้นของสมาชิกในระหว่างที่สมาชิกภาพของสมาชิกยังไม่สิ้นสุด และเมื่อสมาชิกภาพของสมาชิกสิ้นสุดลง สหกรณ์มีสิทธินำเงินตามมูลค่าหุ้นที่สมาชิกมีอยู่มาหักกลบลบหนี้ที่สมาชิกผูกพันต้องชำระหนี้แก่สหกรณ์ได้ และให้สหกรณ์มีฐานะเป็นเจ้าหนี้บุริมสิทธิพิเศษเหนือเงินค่าหุ้นนั้น (ร่างมาตรา ๗ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๒ วรรคสอง)

มาตรา ๗ ให้ยกเลิกความในวรรคสองของมาตรา ๔๒ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ในระหว่างที่สมาชิกภาพของสมาชิกยังไม่สิ้นสุดลง ห้ามมิให้เจ้าหน้าที่ของสมาชิก ใช้สิทธิเรียกร้องหรืออายัดค่าหุ้นของสมาชิกผู้นั้น และเมื่อสมาชิกภาพของสมาชิกสิ้นสุดลง สหกรณ์ มีสิทธินำเงินตามมูลค่าหุ้นที่สมาชิกมีอยู่มาหักกลบลบหนี้ที่สมาชิกผูกพันต้องชำระหนี้แก่สหกรณ์ได้ และให้สหกรณ์มีฐานะเป็นเจ้าหนี้บุริมสิทธิพิเศษเหนือเงินค่าหุ้นนั้น”

๗.๖ เพิ่มบทบัญญัติเกี่ยวกับการแสดงเจตนายินยอมเป็นหนังสือไว้กับสหกรณ์ เพื่อให้สหกรณ์ได้รับการชำระหนี้จากสมาชิกเป็นลำดับแรกถัดจากหนี้ภาษีอากรและการหักเงิน เข้ากองทุน โดยให้ผู้บังคับบัญชาในหน่วยงานของรัฐ หรือนายจ้างในสถานประกอบการ หรือ หน่วยงานอื่นใดที่สมาชิกปฏิบัติหน้าที่อยู่หักเงินเดือนหรือค่าจ้าง หรือเงินอื่นใด ที่ถึงกำหนดจ่าย แก่สมาชิก เพื่อชำระหนี้หรือภาระผูกพันอื่นที่มีต่อสหกรณ์มีอาจถอนคืนได้ เว้นแต่สหกรณ์ให้ ความยินยอม (ร่างมาตรา ๘ เพิ่มความเป็นมาตรา ๔๒/๑)

มาตรา ๘ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๔๒/๑ และมาตรา ๔๒/๒ แห่ง พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒

“มาตรา ๔๒/๑ เมื่อสมาชิกได้ทำความยินยอมเป็นหนังสือไว้กับสหกรณ์ ให้ผู้บังคับบัญชาในหน่วยงานของรัฐ หรือนายจ้างในสถานประกอบการ หรือหน่วยงานอื่นใด ที่สมาชิกปฏิบัติหน้าที่อยู่หักเงินเดือนหรือค่าจ้าง หรือเงินอื่นใด ที่ถึงกำหนดจ่ายแก่สมาชิกนั้น เพื่อชำระหนี้หรือภาระผูกพันอื่นที่มีต่อสหกรณ์ ให้แก่สหกรณ์ตามจำนวนที่สหกรณ์แจ้งไป จนกว่าหนี้ หรือภาระผูกพันนั้นจะระงับสิ้นไปให้หน่วยงานนั้นหักเงินดังกล่าวและส่งเงินที่หักไว้ให้นั้นให้แก่สหกรณ์ โดยพลัน

การแสดงเจตนายินยอมตามวรรคหนึ่ง มีอาจจะถอนคืนได้ เว้นแต่สหกรณ์ ให้ความยินยอม

การหักเงินตามวรรคหนึ่ง ต้องหักให้สหกรณ์เป็นลำดับแรก ถัดจากหนี้ภาษีอากร และการหักเงินเข้ากองทุนที่สมาชิกต้องถูกหักตามกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญ ข้าราชการ กฎหมายว่าด้วยกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ กฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน และ กฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม

๗.๗ เพิ่มบทบัญญัติให้สมาชิกมีสิทธิทำหนังสือตั้งบุคคลหนึ่งหรือหลายคน เป็นผู้รับโอนประโยชน์ในเงินค่าหุ้น เงินฝาก หรือเงินอื่นใดจากสหกรณ์เมื่อตนถึงแก่ความตาย โดยมอบให้แก่สหกรณ์เป็นหลักฐาน (ร่างมาตรา ๘ เพิ่มความเป็นมาตรา ๔๒/๒)

มาตรา ๔๒/๒ สมาชิกอาจทำหนังสือตั้งบุคคลหนึ่งหรือหลายคนเป็นผู้รับโอน ประโยชน์ในเงินค่าหุ้น เงินฝาก หรือเงินอื่นใดจากสหกรณ์เมื่อตนถึงแก่ความตาย โดยมอบไว้แก่ สหกรณ์เป็นหลักฐาน”

๗.๘ กำหนดให้สหกรณ์มีอำนาจรับฝากเงินจากสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์ ซึ่งมีสมาชิกของสมาคมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งเป็นสมาชิกของสหกรณ์ผู้รับฝากเงิน (ร่างมาตรา ๙ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๖ (๕))

มาตรา ๙ ให้ยกเลิกความใน (๕) ของมาตรา ๔๖ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๕) รับฝากเงินประเภทออมทรัพย์หรือประเภทประจำจากสมาชิกหรือสหกรณ์อื่น หรือสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์ ซึ่งมีสมาชิกของสมาคมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งเป็นสมาชิกของสหกรณ์ผู้รับฝากเงิน ทั้งนี้ ตามระเบียบของสหกรณ์ที่ได้รับความเห็นชอบจากนายทะเบียนสหกรณ์”

๗.๙ กำหนดลักษณะต้องห้ามของกรรมการหรือผู้จัดการให้เหมาะสมยิ่งขึ้น (ร่างมาตรา ๑๐ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕๒ (๑))

มาตรา ๑๐ ให้ยกเลิกความใน (๑) ของมาตรา ๕๒ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๑) เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ”

๗.๑๐ กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีของสหกรณ์ โดยให้จัดสรรเป็นทุนสำรองไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๐ ของกำไรสุทธิและเป็นค่าบำรุงสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยตามอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง แต่ต้องไม่เกินร้อยละ ๕ ของกำไรสุทธิ (ร่างมาตรา ๑๑ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖๐ วรรคหนึ่ง)

มาตรา ๑๑ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๖๐ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๖๐ การจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีของสหกรณ์ ให้จัดสรรเป็นทุนสำรองไม่น้อยกว่าร้อยละสิบของกำไรสุทธิ และเป็นค่าบำรุงสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยตามอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง แต่ต้องไม่เกินร้อยละห้าของกำไรสุทธิ”

๗.๑๑ แก้ไของค์ประกอบของคณะกรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย (ร่างมาตรา ๑๒ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๑๒)

มาตรา ๑๒ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๑๒ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๑๒ ให้มีคณะกรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย ประกอบด้วย ประธานกรรมการดำเนินการชุมนุมสหกรณ์ระดับประเทศประเภทละหนึ่งคน ในกรณีที่สหกรณ์ประเภทใดไม่มีชุมนุมสหกรณ์ระดับประเทศ ให้มีผู้แทนจากสหกรณ์ประเภทนั้น จำนวนหนึ่งคน เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง และกรรมการอื่นซึ่งที่ประชุมใหญ่ของสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยเลือกตั้งจากผู้แทนสหกรณ์มีจำนวนเท่ากับกรรมการโดยตำแหน่ง เป็นกรรมการ

ให้คณะกรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยเลือกตั้งกรรมการ
เป็นประธานกรรมการคนหนึ่ง และรองประธานกรรมการคนหนึ่งหรือหลายคน

ให้คณะกรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยแต่งตั้งผู้อำนวยการ
สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย และให้ผู้อำนวยการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยเป็น
เลขานุการของคณะกรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย

หลักเกณฑ์และวิธีการได้มาซึ่งผู้แทนสหกรณ์ที่ไม่มีชุมนุมสหกรณ์ระดับประเทศ
ให้เป็นไปตามระเบียบของสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย

การกำหนดสัดส่วนผู้แทนสหกรณ์ที่จะได้รับเลือกตั้งเป็นกรรมการอื่นให้เป็นไป
ตามระเบียบในมาตรา ๑๑๓ (๓)

ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๕๒ มาใช้บังคับแก่คณะกรรมการดำเนินการสันนิบาต
สหกรณ์แห่งประเทศไทยและผู้อำนวยการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย โดยอนุโลม”

๗.๑๒ กำหนดให้กรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย
ซึ่งที่ประชุมใหญ่เลือกตั้งพ้นจากตำแหน่งเมื่อที่ประชุมใหญ่มีมติให้ถอดถอนออกจากตำแหน่งด้วย
คะแนนเสียงไม่น้อยกว่า ๒ ใน ๓ ของจำนวนผู้แทนสหกรณ์ซึ่งมาประชุม และในกรณีกรรมการ
พ้นจากตำแหน่งก่อนวาระให้กรรมการเท่าที่เหลืออยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้ เว้นแต่มีกรรมการ
เหลืออยู่ไม่ถึง ๒ ใน ๓ (ร่างมาตรา ๑๓ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๑๕)

มาตรา ๑๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๑๕ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์
พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๑๕ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา ๑๑๔ กรรมการ
ดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) เป็นบุคคลล้มละลาย

(๔) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๕) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับ
ความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๖) พ้นจากการเป็นสมาชิกของสหกรณ์

ภายใต้บังคับตามวรรคหนึ่ง กรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย
ซึ่งที่ประชุมใหญ่เลือกตั้งพ้นจากตำแหน่งเมื่อที่ประชุมใหญ่มีมติให้ถอดถอนออกจากตำแหน่ง
ด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนผู้แทนสหกรณ์ซึ่งมาประชุม

เมื่อมีกรณีตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง ให้กรรมการเท่าที่เหลืออยู่ปฏิบัติหน้าที่
ต่อไปได้ และให้ถือว่าคณะกรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยประกอบด้วย
กรรมการเท่าที่มีอยู่ เว้นแต่มีกรรมการเหลืออยู่ไม่ถึงสองในสาม

ในกรณีที่กรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยซึ่งที่ประชุมใหญ่เลือกตั้งพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ให้ที่ประชุมใหญ่สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยเลือกผู้แทนสหกรณ์เป็นกรรมการแทน เว้นแต่วาระของกรรมการที่พ้นจากตำแหน่งเหลืออยู่ไม่ถึงเก้าสิบวัน จะไม่ดำเนินการเลือกตั้งกรรมการแทนตำแหน่งที่ว่างก็ได้ และให้ผู้ได้รับเลือกตั้งอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งตนแทน”

๗.๑๓ กำหนดให้สมาชิกจำนวนไม่น้อยกว่า ๑ ใน ๑๐ ของจำนวนสมาชิกทั้งหมด มีสิทธิทำหนังสือร้องขอต่อรัฐมนตรีเพื่อให้เรียกประชุมใหญ่วิสามัญได้ หากคณะกรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยไม่เรียกประชุมใหญ่วิสามัญภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือร้องขอจากสมาชิก (ร่างมาตรา ๑๔ เพิ่มความเป็นวรรคสี่ของมาตรา ๑๑๖)

มาตรา ๑๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสี่ของมาตรา ๑๑๖ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒

“ในกรณีที่คณะกรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยไม่เรียกประชุมใหญ่วิสามัญตามวรรคสาม สมาชิกจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสิบของจำนวนสมาชิกทั้งหมด อาจทำหนังสือร้องขอภายในหกสิบวันนับแต่วันพ้นกำหนดเวลาตามวรรคสาม เพื่อให้รัฐมนตรีเรียกประชุมใหญ่วิสามัญได้ ในกรณีเช่นนี้ให้รัฐมนตรีเรียกประชุมใหญ่วิสามัญภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือร้องขอ”

๗.๑๔ กำหนดให้อำนาจคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติเป็นผู้วินิจฉัย ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินการของสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย (ร่างมาตรา ๑๕ เพิ่มความเป็นมาตรา ๑๑๗/๑)

มาตรา ๑๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๑๗/๑ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒

“มาตรา ๑๑๗/๑ ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินการของสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย ให้ประธานกรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย หรือ กรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของ กรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย หรือสหกรณ์ที่เป็นสมาชิกไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อย สหกรณ์ ร้องขอให้คณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติวินิจฉัยได้

คำวินิจฉัยของคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติให้เป็นที่สิ้นสุด”

๗.๑๕ กำหนดบทเฉพาะกาลรองรับคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ คณะกรรมการบริหาร กพส. และคณะกรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย ให้ยังคงปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีคณะกรรมการตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๑๖)

มาตรา ๑๖ ให้คณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ คณะกรรมการบริหาร กพส. และคณะกรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวัน

ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ คงปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีคณะกรรมการพัฒนาการ
สหกรณ์แห่งชาติ คณะกรรมการบริหาร กพส. และคณะกรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์
แห่งประเทศไทยตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้
ทั้งนี้ ต้องดำเนินการจัดให้มีคณะกรรมการดังกล่าวภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่
พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

๗.๑๖ กำหนดบทเฉพาะกาลรองรับอัตราค่าบำรุงสันนิบาตสหกรณ์แห่ง
ประเทศไทยที่คณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์กำหนดตามมาตรา ๖๐ ให้ใช้บังคับไปพลางก่อน
จนกว่าจะมีกฎกระทรวงตามพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๑๗)

มาตรา ๑๗ ให้อัตราค่าบำรุงสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยที่คณะกรรมการ
พัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติกำหนดตามมาตรา ๖๐ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒
ซึ่งใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ คงใช้บังคับได้ต่อไปจนกว่าจะมีกฎกระทรวง
ที่ออกตามมาตรา ๖๐ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้

หน้าว่าง

**ประเด็นที่มีการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่สำคัญ ๆ
และผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรเกี่ยวกับ
ร่างพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.**

๑. ประเด็นสำคัญจากการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในวาระที่หนึ่ง ชั้นรับหลักการ

๑.๑ ปัจจุบันประเทศไทย มีจำนวนประชากรทั้งสิ้น ๖๓,๐๓๘,๒๕๗ คน เพศชาย ๓๑,๐๙๕,๙๔๒ คน เพศหญิง ๓๑,๙๔๒,๓๐๕ คน (ข้อมูล ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๐ จากสำนักทะเบียนกลาง กรมการปกครอง) เมื่อเทียบกับจำนวนสมาชิกสหกรณ์ ข้อมูล ณ วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๕๑ มีจำนวนสมาชิกสหกรณ์ เพศชาย ๖,๒๒๓,๘๘๙ คน เพศหญิง ๓,๘๗๔,๘๒๒ คน รวมทั้งสิ้น ๑๐,๐๙๘,๗๑๑ คน อัตราส่วนจำนวนสมาชิกสหกรณ์ต่อจำนวนประชากรทั้งหมดคิดเป็น ๑ : ๖ หรือคิดเป็น ๑๖.๐๒% จึงถือได้ว่า มีอัตราส่วนค่อนข้างสูง ดังนั้นจึงเห็นได้ว่าสหกรณ์เป็นแหล่งระดมเงินทุนที่สำคัญของพี่น้องประชาชนทั้งระดับล่างและระดับกลาง ทำอย่างไรภาครัฐจะได้ส่งเสริมให้สหกรณ์มีบทบาทเป็นที่ยอมรับของสังคมเทียบเท่ากับภาคเอกชน เช่น สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย หรือสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย

๑.๒ ได้รับเรื่องร้องเรียนจากพี่น้องประชาชนที่เป็นสมาชิกสหกรณ์ (ธกส.) ว่า เมื่อไปกู้เงินที่สหกรณ์แล้ว มักถูกขอร้องให้ซื้อปุ๋ยหรือซื้อยางด้วย ซึ่งหากไม่ให้ความร่วมมือก็จะทำให้กระบวนการในการกู้เงินล่าช้า จึงขอให้รัฐมนตรีและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องช่วยกำกับดูแลเรื่องดังกล่าวอย่างใกล้ชิดเพื่อไม่ให้เกิดเรื่องร้องเรียนดังกล่าว

๑.๓ ไม่เห็นด้วย ที่มีการแก้ไขเพิ่มเติมลักษณะต้องห้ามของกรรมการหรือผู้จัดการ ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น และเปิดโอกาสให้บุคคลซึ่งถูกนายทะเบียนมีคำสั่งให้พ้นจากตำแหน่งกรรมการสามารถกลับเข้ามาดำรงตำแหน่งกรรมการหรือผู้บริหารได้เมื่อพ้นกำหนด ๑๐ ปีนับแต่วันที่ มีคำสั่งหรือคำวินิจฉัยให้พ้นจากตำแหน่ง (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕๒) เพราะผู้ที่ถูกนายทะเบียนมีคำสั่งให้พ้นจากตำแหน่งฯ เนื่องจากผู้นั้นกระทำการ หรืองดเว้นกระทำการในการปฏิบัติหน้าที่ของตนจนทำให้เสื่อมเสียผลประโยชน์ของสหกรณ์หรือสมาชิกหรือสหกรณ์มีข้อบกพร่องเกี่ยวกับการเงิน การบัญชี หรือกิจการหรือฐานะการเงิน การบัญชี หรือกิจการหรือฐานะการเงิน จึงไม่เห็นด้วยที่จะให้กรรมการหรือผู้จัดการกลับเข้ามาดำรงตำแหน่งกรรมการหรือผู้บริหารได้เมื่อพ้นกำหนด ๑๐ ปีไปแล้ว เนื่องจากบุคคลเหล่านั้นมีคุณสมบัติไม่เหมาะสมที่จะกลับมาดำรงตำแหน่งกรรมการหรือผู้จัดการอีก ควรมีการเปิดโอกาสให้บุคคลอื่นที่มีความรู้ความสามารถและมีคุณสมบัติเหมาะสมได้เข้ามาดำรงตำแหน่งดังกล่าวจะดีกว่า

๑.๔ เนื่องจากปัจจุบันสหกรณ์การเกษตรมีผลดำเนินการที่ขาดทุนจึงต้องการให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้เข้ามาดูแลหรือแก้ปัญหาผลการดำเนินการที่ขาดทุน เพื่อให้ผลการดำเนินการของสหกรณ์การเกษตรมีกำไรมากยิ่งขึ้น

๑.๕ การดำเนินงานที่ขาดมาตรฐานเป็นสาเหตุสำคัญประการหนึ่ง ที่ทำให้ระบบสหกรณ์หลายแห่งยังมีความอ่อนแอและขาดความน่าเชื่อถือ จึงฝากไปยังรัฐมนตรีฯ ว่า ควรมีแนวทางในการปรับปรุงการดำเนินงานเพื่อให้สหกรณ์มีมาตรฐานมากยิ่งขึ้น โดยมีรูปแบบการพัฒนา Cooperative governance หรือ good governance คือเป็นการรวมตัวกันของสมาชิกสหกรณ์ที่เข้มแข็งบนพื้นฐานของความร่วมมือและความไว้วางใจกันระหว่างสมาชิก

๑.๖ ประเทศในกลุ่มสแกนดิเนเวีย มีสหกรณ์ร้านค้าที่มีความเข้มแข็งมาก เป็นการรวมกลุ่มกันเพื่อต่อสู้กับธุรกิจขนาดใหญ่ หรือที่เรียกว่า ไฮเปอร์มาร์ท ในทางกลับกันสหกรณ์ร้านค้าในประเทศไทย กำลังจะหมดไป เนื่องจากการรวมกลุ่มเพื่อต่อรองกับธุรกิจขนาดใหญ่ ไม่สามารถทำได้ เนื่องจากแนวคิดในการจัดตั้งสหกรณ์ของไทยมีลักษณะกำหนดกรอบให้ทำตามนโยบายโดยคิดจากบนลงล่าง (Top down approach) และมีลักษณะยืดหยุ่นน้อย ซึ่งพบว่ามีสหกรณ์ออมทรัพย์บางแห่งมีเงินทุนหมุนเวียนปีละหนึ่งหมื่นล้านบาท ซึ่งมากกว่าเงินทุนหมุนเวียนของธนาคารพาณิชย์ในหลาย ๆ แห่ง จึงต้องการให้แนวคิดในการพัฒนาระบบสหกรณ์ของไทยมีลักษณะยืดหยุ่นขึ้น รวมทั้งควรเพิ่มจำนวนคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติให้สอดคล้องกับจำนวนสมาชิกสหกรณ์ที่มีจำนวนมาก

๑.๗ เนื่องด้วยพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้ออกกฎกระทรวง กำหนดประเภทของสหกรณ์ที่จะรับจดทะเบียน พ.ศ. ๒๕๔๘ ซึ่งมีประเภทสหกรณ์ดังนี้ ๑) สหกรณ์การเกษตร ๒) สหกรณ์ประมง ๓) สหกรณ์นิคม ๔) สหกรณ์ร้านค้า ๕) สหกรณ์บริการ ๖) สหกรณ์ออมทรัพย์ และ ๗) สหกรณ์เครดิตยูเนียน แต่มีสหกรณ์กลุ่มหนึ่งที่ไม่จัดอยู่ในประเภทสหกรณ์ทั้ง ๗ ประเภท ได้แก่ สหกรณ์อิสลาม หรือที่เรียกว่าสหกรณ์ออมทรัพย์ปลอดดอกเบี้ย ซึ่งเจ้าหน้าที่แนะนำให้สมาชิกฯ จดทะเบียนสหกรณ์อิสลามในประเภทขอสหกรณ์ที่ ๖ คือสหกรณ์ออมทรัพย์ จากการเข้าจดทะเบียนในประเภทสหกรณ์ที่ ๖ ดังกล่าว จึงทำให้สหกรณ์อิสลามไม่สามารถดำเนินการในรูปแบบสหกรณ์ออมทรัพย์ประเภทที่ ๖ ได้ เนื่องจากสหกรณ์อิสลามเป็นสหกรณ์ปลอดดอกเบี้ยไม่ได้แสวงหากำไรโดยเงิน จึงต้องการให้มีการแก้ไขกฎกระทรวงเพื่อเพิ่มประเภทสหกรณ์ประเภทที่ ๘ คือ สหกรณ์อิสลามหรือสหกรณ์ปลอดดอกเบี้ย

๒. ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่หนึ่ง

มติ ที่ประชุมได้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๔ ฉบับ พร้อมกันไปด้วยคะแนนเสียง ๒๕๖ เสียง ไม่รับหลักการ ไม่มี และงดออกเสียง ไม่มี และมีมติให้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญ จำนวน ๓๖ คน เพื่อพิจารณาในวาระที่สองชั้นคณะกรรมการวิสามัญ โดยถือเอาร่างพระราชบัญญัติของคณะรัฐมนตรีเป็นหลักในการพิจารณา กำหนดการแปรญัตติ ภายใน ๑๔ วัน

๓. สรุปประเด็นและผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่สอง ชั้นพิจารณาเรียงลำดับ มาตรา

๓.๑ ประเด็นและสาระสำคัญที่มีการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร อย่างกว้างขวาง

- เหตุผลการเปลี่ยนแปลงองค์ประกอบของคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ จากเดิมที่มีองค์ประกอบเป็นอธิบดีกรมต่าง ๆ มาเป็นปลัดกระทรวงต่าง ๆ นั้นมีนัยสำคัญอย่างไร และ เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงองค์ประกอบดังกล่าวแล้วจะมีผลดีขึ้นอย่างไร (ร่างมาตรา ๓ แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๙ วรรคหนึ่ง)

- ต้องการให้ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นนายทะเบียนสหกรณ์ เพราะ หากมีปัญหาเกิดขึ้นสามารถติดตามการกำกับดูแลของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ และได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมอำนาจหน้าที่ของนายทะเบียนสหกรณ์เพิ่มขึ้น (กรรมาธิการสงวนความเห็น ร่างมาตรา ๔ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๕)

- ต้องการให้สหกรณ์มีอำนาจรับฝากเงินจากกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ หรือนิติบุคคลอื่นใดที่มีการเรียกชื่อเป็นอย่างอื่นหรือประชาชนด้วย เพื่อต้องการให้สหกรณ์มีเม็ดเงินเพิ่มขึ้น (กรรมาธิการสงวนความเห็นร่างมาตรา ๙ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๖(๕))

๓.๒ ประเด็นการตอบข้อซักถามของคณะกรรมการธิการ

- เหตุผลที่คณะกรรมการมีการเปลี่ยนแปลงองค์ประกอบของคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติชุดนี้ เนื่องจากที่ผ่านมาคณะกรรมการฯ มีการประชุมบ่อยครั้ง ประกอบกับมีการดำเนินการค่อนข้างล่าช้า เนื่องจากหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องอยู่กับคนละแห่ง คณะกรรมการพิจารณาแล้ว จึงเห็นว่า ควรรวบรวมหน่วยงานเข้ามาอยู่ด้วยกันโดยให้ปลัดกระทรวงต่าง ๆ เข้ามาเป็นองค์ประกอบของคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ แทนชุดเก่า เพราะปลัดกระทรวงเป็นผู้กำหนดนโยบายมีอำนาจในการกำกับดูแลและสั่งการหน่วยงานภายในสังกัด (ร่างมาตรา ๓ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง)

- คณะกรรมการเห็นว่า การกำหนดให้อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์เป็นนายทะเบียนสหกรณ์นั้น ก็เพื่อความสะดวกต่อการบังคับบัญชา เพราะเนื่องจากเป็นผู้บังคับบัญชาโดยตรง ประกอบกับมีพระราชกฤษฎีกาแก้ไขบทบัญญัติให้สอดคล้องกับการโอนอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการ ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ พ.ศ. ๒๕๔๕ มาตรา ๑๒๒ บัญญัติว่า "ในพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ ให้แก้ไขคำว่า "ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์" เป็น "อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์" และคำว่า "กระทรวงเกษตรและสหกรณ์" เป็น "กรมส่งเสริมสหกรณ์" (ร่างมาตรา ๔ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๕)

- การกำหนดอำนาจหน้าที่ของนายทะเบียนสหกรณ์ในอนุมาตรา (๑) - (๓) ของ มาตรา ๑๕ นั้น จากการตรวจสอบพบว่า อำนาจหน้าที่ตาม (๒) ของมาตรา ๑๕ ที่บัญญัติว่า "แต่งตั้งข้าราชการในสังกัดกรมส่งเสริมสหกรณ์และกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ที่มีตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้อำนวยการ

กองหรือเทียบเท่าเป็นผู้ตรวจการสหกรณ์ ให้ผู้ตรวจการสหกรณ์มีอำนาจหน้าที่ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ “ นั้น ได้มีบทบัญญัติเรื่องดังกล่าวอยู่แล้วในมาตรา ๑๖ (๓) ของพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ แล้ว ดังนั้น คณะกรรมการจึงเห็นว่า บทบัญญัติในร่างมาตรา ๔ ที่ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๕ มีสาระครบถ้วนแล้ว จึงไม่จำเป็นต้องมีการแก้ไขเพิ่มเติมอีก (กรรมการสงวนความเห็นร่างมาตรา ๔ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๕)

- คณะกรรมการไม่สามารถแก้ไขเพิ่มเติมตามที่กรรมการสงวนความเห็นเสนอได้ เนื่องจากหลักการของร่างพระราชบัญญัตินี้ กำหนดเฉพาะการแก้ไขเพิ่มเติมอำนาจหน้าที่ของสหกรณ์ให้สามารถรับฝากเงินจากสมาคมอาปนกิจสงเคราะห์เท่านั้น จึงไม่สามารถแก้ไขเกินหลักการได้ แต่คณะกรรมการได้นำข้อเสนอแนะของกรรมการผู้สงวนความเห็นใส่ไว้ในข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญ ข้อที่ ๘.๒ ว่า ควรกำหนดให้สหกรณ์สามารถรับฝากเงินจากกองทุนสำรองเลี้ยงชีพซึ่งมีสมาชิกเป็นบุคคลกลุ่มเดียวกับสมาชิกของสหกรณ์ผู้รับฝาก โดยกองทุนสำรองเลี้ยงชีพดังกล่าวควรมีสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพนั้นไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งเป็นสมาชิกของสหกรณ์ผู้รับฝาก ประกอบกับกฎกระทรวงกำหนดประเภทของสหกรณ์ที่จะรับจดทะเบียน พ.ศ. ๒๕๔๘ ไว้ ๗ ประเภท และในแต่ละประเภทไม่ได้เป็นสถาบันการเงินจึงไม่สามารถรับฝากเงินจากบุคคลทั่ว ๆ ไปได้ (ร่างมาตรา ๙ แก้ไขมาตรา ๔๖ (๕))

๓.๓ ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่สอง ชั้นพิจารณาเรียงลำดับมาตรา

ร่าง

พระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ..)

พ.ศ.

ชื่อร่างพระราชบัญญัติ	ไม่มีการแก้ไข
คำปรารภ	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๑	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๒	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๓ แก้ไขมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง คณะกรรมการแก้ไข ดังนี้ มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน	มีการแก้ไข

ร่างพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรีและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นผู้เสนอ)
ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติรับหลักการแล้ว

.....

ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๕๒ มาใช้บังคับแก่คณะกรรมการดำเนินการสันนิบาต
สหกรณ์แห่งประเทศไทยและผู้อำนวยการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย โดยอนุโลม”

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการ

มาตรา ๑๓ แก้ไขมาตรา ๑๑๕

มีการแก้ไข

คณะกรรมการแก้ไข ดังนี้

มาตรา ๑๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๑๕ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒
และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๑๕ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา ๑๑๕ กรรมการ
ดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) เป็นบุคคลล้มละลาย
- (๔) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (๕) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับ

ความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

- (๖) พ้นจากการเป็นสมาชิกของสหกรณ์

ภายใต้บังคับตามวรรคหนึ่ง กรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย
ซึ่งที่ประชุมใหญ่เลือกตั้งพ้นจากตำแหน่งเมื่อที่ประชุมใหญ่มีมติให้ถอดถอนออกจากตำแหน่ง
ด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนผู้แทนสหกรณ์ซึ่งมาประชุม

เมื่อมีกรณีตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง ให้กรรมการเท่าที่เหลืออยู่ปฏิบัติหน้าที่
ต่อไปได้ และให้ถือว่าคณะกรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยประกอบด้วย
กรรมการเท่าที่มีอยู่ เว้นแต่มีกรรมการเหลืออยู่ไม่ถึงสองในสาม

ในกรณีที่กรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยซึ่งที่ประชุมใหญ่
เลือกตั้งพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ให้คณะกรรมาธิการที่ประชุมใหญ่สันนิบาตสหกรณ์

แห่งประเทศไทยเลือกตั้งผู้แทนของสหกรณ์ผู้ซึ่งเป็นกรรมการแทน เว้นแต่วาระของ
กรรมการที่พ้นจากตำแหน่งเหลืออยู่ไม่ถึงเก้าสิบวัน จะไม่ดำเนินการเลือกตั้งกรรมการแทนตำแหน่ง
ที่ว่างก็ได้ และให้ผู้ซึ่งได้รับเลือกแทนนั้นตั้งอยู่ในตำแหน่งได้เพียงเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้กรรมการ
ซึ่งตนแทน”

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการ

มาตรา ๑๔ เพิ่มมาตรา ๑๑๖ วรรคสี่

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๕ เพิ่มมาตรา ๑๑๗/๑

มีการแก้ไข

คณะกรรมการแก้ไข ดังนี้

มาตรา ๑๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๑๗/๑ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๒

“มาตรา ๑๑๗/๑ ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินการของสันนิบาตสหกรณ์ แห่งประเทศไทย ให้ประธานกรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย หรือกรรมการ ดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของกรรมการดำเนินการ สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย หรือผู้แทนของสหกรณ์ที่เป็นสมาชิกสหพันธ์ไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยสห กรณ์ ร้องขอให้คณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติวินิจฉัยได้

คำวินิจฉัยของคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติให้เป็นที่สุด”

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการ

มาตรา ๑๖

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๗

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๘

ไม่มีการแก้ไข

๔. ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่สาม

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติในวาระที่สามเห็นชอบด้วยกับ ร่างพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ด้วยคะแนนเสียง ๒๗๑ เสียง ไม่เห็นชอบด้วย คะแนนเสียง ๙ เสียง งดออกเสียง ๑ เสียง และไม่ลงคะแนนเสียง ๑๒ เสียง และส่งให้วุฒิสภา พิจารณาต่อไป ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๕๖^๑

^๑รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๕๖ บัญญัติว่า

“ภายใต้บังคับมาตรา ๑๖๘ เมื่อสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่เสนอตามมาตรา ๑๕๒ และลงมติเห็นชอบแล้ว ให้สภาผู้แทนราษฎรเสนอร่างพระราชบัญญัตินั้นต่อวุฒิสภา วุฒิสภาต้องพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติที่เสนอมานั้นให้เสร็จภายในหกสิบวัน แต่ถ้าร่างพระราชบัญญัตินั้นเป็นร่างพระราชบัญญัติ เกี่ยวด้วยการเงิน ต้องพิจารณาให้เสร็จภายในสามสิบวัน ทั้งนี้ เว้นแต่วุฒิสภาจะได้ลงมติให้ขยายเวลาออกไป เป็นกรณีพิเศษซึ่งต้องไม่เกินสามสิบวัน กำหนดวันดังกล่าวให้หมายถึงวันในสมัยประชุม และให้เริ่มนับแต่วันที่ ร่างพระราชบัญญัตินั้นมาถึงวุฒิสภา

ระยะเวลาดังกล่าวในวรรคหนึ่ง ไม่ให้นับรวมระยะเวลาที่อยู่ในระหว่างการพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ ตามมาตรา ๑๕๙

ถ้าวุฒิสภาพิจารณาร่างพระราชบัญญัติไม่เสร็จภายในกำหนดเวลาที่กล่าวในวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าวุฒิสภา ได้ให้ความเห็นชอบในร่างพระราชบัญญัตินั้น

ร่างพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรีและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นผู้เสนอ)
ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติรับหลักการแล้ว

ข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญ

คณะกรรมการได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. แล้วเห็นว่าควรตั้งข้อสังเกตไว้ในรายงานของคณะกรรมการเพื่อให้สภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณา ดังนี้

๕.๑ ข้อสังเกตเกี่ยวกับคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ (ร่างมาตรา ๙)

กรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติที่มาจากผู้ทรงคุณวุฒิให้รัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้เชี่ยวชาญด้านสหกรณ์ ด้านการบริหารจัดการสหกรณ์ ด้านกฎหมายสหกรณ์ ด้านวิชาการสหกรณ์ และด้านกลุ่มเกษตรกร เท่านั้น

๕.๒ ข้อสังเกตเกี่ยวกับอำนาจกระทำการของสหกรณ์ในการรับฝากเงิน (ร่างมาตรา ๔๖ (๕))

ควรกำหนดให้สหกรณ์สามารถรับฝากเงินจากกองทุนสำรองเลี้ยงชีพซึ่งมีสมาชิกเป็นบุคคลกลุ่มเดียวกับสมาชิกของสหกรณ์ผู้รับฝาก โดยกองทุนสำรองเลี้ยงชีพดังกล่าวควรมีสมาชิกของกองทุนสำรองเลี้ยงชีพนั้นไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งเป็นสมาชิกของสหกรณ์ผู้รับฝาก

๕.๓ ข้อสังเกตเกี่ยวกับการจัดสรรกำไรสุทธิของสหกรณ์เป็นค่าบำรุงสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย (ร่างมาตรา ๖๐ วรรคหนึ่ง)

ควรกำหนดให้สหกรณ์จัดสรรกำไรสุทธิเป็นค่าบำรุงสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยตามอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง โดยอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวงควรเป็นอัตราที่ต่ำกว่าตามลำดับขั้นของกำไรสุทธิ และสหกรณ์ต้องนำส่งค่าบำรุงให้สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ประชุมใหญ่อุบัติ

๕.๔ ข้อสังเกตเกี่ยวกับคุณสมบัติของกรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย (ร่างมาตรา ๑๑๕)

ควรมีบทบัญญัติกำหนดคุณสมบัติของกรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยให้สอดคล้องกับลักษณะต้องห้ามของกรรมการหรือผู้จัดการตามมาตรา ๕๒ และสอดคล้องกับการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยตามมาตรา ๑๑๕

๕.๕ ข้อสังเกตเกี่ยวกับพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒

ในอนาคตหากมีการขอแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ คณะกรรมการเห็นสมควรให้มีการแก้ไขเพิ่มเติมในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

ในกรณีที่สภาผู้แทนราษฎรเสนอร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงินไปยังวุฒิสภาให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรแจ้งไปด้วยว่าร่างพระราชบัญญัติที่เสนอไปนั้นเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน คำแจ้งของประธานสภาผู้แทนราษฎรให้ถือเป็นเด็ดขาด

ในกรณีที่ประธานสภาผู้แทนราษฎรมิได้แจ้งไปว่าร่างพระราชบัญญัติใดเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน ให้ถือว่าร่างพระราชบัญญัตินั้นไม่เป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน”

ร่างพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรีและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นผู้เสนอ)

ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติรับหลักการแล้ว

.....

๑) ควรจัดตั้งกองทุนพัฒนากลุ่มเกษตรกร ทั้งนี้ เพื่อให้กลุ่มเกษตรกรเกิดความเข้มแข็ง และสามารถพัฒนาให้เป็นสหกรณ์การเกษตรต่อไป

๒) ควรกำหนดให้สหกรณ์สามารถรับผู้ไม่บรรลุนิติภาวะที่ได้รับความยินยอมจากผู้ปกครองหรือผู้ใช้อำนาจปกครอง และนิติบุคคลเป็นสมาชิกสมทบได้

๓) ควรให้ชุมชนสหกรณ์สามารถดำเนินการจัดหรือให้สวัสดิการหรือการสงเคราะห์แก่สมาชิกสหกรณ์และครอบครัว

๔) ควรยกเลิกการห้ามกรรมการดำเนินการสหกรณ์ดำรงตำแหน่งเกินสองวาระติดต่อกัน เนื่องจากต้องการให้ผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญสามารถเป็นกรรมการเพื่อดำเนินการพัฒนาสหกรณ์ได้อย่างต่อเนื่อง

๕) ควรกำหนดห้ามมิให้บุคคลล้มละลายเป็นกรรมการดำเนินการสหกรณ์หรือผู้จัดการสหกรณ์ด้วย

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติเห็นชอบด้วยกับข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.^๒ ด้วยคะแนนเสียง ๒๗๒ เสียง ไม่เห็นด้วย ไม่มีงดออกเสียง ไม่มี ไม่ลงคะแนนเสียง ๖ เสียง

^๒ ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑

ข้อ ๙๗ กำหนดว่า

ในการพิจารณาของคณะกรรมการวิสามัญฯ ถ้าคณะกรรมการวิสามัญฯ เห็นว่ามีข้อสังเกตที่คณะรัฐมนตรี ศาล หรือองค์กรตามรัฐธรรมนูญที่เกี่ยวข้องควรทราบหรือควรปฏิบัติ ก็ให้บันทึกข้อสังเกตดังกล่าวไว้ในรายงานของคณะกรรมการวิสามัญฯ เพื่อให้สภาพิจารณา

ในการพิจารณาข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯ ให้สภาลงมติว่าเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยโดยไม่มีการอภิปราย

ในกรณีที่สภาเห็นด้วยกับข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯ ให้ประธานสภาส่งรายงานและข้อสังเกตไปยังคณะรัฐมนตรี ศาล หรือองค์กรตามรัฐธรรมนูญที่เกี่ยวข้อง

เมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาหกสิบวันนับแต่วันที่ประธานสภาส่งข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯ ให้คณะรัฐมนตรี ศาล หรือองค์กรตามรัฐธรรมนูญที่เกี่ยวข้องทราบ คณะรัฐมนตรี ศาล หรือองค์กรตามรัฐธรรมนูญที่เกี่ยวข้องได้ปฏิบัติตามข้อสังเกตนั้นประการใดหรือไม่ ให้ประธานสภาแจ้งให้ที่ประชุมทราบในโอกาสแรกที่มีการประชุม

ข้อ ๑๒๕ วรรคสอง กำหนดว่า

เมื่อคณะกรรมการวิสามัญฯ ได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติเสร็จแล้ว ให้เสนอร่างพระราชบัญญัตินั้น โดยแสดงร่างเดิมและการแก้ไขเพิ่มเติมพร้อมทั้งรายงานต่อประธานสภา รายงานนั้นอย่างน้อยต้องระบุว่าได้มีหรือไม่มี การแก้ไขเพิ่มเติมในมาตราใดบ้าง และถ้ามีการแปรญัตติมติของคณะกรรมการวิสามัญฯ เกี่ยวกับคำแปรญัตตินั้น เป็นประการใด หรือมีการสงวนคำแปรญัตติของผู้แปรญัตติ หรือมีการสงวนความเห็นของกรรมาธิการก็ให้ระบุไว้ในรายงานด้วย

ในกรณีที่คณะกรรมการวิสามัญฯ เห็นว่ามีข้อสังเกตที่คณะรัฐมนตรี ศาล หรือองค์กรตามรัฐธรรมนูญที่เกี่ยวข้องควรทราบหรือควรปฏิบัติ ให้บันทึกข้อสังเกตดังกล่าวไว้ในรายงานของคณะกรรมการวิสามัญฯ เพื่อให้ที่ประชุมสภาพิจารณา และให้นำความในข้อ ๙๗ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ร่างพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรีและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นผู้เสนอ)
ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติรับหลักการแล้ว

ส่วนที่ ๒

ตารางเปรียบเทียบพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒
(เฉพาะมาตราที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่มีการแก้ไข)

กับ

ร่างพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

ตารางเปรียบเทียบพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ (เฉพาะมาตราที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่มีการแก้ไข)
กับ
ร่างพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ (เฉพาะมาตราที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่มีการแก้ไข)	ร่างพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)
<p style="text-align: center;">พระราชบัญญัติ สหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒^๑</p> <hr style="width: 20%; margin: auto;"/> <p style="text-align: center;">ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร. ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๒ เมษายน พ.ศ. ๒๕๔๒ เป็นปีที่ ๕๔ ในรัชกาลปัจจุบัน</p> <p style="text-align: center;">พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรม ราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า</p> <p style="text-align: center;">โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์</p>	<p style="text-align: center;">ร่าง พระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.</p> <hr style="width: 20%; margin: auto;"/> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p style="text-align: center;">โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์</p>

^๑ มาตรา ๒ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๖ ตอนที่ ๓๐ ก ลงวันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๔๒

พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒
(เฉพาะมาตราที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่มีการแก้ไข)

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๕ ประกอบกับมาตรา ๓๕ และมาตรา ๔๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้ โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๕ ให้มีคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ ประกอบด้วยรัฐมนตรี เป็นประธาน กรรมการ ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นรองประธานกรรมการ เลขานุการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร อธิบดีกรมการค้าภายใน อธิบดีกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร อธิบดีกรมประมง อธิบดีกรมปศุสัตว์ อธิบดีกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม ผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการ ผู้แทนกระทรวงการคลัง ผู้แทนสำนักงานประมง ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ผู้แทนธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ผู้แทนสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย ประธานกรรมการดำเนินการชุมนุมสหกรณ์ระดับประเทศประเภทละหนึ่งคน ประธานคณะกรรมการกลางกลุ่มเกษตรกรระดับประเทศหนึ่งคนเป็นกรรมการโดยตำแหน่ง และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งไม่เกินห้าคนเป็นกรรมการ

ร่างพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๕ ประกอบกับมาตรา ๔๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๕ ให้มีคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ ประกอบด้วย รัฐมนตรีเป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นรองประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงพาณิชย์ ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม เลขานุการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ อธิบดีกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ผู้อำนวยการสำนักงานกึ่งบรรณาณ ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง ผู้จัดการใหญ่ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ผู้แทนสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย ประธานกรรมการดำเนินการชุมนุมสหกรณ์ระดับประเทศประเภทละหนึ่งคน ประธานคณะกรรมการกลางกลุ่มเกษตรกรระดับประเทศหนึ่งคน เป็นกรรมการ โดยตำแหน่ง และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งไม่เกินห้าคน เป็นกรรมการ”

<p style="text-align: center;">พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๒ (เฉพาะมาตราที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่มีการแก้ไข)</p>	<p style="text-align: center;">ร่างพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>
<p>ให้อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์เป็นกรรมการและเลขานุการ ผู้อำนวยการสำนักมาตรฐานสหกรณ์แห่งประเทศไทย เป็นผู้ช่วยเลขานุการ</p> <p>ผู้ทรงคุณวุฒิตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติซึ่งเป็นกรรมการโดยตำแหน่ง คัดเลือกผู้ที่มีความเชี่ยวชาญเป็นที่ประจักษ์ด้านการบริหารสหกรณ์</p> <p>มาตรา ๑๕ ให้ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นนายทะเบียนสหกรณ์</p> <p>ให้นายทะเบียนสหกรณ์แต่งตั้งข้าราชการในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งมีตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้อำนวยการกองหรือเทียบเท่าเป็นรองนายทะเบียนสหกรณ์ มีอำนาจหน้าที่ตามบทบัญญัติในพระราชบัญญัตินี้ หรือตามที่นายทะเบียนสหกรณ์มอบหมาย</p> <p>การแต่งตั้งตามวรรคสองให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา</p> <p>มาตรา ๓๐ ให้มีคณะกรรมการบริหาร กพส. ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นประธานกรรมการ อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์ อธิบดีกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร อธิบดีกรมประมง อธิบดีกรมปศุสัตว์ ผู้แทนกรมบัญชีกลาง ผู้แทนสำนักงานประมาณ เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง กรรมการอื่นซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้แทนของสหกรณ์ประเภทละหนึ่งคนและผู้แทนกลุ่มเกษตรกรหนึ่งคนเป็นกรรมการ</p> <p>ให้รองอธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์ซึ่งอธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์มอบหมายเป็นกรรมการและเลขานุการ</p> <p>การเลือกผู้แทนของสหกรณ์เพื่อให้รัฐมนตรีแต่งตั้งตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติกำหนด</p>	<p>มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๑๕ ให้อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์เป็นนายทะเบียนสหกรณ์</p> <p>ให้นายทะเบียนสหกรณ์แต่งตั้งข้าราชการในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้อำนวยการกองหรือเทียบเท่าเป็นรองนายทะเบียนสหกรณ์ มีอำนาจหน้าที่ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือตามที่นายทะเบียนสหกรณ์มอบหมาย</p> <p>การแต่งตั้งตามวรรคสองให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา”</p> <p>มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๐ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๓๐ ให้มีคณะกรรมการบริหาร กพส. ประกอบด้วย อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์เป็นประธานกรรมการ อธิบดีกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ อธิบดีกรมประมง อธิบดีกรมปศุสัตว์ อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร ผู้แทนกรมบัญชีกลาง ผู้แทนสำนักงานประมาณ เป็นกรรมการ โดยตำแหน่ง กรรมการอื่นซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้แทนของสหกรณ์ประเภทละหนึ่งคน และผู้แทนกลุ่มเกษตรกรหนึ่งคน เป็นกรรมการ</p> <p>ให้รองอธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์ซึ่งอธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์มอบหมายเป็นกรรมการและเลขานุการ</p> <p>การเลือกผู้แทนของสหกรณ์และผู้แทนกลุ่มเกษตรกรเพื่อให้รัฐมนตรีแต่งตั้งตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติกำหนด</p>

<p style="text-align: center;">พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ (เฉพาะมาตราที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่มีการแก้ไข)</p>	<p style="text-align: center;">ร่างพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>
<p>ให้คณะกรรมการบริหาร กพส. มีอำนาจหน้าที่บริหาร กพส. ตลอดจนตรวจสอบติดตาม และประเมินผลงานของสหกรณ์ที่ได้รับการส่งเสริมกิจการจาก กพส. ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในระเบียบกระทรวงเกษตรและสหกรณ์</p> <p>มาตรา ๓๑ ให้นำความในมาตรา ๑๑ และมาตรา ๑๒ มาใช้บังคับแก่การดำรงตำแหน่งของกรรมการบริหาร กพส. ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้แทนของสหกรณ์โดยอนุโลม</p> <p>มาตรา ๔๒ ในการชำระค่าหุ้น สมาชิกจะนำค่าหุ้นหักกลบลบหนี้กับสหกรณ์ไม่ได้และสมาชิกมีความรับผิดชอบเพียงไม่เกินจำนวนเงินค่าหุ้นที่ยังส่งใช้ไม่ครบมูลค่าหุ้นที่ตนถือ</p> <p>ในระหว่างที่สมาชิกภาพของสมาชิกยังไม่สิ้นสุดลง ห้ามมิให้เจ้านั้นของสมาชิกใช้สิทธิเรียกร้องในค่าหุ้นของสมาชิกผู้นั้น</p>	<p>ให้คณะกรรมการบริหาร กพส. มีอำนาจหน้าที่บริหาร กพส. ตลอดจนตรวจสอบติดตาม และประเมินผลงานของสหกรณ์ที่ได้รับการส่งเสริมกิจการจาก กพส. ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในระเบียบกรมส่งเสริมสหกรณ์"</p> <p>มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๑ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>"มาตรา ๓๑ ให้นำความในมาตรา ๑๑ และมาตรา ๑๒ มาใช้บังคับแก่การดำรงตำแหน่งของกรรมการบริหาร กพส. ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้แทนของสหกรณ์และผู้แทนกลุ่มเกษตรกร โดยอนุโลม"</p> <p>มาตรา ๗ ให้ยกเลิกความในวรรคสองของมาตรา ๔๒ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>"ในระหว่างที่สมาชิกภาพของสมาชิกยังไม่สิ้นสุดลง ห้ามมิให้เจ้านั้นของสมาชิกใช้สิทธิเรียกร้องหรืออายัดค่าหุ้นของสมาชิกผู้นั้น และเมื่อสมาชิกภาพของสมาชิกสิ้นสุดลง สหกรณ์มีสิทธินำเงินตามมูลค่าหุ้นที่สมาชิกมีอยู่มาหักกลบลบหนี้ที่สมาชิกผูกพันต้องชำระหนี้แก่สหกรณ์ได้ และให้สหกรณ์มีฐานะเป็นเจ้านั้นบุริมสิทธิพิเศษเหนือเงินค่าหุ้นนั้น"</p> <p>มาตรา ๘ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๔๒/๑ และมาตรา ๔๒/๒ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒</p> <p>"มาตรา ๔๒/๑ เมื่อสมาชิกได้ทำความยินยอมเป็นหนังสือไว้กับสหกรณ์ ให้ผู้บังคับบัญชาในหน่วยงานของรัฐ หรือนายจ้างในสถานประกอบการ หรือหน่วยงานอื่นใดที่สมาชิกปฏิบัติหน้าที่อยู่หักเงินเดือนหรือค่าจ้าง หรือเงินอื่นใด ที่ถึงกำหนดจ่ายแก่สมาชิกนั้น เพื่อชำระหนี้หรือภาระผูกพันอื่นที่มีต่อสหกรณ์ ให้แก่สหกรณ์ตามจำนวนที่สหกรณ์แจ้งไป จนกว่าหนี้หรือภาระผูกพันนั้นจะจับลับไปให้หน่วยงานนั้นหักเงินดังกล่าวและส่งเงินที่หักไว้วันนั้นให้แก่สหกรณ์โดยพลัน</p>

<p style="text-align: center;">พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ (เฉพาะมาตราที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่มีการแก้ไข)</p>	<p style="text-align: center;">ร่างพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>
<p>มาตรา ๔๖ เพื่อปฏิบัติให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ ให้สหกรณ์มีอำนาจกระทำการ ดังต่อไปนี้ได้</p> <ol style="list-style-type: none"> (๑) ดำเนินธุรกิจ การผลิต การค้า การบริการ และอุตสาหกรรมเพื่อประโยชน์ของสมาชิก (๒) ให้สวัสดิการหรือการสงเคราะห์ตามสมควรแก่สมาชิกและครอบครัว (๓) ให้ความช่วยเหลือทางวิชาการแก่สมาชิก (๔) ขอหรือรับความช่วยเหลือทางวิชาการจากรัฐราชการ หน่วยงานของต่างประเทศหรือบุคคลอื่นใด <p>(๕) รับฝากเงินประเภทออมทรัพย์หรือประเภทประจำจากสมาชิกหรือสหกรณ์อื่นได้ตามระเบียบของสหกรณ์ที่ได้รับความเห็นชอบจากนายทะเบียนสหกรณ์</p> <p>(๖) ให้กู้ ให้สินเชื่อ ให้ยืม ให้เช่า ให้เช่าซื้อ โอน รับจ้างหรือรับจ่านำ ซึ่งทรัพย์สินแก่สมาชิกหรือของสมาชิก</p>	<p>การแสดงเจตนายินยอมตามวรรคหนึ่ง มีอาจจะถอนคืนได้ เว้นแต่สหกรณ์ให้ความยินยอม</p> <p>การหักเงินตามวรรคหนึ่ง ต้องหักให้สหกรณ์เป็นลำดับแรก ถัดจากหนี้ภาษีอากร และการหักเงินเข้ากองทุนที่สมาชิกต้องถูกหักตามกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ กฎหมายว่าด้วยกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ กฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน และกฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม</p> <p>มาตรา ๔๒/๒ สมาชิกอาจทำหนังสือตั้งบุคคลหนึ่งหรือหลายคนเป็นผู้รับโอนประโยชน์ในเงินค่าหุ้น เงินฝาก หรือเงินอื่นใดจากสหกรณ์เมื่อตนถึงแก่ความตาย โดยมอบไว้แก่สหกรณ์เป็นหลักฐาน”</p> <p>มาตรา ๙ ให้ยกเลิกความใน (๕) ของมาตรา ๔๖ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“(๕) รับฝากเงินประเภทออมทรัพย์หรือประเภทประจำจากสมาชิกหรือสหกรณ์อื่น หรือสมาคมกสิกรรมสงเคราะห์ซึ่งมีสมาชิกของสมาคมนั้นไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งเป็นสมาชิกของสหกรณ์ ผู้รับฝากเงิน ทั้งนี้ ตามระเบียบของสหกรณ์ที่ได้รับความเห็นชอบจากนายทะเบียนสหกรณ์”</p>

<p style="text-align: center;">พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ (เฉพาะมาตราที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่มีการแก้ไข)</p>	<p style="text-align: center;">ร่างพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>
<p>(๑) จัดให้ได้มา ชื่อ ตีอกรรมสิทธิ์หรือทรัพย์สิน ครอบครอง คุ้ม ยืม เช่า เช่าซื้อ รับโอนสิทธิ การเช่าหรือสิทธิการเช่าซื้อ จำนองหรือจำนำ ขายหรือจำหน่ายด้วยวิธีอื่นใดซึ่งทรัพย์สิน</p> <p>(๒) ให้สหกรณ์อื่นกู้ยืมเงินได้ตามระเบียบของสหกรณ์ที่ได้รับความเห็นชอบจากนายทะเบียน สหกรณ์</p> <p>(๓) ดำเนินกิจการอย่างอื่นบรรดาที่เกี่ยวกับ หรือเนื่องในการจัดให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ ของสหกรณ์</p> <p>มาตรา ๕๒ ห้ามมิให้บุคคลซึ่งมีลักษณะดังต่อไปนี้ เป็นหรือทำหน้าที่กรรมการหรือผู้จัดการ</p> <p>(๑) เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกในความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินที่กระทำ โดยทุจริต</p> <p>(๒) เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ องค์กร หรือหน่วยงานของรัฐ หรือเอกชน ฐานทุจริตต่อหน้าที่</p> <p>(๓) เคยถูกให้พ้นจากตำแหน่งกรรมการหรือมีคำวินิจฉัยเป็นที่สุดให้พ้นจากตำแหน่งกรรมการ ตามมาตรา ๒๒ (๔)</p> <p>(๔) เคยถูกที่ประชุมใหญ่มีมติให้ออกจากตำแหน่งกรรมการเพราะเหตุทุจริตต่อหน้าที่</p> <p>มาตรา ๖๐ ในการจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีของสหกรณ์ ให้จัดสรรเป็นทุนสำรองไม่น้อย กว่าร้อยละสิบของกำไรสุทธิ และเป็นค่าบำรุงสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยไม่เกินร้อยละห้าของ กำไรสุทธิ แต่ต้องไม่เกินอัตราที่คณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติกำหนด</p>	<p style="text-align: center;">มาตรา ๑๐ ให้ยกเลิกความใน (๑) ของมาตรา ๕๒ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p style="text-align: center;">“(๑) เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษ สำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ”</p> <p style="text-align: center;">มาตรา ๑๑ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๖๐ แห่งพระราชบัญญัติ สหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p style="text-align: center;">“มาตรา ๖๐ การจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีของสหกรณ์ ให้จัดสรรเป็นทุนสำรอง ไม่น้อยกว่าร้อยละสิบของกำไรสุทธิ และเป็นค่าบำรุงสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยตามอัตรา ที่กำหนดในกฎกระทรวง แต่ต้องไม่เกินร้อยละห้าของกำไรสุทธิ”</p>

พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒
(เฉพาะมาตราที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่มีการแก้ไข)

ร่างพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

มาตรา ๑๑๒ ให้มีคณะกรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย ประกอบด้วย กรรมการซึ่งที่ประชุมใหญ่ของสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยเลือกตั้งจากผู้แทนของสหกรณ์จำนวน ไม่เกินสิบห้าคน

ให้คณะกรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยเลือกตั้งกรรมการเป็นประธาน กรรมการคนหนึ่ง และรองประธานกรรมการคนหนึ่งหรือหลายคน

ให้คณะกรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยแต่งตั้งผู้อำนวยการสันนิบาต สหกรณ์แห่งประเทศไทย และให้ผู้อำนวยการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยเป็นเลขานุการของ คณะกรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย

ให้นำบทบัญญัติในมาตรา ๕๒ มาใช้บังคับแก่คณะกรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์ แห่งประเทศไทย และผู้อำนวยการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย โดยอนุโลม

มาตรา ๑๑๕ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา ๑๑๔ กรรมการสันนิบาต สหกรณ์แห่งประเทศไทยพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) เป็นบุคคลล้มละลาย

มาตรา ๑๒ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๑๒ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๑๒ ให้มีคณะกรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย ประกอบด้วย ประธานกรรมการดำเนินการชุมนุมสหกรณ์ระดับประเทศประเภทละหนึ่งคน ในกรณีที่สหกรณ์ประเภทใดไม่มีชุมนุมสหกรณ์ระดับประเทศ ให้มีผู้แทนจากสหกรณ์ประเภทนั้น จำนวนหนึ่งคน เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง และกรรมการอื่นซึ่งที่ประชุมใหญ่ของสันนิบาตสหกรณ์ แห่งประเทศไทยเลือกตั้งจากผู้แทนสหกรณ์มีจำนวนเท่ากับกรรมการโดยตำแหน่ง เป็นกรรมการ ให้คณะกรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยเลือกตั้งกรรมการ เป็นประธานกรรมการคนหนึ่ง และรองประธานกรรมการคนหนึ่งหรือหลายคน

ให้คณะกรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยแต่งตั้งผู้อำนวยการ สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย และให้ผู้อำนวยการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยเป็น เลขานุการของคณะกรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย

หลักเกณฑ์และวิธีการได้มาซึ่งผู้แทนสหกรณ์ที่ไม่มีชุมนุมสหกรณ์ระดับประเทศ ให้เป็นไปตามระเบียบของสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย

การกำหนดสัดส่วนผู้แทนสหกรณ์ที่จะได้รับเลือกตั้งเป็นกรรมการอื่นให้เป็นไปตาม ระเบียบในมาตรา ๑๑๓ (๓)

ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๕๒ มาใช้บังคับแก่คณะกรรมการดำเนินการสันนิบาต สหกรณ์แห่งประเทศไทยและผู้อำนวยการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย โดยอนุโลม”

มาตรา ๑๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๑๕ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๑๕ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา ๑๑๔ กรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) เป็นบุคคลล้มละลาย

<p style="text-align: center;">พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๒ (เฉพาะมาตราที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่มีการแก้ไข)</p>	<p style="text-align: center;">ร่างพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>
<p>(๔) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ</p> <p>(๕) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ</p> <p>(๖) พ้นจากการเป็นสมาชิกของสหกรณ์</p> <p>ในกรณีที่กรรมการพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ให้คณะกรรมการดำเนินการสืบขาดสหกรณ์แห่งประเทศไทยเลือกตัวแทนของสหกรณ์ผู้อื่นเป็นกรรมการแทน และให้ผู้ซึ่งได้รับเลือกแทนนั้นอยู่ในตำแหน่งได้เพียงเท่าวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน</p> <p>มาตรา ๑๑๖ ให้คณะกรรมการดำเนินการสืบขาดสหกรณ์แห่งประเทศไทยจัดให้มีการประชุมใหญ่สามัญปีละหนึ่งครั้งภายในเก้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีทางบัญชีของสืบขาดสหกรณ์แห่งประเทศไทย</p> <p>เมื่อมีเหตุอันสมควร คณะกรรมการดำเนินการสืบขาดสหกรณ์แห่งประเทศไทยจะเรียกประชุมใหญ่วิสามัญเมื่อใดก็ได้ หรือเมื่อสมาชิกจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสิบของจำนวนสมาชิกทั้งหมดทำหนังสือร้องขอต่อคณะกรรมการดำเนินการสืบขาดสหกรณ์แห่งประเทศไทยให้เรียกประชุมใหญ่วิสามัญ ในหนังสือร้องขอนั้นต้องระบุว่าประสงค์ให้เรียกประชุมเพื่อการใด</p>	<p>(๔) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ</p> <p>(๕) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ</p> <p>(๖) พ้นจากการเป็นสมาชิกของสหกรณ์</p> <p>ภายใต้บังคับตามวรรคหนึ่ง กรรมการดำเนินการสืบขาดสหกรณ์แห่งประเทศไทย ซึ่งที่ประชุมใหญ่เลือกตั้งพ้นจากตำแหน่งเมื่อที่ประชุมใหญ่มีมติให้ถอดถอนออกจากตำแหน่ง ด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนผู้แทนสหกรณ์ซึ่งมาประชุม</p> <p>เมื่อมีกรณีตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง ให้กรรมการเท่าที่เหลืออยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้ และให้ถือว่าคณะกรรมการดำเนินการสืบขาดสหกรณ์แห่งประเทศไทยประกอบด้วย กรรมการเท่าที่มีอยู่ เว้นแต่มีกรรมการเหลืออยู่ไม่ถึงสองในสาม</p> <p>ในกรณีที่กรรมการดำเนินการสืบขาดสหกรณ์แห่งประเทศไทยซึ่งที่ประชุมใหญ่เลือกตั้งพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ให้ที่ประชุมใหญ่สืบขาดสหกรณ์แห่งประเทศไทยเลือกผู้แทนสหกรณ์เป็นกรรมการแทน เว้นแต่วาระของกรรมการที่พ้นจากตำแหน่งเหลืออยู่ไม่ถึงเก้าสิบวัน จะไม่ดำเนินการเลือกตั้งกรรมการแทนตำแหน่งที่ว่างก็ได้ และให้ผู้ซึ่งได้รับเลือกตั้งอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งตนแทน”</p> <p>มาตรา ๑๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสี่ของมาตรา ๑๑๖ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๒</p>

<p style="text-align: center;">พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ (เฉพาะมาตราที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่มีการแก้ไข)</p>	<p style="text-align: center;">ร่างพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>
<p>ในกรณีที่สมาชิกเป็นผู้ร้องขอให้เรียกประชุมใหญ่สามัญ ให้คณะกรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยเรียกประชุมใหญ่สามัญภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือร้องขอ</p>	<p>“ในกรณีที่คณะกรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยไม่เรียกประชุมใหญ่สามัญตามวรรคสาม สมาชิกจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสิบของจำนวนสมาชิกทั้งหมด อาจทำหนังสือร้องขอภายในหกสิบวันนับแต่วันพ้นกำหนดเวลาตามวรรคสาม เพื่อให้รัฐมนตรีเรียกประชุมใหญ่สามัญได้ ในกรณีเช่นนี้ให้รัฐมนตรีเรียกประชุมใหญ่สามัญภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือร้องขอ”</p> <p>มาตรา ๑๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๑๗/๑ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒</p> <p>“มาตรา ๑๑๗/๑ ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินการของสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย ให้ประธานกรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย หรือกรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของกรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย หรือสหกรณ์ที่เป็นสมาชิกไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยสหกรณ์ ร้องขอให้คณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติวินิจฉัยได้</p> <p>คำวินิจฉัยของคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติให้เป็นที่สุด”</p> <p>มาตรา ๑๖ ให้คณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ คณะกรรมการบริหาร กพส. และคณะกรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ คงปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ คณะกรรมการบริหาร กพส. และคณะกรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ต้องดำเนินการจัดให้มีคณะกรรมการดังกล่าวภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ</p>

พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒
(เฉพาะมาตราที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่มีการแก้ไข)

ร่างพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ
ชวน หลีกภัย
นายกรัฐมนตรี

มาตรา ๑๗ ให้อัตราค่าบำรุงสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยที่คณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติกำหนดตามมาตรา ๖๐ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ คงใช้บังคับได้ต่อไปจนกว่าจะมีกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๖๐ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๘ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

.....
.....

ส่วนที่ ๓

ข้อมูลประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ..)

พ.ศ.

การจัดตั้งและการดำเนินงานของสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย*

การจัดตั้งสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย (สสท.) ได้จัดตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๑๑ ตามมาตรา ๑๐๔ ของพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ.๒๕๑๑ เพื่อให้เป็นตัวแทนของขบวนการสหกรณ์ไทย ในฐานะที่เป็นองค์กรสูงสุดของประเทศ

๑. วัตถุประสงค์

๑.๑ เพื่อเป็นตัวแทนและเป็นแกนกลางในการรักษาลิทธิหน้าที่ และปกป้องผลประโยชน์ของขบวนการสหกรณ์ทั้งประเทศ

๑.๒ เพื่อส่งเสริมและเผยแพร่ความรู้ด้านการสหกรณ์ไปสู่ชุมชน และเพื่อสร้างความมั่นคงให้แก่ขบวนการสหกรณ์ทั้งประเทศ

๑.๓ เพื่อพัฒนาและส่งเสริมกิจการสหกรณ์และขบวนการสหกรณ์ให้เป็นปึกแผ่นและเจริญก้าวหน้า สามารถแก้ปัญหาเศรษฐกิจและสังคมของชุมชนและประเทศชาติได้

๑.๔ เพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างสหกรณ์ทั้งภายในและต่างประเทศ

๒. หน้าที่

๒.๑ เป็นตัวแทนของขบวนการสหกรณ์ทั้งในและต่างประเทศ

๒.๒ มีหน้าที่และความรับผิดชอบในการส่งเสริมและเผยแพร่ความรู้ด้านการสหกรณ์ แก่สหกรณ์ ชุมชน และบุคคลทั่วไป

๒.๓ ศึกษา วิจัย และค้นคว้าด้านการสหกรณ์ และรับผิดชอบด้านการศึกษาและฝึกอบรมสหกรณ์แก่สมาชิก กรรมการ และเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ทั่วประเทศ และ

๒.๔ ดำเนินการต่างๆ ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

๓. โครงสร้างของการบริหารและการจัดการ โครงสร้างของสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย ก็มีลักษณะคล้ายๆ กันกับโครงสร้างของการบริหารและการจัดการของสหภาพสหกรณ์ (Co-operative Council) ในนานาประเทศ คือ ประกอบด้วย

(๑) ที่ประชุมใหญ่ของสมาชิก

(๒) คณะกรรมการดำเนินการและ

(๓) คณะเจ้าหน้าที่ (เจ้าหน้าที่) ฝ่ายปฏิบัติการ ซึ่งมีวิธีการบริหารและการดำเนินงานตามหลักสหกรณ์สากลทั่วไป จะต่างกันก็แต่ในรายละเอียดปลีกย่อย และหรือขึ้นอยู่กับระดับความเจริญก้าวหน้าของขบวนการสหกรณ์ในประเทศนั้นๆ เท่านั้น

* ที่มา : ประดิษฐ์ มัชฌิมา การจัดตั้งและการดำเนินงานของสันนิบาตสหกรณ์ สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย สืบค้นจาก http://www.clt.or.th/coop_translate/Articles/establish_Coop/CLT.pdf วันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๕๒.

สำหรับ สสท. ในระยะแรกนั้น ตั้งขึ้นตามกฎหมาย (พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๑๑) ได้กำหนดไว้ว่า กรรมการดำเนินการของ สสท. ส่วนหนึ่งจำนวนไม่ต่ำกว่า ๑๕ คน แต่ไม่เกิน ๒๕ คน จะต้องมาจากการเลือกตั้งจากที่ประชุมใหญ่ อีกส่วนหนึ่งได้ให้อำนาจเจ้ากระทรวงผู้รักษาการตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ (รมต. เกษตรฯ) มีอำนาจแต่งตั้งบุคคลภายนอกจำนวนไม่เกิน ๕ คน เข้ามาเป็นกรรมการดำเนินการของ สสท. ซึ่งส่วนใหญ่ก็เป็นข้าราชการชั้นผู้ใหญ่จากกรมส่งเสริมสหกรณ์ และกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ซึ่งเป็นผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจในปรัชญา หลักการและวิธีการดำเนินงานสหกรณ์ และแนวทางในการส่งเสริมและพัฒนาสหกรณ์ทั้งในและต่างประเทศเป็นอย่างดี ซึ่งเป็นวิธีการที่เหมาะสมกับสภาพที่เป็นจริงในขณะนั้นมาก เพราะช่วยให้ สสท. สามารถเริ่มต้นและดำเนินงานได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ แม้จะมีอุปสรรคบ้างในระยะแรกๆ แต่ก็สามารถแก้ไขได้ และปรับปรุงให้เจริญก้าวหน้ามาได้จนตราบเท่าทุกวันนี้ ซึ่งต่างกับประเทศเพื่อนบ้านหลายประเทศแต่ก็ยังล้มลุกคลุกคลานอยู่จนกระทั่งทุกวันนี้ ทั้งนี้ เพราะขาดความรู้และขาดเอกภาพในการบริหารและการจัดการนั่นเอง แต่ที่เจริญกว่าเราก็มียุค เช่น เกาหลี ญี่ปุ่น เป็นต้น ส่วนวิธีการบริหารและการจัดการนั้นก็ดำเนินการตามหลักสากลทั่วไป ซึ่งได้กำหนดไว้แล้วอย่างชัดเจนในกฎหมายและระเบียบข้อบังคับ และขึ้นอยู่กับฝีมือและความรู้ความสามารถของประธานกรรมการฯ และผู้อำนวยการเป็นสำคัญ

๔. การบริหารและการจัดการ คณะกรรมการดำเนินการเป็นผู้กำหนดนโยบายในการบริหารและการจัดการ สสท. เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และระเบียบข้อบังคับ พร้อมกับมีอำนาจในการตรวจสอบและกำกับดูแลการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ให้เป็นไปตามนโยบายที่กำหนดไว้ให้ได้ผล ถูกต้องและยุติธรรม ส่วนการบริหารและจัดการภายในนั้น เป็นอำนาจหน้าที่ของผู้อำนวยการและพนักงานที่จะดำเนินการให้เป็นไปตามนโยบาย และแผนงานให้เกิดผลดี และให้เป็นไปตามระเบียบ ข้อบังคับที่ได้กำหนดเอาไว้ภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการดำเนินการ

๕. รายได้รายจ่าย สันนิบาตสหกรณ์ฯ มีรายได้หลักจากการจ่ายค่าบำรุงของสมาชิกซึ่งเดิมกำหนดไว้ว่าสหกรณ์ที่ดำเนินการมีกำไรจะต้องจัดสรรกำไรไว้ ๕% แต่ไม่เกิน ๕,๐๐๐ บาท เป็นค่าบำรุงสันนิบาตสหกรณ์ฯ ส่วนรายได้อื่นก็อาจจะได้มาจาก

(๑) ดอกผลต้นทุนกลางของสหกรณ์ที่ไม่จำกัดสินใช้

(๒) เงินอุดหนุนจากรัฐบาล

(๓) เงินบริจาคจากองค์กรหรือเอกชน และ

(๔) เงินจากรายได้อื่นๆ เช่นจากการจำหน่ายเอกสารและจากค่าธรรมเนียมการจัดประชุมอบรม หรือจากค่าธรรมเนียมการตรวจบัญชีสหกรณ์ เป็นต้น

ส่วนรายจ่ายนั้นก็ต้องดำเนินการตามแผนหรืองบประมาณที่ได้กำหนดไว้ในแต่ละปี ซึ่งเดิมได้กำหนดไว้ว่า งบบุคลากร (เงินเดือนพนักงานและค่าใช้จ่ายในการประชุมกรรมการและ

ค่าใช้จ่ายภายในจะต้องไม่เกินร้อยละ ๕๐ ของงบประมาณ และงบโครงการ (ค่าใช้จ่ายในการส่งเสริมเผยแพร่และฝึกอบรม) จะต้องไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๖๐ ของงบประมาณ

เหตุที่กำหนดสัดส่วนค่าใช้จ่ายของงบบริหารและงบโครงการไว้เช่นนั้น ก็เพื่อป้องกันไม่ให้ฝ่ายบริหาร (กรรมการ) และฝ่ายดำเนินการ (เจ้าหน้าที่) ใช้จ่ายเงินเกินฐานะและความจำเป็นและขณะเดียวกันก็เพื่อสร้างประโยชน์สูงสุดให้แก่สันนิบาตสหกรณ์ฯ และแก่ขบวนการสหกรณ์ด้วย หากไม่หาทางป้องกันไว้แต่แรกแล้วก็จะเกิดความเสียหายแก่ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องได้

๖. ผลการดำเนินงาน การดำเนินงานในระยะแรก ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งระหว่างปี ๒๕๑๑ และ ๒๕๑๕ ไม่สู้จะได้ผลมากนักเพราะอยู่ในระยะแรกตั้ง ประกอบกับสันนิบาตสหกรณ์เป็นของใหม่ สมาชิกและบุคคลทั่วไปยังขาดความรู้ความเข้าใจในวัตถุประสงค์ของการจัดตั้ง หลักการและวิธีการในการดำเนินงานของ สสท. อยู่จึงไม่สู้จะได้รับความสนใจและความร่วมมือในการดำเนินงานมากนัก ทั้ง ๆ ที่เป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญมาก เพราะโดยหลักการและความเป็นจริงแล้ว สหภาพสหกรณ์ (Co-operative Union) หรือสันนิบาตสหกรณ์ (Co-operative League) นั้นก็คือ แกนกลางและหัวใจสำคัญของการพัฒนาขบวนการสหกรณ์นั่นเอง ซึ่งเป็นที่รู้จักและเข้าใจกันดีในนานาประเทศ เช่น ในอเมริกา และยุโรป เป็นต้น

แม้ว่าในเมืองไทยเราก็เป็นที่เข้าใจกันดีในหมู่ผู้นำสหกรณ์ในยุคต้น ๆ เพราะท่านเหล่านั้น (ผู้บุกเบิกและข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ในวงการสหกรณ์) เป็นผู้ที่มีความรู้และมีความเข้าใจอย่างลึกซึ้งในหลักการ วิธีการ และปรัชญาการสหกรณ์เป็นอย่างดี จึงได้วางแผนที่จะจัดตั้งสหภาพสหกรณ์แห่งประเทศไทย (The Co-operative Union of Thailand) ไว้ตั้งแต่เริ่มแรกเป็นเวลาหลายสิบปีก่อนที่จะมีการจัดตั้งสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยเสียอีก เพราะท่านตระหนักดีว่าในที่สุดเมื่อขบวนการสหกรณ์เริ่มเข้มแข็งและเจริญเติบโตและสามารถช่วยเหลือตัวเองได้บ้างแล้ว สหกรณ์ก็ต้องพยายามพึ่งตนเองและยืนอยู่บนขาของตนเองให้ได้อย่างที่การดำเนินการอยู่ในนานาประเทศที่เจริญแล้วโดยไม่ต้องเป็นภาระให้ทางราชการต้องให้การสนับสนุนอีกต่อไป

ดังนั้น ผู้นำสหกรณ์ของไทยเราในยุคเริ่มแรก จึงได้วางแผนที่จะถ่ายโอนอำนาจและความรับผิดชอบในการจัดตั้ง การบริหาร การดำเนินงาน และการพัฒนาขบวนการสหกรณ์ของประเทศจากรัฐบาล และโดยรัฐบาลเป็นของสหกรณ์และโดยสหกรณ์ตั้งแต่บัดนั้นเป็นต้นมา จึงได้เริ่มสะสมเงินทุนเพื่อจัดตั้งสหภาพสหกรณ์แห่งประเทศไทย (The co-operative Union of Thailand) ตั้งแต่บัดนั้นเป็นต้นมา เพื่อเก็บไว้เป็นทุนในการให้การศึกษา ฝึกอบรม และพัฒนาขบวนการสหกรณ์ในวันข้างหน้า ซึ่งเป็นการดำเนินการที่ได้ผลมาก สามารถรวบรวมเงินได้จากการดำเนินงานดังกล่าวถึง ๕๓ ล้านบาท (ก่อนปี พ.ศ. ๒๕๑๑) และได้นำดอกผลจากกองทุนดังกล่าว ซึ่งเป็นที่ทราบกันในนาม “ดอกผลทุนกลางของสหกรณ์ประเภทไม่จำกัด” มาจัดตั้งสันนิบาตสหกรณ์ฯ ในปี พ.ศ. ๒๕๑๑ และยังได้จัดสรรดอกผลจากเงินทุนดังกล่าวจำนวนหนึ่งให้แก่สันนิบาตสหกรณ์ฯ ไว้ใช้เป็นค่าใช้จ่ายในการให้การศึกษาและฝึกอบรมเป็นประจำทุก ๆ ปีมาจนตราบเท่าปัจจุบันนี้

เหตุผลที่ทำให้สันนิบาตสหกรณ์ฯ ดำเนินงานได้โดยไม่สู้จะราบรื่นนักในระยะ ๔-๕ ปี แรก นั้น เนื่องจาก

๑. สันนิบาตสหกรณ์ฯ เป็นของใหม่ สมาชิกและบุคคลทั่วไปยังไม่มีความรู้ ความเข้าใจ ในวัตถุประสงค์ของการจัดตั้ง หลักการและวิธีดำเนินงานของสันนิบาตสหกรณ์ฯ และประโยชน์ที่จะได้รับ

๒. ขาดแคลนงบประมาณที่จะดำเนินงานเพราะรายได้จากค่าบำรุงสันนิบาตสหกรณ์ฯ มีน้อยเนื่องจากสมาชิกส่วนใหญ่ขาดความรู้ ความใจ ในหลักการและวิธีการดำเนินงานของ สสท. ดังกล่าว แล้วจึงเพิกเฉยที่จะส่งค่าบำรุงให้และอัตราค่าบำรุงที่กำหนดไว้แต่แรกก็ต่ำด้วย คือ ๕ % ของกำไรที่สหกรณ์ได้รับ แต่ไม่เกิน ๕,๐๐๐ บาท

๓. จำนวนสหกรณ์ที่ดำเนินการอยู่ในขณะนั้นก็น้อย คือ มีเพียง ๑,๔๙๘ สหกรณ์เท่านั้น ซึ่งส่วนใหญ่ก็เป็นสหกรณ์ขนาดเล็กและดำเนินการขาดทุน คือ เมื่อ ๓๑ มีนาคม ๒๕๑๕ มีสหกรณ์ ดำเนินการอยู่ ๑,๔๙๘ แห่งทั่วประเทศประกอบด้วย

(๑) สหกรณ์การเกษตรหาทุนและที่ดิน ๘๐๑ สหกรณ์

(๒) ตลาดพืชการเกษตร ๑๕๐ สหกรณ์

(๓) นิคม ที่ดิน และประมง ๒๙๓ สหกรณ์

(๔) ร้านสหกรณ์ ๑๐๕ สหกรณ์

(๕) ออมทรัพย์ ๑๑๘ สหกรณ์

(๖) ชุมชนสหกรณ์ ๑๔๔ สหกรณ์ และ

(๗) อื่น ๆ จำนวน ๑๗ สหกรณ์

๔. มีเจ้าหน้าที่จำกัด คือมีพนักงานและนักการภารโรงรวมราว ๙-๑๐ คนเท่านั้น ได้แก่

(๑) หัวหน้าแผนกสารบัญ ๑ คน

(๒) หัวหน้าแผนกการเงิน ๑ คน

(๓) หัวหน้าแผนกส่งเสริมและเผยแพร่ ๑ คน และ

(๔) หัวหน้าแผนกฝึกอบรม ๑ คน และเสมียนพนักงาน คนขับรถ และนักการภารโรง

อีก ๕-๖ คน ส่วนหัวหน้ากองไม่มีเลยแม้แต่คนเดียว

๕. ไม่มีนักวิชาการและเจ้าหน้าที่ฝึกอบรมเป็นของตนเอง แต่ต้องอาศัยเจ้าหน้าที่ส่วนราชการเป็นหลัก

๖. ผู้อำนวยการที่ได้รับแต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่ในระยะ ๔-๕ ปี แรก ระหว่างปี ๒๕๑๑ และ ๒๕๑๕ นั้นเป็นข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ระดับอธิบดี รองอธิบดี หรือเทียบเท่า ซึ่งโดยปกติแล้วก็เป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบสูง และมีภาระหน้าที่การงานหนักอยู่แล้วจึงไม่สามารถจะสละเวลามาศึกษาปฏิบัติหน้าที่ให้เกิดผลดี เต็มกำลังความสามารถได้

ดังนั้น ในปลายปี ๒๕๑๕ คณะกรรมการดำเนินการ สสท. ได้มีมติเห็นชอบที่จะสรรหาและแต่งตั้งผู้ที่มีพื้นฐานความรู้ด้านสหกรณ์ให้มาดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการที่สามารถปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มที่

๗. ส่งเสริมและเผยแพร่ความรู้ด้านการสหกรณ์ไปสู่ส่วนราชการต่างๆ ให้เข้าใจหลักการและวิธีการสหกรณ์มากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงกลาโหม กระทรวงศึกษาธิการ และกระทรวงสาธารณสุข ทำให้มีการขยายตัวในการจัดตั้งสหกรณ์ออมทรัพย์และร้านสหกรณ์ในกระทรวงเหล่านี้มากยิ่งขึ้นในช่วงเวลาอันสั้น

๘. สนับสนุนและช่วยจัดประชุมใหญ่สามัญประจำปีให้แก่ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรและชุมนุมสหกรณ์ออมทรัพย์ติดต่อกันเป็นเวลาหลายปี จนชุมนุมสหกรณ์เหล่านั้นเกิดความรู้ ความชำนาญในการจัดประชุม และสามารถดำเนินการได้เองในที่สุด

๙. สร้างหอพักและห้องประชุมขนาด ๑๕๐ ที่นั่ง ให้แก่ สสท. ระหว่างปี ๒๕๑๘ และ ๒๕๑๙ เป็นเงิน ๖.๔ ล้านบาทได้สำเร็จ โดยไม่ต้องกู้ยืมจากภายนอกแต่อย่างใด และพร้อมกันนั้นก็เปิดโอกาสให้บุคคลภายนอกได้ใช้สถานที่ในการจัดประชุม อบรม และเป็นที่พักอาศัยชั่วคราวทำให้ สสท. เป็นที่รู้จักเชื่อถือแก่วงการทั่วไปด้วย

๑๐. ร่วมงานกับต่างประเทศ และองค์การระหว่างประเทศ (ILO,FAO,FREDERICH EBERT STIFTUNG,ICA ETC.) เพื่อหาทุนมาใช้จ่ายในการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ และผู้นำสหกรณ์ในรูปต่างๆ เพื่อสร้างขบวนการสหกรณ์ให้เข้มแข็ง และเพื่อพัฒนาสังคมด้วย ทำให้สามารถประหยัดงบประมาณค่าใช้จ่ายภายในของ สสท. ลงได้มาก จึงสามารถรวบรวมเงินสร้างหอพักได้สำเร็จในเวลาอันสั้น

๑๑. ประสานงานกับธนาคารชาติเพื่อหาทางสนับสนุนให้ธนาคารพาณิชย์กันเงินรับฝากส่วนหนึ่งไว้ให้สหกรณ์การเกษตร และหรือกลุ่มเกษตรกรและอุตสาหกรรมเกษตรได้กู้ยืมไปดำเนินงานซึ่งต่อมาทางธนาคารชาติได้ออกระเบียบเพื่อสนับสนุนการดำเนินการดังกล่าวขึ้นมา คือได้ขอให้ธนาคารพาณิชย์ต่างๆ กันเงินฝากไว้ เพื่อให้สหกรณ์การเกษตร และสถาบันเกษตรกร ฯลฯ ได้กู้ยืมไปดำเนินการไม่ต่ำกว่า ๕% ของยอดเงินรับฝากทั้งหมดแล้วเพิ่มขึ้นเป็น ๑๓% ของยอดเงินฝากในที่สุด

๑๒. ส่งเสริมและสนับสนุนกลุ่มออมทรัพย์เครดิตยูเนียนให้สหกรณ์โดยสมบูรณ์ เพราะก่อนหน้านั้นกลุ่มออมทรัพย์เครดิตยูเนียนยังไม่ได้ได้รับความเห็นชอบจากนายทะเบียนสหกรณ์ ให้ทะเบียนเป็นสหกรณ์ที่สมบูรณ์อย่างเช่นปัจจุบัน ดังนั้น สันนิบาตสหกรณ์ฯ จึงได้ติดต่อไปยังสันนิบาตสหกรณ์ฯ แห่งสหรัฐอเมริกา (Co-cooperative League of USA หรือ CLUSA) ให้ส่งผู้เชี่ยวชาญการสหกรณ์มาศึกษาวิจัยดูว่า กลุ่มสหกรณ์ออมทรัพย์เครดิตยูเนียนดำเนินการตามวิธีการสหกรณ์หรือไม่ และได้ผลอย่างไร สมควรจะได้รับการยอมรับให้เป็นสหกรณ์โดยสมบูรณ์หรือไม่ และในที่สุด CLUSA ก็ส่ง Prof.Dr.McMillan มาทำการศึกษาวิจัยดังกล่าวที่ สสท. เป็นเวลานานถึง ๓ เดือน เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๑๙ แล้วรายงานให้ สสท. ทราบว่ากลุ่มออมทรัพย์เครดิตยูเนียนดำเนินการถูกต้องตามหลักการและวิธีการสหกรณ์ทุกประการ สมควรที่ทางการจะจดทะเบียนให้เป็นสหกรณ์ได้ตามกฎหมาย สสท. จึงเสนอ

ผลการวิจัยดังกล่าวไปยังกรมส่งเสริม และสำนักงานนายทะเบียนสหกรณ์เพื่อดำเนินการต่อไป ซึ่งต่อมาไม่นานกลุ่มออมทรัพย์เครดิตยูเนียนก็ได้รับการจดทะเบียนให้เป็นสหกรณ์โดยสมบูรณ์ โดยจัดให้อยู่ในประเภทสหกรณ์ออมทรัพย์

๑๓. ทำการศึกษา ค้นคว้า และวิจัยงาน และผลการดำเนินงานของสหกรณ์รูปต่างๆ โดยเฉพาะสหกรณ์การเกษตร สหกรณ์ร้านค้า และสหกรณ์ออมทรัพย์ออกเผยแพร่ทั้งภายในและต่างประเทศด้วย ผลการศึกษาเหล่านั้นได้มีผู้นำไปใช้ในการศึกษาค้นคว้าต่อที่ AIT, ICA, MARBURG UNIVERSITY (GERMANY) CLUSA BRAZIL และที่ ARGENTINA ด้วย

นอกเหนือจากที่กล่าวมานี้ สันนิบาตสหกรณ์ฯ ก็ได้สร้างผลงานต่างๆ ต่อการส่งเสริมเผยแพร่และพัฒนาการสหกรณ์ไว้อีกมากมาย จนชื่อเสียงของสันนิบาตสหกรณ์ฯ เป็นที่รู้จักกันอย่างกว้างขวางทั้งภายใน และต่างประเทศ รวมทั้งในองค์การระหว่างประเทศ เช่น ICA, ILO และ FAO ที่ได้รับเชิญให้ไปเป็นผู้เชี่ยวชาญการสหกรณ์ขององค์การสหประชาชาติที่ประเทศอินโดนีเซียถึง ๒ ครั้ง ระหว่างปี ๒๕๒๔ และ ๒๕๒๖ และ ระหว่างปี ๒๕๒๘ และ ๒๕๓๑

พัฒนาการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๑๑-ปัจจุบัน*

ขบวนการสหกรณ์ไทยเริ่มเมื่อปี ๒๔๕๙ โดยรัฐบาลตัดสินใจใช้วิธีการสหกรณ์แบบโรไฟเซน มาทดลองใช้จัดตั้งครั้งแรกเป็นแบบสหกรณ์หาทุน สหกรณ์แห่งแรก คือ สหกรณ์วัดจันทร์ ไม่จำกัดสินใช้ มีสมาชิกแรกตั้งจำนวน ๑๖ คน ทุนดำเนินการกู้มาจากธนาคารสยามกัมมาจล จำกัด จำนวน ๓,๐๐๐ บาท

มีการตรากฎหมายสหกรณ์ครั้งแรกเมื่อปี ๒๔๗๑ และมีการปรับปรุงให้เหมาะสม ๒ ครั้ง คือ ใน พ.ศ. ๒๔๗๖ และ พ.ศ. ๒๔๗๗ ต่อมาก็มีสหกรณ์รูปแบบต่าง ๆ เกิดขึ้นหลายแบบ

ร้านสหกรณ์ พ.ศ. ๒๔๘๐

สหกรณ์นิคม พ.ศ. ๒๔๘๑

สหกรณ์บริการ พ.ศ. ๒๔๘๔

สหกรณ์ออมทรัพย์ พ.ศ. ๒๔๙๒

สหกรณ์ประมง พ.ศ. ๒๔๙๒

สหกรณ์เครดิตเพื่อผลิตกรรม พ.ศ. ๒๕๐๒

ต่อมาในปี ๒๕๑๐ ได้มีการปรับปรุงโครงสร้าง และการดำเนินงานของสหกรณ์ ได้มีการตราพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๑๑ มีสาระสำคัญเรื่อง

- การควบสหกรณ์เข้าด้วยกัน
- การจัดตั้งชุมนุมสหกรณ์
- การจัดตั้งสันนิบาตสหกรณ์
- การแบ่งประเภทสหกรณ์

และมีการปรับปรุงแก้ไขบางมาตราอีกครั้ง ในปี ๒๕๒๔ เนื่องจากการดำเนินธุรกิจทุกประเภทส่วนใหญ่เกี่ยวข้องกับเงิน ดังนั้นกฎหมายจึงกำหนดให้นายทะเบียนสหกรณ์ต้องตรวจบัญชีของสหกรณ์อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง ทั้งนี้ เพื่อรักษาผลประโยชน์ของสมาชิกและเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ รวมทั้งทางราชการจะได้ทราบฐานะทางการเงินอันแท้จริงของสหกรณ์ ซึ่งจะเป็ประโยชน์ต่อการปรับปรุงแก้ไขและส่งเสริมงานสหกรณ์ให้ตรงจุดเป้าหมายให้ดีขึ้น เพื่อเป็นการแบ่งเบาภาระของรัฐบาล จึงกำหนดให้มีการช่วยออกค่าใช้จ่ายในการตรวจสอบบัญชี โดยเรียกว่า "ค่าธรรมเนียมการตรวจบัญชี" จ่ายเข้าเป็นรายได้ของแผ่นดิน โดยคิดในอัตราพันละ ๑ บาทของทุนดำเนินการในวันสิ้นปีทางบัญชีสหกรณ์

ความพยายามในการจัดตั้งองค์กรชั้นสูงของขบวนการสหกรณ์เพื่อรับหน้าที่ไปจากรัฐบาล ในปี ๒๔๙๒ ราชการดำริที่จะให้มีสหภาพสหกรณ์ ขึ้นเพื่อเป็นศูนย์กลางให้ความช่วยเหลือแก่สหกรณ์ต่าง ๆ และส่งเสริมให้สหกรณ์สามารถพึ่งตัวเองให้มากที่สุด ในอนาคตจึงได้เปลี่ยนจากการเก็บเงินค่าธรรมเนียมการตรวจบัญชี เรียกเก็บเงินสะสมช่วยจัดสหภาพสหกรณ์แทนโดยคิด

* ที่มา : เว็บไซต์สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย สืบค้นได้จาก http://www.clt.or.th/menu_top_right/clt_information/main.html วันที่ ๑๔ ส.ค.๒๕๕๒.

ในอัตราพันธะหนึ่งของทุนดำเนินงาน ในวันสิ้นปีทางบัญชี แต่ไม่เกิน ๑,๐๐๐.- บาท โดยทางราชการได้รวบรวมเงินจำนวนนี้ ฝากต่อทุน ไว้กับธนาคารเพื่อการสหกรณ์ (ปัจจุบันคือธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร) จนกระทั่งปี พ.ศ.๒๕๐๙ กระทรวงพัฒนาการแห่งชาติจึงหาช่องทางจัดตั้งสหภาพสหกรณ์ขึ้นและพิจารณาเสร็จแล้วเมื่อวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๐๙ ให้ชื่อว่า “สันนิบาตสหกรณ์” แทน “สหภาพสหกรณ์”

สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย

สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย ดำเนินการภายใต้แผนพัฒนาสันนิบาตสหกรณ์ฯ ๔ ฉบับ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๑๑ - ๒๕๔๓ ซึ่งเป็นช่วงของการดำเนินการปรับปรุงพระราชบัญญัติสหกรณ์ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ทางเศรษฐกิจและสังคม จึงเกิดมีการแก้ไขกฎหมายบางมาตราที่ไม่เอื้ออำนวยต่อการทำธุรกรรมของสหกรณ์ ในการปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้เพิ่มบทบาทหน้าที่ของสันนิบาตสหกรณ์ฯ จากเดิม ดังนี้

- ส่งเสริมธุรกิจการค้า อุตสาหกรรม หรือ บริการของสหกรณ์
- สนับสนุน และช่วยเหลือสหกรณ์เพื่อแก้ไขอุปสรรค ข้อขัดข้องที่เกี่ยวกับกิจการของสหกรณ์ ซึ่งเป็นการกระทำเพื่อประโยชน์ส่วนร่วม
- เป็นตัวแทนของสหกรณ์ เพื่อรักษาผลประโยชน์ดังพึงมีพึงได้จาก การสนับสนุนของรัฐ องค์การระหว่างประเทศ หรือภาคเอกชนอื่น
- ร่วมมือกับรัฐบาลในการส่งเสริมสหกรณ์ เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่บรรดาสหกรณ์อย่างแท้จริง
- ดำเนินการอื่นเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ หรือตามที่คณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติมอบหมาย

ในส่วนของกรรมการดำเนินการ

เดิม กรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย เลือกจากที่ประชุมใหญ่ ไม่น้อยกว่าสิบสองคน และผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งไม่เกินห้าคนเป็นกรรมการ ปรากฏว่าบางปีจะมีกรรมการดำเนินการถึง ๓๕ คน ผู้อำนวยการเป็นกรรมการ

ใหม่ กรรมการดำเนินการ เลือกจากที่ประชุมใหญ่จำนวนไม่เกินสิบห้าคนผู้อำนวยการ เป็นเลขานุการ

วาระการดำรงตำแหน่ง

เดิม กรรมการมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ ๒ ปี

ใหม่ กรรมการมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ ๔ ปี และมีวาระติดต่อกันไม่เกินสองวาระ

เดิม การเรียกประชุมใหญ่ อย่างน้อยปีละครั้ง ภายในหกสิบวัน

ใหม่ จัดให้มีการประชุมใหญ่สามัญปีละหนึ่งครั้งภายในเก้าสิบวัน นับแต่วันสิ้นปีทางบัญชี

ตั้งนั้นการบริหารภายใต้พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ การคัดเลือกกรรมการดำเนินการ ๑๕ คน จึงกำหนดให้มีการคัดเลือกผู้แทนสหกรณ์จังหวัด ๔๐๐ คน เพื่อเลือกกรรมการดำเนินการ จำนวน ๑๕ คน แยกเป็นประเภท คือ

ภาคการเกษตร	๑๐ คน ประกอบด้วย
สหกรณ์การเกษตร	๘ คน
สหกรณ์ประมง	๑ คน
สหกรณ์นิคม	๑ คน
นอกภาคการเกษตร	๕ คน ประกอบด้วย
สหกรณ์ออมทรัพย์	๓ คน
สหกรณ์ร้านค้า	๑ คน
สหกรณ์บริการ	๑ คน

ฉบับที่ ๓ แผนพัฒนาสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย ระหว่าง พ.ศ. ๒๕๔๔-๒๕๔๙

ในปี ๒๕๔๙ ได้มีการแก้ไขระเบียบสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยว่าด้วยการเลือกตั้ง การประชุมและการดำเนินการของคณะกรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๙ โดยเฉพาะ ข้อ ๕ ที่เป็นการกำหนดสัดส่วนกรรมการตามประเภทสหกรณ์ ซึ่งมี ๗ ประเภท

๑. เพิ่มประเภทเครดิตยูเนียนอีกประเภทหนึ่ง

๒. แก้ไขคำที่ถือใช้อยู่จากคำว่า “ผู้แทนสหกรณ์จังหวัด” เป็น “ผู้แทนสหกรณ์” และกำหนดให้ผู้แทนสหกรณ์เข้าร่วมประชุมใหญ่สหกรณ์ละ ๑ คน แต่งตั้งโดยมติที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการของสหกรณ์นั้น ๆ

๓. กำหนดสัดส่วนกรรมการ ในอัตราส่วน ๗:๓:๑:๑:๑:๑:๑

สหกรณ์การเกษตร ๗ คน

สหกรณ์ออมทรัพย์ ๓ คน

สหกรณ์ร้านค้า ๑ คน

สหกรณ์ประมง ๑ คน

สหกรณ์นิคม ๑ คน

สหกรณ์บริการ ๑ คน

สหกรณ์เครดิตยูเนียน ๑ คน

๔. กำหนดคุณสมบัติบุคคลที่จะเป็นผู้แทนสหกรณ์ ดังนี้

- เป็นประธานกรรมการดำเนินการ หรือ กรรมการ
- เป็นผู้จัดการสหกรณ์
- ไม่เป็นผู้แทนสหกรณ์ของสหกรณ์อื่นอยู่ก่อนแล้ว

ต่อมาได้มีการแก้ไข กำหนดวิธีการคัดเลือก ดังนี้

๕.๑ ผู้แทนสหกรณ์ที่ผ่านการสรรหาของชุมนุมสหกรณ์แต่ละประเภท เสนอต่อที่ประชุมใหญ่เลือกตั้ง ประเภทละ ๑ คน รวม ๗ ประเภท ๗ คน

๕.๒ การเลือกตั้งโดยที่ประชุมใหญ่อีก ๘ คน เป็นภาคการเกษตร ๕ คน นอกภาคการเกษตร ๓ คน

๕. กำหนดโครงสร้างการบริหารงานภายใน แยกออกเป็น ๓ สำนัก ๑ สถาบัน ๑ ศูนย์ ดังนี้

- สถาบันพิทยาลงกรณ์
- ศูนย์วิจัยแจ่มจรัส
- สำนักผู้อำนวยการ
- สำนักวิชาการและการเผยแพร่
- สำนักส่งเสริมและพัฒนาสหกรณ์

ฉบับที่ ๔ แผนพัฒนาสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย ระหว่าง พ.ศ. ๒๕๕๐ - ๒๕๕๕

กำหนดเป้าหมายในการดำเนินงาน ๒ ด้าน

๑. การบริหารองค์กร (Management) เป็นองค์กรที่ดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และสามารถปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง จัดรูปองค์กรให้เหมาะสมและปรับตัวได้ง่ายต่อการเปลี่ยนแปลง จัดระบบการทำงานที่เอื้อต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ (Learning Organization)

๒. ด้านการปฏิบัติงานขององค์กร (Performance) ช่วยเพิ่มขีดความสามารถ และมาตรฐานการปฏิบัติงานของสหกรณ์ ให้เท่าเทียมมาตรฐานธุรกิจภาคเอกชน และสอดคล้องกับหลักการสหกรณ์สากลโดยเน้นให้ผู้บริหาร

1. จำนวนสหกรณ์และสมาชิกสหกรณ์ในประเทศไทย

ในปี 2552 ประเทศไทยมีจำนวนสหกรณ์ทั้งสิ้น 7,682 สหกรณ์ โดยแยกเป็นสหกรณ์ที่มีสถานะดำเนินธุรกิจ และไม่ได้ดำเนินธุรกิจ (Active) จำนวน 6,928 สหกรณ์ (ตารางที่ 1) ซึ่งในจำนวนนี้สามารถแยกเป็นชุมนุมสหกรณ์ 101 แห่ง สหกรณ์ 6,827 แห่ง (รายละเอียดในตารางที่ 3,4) และสหกรณ์ที่มีสถานะอยู่ระหว่างชำระบัญชี (เลิกสหกรณ์)

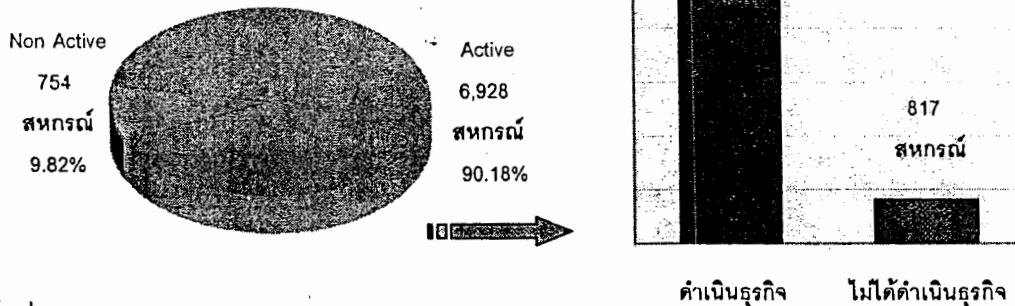
จำนวน 754 สหกรณ์ แสดงได้ดังแผนภูมิ 1

ในหนังสือเล่มนี้จะแสดงรายละเอียดเกี่ยวกับสหกรณ์ที่ดำเนินธุรกิจและไม่ได้ดำเนินธุรกิจ (Active)

ตารางที่ 1 จำนวนสหกรณ์ แยกตามสถานะสหกรณ์

ประเภทสหกรณ์	สถานะสหกรณ์			รวม
	ไม่ได้ดำเนินธุรกิจ	ดำเนินธุรกิจ	อยู่ระหว่างชำระบัญชี (เลิกสหกรณ์)	
สหกรณ์การเกษตร	281	3,573	498	4,352
สหกรณ์ประมง	12	68	19	99
สหกรณ์นิคม		92	5	97
สหกรณ์ออมทรัพย์	121	1,258	65	1,444
สหกรณ์ร้านค้า	12	211	84	307
สหกรณ์บริการ	313	605	83	1,001
สหกรณ์เครดิตยูเนียน	78	304		382
รวม	817	6,111	754	7,682
	Active 6,928		Non Active 754	

แผนภูมิที่ 1 จำนวนสหกรณ์ในประเทศไทย ข้อมูล ณ วันที่ 1 มกราคม 2552

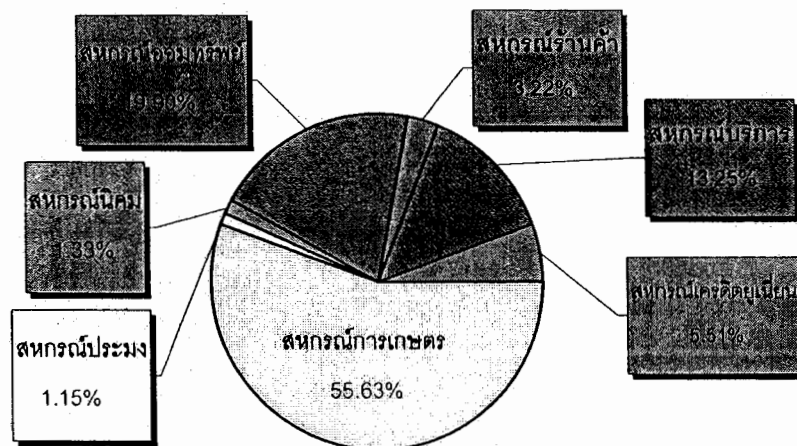

สหกรณ์ที่มีสถานะ ดำเนินธุรกิจ และ ไม่ได้ดำเนินธุรกิจ เรียกรวมเป็น Active
สหกรณ์ที่มีสถานะอยู่ระหว่างชำระบัญชี(เลิกสหกรณ์) เรียก Non Active

ตารางที่ 2 จำนวนสหกรณ์และชุมนุมสหกรณ์แยกตามประเภท ณ วันที่ 1 มกราคม 2552

Table 2 Number of Cooperatives and Cooperative Federations by Type, as of January 1, 2009

ประเภทสหกรณ์	สหกรณ์		ชุมนุมสหกรณ์		รวมทั้งประเทศ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	รวม	ร้อยละ
สหกรณ์ภาคการเกษตร (Agricultural Cooperative Group)	3,936	57.65	90	89.11	4,026	58.11
สหกรณ์การเกษตร (Agricultural Cooperatives)	3,766	55.16	88	87.13	3,854	55.63
สหกรณ์ประมง (Fisheries Cooperatives)	78	1.14	2	1.98	80	1.15
สหกรณ์นิคม (Land Settlement Cooperatives)	92	1.35	0	0.00	92	1.33
สหกรณ์นอกภาคการเกษตร (Non Agricultural Cooperative Group)	2,891	42.35	11	10.89	2,902	41.89
สหกรณ์ออมทรัพย์ (Thrift and Credit Cooperatives)	1,375	20.14	4	3.96	1,379	19.90
สหกรณ์ร้านค้า (Consumer Cooperatives)	220	3.22	3	2.97	223	3.22
สหกรณ์บริการ (Service Cooperatives)	915	13.40	3	2.97	918	13.25
สหกรณ์เครดิตยูเนียน (Credit Union Cooperatives)	381	5.58	1	0.99	382	5.51
รวมทั้งประเทศ (Total)	6,827	100.00	101	100.00	6,928	100.00

แผนภูมิที่ 2 ร้อยละจำนวนสหกรณ์(Active) แยกตามประเภทสหกรณ์

- หมายเหตุ : จำนวนสหกรณ์นับเฉพาะสหกรณ์ที่มีสถานะดำเนินธุรกิจและไม่ได้ธุรกิจ (Active)
- : ประเภทสหกรณ์เครดิตยูเนียนเริ่มมีตามประกาศกฎกระทรวง กำหนดประเภทของสหกรณ์ที่จะรับจดทะเบียน พ.ศ. 2548 ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 4 สิงหาคม 2548
- : ปัจจุบันสหกรณ์เครดิตยูเนียนบางสหกรณ์ยังคงอยู่ในประเภทสหกรณ์ออมทรัพย์

ตารางที่ 3 จำนวนสมาชิกสหกรณ์แยกตามประเภท ณ วันที่ 1 มกราคม 2552
Table 3 Number of Cooperatives by Type, as of January 1, 2009

ประเภทสหกรณ์	สมาชิก		
	จำนวนสหกรณ์ (ไม่รวมกลุ่ม)	จำนวนสมาชิก (หน่วย : คน)	ค่าเฉลี่ย (คน/สหกรณ์)
สหกรณ์ภาคการเกษตร (Agricultural Cooperative Group)	3,936	6,280,424	1,595.64
สหกรณ์การเกษตร (Agricultural Cooperatives)	3,766	6,079,005	1,614.18
สหกรณ์ประมง (Fisheries Cooperatives)	78	14,291	183.22
สหกรณ์นิคม (Land Settlement Cooperatives)	92	187,128	2,034.00
สหกรณ์นอกภาคการเกษตร (Non Agricultural Cooperative Group)	2,891	4,061,923	1,405.02
สหกรณ์ออมทรัพย์ (Thrift and Credit Cooperatives)	1,375	2,570,917	1,869.76
สหกรณ์ร้านค้า (Consumer Cooperatives)	220	781,742	3,553.37
สหกรณ์บริการ (Service Cooperatives)	915	349,630	382.11
สหกรณ์เครดิตยูเนียน (Credit Union Cooperatives)	381	359,634	943.92
รวมทั้งประเทศ (Total)	5,827	10,342,347	1,571.92

ตารางที่ 4 จำนวนสมาชิกชุมนุมสหกรณ์แยกตามประเภท ณ วันที่ 1 มกราคม 2552
Table 4 Number of Cooperative Federations by Type, as of January 1, 2009

ประเภทสหกรณ์	สมาชิกชุมนุม		
	จำนวน ชุมนุมสหกรณ์	จำนวนสมาชิก (หน่วย : สหกรณ์)	ค่าเฉลี่ย (สหกรณ์ 1ชุมนุม)
สหกรณ์ภาคการเกษตร (Agricultural Cooperative Group)	90	3,406	37.84
สหกรณ์การเกษตร (Agricultural Cooperatives)	88	3,393	38.56
สหกรณ์ประมง (Fisheries Cooperatives)	2	13	6.50
สหกรณ์นิคม (Land Settlement Cooperatives)	0	0	0.00
สหกรณ์นอกภาคการเกษตร (Non Agricultural Cooperative Group)	11	1,917	174.27
สหกรณ์ออมทรัพย์ (Thrift and Credit Cooperatives)	4	1,103	275.75
สหกรณ์ร้านค้า (Consumer Cooperatives)	3	216	72.00
สหกรณ์บริการ (Service Cooperatives)	3	133	44.33
สหกรณ์เครดิตยูเนียน (Credit Union Cooperatives)	1	465	465.00
รวมทั้งประเทศ (Total)	101	5,323	52.70

หมายเหตุ : จำนวนสหกรณ์นับเฉพาะสหกรณ์ที่มีสถานะดำเนินธุรกิจและไม่ได้ธุรกิจ (Active)
: ประเภทสหกรณ์เครดิตยูเนียนเริ่มมีตามประกาศกฎกระทรวง กำหนดประเภทของสหกรณ์
ที่จะรับจดทะเบียน พ.ศ. 2548 ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 4 สิงหาคม 2548
: ปัจจุบันสหกรณ์เครดิตยูเนียนบางสหกรณ์ยังคงอยู่ในประเภทสหกรณ์ออมทรัพย์

ตารางที่ 5 จำนวนสหกรณ์แยกตามประเภท ตั้งแต่ปี 2542 - 2552

หน่วย : สหกรณ์

ประเภทสหกรณ์	2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548	2549	2550	2551	2552	2553*
	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
สหกรณ์ภาคการเกษตร	3,519	3,546	3,401	3,588	3,910	3,951	4,118	4,137	4,168	4,061	4,026	4,097
สหกรณ์การเกษตร	3,344	3,370	3,239	3,419	3,748	3,787	3,945	3,958	3,993	3,885	3,854	3,927
สหกรณ์ประมง	75	76	64	71	67	71	80	86	84	85	80	81
สหกรณ์นิคม	100	100	98	98	95	93	93	93	91	91	92	89
สหกรณ์นอกภาคการเกษตร	2,030	2,064	1,940	2,041	2,186	2,296	2,435	2,575	2,704	2,807	2,902	2,988
สหกรณ์ออมทรัพย์	1,283	1,295	1,294	1,346	1,460	1,529	1,566	1,597	1,395	1,370	1,379	1,379
สหกรณ์ร้านค้า	369	369	248	246	240	250	249	249	233	227	223	209
สหกรณ์บริการ	378	400	398	449	486	517	620	700	794	866	918	980
สหกรณ์เครดิตยูเนียน	0	0	0	0	0	0	0	29	282	344	382	420
รวมทั้งประเทศ	5,549	5,610	5,341	5,629	6,096	6,247	6,553	6,712	6,872	6,868	6,928	7,085

ปี 2553* forecast (พยากรณ์) จำนวนสหกรณ์ โดยใช้โปรแกรม SPSS

หมายเหตุ : จำนวนสหกรณ์นับเฉพาะสหกรณ์ที่มีสถานะดำเนินธุรกิจและไม่ได้ดำเนินธุรกิจ (Active)

: ประเภทสหกรณ์เครดิตยูเนียนเริ่มมีตามประกาศกฎกระทรวง กำหนดประเภทของสหกรณ์ที่จะรับจดทะเบียน พ.ศ. 2548 ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 4 สิงหาคม 2548

: ปัจจุบันสหกรณ์เครดิตยูเนียนบางสหกรณ์ยังคงอยู่ในประเภทสหกรณ์ออมทรัพย์

ตารางที่ 6 อัตราการเติบโตของจำนวนสหกรณ์แยกตามประเภท ตั้งแต่ปี 2542 - 2552

หน่วย : สหกรณ์

ประเภทสหกรณ์	2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548	2549	2550	2551	2552
	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
สหกรณ์ภาคการเกษตร	0.38	0.77	-3.09	5.50	3.97	1.05	4.23	0.16	0.75	2.37	0.36
สหกรณ์การเกษตร	0.38	0.73	-3.39	5.36	3.82	1.04	4.1	0.13	0.33	2.76	0.30
สหกรณ์ประมง	1.47	1.38	-1.70	0.34	0.81	5.97	12.63	7.39	1.33	1.19	5.88
สหกรณ์นิคม	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	2.31	0.00	0.00	2.35	0.00	1.10
สหกรณ์นอกภาคการเกษตร	3.19	1.57	-6.01	3.21	7.19	3.01	6.03	6.73	10.01	3.46	4.33
สหกรณ์ออมทรัพย์	0.21	0.30	-0.38	1.07	3.47	3.32	2.12	1.62	2.65	1.6	0.36
สหกรณ์ร้านค้า	0.00	0.00	-3.79	0.00	2.49	1.17	0.00	0.00	0.13	2.33	1.76
สหกรณ์บริการ	6.13	3.92	0.50	1.33	3.70	6.15	9.02	12.91	11.13	9.07	6.00
สหกรณ์เครดิตยูเนียน	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	2.41	21.99	11.05
รวมทั้งประเทศ	3.99	1.10	-4.80	5.39	8.30	2.48	4.90	2.43	2.38	-0.06	0.87

*** NA (Not Available) หมายถึง คำนวณไม่ได้

ภาคผนวก

- : พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๒
- : กฎกระทรวงกำหนดประเภทของสหกรณ์ที่จะรับจดทะเบียน พ.ศ.๒๕๕๘
- : รายงานของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณา
ร่างพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. สภาผู้แทนราษฎร
- : ตารางเปรียบเทียบร่างพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) และ ร่างพระราชบัญญัติสหกรณ์
(ฉบับที่ ..) พ.ศ. (ที่แก้ไขตามมติของคณะกรรมการวิสามัญ
พร้อมเหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม)
- : ร่างพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว
- : บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติสหกรณ์
(ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรีและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นผู้เสนอ)

พระราชบัญญัติ

สหกรณ์

พ.ศ. ๒๕๕๒

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๒ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๒

เป็นปีที่ ๕๕ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๕ ประกอบกับมาตรา ๓๕ และมาตรา ๔๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๒”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

(๑) พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๑๑

(๒) ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๔๐ ลงวันที่ ๑ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๑๕

(๓) ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๔๗ ลงวันที่ ๕ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๑๕

(๔) พระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๔

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“สหกรณ์” หมายความว่า คณะบุคคลซึ่งร่วมกันดำเนินกิจการเพื่อประโยชน์ทางเศรษฐกิจและสังคม โดยช่วยตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และได้จดทะเบียนตามพระราชบัญญัตินี้

“สมาชิก” หมายความว่า สมาชิกของสหกรณ์ หรือสมาชิกกลุ่มเกษตรกร

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ กับออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

บททั่วไป

มาตรา ๖ ถ้าสหกรณ์เกี่ยวข้องกับกิจการใดที่กฎหมายกำหนดให้จดทะเบียนสำหรับการได้มา การจำหน่าย การยกขึ้นเป็นข้อต่อสู้ หรือการยึดหน่วงซึ่งกรรมสิทธิ์ในอสังหาริมทรัพย์หรือทรัพย์สินอันเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ การจดทะเบียนเช่นนั้นให้ได้รับยกเว้นไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียม

มาตรา ๗ ห้ามมิให้ผู้ใดนอกจากสหกรณ์และสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย ใช้คำว่า “สหกรณ์” เป็นชื่อหรือส่วนหนึ่งของชื่อในทางธุรกิจ

มาตรา ๘ ทุนกลางของบรรดาสหกรณ์ไม่จำกัดตามมาตรา ๖๑ (๒) แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๑๑ ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จัดการฝากไว้ที่ธนาคารออมสิน ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) หรือธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร หรือฝากไว้ที่สถาบันการเงินอื่นใด โดยได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ หรือลงทุนตามระเบียบที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์กำหนด

ดอกผลที่เกิดขึ้นจากทุนกลางให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีอำนาจจ่ายขาดให้แก่สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย เพื่อใช้จ่ายในกิจการตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๑๐

หมวด ๒

การกำกับและส่งเสริมสหกรณ์

ส่วนที่ ๑

คณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ

มาตรา ๙ ให้มีคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ ประกอบด้วยรัฐมนตรี เป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นรองประธานกรรมการ เลขานุการสำนักงานเศรษฐกิจ

การเกษตร อธิบดีกรมการค้าภายใน อธิบดีกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ อธิบดีกรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ อธิบดีกรมประมง อธิบดีกรมปศุสัตว์ อธิบดีกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม ผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการ ผู้แทนกระทรวงการคลัง ผู้แทนสำนักงานงบประมาณ ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ผู้แทนธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ผู้แทนสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย ประธานกรรมการดำเนินการชุมนุมสหกรณ์ระดับประเทศประเภทละหนึ่งคน ประธานคณะกรรมการกลางกลุ่มเกษตรกรระดับประเทศหนึ่งคนเป็นกรรมการโดยตำแหน่ง และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งไม่เกินห้าคนเป็นกรรมการ

ให้อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์เป็นกรรมการและเลขานุการ ผู้อำนวยการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย เป็นผู้ช่วยเลขานุการ

ผู้ทรงคุณวุฒิตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติซึ่งเป็นกรรมการโดยตำแหน่ง คัดเลือกผู้ที่มีความเชี่ยวชาญเป็นที่ประจักษ์ด้านการบริหารสหกรณ์

มาตรา ๑๐ คณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรีในเรื่องนโยบายและแนวทางในการพัฒนาการสหกรณ์ให้สอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ

(๒) กำหนดนโยบายและแผนพัฒนาการสหกรณ์ ให้สอดคล้องกับระยะเวลาของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

(๓) กำหนดแนวทางในการส่งเสริมและสนับสนุนการขยายธุรกิจและกิจการของสหกรณ์รวมทั้งการร่วมมือกับภาคเอกชนให้มีส่วนในการพัฒนาการสหกรณ์

(๔) กำหนดแนวทางในการประสานงานระหว่างส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือภาคเอกชน เพื่อให้การส่งเสริมสนับสนุนกิจการของสหกรณ์

(๕) พิจารณาแก้ไขปัญหาและอุปสรรคตลอดจนข้อขัดข้องที่ทำให้นโยบายและแผนการพัฒนาการสหกรณ์ไม่อาจบรรลุเป้าหมาย

(๖) พิจารณาเรื่องอื่นใดที่เกี่ยวกับสหกรณ์ตามที่คณะรัฐมนตรีมอบหมาย

(๗) มีอำนาจและหน้าที่ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๑ ให้กรรมการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งอยู่ในตำแหน่งคราวละสองปี

ในกรณีมีการแต่งตั้งกรรมการในระหว่างที่กรรมการซึ่งแต่งตั้งไว้แล้วยังมีวาระอยู่ในตำแหน่งไม่ว่าจะเป็นการแต่งตั้งเพิ่มขึ้นหรือแต่งตั้งซ่อม ให้ผู้ได้รับแต่งตั้งนั้นอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งได้แต่งตั้งไว้แล้วนั้น

มาตรา ๑๒ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา ๑๑ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
พ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) รัฐมนตรีให้ออก
- (๔) เป็นบุคคลล้มละลาย
- (๕) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (๖) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้
กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

มาตรา ๑๓ การประชุมคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ ต้องมีกรรมการมาประชุม
ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุมครั้งใดถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธาน
กรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ในกรณีที่ประธานกรรมการและรองประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือ
ไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน
ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

ในกรณีที่ประธานออกเสียงชี้ขาด ต้องให้มีบันทึกเหตุผลทั้งสองฝ่ายไว้ด้วย

มาตรา ๑๔ คณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติอาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณา
หรือปฏิบัติการตามที่คณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติมอบหมายได้

การประชุมของคณะอนุกรรมการตามวรรคหนึ่งให้นำมาตรา ๑๓ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ส่วนที่ ๒

นายทะเบียนสหกรณ์

มาตรา ๑๕ ให้ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นนายทะเบียนสหกรณ์

ให้นายทะเบียนสหกรณ์แต่งตั้งข้าราชการในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งมีตำแหน่ง
ไม่ต่ำกว่าผู้อำนวยการกองหรือเทียบเท่าเป็นรองนายทะเบียนสหกรณ์ มีอำนาจหน้าที่ตามที่บัญญัติไว้ใน
พระราชบัญญัตินี้ หรือตามที่นายทะเบียนสหกรณ์มอบหมาย

การแต่งตั้งตามวรรคสองให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๑๖ ให้นายทะเบียนสหกรณ์มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) รับผิดชอบยื่น ส่งเสริม ช่วยเหลือ แนะนำ และกำกับดูแลสหกรณ์ให้เป็นไปตามบทแห่งพระราชบัญญัตินี้และกฎหมายอื่น

(๒) กำหนดระบบบัญชีและมาตรฐานการสอบบัญชีตลอดจนสมุดและแบบรายงานต่างๆ ที่สหกรณ์ต้องยื่นต่อนายทะเบียนสหกรณ์ รวมทั้งแบบพิมพ์อื่นๆ ที่ต้องใช้ในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

(๓) แต่งตั้งผู้สอบบัญชี ผู้ตรวจการสหกรณ์ และผู้ชำระบัญชี

(๔) ออกคำสั่งให้มีการตรวจสอบ หรือไต่สวนเกี่ยวกับการจัดตั้งการดำเนินงาน หรือฐานะการเงินของสหกรณ์

(๕) สั่งให้ระงับการดำเนินงานทั้งหมดหรือบางส่วนของสหกรณ์ หรือให้เลิกสหกรณ์ ถ้าเห็นว่าสหกรณ์กระทำการ หรือดเว้นกระทำการอันอาจจะก่อให้เกิดความเสียหายแก่สหกรณ์หรือสมาชิก

(๖) ดอนชื่อสหกรณ์ออกจากทะเบียนสหกรณ์

(๗) จัดทำรายงานประจำปีแยกตามประเภทสหกรณ์เสนอต่อคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ

(๘) ออกระเบียบ หรือคำสั่ง เพื่อให้มีการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้และเพื่อประโยชน์ในการดำเนินกิจการของสหกรณ์

(๙) กระทำการอื่นใดตามที่พระราชบัญญัตินี้กำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของนายทะเบียนสหกรณ์ หรือตามที่รัฐมนตรีมอบหมาย

บรรดาอำนาจของนายทะเบียนสหกรณ์ในการสั่ง การอนุญาต การอนุมัติหรือการดำเนินการอื่นใดตามพระราชบัญญัตินี้ นายทะเบียนสหกรณ์อาจมอบอำนาจให้รองนายทะเบียนสหกรณ์ ผู้ตรวจการสหกรณ์ หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งนายทะเบียนสหกรณ์มอบหมายให้ปฏิบัติการแทนได้

การมอบอำนาจตามวรรคสองให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ส่วนที่ ๓

การกำกับดูแลสหกรณ์

มาตรา ๑๗ นายทะเบียนสหกรณ์ รองนายทะเบียนสหกรณ์ ผู้ตรวจการสหกรณ์ ผู้สอบบัญชี หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งนายทะเบียนสหกรณ์มอบหมาย มีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือให้คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ ผู้ตรวจสอบกิจการ ผู้จัดการ เจ้าหน้าที่ หรือเชิญสมาชิกของสหกรณ์มาชี้แจงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับกิจการของสหกรณ์ หรือให้ส่งเอกสารเกี่ยวกับการดำเนินงาน หรือรายงานการประชุมของสหกรณ์ได้

มาตรา ๑๘ เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ให้นายทะเบียนสหกรณ์ รองนายทะเบียนสหกรณ์ ผู้ตรวจการสหกรณ์ ผู้สอบบัญชี หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งนายทะเบียนสหกรณ์มอบหมาย มีอำนาจเข้าไปตรวจสอบในสำนักงานของสหกรณ์ในระหว่างเวลาทำงานของสหกรณ์ได้ และให้ผู้ซึ่งเกี่ยวข้องอำนวยความสะดวกหรือช่วยเหลือหรือให้คำชี้แจงแก่ผู้ปฏิบัติการตามสมควร

ให้ผู้ปฏิบัติการตามวรรคหนึ่ง แสดงบัตรประจำตัวต่อผู้ซึ่งเกี่ยวข้อง

บัตรประจำตัวตามวรรคสอง ให้เป็นไปตามแบบที่รัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๑๙ ให้ผู้ตรวจการสหกรณ์มีอำนาจหน้าที่ตรวจสอบกิจการและฐานะการเงินของสหกรณ์ ตามที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด เมื่อตรวจสอบแล้วให้เสนอรายงานการตรวจสอบต่อนายทะเบียนสหกรณ์

มาตรา ๒๐ ถ้าที่ประชุมใหญ่หรือที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ลงมติอันเป็นการฝ่าฝืนกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบของสหกรณ์ ระเบียบหรือคำสั่งของนายทะเบียนสหกรณ์ ให้นายทะเบียนสหกรณ์หรือรองนายทะเบียนสหกรณ์มีอำนาจสั่งขังหรือเพิกถอนมตินั้นได้

มาตรา ๒๑ ในกรณีที่กรรมการ ผู้จัดการ หรือเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ทำให้สหกรณ์เสียหาย ถ้าสหกรณ์ไม่ร้องทุกข์หรือฟ้องคดี ให้นายทะเบียนสหกรณ์หรือรองนายทะเบียนสหกรณ์ร้องทุกข์หรือฟ้องคดีแทนสหกรณ์ได้ และให้พนักงานอัยการรับว่าต่างให้สหกรณ์ โดยให้สหกรณ์เป็นผู้ออกค่าใช้จ่าย ที่เกี่ยวกับการร้องทุกข์ ฟ้องคดีหรือการว่าต่างแก่นายทะเบียนสหกรณ์ รองนายทะเบียนสหกรณ์ หรือพนักงานอัยการแล้วแต่กรณี

มาตรา ๒๒ ในกรณีที่คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์กระทำการ หรือดเว้นกระทำการในการปฏิบัติหน้าที่ของตน จนทำให้เสื่อมเสียผลประโยชน์ของสหกรณ์หรือสมาชิก หรือสหกรณ์มีข้อบกพร่องเกี่ยวกับการเงิน การบัญชี หรือกิจการหรือฐานะการเงิน ตามรายงานการสอบบัญชีหรือตามรายงานการตรวจสอบ ให้นายทะเบียนสหกรณ์มีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือให้ปฏิบัติการ ดังต่อไปนี้

(๑) ให้คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์แก้ไขข้อบกพร่องตามวิธีการและระยะเวลาที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด

(๒) ให้คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ระงับการปฏิบัติบางส่วนที่เป็นเหตุให้เกิดข้อบกพร่องหรือเสื่อมเสียผลประโยชน์ของสหกรณ์หรือสมาชิก

(๓) ให้คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์หยุดปฏิบัติหน้าที่เป็นการชั่วคราวเพื่อแก้ไขข้อบกพร่องนั้นให้แล้วเสร็จตามวิธีการและภายในระยะเวลาที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด

(๔) ให้คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์พ้นจากตำแหน่งทั้งคณะ หรือให้กรรมการซึ่งเกี่ยวข้องกับการนั้นพ้นจากตำแหน่งกรรมการ

มาตรา ๒๓ สหกรณ์ใดจดทะเบียนจัดตั้งขึ้นยังไม่เกินสามปีหรือมีผลการดำเนินงานขาดทุนติดต่อกันเกินสองปี เมื่อสหกรณ์ร้องขอ หรือนายทะเบียนสหกรณ์หรือคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติเห็นว่าจำเป็นต้องแก้ไข นายทะเบียนสหกรณ์จะสั่งให้ผู้ตรวจการสหกรณ์หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งนายทะเบียนสหกรณ์มอบหมายเข้าช่วยเหลือดำเนินกิจการของสหกรณ์นั้นทั้งหมดหรือบางส่วนก็ได้

การช่วยเหลือดำเนินกิจการของสหกรณ์ให้เป็นไปตามระเบียบที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ

มาตรา ๒๔ ในกรณีที่นายทะเบียนสหกรณ์สั่งให้คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์พ้นจากตำแหน่งทั้งคณะ ให้นายทะเบียนสหกรณ์ตั้งคณะกรรมการชั่วคราว มีอำนาจหน้าที่และสิทธิเช่นเดียวกับคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ และให้อยู่ในตำแหน่งไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่แต่งตั้ง

ก่อนที่จะพ้นจากตำแหน่งให้คณะกรรมการชั่วคราวจัดให้มีการประชุมใหญ่เพื่อเลือกตั้งกรรมการขึ้นใหม่ทั้งคณะตามวิธีการที่กำหนดในข้อบังคับ

มาตรา ๒๕ ในกรณีที่นายทะเบียนสหกรณ์สั่งให้กรรมการบางคนพ้นจากตำแหน่ง ให้คณะกรรมการส่วนที่เหลือเรียกประชุมใหญ่เลือกตั้งผู้เป็นกรรมการแทนภายในเวลาสามสิบวันนับแต่วันที่กรรมการพ้นจากตำแหน่ง ถ้ามิได้เลือกตั้งหรือเลือกตั้งผู้เป็นกรรมการไม่ได้ตามกำหนดเวลาให้นายทะเบียนสหกรณ์ตั้งสมาชิกเป็นกรรมการแทน ในการนี้ให้ผู้ซึ่งได้รับเลือกตั้งหรือแต่งตั้งนั้นอยู่ในตำแหน่งกรรมการเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน

มาตรา ๒๖ คำสั่งใดๆ ตามมาตรา ๒๐ มาตรา ๒๒ มาตรา ๒๔ และมาตรา ๒๕ ให้ผู้มีส่วนได้เสียอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติได้ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับทราบคำสั่ง

คำวินิจฉัยของคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติให้เป็นที่สุด

ส่วนที่ ๔

กองทุนพัฒนาสหกรณ์

มาตรา ๒๗ ให้จัดตั้งกองทุนพัฒนาสหกรณ์ขึ้นในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เรียกโดยย่อว่า “กพส.” เพื่อเป็นทุนส่งเสริมกิจการของสหกรณ์ ประกอบด้วยเงินและทรัพย์สินตามมาตรา ๒๘

มาตรา ๒๘ กพส. ประกอบด้วย

- (๑) เงินอุดหนุนที่ได้รับจากงบประมาณแผ่นดิน
- (๒) เงินและทรัพย์สินที่มีผู้มอบให้
- (๓) เงินและทรัพย์สินที่ตกเป็นของ กพส.
- (๔) เงินที่ได้จากการจำหน่ายทรัพย์สินที่ได้รับมาตาม (๒) และ (๓)
- (๕) ดอกผล รายได้ หรือประโยชน์อื่นใดของ กพส.

เงินและทรัพย์สินของ กพส. ตามวรรคหนึ่งให้นำส่งเข้าบัญชี กพส. โดยไม่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน

มาตรา ๒๙ การรับเงิน การจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงิน การจัดหาผลประโยชน์ การจัดการ และการจำหน่ายทรัพย์สินของ กพส. ให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ

มาตรา ๓๐ ให้มีคณะกรรมการบริหาร กพส. ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นประธานกรรมการ อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์ อธิบดีกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร อธิบดีกรมประมง อธิบดีกรมปศุสัตว์ ผู้แทนกรมบัญชีกลาง ผู้แทนสำนักงบประมาณ เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง กรรมการอื่นซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้แทนของสหกรณ์ประเภทละหนึ่งคนและผู้แทนกลุ่มเกษตรกรกรหนึ่งคนเป็นกรรมการ

ให้รองอธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์ซึ่งอธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์มอบหมายเป็นกรรมการและเลขานุการ

การเลือกผู้แทนของสหกรณ์เพื่อให้รัฐมนตรีแต่งตั้งตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติกำหนด

ให้คณะกรรมการบริหาร กพส. มีอำนาจหน้าที่บริหาร กพส. ตลอดจนตรวจสอบติดตาม และประเมินผลงานของสหกรณ์ที่ได้รับการส่งเสริมกิจการจาก กพส. ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในระเบียบกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

มาตรา ๓๑ ให้นำความในมาตรา ๑๑ และมาตรา ๑๒ มาใช้บังคับแก่การดำรงตำแหน่งของกรรมการบริหาร กพส. ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้แทนของสหกรณ์โดยอนุโลม

มาตรา ๓๒ ให้นำความในมาตรา ๑๓ มาใช้บังคับแก่การประชุมของคณะกรรมการบริหาร กพส. โดยอนุโลม

หมวด ๓

สหกรณ์

ส่วนที่ ๑

การจัดตั้งและการจดทะเบียนสหกรณ์

มาตรา ๓๓ สหกรณ์จะตั้งขึ้นได้โดยการจดทะเบียนตามพระราชบัญญัตินี้ และต้องมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจและสังคมของบรรดาสมาชิกโดยวิธีช่วยตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกันตามหลักการสหกรณ์ และต้อง

- (๑) มีกิจการร่วมกันตามประเภทของสหกรณ์ที่ขอจดทะเบียน
- (๒) มีสมาชิกเป็นบุคคลธรรมดาและบรรณุนิติภาวะ
- (๓) มีทุนซึ่งแบ่งเป็นหุ้นมีมูลค่าเท่าๆ กัน และสมาชิกแต่ละคนจะต้องถือหุ้นอย่างน้อยหนึ่งหุ้น แต่ไม่เกินหนึ่งในห้าของหุ้นที่ชำระแล้วทั้งหมด

(๔) มีสมาชิกซึ่งมีคุณสมบัติตามที่กำหนดในข้อบังคับภายใต้บทบัญญัติมาตรา ๔๓ (๗)

ประเภทของสหกรณ์ที่จะรับจดทะเบียนให้กำหนดโดยกฎกระทรวง

มาตรา ๓๔ ผู้ซึ่งประสงค์จะเป็นสมาชิกของสหกรณ์ที่จะขอจัดตั้งขึ้น ต้องประชุมกันเพื่อคัดเลือกผู้ที่มาประชุมให้เป็นคณะผู้จัดตั้งสหกรณ์จำนวนไม่น้อยกว่าสิบคน เพื่อดำเนินการจัดตั้งสหกรณ์ โดยให้คณะผู้จัดตั้งสหกรณ์ดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) พิจารณาเลือกประเภทของสหกรณ์ที่จะจัดตั้งตามที่กำหนดในกฎกระทรวงและพิจารณากำหนดวัตถุประสงค์ของสหกรณ์ที่จะจัดตั้งนั้น

(๒) กำหนดแผนดำเนินการเกี่ยวกับธุรกิจหรือกิจกรรมของสหกรณ์ที่จะจัดตั้งขึ้นตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด

(๓) ทำบัญชีรายชื่อผู้ซึ่งจะเป็นสมาชิกพร้อมด้วยจำนวนหุ้นที่แต่ละคนจะถือเมื่อจัดตั้งสหกรณ์แล้ว

(๔) ดำเนินการร่างข้อบังคับภายใต้บังคับบทบัญญัติมาตรา ๔๓ และเสนอให้ที่ประชุมผู้ซึ่งจะเป็นสมาชิกพิจารณากำหนดเป็นข้อบังคับของสหกรณ์ที่จะจัดตั้งขึ้น

มาตรา ๓๕ การขอจดทะเบียนสหกรณ์ ให้คณะผู้จัดตั้งสหกรณ์ลงลายมือชื่อในคำขอจดทะเบียนตามแบบที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด ยื่นต่อนายทะเบียนสหกรณ์พร้อมเอกสาร ดังต่อไปนี้

- (๑) สำเนารายงานการประชุมตามมาตรา ๓๔ จำนวนสองชุด
- (๒) แผนดำเนินการตามมาตรา ๓๔ (๒) จำนวนสองชุด
- (๓) บัญชีรายชื่อผู้ซึ่งจะเป็นสมาชิกพร้อมลายมือชื่อและจำนวนหุ้นที่แต่ละคนจะถือเมื่อจัดตั้งสหกรณ์แล้วจำนวนสองชุด
- (๔) ข้อบังคับตามมาตรา ๓๔ (๔) จำนวนสี่ชุด

มาตรา ๓๖ นายทะเบียนสหกรณ์ รองนายทะเบียนสหกรณ์ หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ ซึ่งนายทะเบียนสหกรณ์มอบหมาย มีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือให้บุคคลใด ๆ ซึ่งเกี่ยวข้องมาชี้แจงข้อเท็จจริง หรือให้ส่งเอกสารมาเพื่อประกอบการพิจารณาเกี่ยวกับการรับจดทะเบียนสหกรณ์ได้

ในการพิจารณารายการที่เกี่ยวกับคำขอ หรือรายการในข้อบังคับของสหกรณ์ที่จะจัดตั้งขึ้น ถ้านายทะเบียนสหกรณ์เห็นว่ารายการดังกล่าวไม่ถูกต้อง หรือยังมีได้ดำเนินการตามมาตรา ๓๔ นายทะเบียนสหกรณ์มีอำนาจสั่งให้คณะผู้จัดตั้งสหกรณ์แก้ไขหรือดำเนินการให้ถูกต้องได้

มาตรา ๓๗ เมื่อนายทะเบียนสหกรณ์พิจารณาแล้วเห็นว่า สหกรณ์ตามที่ขอจดทะเบียนมีวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๓๓ คำขอจดทะเบียนมีเอกสารครบถ้วนถูกต้องตามมาตรา ๓๕ และการจัดตั้งสหกรณ์ตามที่ขอจดทะเบียนจะไม่เสียหายแก่ระบบสหกรณ์ให้นายทะเบียนสหกรณ์รับจดทะเบียนและออกใบสำคัญรับจดทะเบียนให้แก่สหกรณ์นั้น

ให้สหกรณ์ที่ได้จดทะเบียนแล้วมีฐานะเป็นนิติบุคคล

มาตรา ๓๘ ในกรณีที่นายทะเบียนสหกรณ์มีคำสั่งไม่รับจดทะเบียน ให้แจ้งคำสั่งพร้อมด้วยเหตุผลเป็นหนังสือไปยังคณะผู้จัดตั้งสหกรณ์โดยไม่ชักช้า

คณะผู้จัดตั้งสหกรณ์มีสิทธิยื่นคำอุทธรณ์คำสั่งไม่รับจดทะเบียนต่อคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติโดยยื่นคำอุทธรณ์ต่อนายทะเบียนสหกรณ์ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง คำวินิจฉัยของคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติให้เป็นที่สิ้นสุด

มาตรา ๓๙ เมื่อนายทะเบียนสหกรณ์รับจดทะเบียนสหกรณ์แล้ว ให้คณะผู้จัดตั้งสหกรณ์มีอำนาจหน้าที่และสิทธิเช่นเดียวกับคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์นั้นจนกว่าจะมีการเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ตามมาตรา ๔๐

ให้ผู้ซึ่งมีชื่ออยู่ในบัญชีรายชื่อผู้จะเป็นสมาชิกตามมาตรา ๓๔ (๓) เป็นสมาชิกสหกรณ์ตั้งแต่วันที่นายทะเบียนสหกรณ์รับจดทะเบียนสหกรณ์และได้ชำระค่าหุ้นตามจำนวนที่จะถือครบถ้วนแล้ว

ในกรณีที่มีผู้ขอเข้าเป็นสมาชิกสหกรณ์ภายหลังจากวันที่ยายทะเบียนสหกรณ์รับจดทะเบียนสหกรณ์ให้ถือว่าเป็นสมาชิกเมื่อได้ชำระค่าหุ้นตามจำนวนที่จะถือครบถ้วนแล้ว

มาตรา ๕๐ ให้คณะผู้จัดตั้งสหกรณ์นัดสมาชิกมาประชุมกันเป็นการประชุมใหญ่สามัญครั้งแรกภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ยจดทะเบียนสหกรณ์ เพื่อดำเนินการตามโครงการดำเนินการสหกรณ์และมอบหมายการทั้งปวงให้แก่คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์

มาตรา ๕๑ ให้นายทะเบียนสหกรณ์ประกาศกำหนดประเภทของสหกรณ์ที่สามารถรับสมาชิกสมทบได้

คุณสมบัติ วิธีรับสมัคร และการขาดจากสมาชิกภาพ ตลอดจนสิทธิและหน้าที่ของสมาชิกสมทบให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับ

ห้ามมิให้สหกรณ์ให้สิทธิแก่สมาชิกสมทบในการนับชื่อของสมาชิกสมทบเข้าเป็นองค์ประชุมในการประชุมใหญ่ การออกเสียงในเรื่องใด ๆ หรือเป็นกรรมการดำเนินการ

มาตรา ๕๒ ในการชำระค่าหุ้น สมาชิกจะนำค่าหุ้นหักกลบลบหนี้กับสหกรณ์ไม่ได้และสมาชิกมีความรับผิดชอบเพียงไม่เกินจำนวนเงินค่าหุ้นที่ยังส่งใช้ไม่ครบมูลค่าหุ้นที่ตนถือ

ในระหว่างที่สมาชิกภาพของสมาชิกยังไม่สิ้นสุดลง ห้ามมิให้เจ้าหน้าที่ของสมาชิกใช้สิทธิเรียกร้องในค่าหุ้นของสมาชิกผู้นั้น

ส่วนที่ ๒

ข้อบังคับและการแก้ไขเพิ่มเติม

มาตรา ๕๓ ข้อบังคับของสหกรณ์อย่างน้อยต้องมีรายการ ดังต่อไปนี้

- (๑) ชื่อสหกรณ์ ซึ่งต้องมีคำว่า “จำกัด” อยู่ท้ายชื่อ
- (๒) ประเภทของสหกรณ์
- (๓) วัตถุประสงค์
- (๔) ที่ตั้งสำนักงานใหญ่และที่ตั้งสำนักงานสาขา
- (๕) ทุนซึ่งแบ่งเป็นหุ้น มูลค่าของหุ้น การชำระค่าหุ้นด้วยเงินหรือทรัพย์สินอื่น การขายและการโอนหุ้น ตลอดจนการจ่ายคืนค่าหุ้น
- (๖) ข้อกำหนดเกี่ยวกับการดำเนินงาน การบัญชี และการเงินของสหกรณ์

(๓) คุณสมบัติของสมาชิก วิธีรับสมาชิก การขาดจากสมาชิกภาพ ตลอดจนสิทธิหน้าที่ของสมาชิก

(๔) ข้อกำหนดเกี่ยวกับการประชุมใหญ่

(๕) การเลือกตั้ง การดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่งและการประชุมของคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์

(๖) การแต่งตั้ง การดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง การกำหนดอำนาจหน้าที่ และความรับผิดชอบของผู้จัดการ

มาตรา ๔๔ การแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับ จะกระทำได้ก็แต่โดยมติของที่ประชุมใหญ่ และต้องนำข้อบังคับที่ได้แก้ไขเพิ่มเติมไปจดทะเบียนต่อนายทะเบียนสหกรณ์ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ที่ประชุมใหญ่วางมติ เมื่อนายทะเบียนสหกรณ์ได้จดทะเบียนแล้วให้มีผลใช้บังคับได้

ในกรณีที่มีการแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับโดยการเปลี่ยนชื่อสหกรณ์ ให้สหกรณ์คืนใบสำคัญรับจดทะเบียน และให้นายทะเบียนสหกรณ์ออกใบสำคัญรับจดทะเบียนการเปลี่ยนชื่อให้แก่สหกรณ์ด้วย

การแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับและการเปลี่ยนชื่อของสหกรณ์นั้น ย่อมไม่กระทบกระเทือนถึงสิทธิหรือความรับผิดชอบใด ๆ ของสหกรณ์

ให้นำความในมาตรา ๓๖ มาตรา ๓๗ และมาตรา ๓๘ มาใช้บังคับแก่การแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๔๕ ในกรณีมีปัญหาเกี่ยวกับการตีความในข้อบังคับ ให้สหกรณ์ขอคำวินิจฉัยจากนายทะเบียนสหกรณ์ และให้สหกรณ์ถือปฏิบัติตามคำวินิจฉัยนั้น

ส่วนที่ ๓

การดำเนินงานของสหกรณ์

มาตรา ๔๖ เพื่อปฏิบัติให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ ให้สหกรณ์มีอำนาจกระทำการ ดังต่อไปนี้ได้

(๑) ดำเนินธุรกิจ การผลิต การค้า การบริการ และอุตสาหกรรมเพื่อประโยชน์ของสมาชิก

(๒) ให้สวัสดิการหรือการสงเคราะห์ตามสมควรแก่สมาชิกและครอบครัว

(๓) ให้ความช่วยเหลือทางวิชาการแก่สมาชิก

(๔) ขอหรือรับความช่วยเหลือทางวิชาการจากทางราชการ หน่วยงานของต่างประเทศหรือบุคคลอื่นใด

(๕) รับฝากเงินประเภทออมทรัพย์หรือประเภทประจำจากสมาชิกหรือสหกรณ์อื่นได้ตามระเบียบของสหกรณ์ที่ได้รับความเห็นชอบจากนายทะเบียนสหกรณ์

(๖) ให้กู้ ให้สินเชื่อ ให้ยืม ให้เช่า ให้เช่าซื้อ โอน รับจ้างหรือรับจํานำ ซึ่งทรัพย์สินแก่สมาชิกหรือของสมาชิก

(๗) จัดให้ได้มา ซื้อ ถูกรวมสิทธิ์หรือทรัพย์สิน สิทธิครอบครอง กู้ ยืม เช่า เช่าซื้อ รับโอนสิทธิการเช่าหรือสิทธิการเช่าซื้อ จ้างหรือจ้างนำ ขายหรือจำหน่ายด้วยวิธีอื่นใดซึ่งทรัพย์สิน

(๘) ให้สหกรณ์อื่นกู้ยืมเงินได้ตามระเบียบของสหกรณ์ที่ได้รับความเห็นชอบจากนายทะเบียนสหกรณ์

(๙) ดำเนินกิจการอย่างอื่นบรรดาที่เกี่ยวกับ หรือเนื่องในการจัดให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ของสหกรณ์

มาตรา ๔๗ การกู้ยืมเงินหรือการค้าประกันของสหกรณ์ จะต้องจำกัดอยู่ภายในวงเงินที่นายทะเบียนสหกรณ์เห็นชอบ

มาตรา ๔๘ ให้สหกรณ์ดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๔๙ การรับเงินอุดหนุนหรือทรัพย์สินจากทางราชการ หน่วยงานของต่างประเทศหรือบุคคลอื่นใด ถ้าการให้เงินอุดหนุนหรือทรัพย์สินนั้นกำหนดไว้เพื่อการใดให้ใช้เพื่อการนั้น แต่ถ้ามิได้กำหนดไว้ให้จัดสรรเงินอุดหนุนหรือทรัพย์สินนั้นเป็นทุนสำรองของสหกรณ์

มาตรา ๕๐ ให้สหกรณ์มีคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ ประกอบด้วย ประธานกรรมการหนึ่งคนและกรรมการอื่นอีกไม่เกินสิบสี่คนซึ่งที่ประชุมใหญ่เลือกตั้งจากสมาชิก

คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ มีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสองปีนับแต่วันเลือกตั้ง ในวาระเริ่มแรกเมื่อครบหนึ่งปีนับแต่วันเลือกตั้ง ให้กรรมการดำเนินการสหกรณ์ออกจากตำแหน่งเป็นจำนวนหนึ่งในสองของกรรมการดำเนินการสหกรณ์ทั้งหมดโดยวิธีจับฉลาก และให้ถือว่าเป็นการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ

กรรมการดำเนินการสหกรณ์ ซึ่งพ้นจากตำแหน่งอาจได้รับเลือกตั้งอีกได้ แต่ต้องไม่เกินสองวาระติดต่อกัน

ในกรณีที่มีการเลือกตั้งกรรมการดำเนินการสหกรณ์แทนตำแหน่งที่ว่าง ให้กรรมการดำเนินการสหกรณ์ที่ได้รับเลือกตั้งอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ที่ตนแทน

มาตรา ๕๑ ให้คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์เป็นผู้ดำเนินกิจการและเป็นผู้แทนสหกรณ์ในกิจการอันเกี่ยวกับบุคคลภายนอก เพื่อการนี้คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์จะมอบหมายให้กรรมการคนหนึ่งหรือหลายคนหรือผู้จัดการทำการแทนก็ได้

มาตรา ๕๒ ห้ามมิให้บุคคลซึ่งมีลักษณะดังต่อไปนี้เป็นหรือทำหน้าที่กรรมการหรือผู้จัดการ

(๑) เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกในความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินที่กระทำโดยทุจริต

(๒) เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ องค์กร หรือหน่วยงานของรัฐ หรือเอกชน ฐานทุจริตต่อหน้าที่

(๓) เคยถูกให้พ้นจากตำแหน่งกรรมการหรือมีคำวินิจฉัยเป็นที่สุดให้พ้นจากตำแหน่งกรรมการตามมาตรา ๒๒ (๔)

(๔) เคยถูกที่ประชุมใหญ่มีมติให้ถอดถอนออกจากตำแหน่งกรรมการเพราะเหตุทุจริตต่อหน้าที่

มาตรา ๕๓ ให้สหกรณ์มีผู้ตรวจสอบกิจการ ซึ่งที่ประชุมใหญ่เลือกตั้งจากสมาชิกหรือบุคคลภายนอก เพื่อดำเนินการตรวจสอบกิจการของสหกรณ์แล้วทำรายงานเสนอต่อที่ประชุมใหญ่

จำนวนผู้ตรวจสอบกิจการตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด

มาตรา ๕๔ ให้คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์เรียกประชุมใหญ่สามัญปีละหนึ่งครั้งภายในหนึ่งร้อยห้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีทางบัญชีของสหกรณ์นั้น

มาตรา ๕๕ เมื่อมีเหตุอันสมควร คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์จะเรียกประชุมใหญ่วิสามัญเมื่อใดก็ได้ แต่ถ้านายทะเบียนสหกรณ์มีหนังสือแจ้งให้เรียกประชุมใหญ่วิสามัญ หรือในกรณีที่สหกรณ์ขาดทุนเกินกึ่งของจำนวนทุนเรือนหุ้นที่ชำระแล้ว ต้องเรียกประชุมใหญ่วิสามัญโดยมิชักช้าแต่ไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันที่สหกรณ์ทราบ

สมาชิกซึ่งมีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนสมาชิกทั้งหมด หรือไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยคน หรือผู้แทนสมาชิกในกรณีที่มิใช่ผู้แทนสมาชิกตามมาตรา ๕๖ ซึ่งมีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนผู้แทนสมาชิกทั้งหมด หรือไม่น้อยกว่าห้าสิบคนลงลายมือชื่อทำหนังสือร้องขอต่อคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ ให้เรียกประชุมใหญ่วิสามัญก็ได้

ในกรณีที่สมาชิก หรือผู้แทนสมาชิกของสหกรณ์เป็นผู้ร้องขอให้เรียกประชุมใหญ่วิสามัญ ให้คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์เรียกประชุมใหญ่วิสามัญภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รับคำร้องขอ ถ้าคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ไม่เรียกประชุมใหญ่วิสามัญภายในกำหนดระยะเวลาดังกล่าวให้นายทะเบียนสหกรณ์มีอำนาจเรียกประชุมใหญ่วิสามัญภายในระยะเวลาตามที่เห็นสมควรก็ได้

มาตรา ๕๖ สหกรณ์ใดมีสมาชิกเกินกว่าห้าร้อยคน จะกำหนดในข้อบังคับให้มีการประชุมใหญ่ โดยผู้แทนสมาชิกก็ได้ จำนวนผู้แทนสมาชิกจะมีน้อยกว่าหนึ่งร้อยคนไม่ได้

วิธีการเลือกตั้งผู้แทนสมาชิก จำนวนผู้แทนสมาชิก และการดำรงตำแหน่งให้เป็นไปตามที่กำหนด ในข้อบังคับ

มาตรา ๕๗ การประชุมใหญ่ของสหกรณ์ต้องมีสมาชิกมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดหรือไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยคนในกรณีเป็นการประชุมใหญ่โดยผู้แทนสมาชิก ต้องมีผู้แทนสมาชิกมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนผู้แทนสมาชิกทั้งหมดหรือไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยคน จึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุมใหญ่ สมาชิกหรือผู้แทนสมาชิกจะมอบอำนาจให้ผู้อื่นมาประชุมแทนตนไม่ได้

มาตรา ๕๘ ในการประชุมใหญ่ของสหกรณ์ ถ้าสมาชิกหรือผู้แทนสมาชิก แล้วแต่กรณี มาประชุม ไม่ครบองค์ประชุม ให้นัดประชุมใหญ่อีกครั้งหนึ่งในสิบสี่วันนับแต่วันที้นัดประชุมใหญ่ครั้งแรก ในการประชุมครั้งหลังนี้ ถ้ามิใช่การประชุมใหญ่วิสามัญที่สมาชิกหรือผู้แทนสมาชิกร้องขอให้เรียกประชุมแล้ว เมื่อมีสมาชิกหรือผู้แทนสมาชิก แล้วแต่กรณี มาประชุมไม่น้อยกว่าหนึ่งในสิบของจำนวนสมาชิกหรือผู้แทนสมาชิกทั้งหมด หรือไม่น้อยกว่าสามสิบคน ก็ให้ถือว่าเป็นองค์ประชุม

มาตรา ๕๙ สมาชิกหรือผู้แทนสมาชิกคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียง เท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด การวินิจฉัยชี้ขาดของ ที่ประชุมใหญ่ให้ถือเสียงข้างมาก เว้นแต่ในกรณีดังต่อไปนี้ ให้ถือเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวน สมาชิกหรือผู้แทนสมาชิกซึ่งมาประชุม

(๑) การแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับ

(๒) การควบสหกรณ์

(๓) การแยกสหกรณ์

(๔) การเลิกสหกรณ์

(๕) การอื่นใดที่ข้อบังคับกำหนดให้ใช้เสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนสมาชิกหรือผู้แทนสมาชิกซึ่งมาประชุม

มาตรา ๖๐ ในการจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีของสหกรณ์ ให้จัดสรรเป็นทุนสำรองไม่น้อย กว่าร้อยละสิบของกำไรสุทธิ และเป็นค่าบำรุงสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยไม่เกินร้อยละห้าของ กำไรสุทธิ แต่ต้องไม่เกินอัตราที่คณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติกำหนด

กำไรสุทธิประจำปีที่เกิดจากการจัดสรรเป็นทุนสำรองและค่าบำรุงสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย
ที่ประชุมใหญ่อาจจัดสรรได้ภายใต้ข้อบังคับ ดังต่อไปนี้

(๑) จ่ายเป็นเงินปันผลตามหุ้นที่ชำระแล้ว แต่ต้องไม่เกินอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวงสำหรับ
สหกรณ์แต่ละประเภท

(๒) จ่ายเป็นเงินเฉลี่ยคืนให้แก่สมาชิกตามส่วนธุรกิจที่สมาชิกได้ทำไว้กับสหกรณ์ในระหว่างปี

(๓) จ่ายเป็นเงินโบนัสแก่กรรมการและเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ไม่เกินร้อยละสิบของกำไรสุทธิ

(๔) จ่ายเป็นทุนสะสมไว้ เพื่อดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดของสหกรณ์ตามที่กำหนดในข้อบังคับ
มาตรา ๖๑ ทุนสำรองตามมาตรา ๖๐ วรรคหนึ่ง จะถอนจากบัญชีทุนสำรองได้เพื่อชดเชย
การขาดทุนหรือเพื่อจัดสรรเข้าบัญชีทุนสำรองให้แก่สหกรณ์ใหม่ที่ได้จดทะเบียนแบ่งแยกจากสหกรณ์เดิม
ตามมาตรา ๑๐๐

มาตรา ๖๒ เงินของสหกรณ์นั้น สหกรณ์อาจฝากหรือลงทุนได้ ดังต่อไปนี้

(๑) ฝากในชุมนุมสหกรณ์หรือสหกรณ์อื่น

(๒) ฝากในธนาคาร หรือฝากในสถาบันการเงินที่มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ความช่วยเหลือทาง
การเงินแก่สหกรณ์

(๓) ชื่อหลักทรัพย์ของรัฐบาลหรือรัฐวิสาหกิจ

(๔) ชื่อหุ้นของธนาคารที่มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่สหกรณ์

(๕) ชื่อหุ้นของชุมนุมสหกรณ์หรือสหกรณ์อื่น

(๖) ชื่อหุ้นของสถาบันที่ประกอบธุรกิจอันทำให้เกิดความสะดวกหรือส่งเสริมความเจริญแก่
กิจการของสหกรณ์โดยได้รับความเห็นชอบจากนายทะเบียนสหกรณ์

(๗) ฝากหรือลงทุนอย่างอื่นตามที่คณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติกำหนด

มาตรา ๖๓ ให้สหกรณ์ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อการขายหรือแปรรูปผลิตผลทางการเกษตรที่สมาชิก
ผลิตขึ้น พิจารณาซื้อหรือรวบรวมผลิตผลจากสมาชิกก่อนผู้อื่น

มาตรา ๖๔ ให้สหกรณ์จัดทำทะเบียน ดังต่อไปนี้

(๑) ทะเบียนสมาชิกซึ่งอย่างน้อยต้องมีรายการ

(ก) ชื่อ ประเภท และที่ตั้งสำนักงานของสหกรณ์

(ข) ชื่อ สัญชาติ และที่อยู่ของสมาชิก

(ค) วันที่เข้าเป็นสมาชิก

(๒) ทะเบียนหุ้นซึ่งอย่างน้อยต้องมีรายการ

(ก) ชื่อ ประเภท และที่ตั้งสำนักงานของสหกรณ์

(ข) ชื่อของสมาชิกซึ่งถือหุ้น มูลค่าหุ้น จำนวนหุ้น และเงินค่าหุ้นที่ชำระแล้ว

(ค) วันที่ถือหุ้น

ให้สหกรณ์เก็บรักษาทะเบียนตาม (๑) และ (๒) ไว้ที่สำนักงานของสหกรณ์และให้ส่งสำเนาทะเบียนนั้นแก่นายทะเบียนสหกรณ์ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่จดทะเบียน

ให้สหกรณ์รายงานการเปลี่ยนแปลงรายการในทะเบียนต่อนายทะเบียนสหกรณ์ภายในสามสิบวันนับแต่วันสิ้นปีทางบัญชีของสหกรณ์

มาตรา ๖๕ ให้สหกรณ์จัดให้มีการทำบัญชีตามแบบและรายการที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนดให้ถูกต้องตามความเป็นจริง และเก็บรักษาบัญชีและเอกสารประกอบการลงบัญชีไว้ที่สำนักงานสหกรณ์ภายในระยะเวลาที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด

เมื่อมีเหตุต้องบันทึกรายการในบัญชีเกี่ยวกับกระแสเงินสดของสหกรณ์ให้บันทึกรายการในวันที่เกิดเหตุนั้น สำหรับเหตุอื่นที่ไม่เกี่ยวกับกระแสเงินสด ให้บันทึกรายการในสมุดบัญชีภายในสามวันนับแต่วันที่มิเหตุอันจะต้องบันทึกการนั้น

การลงรายการบัญชีต้องมีเอกสารประกอบการลงบัญชีที่สมบูรณ์โดยครบถ้วน

มาตรา ๖๖ ให้สหกรณ์จัดทำบัญชีอย่างน้อยครั้งหนึ่งในรอบสิบสองเดือนอันจัดว่าเป็นรอบปีทางบัญชีของสหกรณ์

งบดุลนั้นต้องมีรายการแสดงสินทรัพย์ หนี้สิน และทุนของสหกรณ์ กับทั้งบัญชีกำไรขาดทุนตามแบบที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด

งบดุลนั้นต้องทำให้แล้วเสร็จและให้ผู้สอบบัญชีตรวจสอบแล้วนำเสนอเพื่ออนุมัติในที่ประชุมใหญ่ของสหกรณ์ภายในหนึ่งร้อยห้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีทางบัญชี

มาตรา ๖๗ ให้สหกรณ์จัดทำรายงานประจำปีแสดงผลการดำเนินงานของสหกรณ์เสนอต่อที่ประชุมใหญ่ในคราวที่เสนองบดุล และให้ส่งสำเนารายงานประจำปีกับงบดุลไปยังนายทะเบียนสหกรณ์ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่มีการประชุม

มาตรา ๖๘ ให้สหกรณ์เก็บรักษารายงานประจำปีแสดงผลการดำเนินงานของสหกรณ์และงบดุลพร้อมทั้งข้อบังคับและกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์ไว้ที่สำนักงานของสหกรณ์ เพื่อให้สมาชิกขอตรวจดูได้

ส่วนที่ ๔

การสอบบัญชี

มาตรา ๖๕ ให้นายทะเบียนสหกรณ์แต่งตั้งผู้สอบบัญชี เพื่อตรวจสอบบัญชีของสหกรณ์ การตรวจสอบบัญชานั้น ให้ปฏิบัติตามมาตรฐานการสอบบัญชีที่รับรองทั่วไปและตามระเบียบที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด

ส่วนที่ ๕

การเลิกสหกรณ์

มาตรา ๗๐ สหกรณ์ย่อมเลิกด้วยเหตุหนึ่งเหตุใด ดังต่อไปนี้

- (๑) มีเหตุตามที่กำหนดในข้อบังคับ
- (๒) สหกรณ์มีจำนวนสมาชิกน้อยกว่าสิบคน
- (๓) ที่ประชุมใหญ่ลงมติให้เลิก
- (๔) ล้มละลาย
- (๕) นายทะเบียนสหกรณ์สั่งให้เลิกตามมาตรา ๗๑

ให้สหกรณ์ที่เลิกตาม (๑) (๒) (๓) หรือ (๔) แจ้งให้นายทะเบียนสหกรณ์ทราบภายในสิบห้าวัน นับแต่วันที่เลิก

ให้นายทะเบียนสหกรณ์ปิดประกาศการเลิกสหกรณ์ไว้ที่สำนักงานของสหกรณ์ ที่ทำการสหกรณ์ อำเภอหรือหน่วยส่งเสริมสหกรณ์ และที่ว่าการอำเภอหรือสำนักงานเขตแห่งท้องที่ที่สหกรณ์นั้นตั้งอยู่

มาตรา ๗๑ นายทะเบียนสหกรณ์มีอำนาจสั่งเลิกสหกรณ์ได้เมื่อปรากฏว่า

(๑) สหกรณ์ไม่เริ่มดำเนินกิจการภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่จดทะเบียนหรือหยุดดำเนินกิจการ ติดต่อกันเป็นเวลาสองปีนับแต่วันที่หยุดดำเนินกิจการ

(๒) สหกรณ์ไม่ส่งสำเนาบัญชีและรายงานประจำปีต่อนายทะเบียนสหกรณ์เป็นเวลาสามปี ติดต่อกัน

(๓) สหกรณ์ไม่อาจดำเนินกิจการให้เป็นผลดี หรือการดำเนินกิจการของสหกรณ์ก่อให้เกิด ความเสียหายแก่สหกรณ์ หรือประโยชน์ส่วนรวม

มาตรา ๗๒ สหกรณ์ที่ถูกสั่งเลิกตามมาตรา ๗๑ มีสิทธิอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ โดยทำเป็นหนังสือยื่นต่อนายทะเบียนสหกรณ์ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำสั่ง และให้นายทะเบียนสหกรณ์ส่งคำอุทธรณ์ต่อไปยังคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติโดยไม่ชักช้า คำวินิจฉัยของคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติให้เป็นที่สุด

มาตรา ๗๓ เมื่อสหกรณ์ใดเลิกไปด้วยเหตุหนึ่งเหตุใดตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๗๐ ให้จัดการชำระบัญชีตามบทบัญญัติในหมวด ๔ ว่าด้วยการชำระบัญชี

หมวด ๔

การชำระบัญชี

มาตรา ๗๔ การชำระบัญชีสหกรณ์ที่ล้มละลายนั้น ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยล้มละลาย

มาตรา ๗๕ การชำระบัญชีสหกรณ์ที่เลิกเพราะเหตุอื่น นอกจากล้มละลายให้ที่ประชุมใหญ่เลือกตั้งผู้ชำระบัญชีโดยได้รับความเห็นชอบจากนายทะเบียนสหกรณ์ขึ้นทำการชำระบัญชีสหกรณ์ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่เลิกสหกรณ์ หรือนับแต่วันที่คณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติมีคำสั่งให้ยกอุทธรณ์ แล้วแต่กรณี

ในกรณีที่ที่ประชุมใหญ่ไม่เลือกตั้งผู้ชำระบัญชีภายในกำหนดเวลาดังกล่าว หรือนายทะเบียนสหกรณ์ไม่ให้ความเห็นชอบในการเลือกตั้งผู้ชำระบัญชี ให้นายทะเบียนสหกรณ์ตั้งผู้ชำระบัญชีขึ้นทำการชำระบัญชีสหกรณ์ได้

เมื่อนายทะเบียนสหกรณ์เห็นสมควรหรือเมื่อสมาชิกมีจำนวนไม่น้อยกว่าสองในสามของสมาชิกทั้งหมดร้องขอต่อนายทะเบียนสหกรณ์ นายทะเบียนสหกรณ์จะแต่งตั้งผู้ชำระบัญชีคนใหม่แทนผู้ชำระบัญชีซึ่งได้รับเลือกตั้งหรือซึ่งได้ตั้งไว้ก็ได้

ให้นายทะเบียนสหกรณ์จัดทะเบียนผู้ชำระบัญชีซึ่งนายทะเบียนสหกรณ์ให้ความเห็นชอบตามวรรคหนึ่ง หรือผู้ชำระบัญชีซึ่งได้รับแต่งตั้งตามวรรคสองหรือวรรคสาม และให้ปิดประกาศชื่อผู้ชำระบัญชีไว้ที่สำนักงานของสหกรณ์นั้น สำนักงานสหกรณ์อำเภอหรือหน่วยส่งเสริมสหกรณ์ และที่ว่าการอำเภอหรือสำนักงานเขตแห่งท้องที่ที่สหกรณ์นั้นตั้งอยู่ภายในสิบวันนับแต่วันที่จัดทะเบียนผู้ชำระบัญชี ผู้ชำระบัญชีอาจได้รับค่าตอบแทนตามที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด

มาตรา ๗๖ สหกรณ์นั้นแม้จะได้เลิกไปแล้วก็ให้พึงถือว่ายังคงดำรงอยู่ตราบเท่าเวลาที่จำเป็นเพื่อการชำระบัญชี

มาตรา ๗๗ ให้ผู้ชำระบัญชีมีหน้าที่ชำระสะสางกิจการของสหกรณ์ จัดการชำระหนี้และจำหน่ายทรัพย์สินของสหกรณ์นั้นให้เสร็จไป

มาตรา ๗๘ เมื่อสหกรณ์เลิก ให้คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์และเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์มีหน้าที่จัดการรักษาทรัพย์สินทั้งหมดของสหกรณ์ไว้จนกว่าผู้ชำระบัญชีจะเรียกให้ส่งมอบ

ผู้ชำระบัญชีจะเรียกให้คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์หรือเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ส่งมอบทรัพย์สินตามวรรคหนึ่งพร้อมด้วยสมุดบัญชี เอกสาร และสิ่งอื่นเมื่อใดก็ได้

มาตรา ๗๙ ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่นายทะเบียนสหกรณ์จดทะเบียนผู้ชำระบัญชีให้ผู้ชำระบัญชีประกาศโฆษณาทางหนังสือพิมพ์รายวันอย่างน้อยสองวันติดต่อกัน หรือประกาศโฆษณาทางอื่นว่าสหกรณ์ได้เลิก และแจ้งเป็นหนังสือไปยังเจ้าหน้าที่ทุกคน ซึ่งมีชื่อปรากฏในสมุดบัญชี เอกสารของสหกรณ์ หรือปรากฏจากทางอื่น เพื่อให้ทราบว่ามีสหกรณ์นั้นเลิก และให้เจ้าหน้าที่ยื่นคำทวงหนี้แก่ผู้ชำระบัญชี

มาตรา ๘๐ ผู้ชำระบัญชีต้องทำงบดุลของสหกรณ์โดยไม่ชักช้า และให้นายทะเบียนสหกรณ์ตั้งผู้สอบบัญชีเพื่อตรวจสอบงบดุลนั้น

เมื่อผู้สอบบัญชีรับรองงบดุลแล้ว ให้ผู้ชำระบัญชีเสนองบดุลต่อที่ประชุมใหญ่เพื่ออนุมัติแล้วเสนองบดุลนั้นต่อนายทะเบียนสหกรณ์

ในกรณีที่การประชุมใหญ่ไม่ครบองค์ประชุม ให้ผู้ชำระบัญชีเสนองบดุลต่อนายทะเบียนสหกรณ์เพื่ออนุมัติ

มาตรา ๘๑ ผู้ชำระบัญชีมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) ดำเนินกิจการของสหกรณ์เท่าที่จำเป็นเพื่อระวังรักษาผลประโยชน์ของสหกรณ์ในระหว่างที่ยังชำระบัญชีไม่เสร็จ

(๒) ดำเนินกิจการของสหกรณ์เท่าที่จำเป็นเพื่อชำระสะสางกิจการให้เสร็จไปด้วยดี

(๓) เรียกประชุมใหญ่

(๔) ดำเนินการทั้งปวงเกี่ยวกับคดีแพ่งหรือคดีอาญา และประนีประนอมยอมความในเรื่องใดๆ ในนามของสหกรณ์

(๕) จำหน่ายทรัพย์สินของสหกรณ์

(๖) เรียกให้สมาชิกหรือทายาทของสมาชิกผู้ตายชำระค่าหุ้นที่ยังชำระไม่ครบมูลค่าของหุ้นทั้งหมด

(๗) ร้องขอต่อศาลเพื่อสั่งให้สหกรณ์ล้มละลายในกรณีที่เงินค่าหุ้นหรือเงินลงทุนได้ใช้เสร็จแล้ว แต่ทรัพย์สินก็ยังไม่มีเพียงพอแก่การชำระหนี้สิน

(๘) ดำเนินการอย่างอื่นเท่าที่จำเป็นเพื่อให้การชำระบัญชีเสร็จสิ้น

มาตรา ๘๒ ข้อจำกัดอำนาจของผู้ชำระบัญชีอย่างใด ๆ ห้ามมิให้ยกขึ้นเป็นข้อต่อสู้บุคคลภายนอกผู้กระทำการโดยสุจริต

มาตรา ๘๓ ค่าธรรมเนียม ค่าภาระติดพัน และค่าใช้จ่ายที่ต้องเสียตามสมควรในการชำระบัญชีนั้น ผู้ชำระบัญชีต้องจัดการชำระก่อนหนี้รายอื่น

มาตรา ๘๔ ถ้าเจ้าหนี้คนใดมิได้ทวงถามให้ชำระหนี้ ผู้ชำระบัญชีต้องวางเงินสำหรับจำนวนหนี้ นั้นไว้ต่อนายทะเบียนสหกรณ์เพื่อประโยชน์แก่เจ้าหนี้ และให้ผู้ชำระบัญชีมีหนังสือแจ้งการที่ได้วางเงิน ไปยังเจ้าหนี้โดยไม่ชักช้า

ถ้าเจ้าหนี้ไม่รับเงินไปจนพ้นกำหนดสองปีนับแต่วันที่ผู้ชำระบัญชีวางเงินไว้ต่อนายทะเบียนสหกรณ์ เจ้าหนี้นั้นย่อมหมดสิทธิในเงินจำนวนนั้น และให้นายทะเบียนสหกรณ์จัดส่งเป็นรายได้ของสันนิบาต สหกรณ์แห่งประเทศไทยให้เสร็จภายในเวลาอันสมควร

มาตรา ๘๕ ให้ผู้ชำระบัญชีเสนอรายงานต่อนายทะเบียนสหกรณ์ทุกระยะหกเดือนว่าได้จัดการ ไปอย่างไรบ้างและแสดงให้เห็นความเป็นไปของบัญชีที่ชำระอยู่นั้น รายงานดังกล่าวนี้ให้ทำตามแบบ ที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด

รายงานตามวรรคหนึ่งให้สมาชิก ทายาทของสมาชิกผู้ตาย และเจ้าหนี้ทั้งหลายของสหกรณ์ ตรวจสอบได้โดยไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียม

ถ้าปรากฏข้อบกพร่องในการชำระบัญชี นายทะเบียนสหกรณ์มีอำนาจสั่งให้ผู้ชำระบัญชีแก้ไข ข้อบกพร่อง และรายงานต่อนายทะเบียนสหกรณ์ภายในเวลาที่กำหนด

มาตรา ๘๖ เมื่อได้ชำระหนี้ของสหกรณ์แล้ว ถ้ามีทรัพย์สินเหลืออยู่เท่าใดให้ผู้ชำระบัญชีจ่าย ตามลำดับ ดังต่อไปนี้

(๑) จ่ายคืนเงินค่าหุ้นให้แก่สมาชิกไม่เกินมูลค่าหุ้นที่ชำระแล้ว

(๒) จ่ายเป็นเงินปันผลตามหุ้นที่ชำระแล้วแต่ต้องไม่เกินอัตราที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด ตามความเห็นชอบของคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติสำหรับสหกรณ์แต่ละประเภท

(๓) จ่ายเป็นเงินเฉลี่ยคืนให้แก่สมาชิกตามส่วนธุรกิจที่สมาชิกได้ทำไว้กับสหกรณ์ในระหว่างปี ตามที่กำหนดในข้อบังคับ

ถ้ายังมีทรัพย์สินเหลืออยู่อีก ให้ผู้ชำระบัญชีโอนให้แก่สหกรณ์อื่น หรือสันนิบาตสหกรณ์ แห่งประเทศไทยตามมติของที่ประชุมใหญ่ หรือด้วยความเห็นชอบของนายทะเบียนสหกรณ์ ในกรณี ที่ไม่อาจเรียกประชุมใหญ่ได้ภายในสามเดือนนับแต่วันที่ชำระบัญชีเสร็จ

มาตรา ๘๗ เมื่อได้ชำระบัญชีกิจการของสหกรณ์เสร็จแล้ว ให้ผู้ชำระบัญชีทำรายงานการชำระบัญชีพร้อมทั้งรายการย่อของบัญชีที่ชำระนั้น แสดงว่าได้ดำเนินการชำระบัญชีและจัดการทรัพย์สินของสหกรณ์ไปอย่างไร รวมทั้งค่าใช้จ่ายในการชำระบัญชีและจำนวนทรัพย์สินที่จ่ายตามมาตรา ๘๖ เสนอต่อผู้สอบบัญชี

เมื่อผู้สอบบัญชีตรวจสอบและรับรองบัญชีที่ชำระนั้นแล้ว ให้ผู้ชำระบัญชีเสนอนายทะเบียนสหกรณ์ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ผู้สอบบัญชีรับรองบัญชีที่ชำระนั้นเมื่อนายทะเบียนสหกรณ์เห็นชอบด้วยแล้วให้ถือว่าเป็นที่สุดแห่งการชำระบัญชี และให้นายทะเบียนสหกรณ์ถอนชื่อสหกรณ์ออกจากทะเบียน

มาตรา ๘๘ เมื่อนายทะเบียนสหกรณ์ให้ความเห็นชอบในการชำระบัญชีตามมาตรา ๘๗ แล้ว ให้ผู้ชำระบัญชีมอบบรรดาสมุดบัญชีและเอกสารทั้งหลายของสหกรณ์ที่ได้ชำระบัญชีเสร็จแล้วนั้นแก่นายทะเบียนสหกรณ์ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่นายทะเบียนสหกรณ์ให้ความเห็นชอบ

ให้นายทะเบียนสหกรณ์รักษาสมุดบัญชีและเอกสารเหล่านี้ไว้อีกสองปีนับแต่วันที่ถอนชื่อสหกรณ์นั้นออกจากทะเบียน

สมุดบัญชีและเอกสารตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้มีส่วนได้เสียตรวจดูได้โดยไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียม

มาตรา ๘๙ ในคดีฟ้องเรียกหนี้สินที่สหกรณ์ สมาชิก หรือผู้ชำระบัญชีเป็นลูกหนี้อยู่ในฐานะเช่นนั้น ห้ามมิให้ฟ้องเมื่อพ้นกำหนดสองปีนับแต่วันที่นายทะเบียนสหกรณ์ถอนชื่อสหกรณ์ออกจากทะเบียน

หมวด ๕

การควบสหกรณ์เข้ากัน

มาตรา ๙๐ สหกรณ์ตั้งแต่สองสหกรณ์อาจควบเข้ากันเป็นสหกรณ์เดียวได้ โดยมีมติแห่งที่ประชุมใหญ่ของแต่ละสหกรณ์ และต้องได้รับความเห็นชอบจากนายทะเบียนสหกรณ์

ในการขอความเห็นชอบของนายทะเบียนสหกรณ์ให้ส่งสำเนารายงานการประชุมใหญ่ของสหกรณ์ที่ลงมติให้ความเข้ากันไปด้วย

มาตรา ๙๑ เมื่อนายทะเบียนสหกรณ์ให้ความเห็นชอบตามมาตรา ๙๐ แล้วให้สหกรณ์แจ้งเป็นหนังสือไปยังเจ้าหนี้ทั้งปวงของสหกรณ์เพื่อให้ทราบรายการที่ประสงค์จะควบสหกรณ์เข้ากัน และขอให้เจ้าหนี้ผู้มีข้อคัดค้านในการควบสหกรณ์เข้ากันนั้น ส่งคำคัดค้านไปยังสหกรณ์ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง

ถ้าไม่มีเจ้าหน้าที่คัดค้านภายในกำหนดเวลาดังกล่าวนั้น ให้ถือว่าไม่มีคำคัดค้าน
ถ้ามีเจ้าหน้าที่คัดค้าน สหกรณ์จะควบเข้ากันได้ จนกว่าจะได้ชำระหนี้หรือได้ให้ประกันเพื่อหนี้
รายนั้น

มาตรา ๕๒ ให้คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ของแต่ละสหกรณ์ที่ควบเข้ากัน ตั้งผู้แทนชั้น
สหกรณ์ละไม่เกินสามคนเพื่อดำเนินการจดทะเบียนตามมาตรา ๕๓

มาตรา ๕๓ สหกรณ์ที่ตั้งขึ้นใหม่โดยควบเข้ากันนั้น ต้องจดทะเบียนเป็นสหกรณ์ใหม่ โดยยื่น
คำขอจดทะเบียนต่อนายทะเบียนสหกรณ์ตามแบบที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด

ในคำขอจดทะเบียนสหกรณ์ใหม่ ต้องมีผู้แทนของสหกรณ์ที่ควบเข้ากันลงลายมือชื่ออย่างน้อย
สหกรณ์ละสองคนทุกสหกรณ์

คำขอจดทะเบียนสหกรณ์ใหม่ ต้องมีเอกสารดังต่อไปนี้ยื่นพร้อมกับคำขอด้วย

(๑) หนังสือของทุกสหกรณ์ที่ควบเข้ากันนั้นรับรองว่าได้แจ้งไปยังเจ้าหน้าที่ทั้งปวงตามมาตรา ๕๑
วรรคหนึ่ง และไม่มีเจ้าหน้าที่คัดค้านภายในกำหนด หรือในกรณีที่มีเจ้าหน้าที่คัดค้านสหกรณ์ได้ชำระหนี้
หรือได้ให้ประกันเพื่อหนี้รายนั้นแล้ว

(๒) ขอบังคับของสหกรณ์ใหม่ที่ขอจดทะเบียนสืบ

(๓) สำเนารายงานการประชุมผู้แทนของสหกรณ์ที่ควบเข้ากันหนึ่งฉบับ

เอกสารตาม (๒) และ (๓) นั้น ผู้แทนของสหกรณ์ต้องลงลายมือชื่อรับรองสองคน

มาตรา ๕๔ เมื่อนายทะเบียนสหกรณ์รับจดทะเบียนสหกรณ์ที่ควบเข้ากันเป็นสหกรณ์ใหม่แล้ว
ให้นายทะเบียนสหกรณ์โอนชื่อสหกรณ์เดิมที่ได้ควบเข้ากันนั้นออกจากทะเบียน

ให้ผู้แทนของสหกรณ์ที่ควบเข้ากันมีอำนาจหน้าที่และสิทธิเช่นเดียวกับคณะกรรมการดำเนินการ
สหกรณ์จนกว่าจะมีการเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ตามมาตรา ๕๐

มาตรา ๕๕ สหกรณ์ใหม่นี้ย่อมได้ไปทั้งทรัพย์สิน หนี้สิน สิทธิ และความรับผิดชอบของสหกรณ์
เดิมที่ได้ควบเข้ากันนั้นทั้งสิ้น

หมวด ๖

การแยกสหกรณ์

มาตรา ๕๖ การแยกสหกรณ์จะกระทำมิได้ แต่ถ้ามีการเปลี่ยนแปลงเขตการปกครองท้องที่
หรือแบ่งหน่วยงาน หรือสถานประกอบการ จะแยกสหกรณ์ก็ได้หากมีความจำเป็นหรือมีเหตุให้ไม่สะดวก
แก่การดำเนินงาน

การแยกสหกรณ์ตามวรรคหนึ่งจะกระทำได้โดยสมาชิกของสหกรณ์นั้นจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนสมาชิกทั้งหมด หรือไม่น้อยกว่าห้าร้อยคนลงลายมือชื่อทำหนังสือร้องขอแยกสหกรณ์ต่อคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์

ให้คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์เรียกประชุมใหญ่ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รับคำร้องขอตามวรรคสอง เพื่อพิจารณาเรื่องการแยกสหกรณ์ ถ้าที่ประชุมใหญ่ได้มีมติเห็นชอบให้แยกสหกรณ์ให้พิจารณาแบ่งแยกทรัพย์สิน ทุน ทุนสำรอง หนี้สิน สิทธิ และความรับผิดชอบของสหกรณ์ตามวิธีการที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด

การวินิจฉัยชี้ขาดในเรื่องต่างๆ ของที่ประชุมใหญ่ตามวรรคสาม ให้ถือเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนสมาชิกหรือผู้แทนสมาชิกที่มาประชุม

ถ้าคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ไม่เรียกประชุมใหญ่ภายในกำหนดเวลาตามวรรคสามให้นายทะเบียนสหกรณ์มีอำนาจเรียกประชุมใหญ่ภายในระยะเวลาตามที่เห็นสมควร

มาตรา ๕๗ ในกรณีที่ที่ประชุมใหญ่ได้มีมติไม่เห็นชอบให้แยกสหกรณ์ถ้าสมาชิกซึ่งลงลายมือชื่อทำหนังสือร้องขอแยกสหกรณ์ตามมาตรา ๕๖ วรรคสอง พิจารณาแล้วไม่เห็นด้วยกับมติที่ประชุมใหญ่นั้นให้สมาชิกดังกล่าวทุกคนลงลายมือชื่อทำหนังสือถึงนายทะเบียนสหกรณ์ภายในกำหนดเวลาสามสิบวันนับแต่วันที่ที่ประชุมใหญ่ลงมติ เพื่อให้นายทะเบียนสหกรณ์พิจารณาวินิจฉัยชี้ขาดว่าสมควรแยกสหกรณ์หรือไม่ และเมื่อนายทะเบียนสหกรณ์วินิจฉัยชี้ขาดเป็นอย่างใดแล้วให้แจ้งคำวินิจฉัยให้สหกรณ์ทราบ คำวินิจฉัยของนายทะเบียนสหกรณ์ให้เป็นที่สุด

มาตรา ๕๘ เมื่อที่ประชุมใหญ่ได้มีมติเห็นชอบตามมาตรา ๕๖ หรือนายทะเบียนสหกรณ์วินิจฉัยชี้ขาดให้แยกสหกรณ์ตามมาตรา ๕๗ แล้ว ให้สหกรณ์แจ้งมติที่ประชุมใหญ่ หรือคำวินิจฉัยของนายทะเบียนสหกรณ์เป็นหนังสือไปยังเจ้าหน้าที่ทั้งปวงของสหกรณ์ เพื่อให้ทราบรายการที่ประสงค์จะแยกสหกรณ์ และให้เจ้าหน้าที่ผู้มีข้อคัดค้านในการแยกสหกรณ์นั้นส่งคำคัดค้านไปยังสหกรณ์ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง

มาตรา ๕๙ สหกรณ์ที่จะจัดตั้งขึ้นใหม่โดยการแยกจากสหกรณ์เดิมนั้นให้นำบทบัญญัติในหมวด ๓ ส่วนที่ ๑ ว่าด้วยการจดทะเบียนสหกรณ์มาใช้บังคับโดยอนุโลม

คำขอจดทะเบียนสหกรณ์ใหม่ ต้องยื่นพร้อมเอกสาร ดังต่อไปนี้

(๑) สำเนาหนังสือร้องขอแยกสหกรณ์ และสำเนารายงานการประชุมใหญ่ที่ได้มีมติเห็นชอบให้แยกสหกรณ์ตามมาตรา ๕๖ วรรคสี่ หรือสำเนาหนังสือนายทะเบียนสหกรณ์ซึ่งวินิจฉัยชี้ขาดให้แยกสหกรณ์ตามมาตรา ๕๗ แล้วแต่กรณี

(๒) สำเนาหนังสือของสหกรณ์ทุกฉบับที่แจ้งไปยังเจ้าหน้าที่ตั้งปวงของสหกรณ์ตามมาตรา ๕๘

(๓) หนังสือของสหกรณ์ที่รับรองว่าไม่มีเจ้าหน้าที่คัดค้านภายในกำหนดหรือสำเนาคำคัดค้านของเจ้าหน้าที่พร้อมทั้งหลักฐานที่แสดงว่าสหกรณ์ได้ชำระหนี้หรือได้ให้ประกันเพื่อหนี้รายนั้นแล้ว

มาตรา ๑๐๐ บรรดาทรัพย์สิน ทุน ทุนสำรอง หนี้สิน สิทธิ และความรับผิดชอบของสหกรณ์เดิมที่ที่ประชุมใหญ่ได้มีมติให้แบ่งแยกตามมาตรา ๕๖ หรือนายทะเบียนสหกรณ์ได้มีคำวินิจฉัยชี้ขาดให้แบ่งแยกตามมาตรา ๕๗ แล้วแต่กรณี ย่อมโอนไปให้แก่สหกรณ์ใหม่ตั้งแต่วันที่นายทะเบียนสหกรณ์รับจดทะเบียน

หมวด ๗

ชุมนุมสหกรณ์

มาตรา ๑๐๑ สหกรณ์ตั้งแต่ห้าสหกรณ์ขึ้นไปที่ประสงค์จะร่วมกันดำเนินกิจการเพื่อให้เกิดประโยชน์ตามวัตถุประสงค์ของสหกรณ์ที่เข้าร่วมกันนั้น อาจรวมกันจัดตั้งเป็นชุมนุมสหกรณ์ได้

ชุมนุมสหกรณ์ใดจะมีฐานะเป็นชุมนุมสหกรณ์ระดับภูมิภาคหรือระดับประเทศจะต้องตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่ออำนวยความสะดวกแก่บรรดาสหกรณ์ในภูมิภาคหรือทั่วประเทศที่เป็นสหกรณ์ประเภทเดียวกัน หรือประกอบธุรกิจการผลิต การค้า อุตสาหกรรมหรือบริการอย่างเดียวกัน ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่คณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติกำหนด

มาตรา ๑๐๒ การจัดตั้งชุมนุมสหกรณ์จะกระทำได้อันเมื่อที่ประชุมใหญ่ของสหกรณ์แต่ละสหกรณ์ได้มีมติให้เข้าร่วมในการจัดตั้งชุมนุมสหกรณ์นั้นได้

มาตรา ๑๐๓ ในการดำเนินการจัดตั้งชุมนุมสหกรณ์ ให้คณะกรรมการดำเนินการของแต่ละสหกรณ์ตั้งผู้แทนขึ้นสหกรณ์ละหนึ่งคน ประกอบเป็นคณะผู้จัดตั้งชุมนุมสหกรณ์เพื่อดำเนินการจัดตั้งชุมนุมสหกรณ์

การจัดตั้งและการจดทะเบียนชุมนุมสหกรณ์ให้นำบทบัญญัติในหมวด ๓ ว่าด้วยสหกรณ์มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๐๔ การขอจดทะเบียนชุมนุมสหกรณ์นั้น ให้คณะผู้จัดตั้งชุมนุมสหกรณ์อย่างน้อยห้าคน ลงลายมือชื่อยื่นคำขอต่อนายทะเบียนสหกรณ์

มาตรา ๑๐๕ ให้ชุมนุมสหกรณ์ที่ได้จดทะเบียนแล้วเป็นนิติบุคคลและเป็นสหกรณ์ตามพระราชบัญญัตินี้

เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ให้ชุมนุมสหกรณ์มีอำนาจกระทำการได้ตามมาตรา ๕๖ และตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง

ให้นำบทบัญญัติในหมวด ๓ หมวด ๔ หมวด ๕ และหมวด ๖ มาใช้บังคับกับชุมนุมสหกรณ์โดยอนุโลม

มาตรา ๑๐๖ การประชุมใหญ่ชุมนุมสหกรณ์ให้ประกอบด้วยผู้แทนสหกรณ์ที่เป็นสมาชิกของชุมนุมสหกรณ์ ซึ่งคณะกรรมการดำเนินการของแต่ละสหกรณ์เลือกตั้งขึ้นสหกรณ์ละหนึ่งคน ตามที่กำหนดในข้อบังคับของชุมนุมสหกรณ์ ในการประชุมต้องมีผู้แทนสหกรณ์มาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนผู้แทนสหกรณ์ทั้งหมดหรือไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยคน แล้วแต่กรณี จึงจะเป็นองค์ประชุม

ผู้แทนสหกรณ์คนหนึ่งให้มีเสียงในการลงคะแนนหนึ่งเสียง หรือจะให้ให้มีเสียงเพิ่มขึ้นตามระบบสัดส่วนตามที่กำหนดในข้อบังคับของชุมนุมสหกรณ์นั้นก็ได้

มาตรา ๑๐๗ ในการเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินการชุมนุมสหกรณ์ ให้ที่ประชุมใหญ่ชุมนุมสหกรณ์เลือกตั้งจากผู้แทนสหกรณ์ที่เป็นสมาชิกของชุมนุมสหกรณ์เป็นกรรมการ ตามจำนวนหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในข้อบังคับของชุมนุมสหกรณ์

หมวด ๘

สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย

มาตรา ๑๐๘ ให้มี “สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย” ประกอบด้วยสมาชิกที่เป็นสหกรณ์มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมกิจการสหกรณ์ทุกประเภททั่วราชอาณาจักร ให้มีความเจริญก้าวหน้าอันมิใช่เป็นการหาผลกำไร หรือรายได้มาแบ่งปันกัน

มาตรา ๑๐๙ ให้สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยเป็นนิติบุคคล

สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยมีสำนักงานใหญ่ในกรุงเทพมหานคร และจะตั้งสำนักงานสาขาขึ้น ณ ที่อื่นใดก็ได้

มาตรา ๑๑๐ สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย มีอำนาจกระทำการต่างๆ ภายในขอบวัตถุประสงค์ตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๑๐๘ และอำนาจเช่นว่านี้ให้รวมถึง

(๑) ส่งเสริมและเผยแพร่กิจการสหกรณ์ ตลอดจนทำการวิจัยและรวบรวมสถิติเกี่ยวกับกิจการสหกรณ์

(๒) แนะนำช่วยเหลือทางวิชาการแก่สหกรณ์ และอำนวยความสะดวกในการติดต่อประสานงานระหว่างสหกรณ์กับส่วนราชการหรือบุคคลอื่น

- (๓) ให้การศึกษาฝึกอบรมวิชาการเกี่ยวกับกิจการของสหกรณ์
- (๔) ส่งเสริมสัมพันธภาพระหว่างสหกรณ์ ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ หรือสันนิบาตสหกรณ์ของต่างประเทศ หรือองค์การต่างประเทศ หรือองค์การระหว่างประเทศที่มีวัตถุประสงค์ทำนองเดียวกัน
- (๕) ชื้อ จัดหา จำหน่าย ถิ่นกรรมสิทธิ์ ครอบครอง หรือทำนิติกรรมเกี่ยวกับทรัพย์สินใด ๆ
- (๖) ส่งเสริมธุรกิจการค้า อุตสาหกรรม หรือบริการของสหกรณ์
- (๗) สนับสนุนและช่วยเหลือสหกรณ์เพื่อแก้ไขอุปสรรคข้อขัดข้องที่เกี่ยวกับกิจการของสหกรณ์ ซึ่งเป็นการกระทำเพื่อประโยชน์ส่วนรวม
- (๘) เป็นตัวแทนของสหกรณ์ เพื่อรักษาผลประโยชน์อันพึงมีพึงได้จากการสนับสนุนของรัฐ องค์การระหว่างประเทศ หรือภาคเอกชนอื่น
- (๙) ร่วมมือกับรัฐบาลในการส่งเสริมสหกรณ์ เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่บรรดาสหกรณ์อย่างแท้จริง
- (๑๐) ดำเนินการอื่นเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ หรือตามที่คณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์ แห่งชาติมอบหมาย

มาตรา ๑๑๑ สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยอาจมีรายได้ ดังต่อไปนี้

- (๑) ค่าบำรุงสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย
 - (๒) เงินอุดหนุนจากรัฐบาล
 - (๓) ดอกผลที่เกิดจากทุนกลางของสหกรณ์ไม่จำกัดตามมาตรา ๘
 - (๔) เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้ทูลให้
 - (๕) เงินหรือทรัพย์สินที่เหลือจากการชำระบัญชีสหกรณ์ตามมาตรา ๘๔ และมาตรา ๘๖
- วรรคสอง

- (๖) เงินที่ได้จากการจำหน่ายหนังสือวิชาการ เอกสาร หรือสิ่งอื่น
- (๗) เงินหรือทรัพย์สินที่ได้รับเป็นค่าตอบแทนในการให้บริการ
- (๘) ผลประโยชน์ที่ได้จากทรัพย์สินของสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย

มาตรา ๑๑๒ ให้มีคณะกรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย ประกอบด้วย กรรมการซึ่งที่ประชุมใหญ่ของสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยเลือกตั้งจากผู้แทนของสหกรณ์จำนวน ไม่เกินสิบห้าคน

ให้คณะกรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยเลือกตั้งกรรมการเป็นประธาน กรรมการคนหนึ่ง และรองประธานกรรมการคนหนึ่งหรือหลายคน

ให้คณะกรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยแต่งตั้งผู้อำนวยการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย และให้ผู้อำนวยการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยเป็นเลขานุการของคณะกรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย

ให้นำบทบัญญัติในมาตรา ๕๒ มาใช้บังคับแก่คณะกรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย และผู้อำนวยการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย โดยอนุโลม

มาตรา ๑๑๓ ให้คณะกรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย มีหน้าที่บริหารกิจการตลอดจนมีอำนาจออกระเบียบเพื่อปฏิบัติการตามวัตถุประสงค์ของสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย

การออกระเบียบเกี่ยวกับเรื่องดังต่อไปนี้ ต้องได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมใหญ่ของสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยก่อนจึงใช้บังคับได้

(๑) ระเบียบว่าด้วยการใช้จ่ายและการเก็บรักษาเงิน

(๒) ระเบียบว่าด้วยการประชุมใหญ่ของสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย และหลักเกณฑ์การจัดส่งผู้แทนของสหกรณ์เข้าร่วมประชุมใหญ่

(๓) ระเบียบว่าด้วยการเลือกตั้ง การประชุม และการดำเนินกิจการของคณะกรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย

มาตรา ๑๑๔ ให้กรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยอยู่ในตำแหน่งคราวละสี่ปี

เมื่อครบวาระดังกล่าวตามวรรคหนึ่ง หากยังมีได้มีการเลือกตั้งกรรมการขึ้นใหม่ ให้กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้นอยู่ในตำแหน่งเพื่อดำเนินงานต่อไปจนกว่ากรรมการซึ่งได้รับเลือกตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่

กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งอาจได้รับเลือกตั้งอีกได้ แต่ไม่เกินสองวาระติดต่อกัน

มาตรา ๑๑๕ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา ๑๑๔ กรรมการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) เป็นบุคคลล้มละลาย

(๔) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๕) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ

(๖) พ้นจากการเป็นสมาชิกของสหกรณ์

ในกรณีที่กรรมการพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ให้คณะกรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยเลือกตัวแทนของสหกรณ์ผู้อื่นเป็นกรรมการแทน และให้ผู้ซึ่งได้รับเลือกแทนนั้นอยู่ในตำแหน่งได้เพียงเท่าวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน

มาตรา ๑๑๖ ให้คณะกรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยจัดให้มีการประชุมใหญ่สามัญปีละหนึ่งครั้งภายในเก้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีทางบัญชีของสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย

เมื่อมีเหตุอันสมควร คณะกรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยจะเรียกประชุมใหญ่วิสามัญเมื่อใดก็ได้ หรือเมื่อสมาชิกจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสิบของจำนวนสมาชิกทั้งหมดทำหนังสือร้องขอต่อคณะกรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยให้เรียกประชุมใหญ่วิสามัญในหนังสือร้องขอนั้นต้องระบุว่าจะประสงค์ให้เรียกประชุมเพื่อการใด

ในกรณีที่สมาชิกเป็นผู้ร้องขอให้เรียกประชุมใหญ่วิสามัญ ให้คณะกรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยเรียกประชุมใหญ่วิสามัญภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือร้องขอ

มาตรา ๑๑๗ ให้ผู้อำนวยการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยมีหน้าที่บริหารกิจการของสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยตามระเบียบและนโยบายที่คณะกรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยกำหนด และมีอำนาจบังคับบัญชาเจ้าหน้าที่ของสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย

ในส่วนกิจการที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอก ให้ผู้อำนวยการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยเป็นตัวแทนสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย เพื่อการนี้ผู้อำนวยการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยจะมอบอำนาจให้บุคคลใดกระทำการเฉพาะอย่างแทนตามระเบียบที่คณะกรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยกำหนดก็ได้

มาตรา ๑๑๘ ให้นำบทบัญญัติในหมวด ๓ ส่วนที่ ๔ ว่าด้วยการสอบบัญชีมาใช้บังคับแก่สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยโดยอนุโลม

หมวด ๕

กลุ่มเกษตรกร

มาตรา ๑๑๕ ในกรณีที่คณะบุคคลผู้ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ซึ่งร่วมกันดำเนินกิจการโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการประกอบอาชีพเกษตรกรรมแต่ยังไม่อาจรวมกันจัดตั้งเป็นสหกรณ์ตามพระราชบัญญัตินี้ได้ จะจัดตั้งเป็นกลุ่มเกษตรกรขึ้นตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกาก็ได้

พระราชกฤษฎีกาตามวรรคหนึ่ง ให้กำหนดการดำเนินการของกลุ่มเกษตรกร การกำกับกลุ่มเกษตรกร การเลิกกลุ่มเกษตรกร และการควบกลุ่มเกษตรกรเข้ากัน ทั้งนี้ ตามความเหมาะสมแก่ประเภทของกลุ่มเกษตรกรด้วย

มาตรา ๑๒๐ กลุ่มเกษตรกรที่จัดตั้งขึ้นตามมาตรา ๑๑๕ ให้มีฐานะเป็นนิติบุคคล

มาตรา ๑๒๑ ให้นายทะเบียนสหกรณ์เป็นนายทะเบียนกลุ่มเกษตรกรและมีอำนาจหน้าที่ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ และมีรองนายทะเบียนสหกรณ์เป็นผู้ช่วย มีอำนาจหน้าที่ตามที่นายทะเบียนสหกรณ์มอบหมาย

ให้เกษตรกรและสหกรณ์จังหวัด เป็นนายทะเบียนกลุ่มเกษตรกรประจำจังหวัดที่กลุ่มเกษตรกรตั้งอยู่ และมีอำนาจหน้าที่ตามระเบียบที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

สำหรับกรุงเทพมหานครให้นายทะเบียนสหกรณ์เป็นนายทะเบียนกลุ่มเกษตรกรกรุงเทพมหานคร

มาตรา ๑๒๒ ในกรณีที่กลุ่มเกษตรกร โดยมติของที่ประชุมใหญ่ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกที่มาประชุม แสดงความจำนงขอเปลี่ยนฐานะเป็นสหกรณ์เมื่อนายทะเบียนสหกรณ์พิจารณาเห็นว่าข้อบังคับของกลุ่มเกษตรกรมีรายการถูกต้องตามมาตรา ๕๓ ให้นายทะเบียนสหกรณ์รับจดทะเบียนและดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๒๓ เมื่อนายทะเบียนสหกรณ์รับจดทะเบียนกลุ่มเกษตรกรเป็นสหกรณ์ ให้คณะกรรมการกลุ่มเกษตรกรมีฐานะเป็นคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์จนกว่าจะมีคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ซึ่งที่ประชุมใหญ่ได้เลือกตั้งขึ้นใหม่ตามบทแห่งพระราชบัญญัตินี้

สหกรณ์ตามวรรคหนึ่งย่อมได้ไปทั้งทรัพย์สิน หนี้สิน สิทธิ และความรับผิดชอบของกลุ่มเกษตรกรเดิม

มาตรา ๑๒๔ เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ให้นายทะเบียนกลุ่มเกษตรกรและพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งนายทะเบียนกลุ่มเกษตรกรมอบหมายมีอำนาจเข้าไปตรวจสอบในสำนักงานของกลุ่มเกษตรกรในเวลาทำงานของกลุ่มเกษตรกร ให้ผู้ซึ่งเกี่ยวข้องอำนวยความสะดวก ช่วยเหลือ และให้คำชี้แจงแก่ผู้เข้าไปตรวจสอบตามสมควร

ให้ผู้เข้าไปตรวจสอบตามวรรคหนึ่ง แสดงบัตรประจำตัวต่อผู้ซึ่งเกี่ยวข้อง

บัตรประจำตัวตามวรรคสอง ให้เป็นไปตามแบบที่รัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๑๒๕ ในคดีฟ้องเรียกหนี้ที่กลุ่มเกษตรกร สมาชิก หรือผู้ชำระบัญชีเป็นลูกหนี้อยู่ในฐานะเช่นนั้น ห้ามมิให้ฟ้องเมื่อพ้นกำหนดสองปีนับแต่วันที่นายทะเบียนกลุ่มเกษตรกรถอนชื่อกลุ่มเกษตรกรออกจากทะเบียน

มาตรา ๑๒๖ ถ้ากลุ่มเกษตรกรเกี่ยวข้องในกิจการใดที่กฎหมายกำหนดให้จดทะเบียนสำหรับการได้มา การจำหน่าย การยกขึ้นเป็นข้อต่อสู้ หรือการยึดหน่วง ซึ่งกรรมสิทธิ์ในอสังหาริมทรัพย์ หรือทรัพย์สินอันเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ ในการจดทะเบียนเช่นนั้นให้กลุ่มเกษตรกรได้รับยกเว้นไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียม

มาตรา ๑๒๗ ห้ามมิให้ผู้ใดใช้คำว่า “กลุ่มเกษตรกร” เป็นชื่อหรือส่วนหนึ่งของชื่อในทางธุรกิจ เว้นแต่กลุ่มเกษตรกรที่ได้จดทะเบียนตามพระราชกฤษฎีกาที่ออกตามมาตรา ๑๑๕

มาตรา ๑๒๘ ให้นายทะเบียนกลุ่มเกษตรกรและพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งนายทะเบียนกลุ่มเกษตรกรมอบหมาย มีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือให้กรรมการ สมาชิกและเจ้าหน้าที่ของกลุ่มเกษตรกรมาชี้แจงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับกิจการของกลุ่มเกษตรกรหรือให้ส่งเอกสารเกี่ยวกับการดำเนินกิจการ หรือรายงานการประชุมของกลุ่มเกษตรกร

หมวด ๑๐

บทกำหนดโทษ

มาตรา ๑๒๙ ผู้ใดใช้คำว่า “สหกรณ์” หรือ “กลุ่มเกษตรกร” ประกอบกับชื่อหรือส่วนหนึ่งของชื่อในทางธุรกิจ โดยมีได้เป็นสหกรณ์ หรือกลุ่มเกษตรกรที่ได้จดทะเบียนตามพระราชบัญญัตินี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และปรับอีกตั้งแต่วันละห้าร้อยถึงหนึ่งพันบาทจนกว่าจะได้เลิกใช้

มาตรา ๑๓๐ ผู้ใดไม่มาชี้แจงข้อเท็จจริงหรือไม่ส่งเอกสารเกี่ยวกับการดำเนินงาน หรือรายงานการประชุมของสหกรณ์หรือชุมนุมสหกรณ์ตามคำสั่งของนายทะเบียนสหกรณ์ รองนายทะเบียนสหกรณ์ ผู้ตรวจการสหกรณ์ ผู้สอบบัญชี หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งนายทะเบียนสหกรณ์มอบหมายซึ่งสั่งการตามมาตรา ๑๗ หรือไม่มาชี้แจงข้อเท็จจริง หรือไม่ส่งเอกสารเกี่ยวกับการดำเนินงานหรือรายงานการประชุมของกลุ่มเกษตรกรตามคำสั่งของนายทะเบียนกลุ่มเกษตรกร หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งนายทะเบียนกลุ่มเกษตรกรมอบหมายตามมาตรา ๑๒๘ แล้วแต่กรณี ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

มาตรา ๑๓๑ ผู้ใดขัดขวาง หรือไม่ให้คำชี้แจงแก่นายทะเบียนสหกรณ์ รองนายทะเบียนสหกรณ์ ผู้ตรวจการสหกรณ์ ผู้สอบบัญชี หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งนายทะเบียนสหกรณ์มอบหมายตามมาตรา ๑๘ หรือขัดขวางหรือไม่ให้คำชี้แจงแก่นายทะเบียน กลุ่มเกษตรกรหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งนายทะเบียนกลุ่มเกษตรกรมอบหมายตามมาตรา ๑๒๕ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

มาตรา ๑๓๒ ผู้ใดฝ่าฝืนไม่จัดการรักษาทรัพย์สินของสหกรณ์ หรือไม่ส่งมอบทรัพย์สิน สมุดบัญชี เอกสาร และสิ่งอื่นของสหกรณ์ให้แก่ผู้ชำระบัญชีตามมาตรา ๗๘ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

มาตรา ๑๓๓ ผู้ใดฝ่าฝืนไม่แก้ไขข้อบกพร่องตามที่นายทะเบียนสหกรณ์สั่งการตามมาตรา ๒๒ (๑) ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๑๓๔ ให้ถือว่าบรรดาสหกรณ์จำกัด ชุมนุมสหกรณ์ สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย และกลุ่มเกษตรกรตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๑๑ ที่มีอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นสหกรณ์ ชุมนุมสหกรณ์ สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย และกลุ่มเกษตรกร ตามพระราชบัญญัตินี้

ให้โอนเงินทุนหมุนเวียนส่งเสริมการสหกรณ์มาเป็นของกองทุนพัฒนาสหกรณ์ตามมาตรา ๒๗

มาตรา ๑๓๕ ชุมนุมสหกรณ์ที่มีอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ แต่มีจำนวนสหกรณ์ เป็นสมาชิกต่ำกว่าอัตราที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๐๑ ให้เป็นชุมนุมสหกรณ์ต่อไปได้

มาตรา ๑๓๖ ข้อบังคับของสหกรณ์ที่ใช้บังคับอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ยังคงใช้บังคับต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้

ให้คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ คงดำรงตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะครบวาระตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับของสหกรณ์นั้น โดยให้ถือว่าเป็นการดำรงตำแหน่งในวาระแรก

มาตรา ๑๓๗ สหกรณ์ไม่จำกัดตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๑๑ ที่มีอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ถ้าประสงค์จะจัดตั้งเป็นสหกรณ์ตามพระราชบัญญัตินี้ ต้องยื่นคำขอจดทะเบียน ตามหมวด ๓ ส่วนที่ ๑ ว่าด้วยการจัดตั้งและการจดทะเบียนสหกรณ์ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ถ้าไม่มีการจดทะเบียนตามวรรคหนึ่ง ให้นายทะเบียนสหกรณ์สั่งเลิกสหกรณ์ไม่จำกัดนั้น และตั้งผู้ชำระบัญชีขึ้นทำการชำระบัญชี โดยให้นำบทบัญญัติในหมวด ๔ ว่าด้วยการชำระบัญชีมาใช้บังคับ โดยอนุโลม

มาตรา ๑๓๘ ให้บรรดาพระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง ประกาศ ระเบียบหรือคำสั่งที่ออกตาม กฎหมายว่าด้วยสหกรณ์ ที่ใช้บังคับอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับยังคงใช้บังคับต่อไปเท่าที่ไม่ขัด หรือแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะมีพระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง ประกาศ ระเบียบ หรือคำสั่งที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

ชวน หลีกภัย

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๑๑ ได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานานแล้ว ทำให้มีบทบัญญัติหลายประการไม่เอื้อประโยชน์ต่อการพัฒนาการสหกรณ์ให้ทันต่อสภาพการแข่งขันกับระบบธุรกิจในปัจจุบัน ประกอบกับพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวได้รวมบทบัญญัติเกี่ยวกับกลุ่มเกษตรกร ซึ่งสมควรปรับปรุงให้เหมาะสมยิ่งขึ้นเช่นเดียวกัน ดังนั้น จึงเห็นสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์ที่ใช้บังคับอยู่เดิมทั้งฉบับ โดยจัดระบบสหกรณ์ให้สหกรณ์มีชนิดเดียวคือสหกรณ์ที่สมาชิกมีความรับผิดชอบจำกัดเท่าจำนวนหุ้นที่ถือ เพื่อให้สหกรณ์พัฒนาไปด้วยความมั่นคง ในด้านการกำกับและส่งเสริมกิจการสหกรณ์ ได้กำหนดให้มีคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติขึ้น เพื่อทำหน้าที่เสนอความเห็นต่อรัฐบาลเกี่ยวกับนโยบายและแนวทางในการส่งเสริมและพัฒนาสหกรณ์ จัดให้มีกองทุนเพื่อพัฒนาสหกรณ์เพื่อให้ความช่วยเหลือด้านการเงินแก่บรรดาสหกรณ์ ปรับปรุงองค์ประกอบและวาระการดำรงตำแหน่งของคณะกรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย นอกจากนี้ ได้ปรับปรุงบทบัญญัติเกี่ยวกับกลุ่มเกษตรกร เพื่อให้มีการพัฒนาไปสู่การจัดตั้งสหกรณ์อย่างเป็นระบบ ตลอดจนปรับปรุงบทกำหนดโทษให้เหมาะสมยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

หน้าว่าง

กฎกระทรวง

กำหนดประเภทของสหกรณ์ที่จะรับจดทะเบียน

พ.ศ. ๒๕๔๘

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ และมาตรา ๓๓ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ อันเป็นพระราชบัญญัติที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๘ ประกอบกับมาตรา ๓๕ และมาตรา ๔๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ประเภทของสหกรณ์ที่จะรับจดทะเบียนมีดังต่อไปนี้

- (๑) สหกรณ์การเกษตร
- (๒) สหกรณ์ประมง
- (๓) สหกรณ์นิคม
- (๔) สหกรณ์ร้านค้า
- (๕) สหกรณ์บริการ
- (๖) สหกรณ์ออมทรัพย์
- (๗) สหกรณ์เครดิตยูเนียน

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๕ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๔๘

เนวิน ชิดชอบ

รัฐมนตรีช่วยว่าการฯ ปฏิบัติราชการแทน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ โดยที่มาตรา ๓๓ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ บัญญัติให้กำหนดประเภทของสหกรณ์ที่จะรับจดทะเบียนโดยกฎกระทรวง จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

หน้าว่าง

รายงาน

ของ

**คณะกรรมการวิสามัญ
พิจารณาร่างพระราชบัญญัติสหกรณ์
(ฉบับที่..) พ.ศ.**

สภาผู้แทนราษฎร

**สำนักกรรมการ ๑
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร**

ด่วนที่สุด

(สำเนา)

ที่ ๓๑๕๒/๒๕๕๒

สภาผู้แทนราษฎร

ถนนอุทองใน กทม. ๑๐๓๐๐

มิถุนายน ๒๕๕๒

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวข้างต้น พร้อมด้วยรายงานของคณะกรรมการวิสามัญ จำนวน ๑ ชุด

ตามที่ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ได้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) ร่างพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (นายวิชาญ มินชัยนันท์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ร่างพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (นายวิทยา บุรณศิริ กับคณะ เป็นผู้เสนอ) และร่างพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (นายวินัย เสนเนียม กับคณะ เป็นผู้เสนอ) และตั้งกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณา ประกอบด้วย

๑. นายก่อชัย อุชัง
๒. นายการุณ โหสกุล
๓. นายกิติพงศ์ พงศ์สุรเวท
๔. นายจรัสฤทธิ์ จันทรสุนทรินทร์
๕. นายเจือ ราชสีห์
๖. นายชลน่าน ศรีแก้ว
๗. นายชัยวัฒน์ ทรัพย์รวงทอง
๘. นายไชยวัฒน์ ติณรัตน์
๙. นายณรงค์กร ชวาลสันตติ
๑๐. นายณัฐวุฒิ สุขเกษม
๑๑. นายธีระชัย แสนแก้ว
๑๒. นายธีระทัศน์ เตียวเจริญโสภ
๑๓. นายนคร มานิม
๑๔. นางนิภา พริ้งสุลกะ
๑๕. นายนิโรธ สุนทรเลขา
๑๖. นายปัญญา ศรีปัญญา
๑๗. นายปารเมศ โภธารากุล
๑๗. นายพฤษชัย วีริยะโรจน์
๑๘. นายพิเชษฐ เชื้อเมืองพาน
๒๐. นายภิรมย์ พลวิเศษ
๒๑. นาย मुख สุลโฆมาน
๒๒. นายมุขามัดชุลฮัน ตามะทา
๒๓. นายวินัย เสนเนียม
๒๔. นายวีระ รักความสุข
๒๕. นายสมคิด บาลไรสง
๒๖. นายสมบัติ ยะสินธุ์
๒๗. นายสุทธิชัย จรุงเนตร
๒๘. นายสุวโรช พะลัง
๒๙. นายเสกสรร สุกแสง
๓๐. นายอนันต์ ศรีพันธุ์
๓๑. นายอภิมุข สุขประสิทธิ์
๓๒. นายอรรถวิรัช สุวรรณภักดี

๓๓. นายอลงกรณ์ พลบุตร

๓๔. นายอาคม เอ่งฉ้วน

๓๕. นายอำนาจ ปะติเส

๓๖. นายเอกราช ช่างเหลา

อนึ่ง นายอลงกรณ์ พลบุตร ได้ขอลาออกและที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ได้ตั้งนายอรรถพร พลบุตร เป็นกรรมการแทน

บัดนี้ คณะกรรมการวิสามัญได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวเสร็จแล้ว จึงกราบเรียนมา เพื่อโปรดนำเสนอที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) ชีระชัย แสนแก้ว

(นายชีระชัย แสนแก้ว)

ประธานคณะกรรมการวิสามัญ

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สำนักกรรมการ ๑

โทรศัพท์ ๐ ๒๒๔๔ ๒๖๖๖-๖

โทรสาร ๐ ๒๒๔๔ ๒๖๘๔

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวสิริกกร เทียนศรี)

ผู้ช่วยเลขานุการตามข้อบังคับ ฯ

สิริกกร / ร่าง

วิภาณี / พิมพ์

/ตรวจ

ตรวจทาน

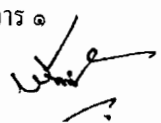
ครั้งที่ ๑ นางสาวสิริกกร เทียนศรี

นางพรรณสุวรรณ ชาราทรัพย์

นางสาวนิภาพรรณ มหาวัดนางดูต

ครั้งที่ ๒ นายอรุณ ลายผ่องแผ้ว

ครั้งที่ ๓ คณะทำงาน ฯ สำนักกรรมการ ๑

รายงานของคณะกรรมการวิสามัญ

ตามที่ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๒๕ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพฤหัสบดีที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๑ และครั้งที่ ๒๖ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๑ ได้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) ร่างพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่..) พ.ศ. (นายวิชาญ มีนชัยนันท์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ร่างพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่..) พ.ศ. (นายวิทยา บุรณศิริ กับคณะ เป็นผู้เสนอ) และร่างพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่..) พ.ศ. (นายวินัย เสนเนียม กับคณะ เป็นผู้เสนอ) และตั้งกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง เพื่อพิจารณา กำหนดการแปรญัตติภายใน ๑๔ วัน โดยให้ถือเอาร่างพระราชบัญญัติของคณะรัฐมนตรี เป็นหลักในการพิจารณา ทั้งนี้ สำหรับร่างพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่..) พ.ศ. (นายวินัย เสนเนียม กับคณะ เป็นผู้เสนอ) คณะกรรมาธิการวิสามัญได้พิจารณาในเบื้องต้นแล้วมีความเห็นว่ามีหลักการเพิ่มจากหลักการของร่างพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่..) พ.ศ. ที่คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ คณะกรรมาธิการวิสามัญ จึงมิได้พิจารณาหลักการและมาตราที่เพิ่มดังกล่าว

บัดนี้ คณะกรรมาธิการวิสามัญได้ดำเนินการแล้ว ปรากฏผลดังนี้

๑. ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญได้มีมติเลือกตั้ง

(๑) นายธีระชัย แสนแก้ว	เป็นประธานคณะกรรมการ
(๒) นายอลงกรณ์ พลบุตร	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
(๓) นายปัญญา ศรีปัญญา	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง
(๔) นายนิโรธ สุนทรเลขา	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่สาม
(๕) นายอำนาจ ปะติเส	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่สี่
(๖) นายพิเชษฐ เชื้อเมืองพาน	เป็นเลขานุการคณะกรรมการ
(๗) นายปารเมศ โภชรากุล	เป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
(๘) นายธีระทัศน์ เตียวเจริญโสภาก	เป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ คนที่สอง
(๙) นายภิรมย์ พลวิเศษ	เป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ คนที่สาม
(๑๐) นายชลน่าน ศรีแก้ว	เป็นโฆษกคณะกรรมการ
(๑๑) นายเจือ ราชสีห์	เป็นโฆษกคณะกรรมการ
(๑๒) นายณรงค์กร ชวาลสันตติ	เป็นโฆษกคณะกรรมการ
(๑๓) นายเสกสรร สุภแสง	เป็นโฆษกคณะกรรมการ

๒. คณะกรรมการวิสามัญได้มีมติแต่งตั้งที่ปรึกษา จำนวน ๑๔ คน ดังนี้

(๑) นายมงคลศักดิ์ พุกะนัคค์	ประธานกรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์
แห่งประเทศไทย
(๒) นายสุชัย ออสุวรรณ	ประธานกรรมการดำเนินการชุมนุมสหกรณ์
การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด
(๓) นายเฉลิมพล คุณสัมพันธ์	ประธานกรรมการดำเนินการชุมนุมสหกรณ์
ออมทรัพย์แห่งประเทศไทย จำกัด
(๔) นายวิฑูรย์ แนวพานิช	ประธานกรรมการดำเนินการชุมนุมสหกรณ์
บริการเดินรถแห่งประเทศไทย จำกัด
(๕) นายสุริยา มนตรีภักดิ์	ประธานกรรมการดำเนินการชุมนุมสหกรณ์
เครดิตยูเนียนแห่งประเทศไทย จำกัด
(๖) นายเพิก เลิศวังพง	ประธานกรรมการดำเนินการชุมนุมสหกรณ์
ชาวสวนยางแห่งประเทศไทย จำกัด
(๗) นายชูชาติ อินสว่าง	ประธานชมรมผู้จัดการและเจ้าหน้าที่ชุมนุมสหกรณ์
การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด
(๘) นายอุบลศักดิ์ บัวหลวงงาม	ประธานคณะกรรมการกลางกลุ่มเกษตรกรแห่งประเทศไทย
(๙) นายอภิสิทธิ์ ทรัพย์ยิ่ง	รองประธานกรรมการดำเนินการชุมนุมร้านค้าสหกรณ์
แห่งประเทศไทย จำกัด
(๑๐) นายชินชัย สติรยากร	ผู้แทนสหกรณ์ประมง
(๑๑) นายสว่าง มาขอม	ผู้แทนสหกรณ์นิคม
(๑๒) ศส. อับดุลรอซิด เจิมะ	ผู้แทนเครือข่ายสหกรณ์อิสลามภาคใต้
(๑๓) นายเชิญ บำรุงวงศ์	นักสหกรณ์แห่งชาติ
(๑๔) นายปรเมศวร์ อินทรชุมนุม	อัยการผู้เชี่ยวชาญพิเศษ
สำนักงานคณะกรรมการอัยการ สำนักงานอัยการสูงสุด

๓. คณะกรรมการวิสามัญได้มีมติตั้ง นางสาวศิริกร เทียนศรี วิทยากร ๖ สำนักกรรมการ ๑
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ช่วยเลขานุการในคณะกรรมการ ตามข้อบังคับ
การประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๑๒๒

๔. คณะกรรมการวิสามัญร่วมกับคณะอนุกรรมการพิจารณาโครงสร้าง องค์ประกอบ
และอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ คณะกรรมการบริหาร กพส. และนายทะเบียน
สหกรณ์ สภาผู้แทนราษฎร สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย และชุมนุมสหกรณ์ระดับประเทศทั้ง ๕ ชุมนุม
ได้มีมติจัดสัมมนา เรื่อง “กฎหมายสหกรณ์ที่พึงประสงค์” ในวันศุกร์ที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๕๒

ณ ห้องประชุมสำนักพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยีการสหกรณ์ กรมส่งเสริมสหกรณ์ เพื่อรับฟังความคิดเห็น และสะท้อนให้เห็นถึงปัญหาที่เกิดขึ้นจากการบังคับใช้พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ ในมุมมองของ สหกรณ์และขบวนการสหกรณ์ผู้ใช้กฎหมาย เพื่อประกอบการพิจารณา

๕. คณะกรรมการวิสามัญได้มีมติแต่งตั้งคณะอนุกรรมการ จำนวน ๒ คณะ ดังนี้

๕.๑ คณะอนุกรรมการพิจารณาโครงสร้าง องค์กรประกอบ และอำนาจหน้าที่ของ คณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ คณะกรรมการบริหาร กพส. และนายทะเบียนสหกรณ์ ประกอบด้วย

(๑) นายอำนาจ ปะติเส	เป็นประธานคณะอนุกรรมการ
(๒) นายเสกสรร สุขแสง	เป็นรองประธานคณะอนุกรรมการ คนที่หนึ่ง
(๓) นายเชิญ บำรุงวงศ์	เป็นรองประธานคณะอนุกรรมการ คนที่สอง
(๔) นายอรรถวิชัย สุวรรณภักดี	เป็นเลขานุการคณะอนุกรรมการ
(๕) นายมงคลศักดิ์ พุกะนัคค์	เป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะอนุกรรมการ
(๖) นายวิฑูรย์ แนวพานิช	เป็นโฆษกคณะอนุกรรมการ
(๗) นายเฉลิมพล คุณสัมพันธ์	เป็นผู้ช่วยโฆษกคณะอนุกรรมการ
(๘) นายสุวโรช พะลัง	เป็นอนุกรรมการ
(๙) นายสุรียา มนตรีภักดี	เป็นอนุกรรมการ
(๑๐) รศ. จุฑาทิพย์ ภัทราวาท	เป็นอนุกรรมการ

๕.๒ คณะอนุกรรมการพิจารณาข้อสังเกตแห่งร่างพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

ประกอบด้วย

(๑) นายชัยวัฒน์ ทรัพย์รวงทอง	เป็นประธานคณะอนุกรรมการ
(๒) นายเสกสรร สุขแสง	เป็นรองประธานคณะอนุกรรมการ
(๓) นายมงคลศักดิ์ พุกะนัคค์	เป็นเลขานุการคณะอนุกรรมการ
(๔) นายอุบลศักดิ์ บัวหลวงงาม	เป็นโฆษกคณะอนุกรรมการ
(๕) นายเฉลิมพล คุณสัมพันธ์	เป็นอนุกรรมการ
(๖) นายคันทร คมภักดี	เป็นอนุกรรมการ
(๗) นายอภิมุข สุขประสิทธิ์	เป็นอนุกรรมการ
(๘) นายศักดิ์ชาย อินโชนานนท์	เป็นอนุกรรมการ
(๙) นายสุวโรช พะลัง	เป็นอนุกรรมการ
(๑๐) นายสมคิด บาลไชสง	เป็นอนุกรรมการ

๖. ผู้ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มอบหมายให้มาชี้แจงแสดงความคิดเห็น คือ

๖.๑ กรมส่งเสริมสหกรณ์

(๑) นายสาโรจน์ เจียมศรีพงษ์	ผู้อำนวยการสำนักจัดตั้งและส่งเสริมสหกรณ์
(๒) นายนพรัตน์ สร้อยแสง	ผู้อำนวยการกลุ่มกฎหมาย
(๓) นางเกษมณี พฤษมาศ	นักวิชาการสหกรณ์ชำนาญการ
(๔) นายกิตติภพ หิรัญรัตกุล	นิติกรปฏิบัติการ

๖.๒ กรมตรวจบัญชีสหกรณ์

นายปรีชา ไตรทิพชาติสกุล	ผู้อำนวยการส่วนนิติการ

๖.๓ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

(๑) นางสาวชนวรรณ เกตุชาญศิริ	นักกฎหมายกฤษฎีกาปฏิบัติการ
(๒) นางสาวจรรยา พงสาวสีกุล	นิติกรปฏิบัติการ
(๓) นายอภิชัย กู้เมือง	นิติกรปฏิบัติการ

๗. ผู้ซึ่งคณะกรรมการได้เชิญมาชี้แจงแสดงความคิดเห็น คือ

๗.๑ กรมส่งเสริมสหกรณ์

(๑) นางสาวสุพัตรา ธนเสนีวัฒน์	อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์
(๒) นางสาวปราณี อ้นเกษม	ผู้เชี่ยวชาญพัฒนาระบบตรวจการสหกรณ์
สำนักจัดตั้งและส่งเสริมสหกรณ์
(๓) นางสุวิมล ชุ่มวรรณ	นักวิชาการสหกรณ์ชำนาญการพิเศษ
(๔) นายกิตติพงษ์ อรุณฉาย	นักวิชาการสหกรณ์ชำนาญการ
(๕) นายโกญจนาท มายะการ	นักวิชาการสหกรณ์ชำนาญการ
(๖) นายทนา ต้องโพนทอง	นิติกรปฏิบัติการ
(๗) นายอนันต์ แจ้งจอน	นิติกรปฏิบัติการ

๗.๒ กรมตรวจบัญชีสหกรณ์

(๑) นางสาวนฤมล ปิ่นทอง	นักวิชาการตรวจสอบบัญชีชำนาญการ
(๒) นางรัชชา อติวัฒน์	นิติกรชำนาญการ

๘. ผู้เข้าร่วมประชุม คือ

๘.๑ สภานิติบัญญัติแห่งชาติแห่งประเทศไทย

(๑) นายเอนก ศรีสำราญรุ่งเรือง	รองประธานกรรมการ
(๒) นางสาวนันทน์ภัส ไกรทอง	เลขานุการประธานกรรมการ
(๓) นายธีรุตม์ ชูช่วย	นิติกร
(๔) นางสาวนพวรรณ อังอำนวยการ โชค	นิติกร

๘.๒ ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด

(๑) นายพยงค์ พรศิริรัตน์	กรรมการ
(๒) นางสาวสุรวงศ์ วรรณปักษ์	รักษาการผู้จัดการใหญ่
(๓) นางสาวสวรรยา โอภาสกรกุล	นิติกร

๘.๓ ชุมนุมสหกรณ์เครดิตยูเนียนแห่งประเทศไทย จำกัด

(๑) นายพีระพันธ์ เหมะรัต	กรรมการและเลขานุการ
(๒) นายคันศร คมภักดี	ผู้จัดการฝ่ายวิชาการ
(๓) นางสาววิมล รักษ์นุยาพงศ์	เลขานุการ

๘.๔ ชุมนุมสหกรณ์ออมทรัพย์แห่งประเทศไทย จำกัด

นายสิทธิชัย พิกุลเกษม	เจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์ออมทรัพย์

๙. ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้มีผู้เสนอคำแปรญัตติ จำนวน ๓ คน คือ

- (๑) นายฉัฐวุฒิ ประเสริฐสุวรรณ
- (๒) นายศุภชัย โพธิ์สุ
- (๓) นางอุดมลักษณ์ เฟื่องนรพัฒน์

อนึ่ง คำแปรญัตติของสมาชิกใน (๑) เป็นอันตกไป ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร

๑๐. ผลการพิจารณา

ชื่อร่างพระราชบัญญัติ

ไม่มีการแก้ไข

คำปรารภ

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๒

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๓ แก้ไขมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง

มีการแก้ไข

มีกรรมวิธีการขอสงวนความเห็น

นายสุวโรช พะลัง (กรรมวิธีการ) ขอสงวนความเห็น โดยขอแก้ความในมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง เป็นดังนี้

“มาตรา ๕ ให้มีคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ ประกอบด้วย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นรองประธานกรรมการ เลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร อธิบดีกรมการค้าภายใน อธิบดีกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร อธิบดีกรมประมง อธิบดีกรมปศุสัตว์ อธิบดีกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม ผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการ ผู้แทนกระทรวงการคลัง ผู้แทนสำนักงบประมาณ ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ผู้แทนธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ผู้แทนสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย ประธานกรรมการดำเนินการชุมนุมสหกรณ์ระดับประเทศ ประเภทสหกรณ์ต่าง ๆ ประธานคณะกรรมการกลาง กลุ่มเกษตรกรระดับประเทศหนึ่งคน เป็นกรรมการ โดยตำแหน่ง กรรมการซึ่งได้รับการเลือกตั้งจากสหกรณ์ ประเภทต่าง ๆ ประเภทละหนึ่งคน และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งไม่เกินห้าคน เป็นกรรมการ”

นายสุภชัย โพธิ์สุ และนางอุดมลักษณ์ เพ็ญนรพัฒน์ ขอแปรญัตติแก้ความใน มาตรา ๕ เป็นดังนี้

“มาตรา ๕ ให้มีคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ ประกอบด้วย รัฐมนตรี เป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นรองประธานกรรมการ อธิบดีกรมการค้าภายใน อธิบดีกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ อธิบดีกรมประมง อธิบดีกรมปศุสัตว์ อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร อธิบดีกรมการขนส่งทางบก อธิบดีกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม เลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ผู้แทนกระทรวงการคลัง ผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการ ผู้แทนสำนักงบประมาณ ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ผู้แทนธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ประธานกรรมการ

ดำเนินการหรือผู้แทนสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย ประธานกรรมการดำเนินการหรือผู้แทนชุมนุมสหกรณ์
ระดับประเทศประเภทละหนึ่งคน ประธานหรือผู้แทนคณะกรรมการกลางกลุ่มเกษตรกรระดับประเทศหนึ่งคน
เป็นกรรมการ โดยตำแหน่ง และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งไม่เกินห้าคน เป็นกรรมการ

ให้อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์เป็นกรรมการและเลขานุการ ผู้อำนวยการ
สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยเป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
ผู้ทรงคุณวุฒิตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ
คัดเลือกผู้ที่มีความเชี่ยวชาญเป็นที่ประจักษ์ด้านการบริหารสหกรณ์”

คณะกรรมการได้ชี้แจงแล้ว

ผู้แปรญัตติพอใจ

มาตรา ๔

แก้ไขมาตรา ๑๕

ไม่มีการแก้ไข

มีกรรมการขอสงวนความเห็น

นายสุวโรช พะลัง (กรรมการ) ขอสงวนความเห็น โดยขอแก้ความในมาตรา ๑๕

เป็นดังนี้

“มาตรา ๑๕ ให้อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
เป็นนายทะเบียนสหกรณ์มีอำนาจหน้าที่ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ รวมทั้งอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้
ให้หน่วยทะเบียนสหกรณ์แต่งตั้งข้าราชการในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ซึ่งดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้ช่วยราชการหรือเทียบเท่าขึ้นรองนายทะเบียนสหกรณ์ มีอำนาจหน้าที่ตามที่
บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือตามที่นายทะเบียนสหกรณ์มอบหมาย

(๑) แต่งตั้งข้าราชการในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งมีตำแหน่งไม่ต่ำกว่า
รองอธิบดีหรือเทียบเท่าเป็นรองนายทะเบียนสหกรณ์ มีอำนาจหน้าที่ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้

(๒) แต่งตั้งข้าราชการในสังกัดกรมส่งเสริมสหกรณ์และกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ที่มี
ตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้อำนวยการกองหรือเทียบเท่าเป็นผู้ตรวจการสหกรณ์ ให้ผู้ตรวจการสหกรณ์มีอำนาจหน้าที่
ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้

(๓) จัดทำรายงานประจำปีแยกตามประเภทของสหกรณ์ เสนอต่อคณะกรรมการ
พัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ

บรรดาอำนาจของนายทะเบียนสหกรณ์ในการสั่งการ การอนุญาต การอนุมัติหรือการ
ดำเนินการอื่นใดตามพระราชบัญญัตินี้ นายทะเบียนสหกรณ์อาจมอบอำนาจให้นายทะเบียนสหกรณ์
หรือผู้ตรวจการสหกรณ์ ปฏิบัติการแทนได้

ควรแต่งตั้งตัวบรรดาสองให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

การแต่งตั้งตาม (๑) และการมอบอำนาจให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา”

คณะกรรมการได้ชี้แจงแล้ว

ผู้แปรญัตติพอใจ

มาตรา ๖

แก้ไขมาตรา ๓๑

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๗

แก้ไขมาตรา ๔๒ วรรคสอง

ไม่มีการแก้ไข

นายสุภชัย โพธิ์สุ และนางอุดมลักษณ์ เพ็ญทรัพย์ ขอแปรญัตติแก้ความใน มาตรา ๔๒ วรรคสอง และเพิ่มความในวรรคสาม เป็นดังนี้

“ในระหว่างที่สมาชิกภาพของสมาชิกยังไม่สิ้นสุดลง ห้ามมิให้เจ้าหน้าที่ของสมาชิกใช้สิทธิ เรียกร้องหรืออายัดในค่าหุ้นของสมาชิกผู้นั้น และเมื่อสมาชิกภาพของสมาชิกสิ้นสุดลง สหกรณ์ไม่มีสิทธินำเงิน ตวงมูลค่าหุ้นที่สมาชิกมีอยู่มาหักกับผลประโยชน์ที่สมาชิกผู้ถือหุ้นได้และให้สหกรณ์มีฐานะ เป็นเจ้าหนี้หรือสิทธิพิเศษเหนือเงินค่าหุ้นนั้นเงินค่าหุ้นของสมาชิกไม่อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดี เมื่อสมาชิกภาพของสมาชิกสิ้นสุดลง สหกรณ์มีสิทธินำเงินค่าหุ้นที่สมาชิกมีอยู่มา หักกลบหนี้ที่สมาชิกต้องผูกพันชำระหรือค้างชำระแก่สหกรณ์ได้ และให้สหกรณ์มีฐานะเป็นเจ้าหนี้บุริมสิทธิ พิเศษเหนือเงินค่าหุ้นนั้น”

คณะกรรมการได้ชี้แจงแล้ว

ผู้แปรญัตติพอใจ

มาตรา ๘ เพิ่มมาตรา ๔๒/๑ และมาตรา ๔๒/๒

มีการแก้ไข

มาตรา ๔๒/๑

มีการแก้ไข

นายสุภชัย โพธิ์สุ และนางอุดมลักษณ์ เพ็ญทรัพย์ ขอแปรญัตติแก้ความใน มาตรา ๔๒/๑ วรรคหนึ่ง และวรรคสอง เป็นดังนี้

“มาตรา ๔๒/๑ เมื่อสมาชิกได้ทำความยินยอมไว้กับสหกรณ์ ให้ผู้บังคับบัญชาใน หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือนายจ้าง ในสถานประกอบการ หรือหน่วยงานอื่นใด ที่สมาชิกปฏิบัติหน้าที่อยู่ หักเงินเดือนหรือค่าจ้าง หรือเงินอื่นใด ที่ถึงกำหนดจ่ายแก่สมาชิคนั้น เพื่อชำระหนี้ หรือภาระผูกพันอื่นที่มีต่อสหกรณ์ ให้แก่สหกรณ์ตามจำนวนที่สหกรณ์แจ้งไป จนกว่าหนี้หรือภาระผูกพันนั้น จะระงับสิ้นไป ให้หน่วยงานนั้นหักเงินดังกล่าวและส่งเงินที่หักไว้ให้นั้นให้แก่สหกรณ์โดยพลัน

การแสดงเจตนายินยอมตามวรรคหนึ่ง มีอาจชดเชยคืนได้จนกว่าหนี้ หรือภาระผูกพัน จะระงับสิ้นไป เว้นแต่สหกรณ์ให้ความยินยอม”

มาตรา ๑๐ แก้ไขมาตรา ๕๒ (๑) **ไม่มีการแก้ไข**

นายสุภชัย โภธิสุข และนางอุดมลักษณ์ เพ็ญนรพัฒน์ ขอแปรญัตติแก้ความใน
มาตรา ๕๒ (๑) และเพิ่มความในมาตรา ๕๒ (๓) เป็นดังนี้

“(๑) เคยได้รับโทษจำคุก โดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับ
ความผิดอันที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๓) เคยถูกให้พ้นจากตำแหน่งกรรมการตามคำสั่งของนายทะเบียนสหกรณ์
ตามมาตรา ๒๒ (๔) และยังไม่พ้นกำหนดห้าปีนับแต่วันที่คำสั่งเป็นที่สุด”

คณะกรรมการได้ชี้แจงแล้ว

ผู้แปรญัตติพอใจ

มาตรา ๑๑ แก้ไขมาตรา ๖๐ วรรคหนึ่ง **ไม่มีการแก้ไข**

มีกรรมการขอสงวนความเห็น

นายชัยวัฒน์ ทรัพย์รวงทอง (กรรมการ) และนายสุวโรช พะลัง (กรรมการ)
ขอสงวนความเห็น โดยขอแก้ความในมาตรา ๖๐ วรรคหนึ่ง เป็นดังนี้

“มาตรา ๖๐ ในการจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีของสหกรณ์ ให้จัดสรรเป็นทุนสำรอง
ไม่น้อยกว่าร้อยละสิบของกำไรสุทธิ และเป็นค่าบำรุงสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยตามอัตราที่กำหนด
ในกฎกระทรวง แต่ต้องไม่เกินร้อยละห้าของกำไรสุทธิ”

นายสุภชัย โภธิสุข และนางอุดมลักษณ์ เพ็ญนรพัฒน์ ขอแปรญัตติแก้ความใน
มาตรา ๖๐ วรรคหนึ่ง และเพิ่มความในวรรคสาม เป็นดังนี้

“มาตรา ๖๐ การจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีของสหกรณ์ ให้จัดสรรเป็นทุนสำรอง
ไม่น้อยกว่าร้อยละสิบของกำไรสุทธิ และเป็นค่าบำรุงสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยตามอัตราที่**กำหนด**
ในกฎกระทรวงคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติกำหนดแต่ต้องไม่เกินร้อยละห้าของกำไรสุทธิ

การจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีเป็นค่าบำรุงสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยตาม
วรรคหนึ่ง ให้สหกรณ์นำส่งแก่สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยภายในเก้าสิบวันนับแต่วันจัดสรรกำไรสุทธิ
ประจำปี ทั้งนี้ ให้นายทะเบียนสหกรณ์ดำเนินการให้เป็นไปตามบทบัญญัตินี้”

คณะกรรมการได้ชี้แจงแล้ว

ผู้แปรญัตติพอใจ

มาตรา ๑๒ แก้ไขมาตรา ๑๑๒ มีการแก้ไข

นายศุภชัย โพธิ์สุ และนางอุดมลักษณ์ เพ็งนรพัฒน์ ขอแปรญัตติแก้ความใน

มาตรา ๑๑๒ เป็นดังนี้

“มาตรา ๑๑๒ ให้มีคณะกรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย ประกอบด้วย ประชาชนที่ร่วมทุนตั้งขึ้น หรือที่สหกรณ์ระดับจังหวัดประเภทสหกรณ์ที่สหกรณ์ประเภทใดไม่มีผู้ร่วมทุนตั้งขึ้น ให้มีส่วนแทนสหกรณ์ประเภทนั้น หรือที่สหกรณ์ระดับจังหวัดโดยตัวแทน และกรรมการอื่นซึ่งที่ประชุมใหญ่ของสหกรณ์แห่งประเทศไทยเลือกตั้ง หรือที่สหกรณ์ที่ร่วมทุนตั้งขึ้นโดยตัวแทน เป็นกรรมการ

(๑) ประธานกรรมการดำเนินการชุมนุมสหกรณ์ระดับประเทศตามประเภทของสหกรณ์ประเภทละหนึ่งคน เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง

(๒) กรรมการดำเนินการซึ่งมาจากผู้แทนสหกรณ์ประเภทที่ไม่มีชุมนุมสหกรณ์ระดับประเทศ ประเภทละหนึ่งคน

(๓) กรรมการดำเนินการอื่นอีกจำนวนเท่ากับกรรมการดำเนินการตาม (๑) และ (๒) รวมกัน ซึ่งที่ประชุมใหญ่ของสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยเลือกตั้งจากผู้แทนสหกรณ์

ให้คณะกรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยเลือกตั้งกรรมการดำเนินการเป็นประธานกรรมการดำเนินการคนหนึ่ง และรองประธานกรรมการดำเนินการคนหนึ่งหรือหลายคน

หลักเกณฑ์และวิธีการได้มา การเลือกตั้ง การพ้นจากตำแหน่ง ของกรรมการดำเนินการตาม (๒) และ (๓) ให้เป็นไปตามระเบียบของสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย

ให้คณะกรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยแต่งตั้งผู้อำนวยการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย และให้ผู้อำนวยการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยเป็นเลขานุการของคณะกรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย

หลักเกณฑ์และวิธีการได้มาซึ่งผู้แทนสหกรณ์ที่ไม่มีผู้ร่วมทุนตั้งขึ้นระดับจังหวัดให้เป็นไปตามข้อบังคับของสหกรณ์แห่งประเทศไทย

ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๕๒ มาใช้บังคับแก่คณะกรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยและผู้ดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย โดยอนุโลม”

คณะกรรมการได้ชี้แจงแล้ว

ผู้แปรญัตติพอใจ

มาตรา ๑๓ แก้ไขมาตรา ๑๑๕

มีการแก้ไข

มาตรา ๑๔ เพิ่มมาตรา ๑๑๖ วรรคสี่ **ไม่มีการแก้ไข**

นายศุภชัย โปธิสุข และนางอุดมลักษณ์ เพ็ญนรพัฒน์ ขอแปรญัตติแก้ความใน
มาตรา ๑๑๖ วรรคสี่ เป็นดังนี้

“ในกรณีที่คณะกรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยไม่เรียก
ประชุมใหญ่วิสามัญตามวรรคสาม สหวิชาชีพสหกรณ์ จำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสิบของจำนวน สหวิชาชีพสหกรณ์
ทั้งหมดหรือไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยสหกรณ์ อาจทำหนังสือร้องขอภายในหกสิบวันนับแต่วันพ้นกำหนดเวลา
ตามวรรคสาม เพื่อให้รัฐมนตรีเรียกประชุมใหญ่วิสามัญได้ ในกรณีเช่นนี้ให้รัฐมนตรีเรียกประชุมใหญ่วิสามัญ
ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือร้องขอ”

คณะกรรมการได้ชี้แจงแล้ว **ผู้แปรญัตติพอใจ**

มาตรา ๑๕ เพิ่มมาตรา ๑๑๗/๑ **มีการแก้ไข**

นายศุภชัย โปธิสุข และนางอุดมลักษณ์ เพ็ญนรพัฒน์ ขอแปรญัตติแก้ความใน
มาตรา ๑๑๗/๑ เป็นดังนี้

“มาตรา ๑๑๗/๑ ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการดำเนิน ทวงงาน ของสันนิบาตสหกรณ์แห่ง
ประเทศไทย ให้ประธานกรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย หรือกรรมการดำเนินการ
สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของกรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่ง
ประเทศไทย หรือผู้แทนของสหกรณ์ที่ เป็นสหวิชาชีพ จำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยสหกรณ์ ร้องขอให้คณะกรรมการ
พัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติวินิจฉัยได้

คำวินิจฉัยของคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติให้เป็นที่สุด และให้สันนิบาต
สหกรณ์แห่งประเทศไทยถือปฏิบัติตามคำวินิจฉัยนั้น”

คณะกรรมการได้ชี้แจงแล้ว **ผู้แปรญัตติพอใจ**

มาตรา ๑๖ **ไม่มีการแก้ไข**

มาตรา ๑๗ **ไม่มีการแก้ไข**

มาตรา ๑๘ **ไม่มีการแก้ไข**

๘. ข้อเสนอของคณะกรรมการ

คณะกรรมการได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. แล้วเห็นว่าควรตั้งข้อสังเกตไว้ในรายงานของคณะกรรมการเพื่อให้สภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณา ดังนี้

๘.๑ ข้อสังเกตเกี่ยวกับคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ (ร่างมาตรา ๕)

กรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติที่มาจากผู้ทรงคุณวุฒิให้รัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้เชี่ยวชาญด้านสหกรณ์ ด้านการบริหารจัดการสหกรณ์ ด้านกฎหมายสหกรณ์ ด้านวิชาการสหกรณ์ และด้านกลุ่มเกษตรกร เท่านั้น

๘.๒ ข้อสังเกตเกี่ยวกับอำนาจระทำการของสหกรณ์ในการรับฝากเงิน (ร่างมาตรา ๔๖ (๕))

ควรกำหนดให้สหกรณ์สามารถรับฝากเงินจากกองทุนสำรองเลี้ยงชีพซึ่งมีสมาชิกเป็นบุคคลกลุ่มเดียวกับสมาชิกของสหกรณ์ผู้รับฝาก โดยกองทุนสำรองเลี้ยงชีพดังกล่าวควรมีสมาชิกของกองทุนสำรองเลี้ยงชีพนั้นไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งเป็นสมาชิกของสหกรณ์ผู้รับฝาก

๘.๓ ข้อสังเกตเกี่ยวกับการจัดสรรกำไรสุทธิของสหกรณ์เป็นค่าบำรุงสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย (ร่างมาตรา ๖๐ วรรคหนึ่ง)

ควรกำหนดให้สหกรณ์จัดสรรกำไรสุทธิเป็นค่าบำรุงสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยตามอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง โดยอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวงควรเป็นอัตราก้าวหน้าตามลำดับขั้นของกำไรสุทธิ และสหกรณ์ต้องนำส่งค่าบำรุงให้สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ประชุมใหญ่นิติ

๘.๔ ข้อสังเกตเกี่ยวกับคุณสมบัติของกรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย (ร่างมาตรา ๑๑๕)

ควรมีบทบัญญัติกำหนดคุณสมบัติของกรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยให้สอดคล้องกับลักษณะต้องห้ามของกรรมการหรือผู้จัดการตามมาตรา ๕๒ และสอดคล้องกับการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยตามมาตรา ๑๑๕

๘.๕ ข้อสังเกตเกี่ยวกับพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒

ในอนาคตหากมีการขอแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ คณะกรรมการเห็นสมควรให้มีการแก้ไขเพิ่มเติมในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

๑) ควรจัดตั้งกองทุนพัฒนากลุ่มเกษตรกร ทั้งนี้ เพื่อให้กลุ่มเกษตรกรเกิดความเข้มแข็ง และสามารถพัฒนาให้เป็นสหกรณ์การเกษตรต่อไป

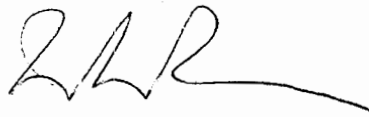
๒) ควรกำหนดให้สหกรณ์สามารถรับผู้ไม่บรรลุนิติภาวะที่ได้รับความยินยอมจากผู้ปกครอง หรือผู้ใช้อำนาจปกครอง และนิติบุคคลเป็นสมาชิกสหกรณ์ได้

๓) ควรให้ชุมชนสหกรณ์สามารถดำเนินการจัดหรือให้สวัสดิการหรือการสงเคราะห์แก่สมาชิกสหกรณ์และครอบครัว

๔) ควรยกเลิกการห้ามกรรมการดำเนินการสหกรณ์ดำรงตำแหน่งเกินสองวาระติดต่อกัน เนื่องจากต้องการให้ผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญสามารถเป็นกรรมการเพื่อดำเนินการพัฒนาสหกรณ์ได้อย่างต่อเนื่อง

๕) ควรกำหนดห้ามมิให้บุคคลล้มละลายเป็นกรรมการดำเนินการสหกรณ์หรือผู้จัดการสหกรณ์ด้วย

๕. ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติตามที่ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมและข้อสังเกตของคณะกรรมการ
มาพร้อมกับรายงานนี้ด้วยแล้ว

(นายพิเชษฐ์ เชื้อเมืองพาน)

เลขานุการคณะกรรมการวิสามัญ

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ..)

พ.ศ.

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ ดังต่อไปนี้

(๑) แก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบของคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ คณะกรรมการบริหาร กพส. การดำรงตำแหน่งของกรรมการบริหาร กพส. ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้ง ลักษณะต้องห้ามของกรรมการหรือผู้จัดการ และแก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบของคณะกรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย การพ้นจากตำแหน่งของกรรมการดำเนินการ สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง มาตรา ๓๐ มาตรา ๓๑ มาตรา ๕๒ มาตรา ๑๑๒ และมาตรา ๑๑๕)

(๒) แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของนายทะเบียนสหกรณ์ ในการแต่งตั้งรองนายทะเบียนสหกรณ์ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๕)

(๓) แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับการใช้สิทธิเรียกร้องหรืออายัดค่าหุ้น ในระหว่างที่สมาชิกภาพยังไม่สิ้นสุด (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๒ วรรคสอง)

(๔) กำหนดให้ผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้างสามารถหักเงินเดือนหรือค่าจ้างของ สมาชิกเพื่อชำระหนี้ให้แก่สหกรณ์เมื่อได้รับความยินยอม และกำหนดให้สมาชิกสามารถตั้ง ผู้รับโอนประโยชน์ของตนเมื่อถึงแก่ความตายได้ตามกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์ (เพิ่มมาตรา ๔๒/๑ และมาตรา ๔๒/๒)

(๕) แก้ไขเพิ่มเติมอำนาจหน้าที่ของสหกรณ์ให้สามารถรับฝากเงินจากสมาคม ฌาปนกิจสงเคราะห์ได้ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๖ (๕))

(๖) แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์ในการกำหนดอัตราการเก็บค่าบำรุงสันนิบาต สหกรณ์แห่งประเทศไทย (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖๐ วรรคหนึ่ง)

(๗) กำหนดให้รัฐมนตรีมีอำนาจเรียกประชุมใหญ่วิสามัญ และกำหนดให้ คณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติเป็นผู้วินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินการของ สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย (เพิ่มมาตรา ๑๑๖ วรรคสี่ และมาตรา ๑๑๗/๑)

เหตุผล

โดยที่พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ มีบทบัญญัติบางประการไม่เหมาะสมกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน และไม่เอื้อประโยชน์ต่อการดำเนินกิจการของสหกรณ์ สมควรปรับปรุงบทบัญญัติเกี่ยวกับองค์ประกอบและการดำรงตำแหน่งของคณะกรรมการ ลักษณะต้องห้ามของกรรมการ หรือผู้จัดการ หลักเกณฑ์การพ้นจากตำแหน่งของกรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย การแต่งตั้งรองนายทะเบียนสหกรณ์ เงินค่าหุ้น การตั้งผู้รับ โอนประโยชน์ของสมาชิกผู้ตาย อำนาจหน้าที่ของสหกรณ์ในการรับฝากเงิน หลักเกณฑ์ในการกำหนดอัตราดอกเบี้ยค่าบำรุงสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย อำนาจของรัฐมนตรีในการเรียกประชุมใหญ่วิสามัญ และแนวทางการแก้ปัญหาการดำเนินการของสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยให้ครอบคลุมและเหมาะสมยิ่งขึ้น เพื่อให้การดำเนินกิจการของสหกรณ์สามารถลุล่วงไปได้ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่าง
พระราชบัญญัติ
สหกรณ์ (ฉบับที่ ..)
พ.ศ.

.....
.....
.....

.....
.....
โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพ
ของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๕ ประกอบกับมาตรา ๔๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

.....
.....
มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศ
ในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติ
สหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๕ ให้มีคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ ประกอบด้วย
รัฐมนตรีเป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นรองประธานกรรมการ

อธิบดีกรมตำรวจภายใน อธิบดีกรมตำรวจบัญชีสหกรณ์ อธิบดีกรมประมง อธิบดีกรมปศุสัตว์
อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร อธิบดีกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม เดชวิศิษฐ์ สวัสดิ์ทรวง เศรษฐวิศิษฐ์
ทรวงเกษตร ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย ผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการ ผู้แทนสำนักงานพลังงาน
ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ผู้แทนธนาคารแห่งประเทศไทย
และสหกรณ์การเกษตร ปลัดกระทรวงพาณิชย์ ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม
เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ อธิบดีกรมตรวจบัญชีสหกรณ์
ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง ผู้จัดการใหญ่ธนาคารเพื่อการเกษตร
และสหกรณ์การเกษตร ผู้แทนสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย ประธานกรรมการดำเนินการชุมนุม
สหกรณ์ระดับประเทศประเภทละหนึ่งคน ประธานคณะกรรมการกลางกลุ่มเกษตรกรระดับประเทศหนึ่งคน
เป็นกรรมการ โดยตำแหน่ง และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งไม่เกินห้าคน เป็นกรรมการ”

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒
และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๕ ให้อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์เป็นนายทะเบียนสหกรณ์
ให้นายทะเบียนสหกรณ์แต่งตั้งข้าราชการในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ซึ่งดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้อำนวยการกองหรือเทียบเท่าเป็นรองนายทะเบียนสหกรณ์ มีอำนาจ
หน้าที่ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือตามที่นายทะเบียนสหกรณ์มอบหมาย
การแต่งตั้งตามวรรคสองให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา”

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๐ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์
พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๐ ให้มีคณะกรรมการบริหาร กพส. ประกอบด้วย อธิบดีกรมส่งเสริม
สหกรณ์เป็นประธานกรรมการ อธิบดีกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ อธิบดีกรมประมง อธิบดีกรมปศุสัตว์
อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร ผู้แทนกรมบัญชีกลาง ผู้แทนสำนักงานงบประมาณ เป็นกรรมการ
โดยตำแหน่ง กรรมการอื่นซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้แทนของสหกรณ์ประเภทละหนึ่งคน และผู้แทน
กลุ่มเกษตรกรหนึ่งคน เป็นกรรมการ

ให้รองอธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์ซึ่งอธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์มอบหมายเป็น
กรรมการและเลขานุการ

การเลือกผู้แทนของสหกรณ์และผู้แทนกลุ่มเกษตรกรเพื่อให้รัฐมนตรีแต่งตั้งตาม
วรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติกำหนด

ให้คณะกรรมการบริหาร กพส. มีอำนาจหน้าที่บริหาร กพส. ตลอดจนตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผลงานของสหกรณ์ที่ได้รับการส่งเสริมกิจการจาก กพส. ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในระเบียบกรมส่งเสริมสหกรณ์”

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๑ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๑ให้นำความในมาตรา ๑๑ และมาตรา ๑๒ มาใช้บังคับแก่การดำรงตำแหน่งของกรรมการบริหาร กพส. ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้แทนของสหกรณ์และผู้แทนกลุ่มเกษตรกร โดยอนุโลม”

มาตรา ๗ ให้ยกเลิกความในวรรคสองของมาตรา ๔๒ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ในระหว่างที่สมาชิกภาพของสมาชิกยังไม่สิ้นสุดลง ห้ามมิให้เจ้าหน้าที่ของสมาชิกใช้สิทธิเรียกร้องหรืออายัดค่าหุ้นของสมาชิกผู้นั้น และเมื่อสมาชิกภาพของสมาชิกสิ้นสุดลง สหกรณ์มีสิทธินำเงินตามมูลค่าหุ้นที่สมาชิกมีอยู่มาหักกลบลบหนี้ที่สมาชิกผูกพันต้องชำระหนี้แก่สหกรณ์ได้ และให้สหกรณ์มีฐานะเป็นเจ้าหน้าที่บุริมสิทธิพิเศษเหนือเงินค่าหุ้นนั้น”

มาตรา ๘ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๔๒/๑ และมาตรา ๔๒/๒ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒

“มาตรา ๔๒/๑ เมื่อสมาชิกได้ทำความยินยอมเป็นหนังสือไว้กับสหกรณ์ ให้ผู้บังคับบัญชา ในหน่วยงานของรัฐ หรือนายจ้างในสถานประกอบการ หรือหน่วยงานอื่นใดที่สมาชิกปฏิบัติหน้าที่อยู่ หักเงินเดือนหรือค่าจ้าง หรือเงินอื่นใด ที่ถึงกำหนดจ่ายแก่สมาชิคนั้น เพื่อชำระหนี้หรือภาระผูกพันอื่น ที่มีต่อสหกรณ์ ให้แก่สหกรณ์ตามจำนวนที่สหกรณ์แจ้งไป จนกว่าหนี้หรือภาระผูกพันนั้นจะระงับสิ้นไป ให้หน่วยงานนั้นหักเงินดังกล่าวและส่งเงินที่หักไว้คืนให้แก่สหกรณ์โดยพลัน

การแสดงเจตนายินยอมตามวรรคหนึ่ง มีอาจจะถอนคืนได้ เว้นแต่สหกรณ์ให้ความยินยอม

การหักเงินตามวรรคหนึ่ง ต้องหักให้สหกรณ์เป็นลำดับแรก ถัดจากหนี้ภาษีอากร และการหักเงินเข้ากองทุนที่สมาชิกต้องถูกหักตามกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ กฎหมายว่าด้วยกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ กฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน และกฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม

ให้คณะกรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยเลือกตั้งกรรมการเป็นประธานกรรมการคนหนึ่ง และรองประธานกรรมการคนหนึ่งหรือหลายคน

ให้คณะกรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยแต่งตั้งผู้อำนวยการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย และให้ผู้อำนวยการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยเป็นเลขานุการของคณะกรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย

หลักเกณฑ์และวิธีการได้มาซึ่งผู้แทนสหกรณ์ที่ไม่มีชุมนุมสหกรณ์ระดับประเทศให้เป็นไปตามข้อบังคับระเบียบของสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย

การกำหนดสัดส่วนผู้แทนสหกรณ์ที่จะได้รับเลือกตั้งเป็นกรรมการอื่นให้เป็นไปตามระเบียบในมาตรา ๑๑๓ (๓)

ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๕๒ มาใช้บังคับแก่คณะกรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยและผู้อำนวยการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย โดยอนุโลม”

มาตรา ๑๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๑๕ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๑๕ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา ๑๑๔ กรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) เป็นบุคคลล้มละลาย

(๔) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๕) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๖) พ้นจากการเป็นสมาชิกของสหกรณ์

ภายใต้บังคับตามวรรคหนึ่ง กรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย ซึ่งที่ประชุมใหญ่เลือกตั้งพ้นจากตำแหน่งเมื่อที่ประชุมใหญ่มิมีมติให้ถอดถอนออกจากตำแหน่ง ด้วยคะแนนเสียง ไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนผู้แทนสหกรณ์ซึ่งมาประชุม

เมื่อมีกรณีตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง ให้กรรมการเท่าที่เหลืออยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้ และให้ถือว่าคณะกรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยประกอบด้วยกรรมการเท่าที่มีอยู่ เว้นแต่มีกรรมการเหลืออยู่ไม่ถึงสองในสาม

ในกรณีที่กรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยซึ่งที่ประชุมใหญ่
เลือกตั้งพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ให้คณะกรรมการสรรหาผู้แทนสหกรณ์ที่ประชุมใหญ่สันนิบาตสหกรณ์
แห่งประเทศไทยเลือกตั้งผู้แทนของสหกรณ์ผู้ขึ้นเป็นกรรมการแทน เว้นแต่วาระของกรรมการที่พ้นจาก
ตำแหน่งเหลืออยู่ไม่ถึงเก้าสิบวัน จะไม่ดำเนินการเลือกตั้งกรรมการแทนตำแหน่งที่ว่างก็ได้ และให้ผู้ซึ่ง
ได้รับเลือกแทนนั้นตั้งอยู่ในตำแหน่งได้เพียงเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้กรรมการซึ่งคนแทน”

มาตรา ๑๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสี่ของมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติ
สหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒

“ในกรณีที่คณะกรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยไม่เรียก
ประชุมใหญ่วิสามัญตามวรรคสาม สมาชิกจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสิบของจำนวนสมาชิกทั้งหมด
อาจทำหนังสือร้องขอภายในหกสิบวันนับแต่วันพ้นกำหนดเวลาตามวรรคสาม เพื่อให้รัฐมนตรี
เรียกประชุมใหญ่วิสามัญได้ ในกรณีเช่นนี้ให้รัฐมนตรีเรียกประชุมใหญ่วิสามัญภายในสามสิบวัน
นับแต่วันที่ได้รับหนังสือร้องขอ”

มาตรา ๑๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๑๗/๑ แห่งพระราชบัญญัติ
สหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒

“มาตรา ๑๑๗/๑ ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินการของสันนิบาตสหกรณ์
แห่งประเทศไทย ให้ประธานกรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย หรือ
กรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยจำนวน ไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของ
กรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย หรือผู้แทนของสหกรณ์ที่เป็นสมาชิก
สหพันธ์ไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยคนสหกรณ์ ร้องขอให้คณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติวินิจฉัยได้
คำวินิจฉัยของคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติให้เป็นที่สุด”

มาตรา ๑๖ ให้คณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ คณะกรรมการบริหาร
กพส. และคณะกรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวัน
ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ คงปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีคณะกรรมการพัฒนาการ
สหกรณ์แห่งชาติ คณะกรรมการบริหาร กพส. และคณะกรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่ง
ประเทศไทยตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้
ทั้งนี้ ต้องดำเนินการจัดให้มีคณะกรรมการดังกล่าวภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่
พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๑๗ ให้อัตราค่าบำรุงสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยที่คณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติกำหนดตามมาตรา ๖๐ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ คงใช้บังคับได้ต่อไปจนกว่าจะมี กฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๖๐ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๘ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

.....

.....

หน้าว่าง

ตารางเปรียบเทียบ

ร่างพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

และ

ร่างพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

ที่แก้ไขตามมติของคณะกรรมการวิสามัญ

พร้อมเหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม

ฝ่ายเลขานุการ
ผู้จัดทำ

ร่างพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)	ร่างพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ที่แก้ไขตามมติของคณะกรรมการการวิสามัญ	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
<p>ของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๕ ประกอบกับมาตรา ๔๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้ กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย</p> <p>มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.”</p> <p>มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับ ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป</p> <p>มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่ง ของมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๕ ให้มีคณะกรรมการพัฒนาการ สหกรณ์แห่งชาติ ประกอบด้วย รัฐมนตรีเป็นประธาน กรรมการ ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นรอง ประธานกรรมการ อธิบดีกรมการค้าภายใน อธิบดีกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ อธิบดีกรมประมง อธิบดีกรมปศุสัตว์ อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร</p>	<p>มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่ง ของมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๕ ให้มีคณะกรรมการพัฒนาการ สหกรณ์แห่งชาติ ประกอบด้วย รัฐมนตรีเป็นประธาน กรรมการ ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นรอง ประธานกรรมการ <i>อธิบดีกรมการค้าภายใน อธิบดีกรม ตรวจบัญชีสหกรณ์ อธิบดีกรมประมง อธิบดีกรมปศุสัตว์ อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร</i></p>	<p>การกำหนดให้ปลัดกระทรวงเป็น กรรมการในคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์ แห่งชาติ เนื่องจากปลัดกระทรวงเป็นผู้กำหนด นโยบาย มีอำนาจในการกำกับดูแลและสั่งการ หน่วยงานภายในสังกัด และเป็นการลดสัดส่วน ของคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ</p>

ร่างพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)	ร่างพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ที่แก้ไขตามมติของคณะกรรมการวิสามัญ	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
<p>อธิบดีกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม เลขานุการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ผู้แทนกระทรวงการคลัง ผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการ ผู้แทนสำนักงานประมาณ ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ผู้แทนธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ผู้แทนสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย ประธานกรรมการดำเนินการชุมนุมสหกรณ์ระดับประเทศประเภทละหนึ่งคน ประธานคณะกรรมการกลางกลุ่มเกษตรกรระดับประเทศหนึ่งคน เป็นกรรมการ โดยตำแหน่ง และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งไม่เกินห้าคน เป็นกรรมการ”</p> <p>มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๑๕ ให้อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์เป็นนายทะเบียนสหกรณ์</p> <p>ให้นายทะเบียนสหกรณ์แต่งตั้ง</p>	<p><u>อุตสาหกรรม เศรษฐกิจระดับจังหวัด เศรษฐกิจระดับเขต</u> <u>ผู้แทนกระทรวงการคลัง ผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการ</u> <u>ผู้แทนสำนักงานประมาณ ผู้แทนสำนักงานพัฒนาการ</u> <u>เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ผู้แทนธนาคาร</u> <u>เพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ปลัดกระทรวง</u> <u>พาณิชย์ ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ปลัดกระทรวง</u> <u>อุตสาหกรรม เลขานุการคณะกรรมการพัฒนาการ</u> <u>เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ อธิบดีกรมตรวจบัญชี</u> <u>สหกรณ์ ผู้อำนวยการสำนักงานประมาณ ผู้อำนวยการ</u> <u>สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง ผู้จัดการใหญ่ธนาคารเพื่อ</u> <u>การเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ผู้แทนสันนิบาตสหกรณ์</u> <u>แห่งประเทศไทย ประธานกรรมการดำเนินการชุมนุม</u> <u>สหกรณ์ระดับประเทศประเภทละหนึ่งคน ประธาน</u> <u>คณะกรรมการกลางกลุ่มเกษตรกรระดับประเทศหนึ่งคน</u> <u>เป็นกรรมการ โดยตำแหน่ง และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรี</u> <u>แต่งตั้งไม่เกินห้าคน เป็นกรรมการ”</u></p>	<p>ในภาคราชการ ไม่ให้มีจำนวนมากเกินไป ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาขบวนการสหกรณ์ที่ต้องการลดขนาดของคณะกรรมการให้เล็กลง และให้จัดเรียงลำดับตำแหน่งของคณะกรรมการภาคราชการใหม่เพื่อให้เหมาะสมสอดคล้องตามรูปแบบการร่างกฎหมาย</p>

ร่างพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)	ร่างพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ที่แก้ไขตามมติของคณะกรรมการวิสามัญ	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
<p>ข้าราชการในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้อำนวยการกองหรือเทียบเท่า เป็นรองนายทะเบียนสหกรณ์ มีอำนาจหน้าที่ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือตามที่นายทะเบียนสหกรณ์ มอบหมาย</p> <p>การแต่งตั้งตามวรรคสองให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา”</p> <p>มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๐ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๓๐ ให้มีคณะกรรมการบริหาร กพส. ประกอบด้วย อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์เป็นประธานกรรมการ อธิบดีกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ อธิบดีกรมประมง อธิบดีกรมปศุสัตว์ อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร ผู้แทนกรมบัญชีกลาง ผู้แทนสำนักงานงบประมาณ เป็นกรรมการ โดยตำแหน่ง กรรมการอื่นซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้แทนของสหกรณ์ประเภทละหนึ่งคน และผู้แทนกลุ่มเกษตรกรกรหนึ่งคน เป็นกรรมการ</p> <p>ให้รองอธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์ซึ่ง อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์มอบหมายเป็นกรรมการและเลขานุการ</p>		

ร่างพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)	ร่างพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ที่แก้ไขตามมติของคณะกรรมการวิสามัญ	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
<p>การเลือกผู้แทนของสหกรณ์และผู้แทนกลุ่มเกษตรกรเพื่อให้รัฐมนตรีแต่งตั้งตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติกำหนด</p> <p>ให้คณะกรรมการบริหาร กพส. มีอำนาจหน้าที่บริหาร กพส. ตลอดจนตรวจสอบติดตามและประเมินผลงานของสหกรณ์ที่ได้รับการส่งเสริมกิจการจาก กพส. ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในระเบียบกรมส่งเสริมสหกรณ์”</p> <p>มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๑ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๓๑ให้นำความในมาตรา ๑๑ และมาตรา ๑๒ มาใช้บังคับแก่การดำรงตำแหน่งของกรรมการบริหาร กพส. ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้แทนของสหกรณ์และผู้แทนกลุ่มเกษตรกร โดยอนุโลม”</p> <p>มาตรา ๗ ให้ยกเลิกความในวรรคสองของมาตรา ๔๒ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“ในระหว่างที่สมาชิกภาพของสมาชิกยังไม่สิ้นสุดลง ห้ามมิให้เจ้าหน้าที่ของสมาชิกใช้สิทธิ</p>		

ร่างพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)	ร่างพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ที่แก้ไขตามมติของคณะกรรมการวิสามัญ	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
<p>เรียกร้องหรืออายัดค่าหุ้นของสมาชิกผู้นั้น และเมื่อสมาชิกภาพของสมาชิกสิ้นสุดลง สหกรณ์มีสิทธินำเงินตามมูลค่าหุ้นที่สมาชิกมีอยู่มาหักกลบหนี้ที่สมาชิกผูกพันต้องชำระหนี้แก่สหกรณ์ได้ และให้สหกรณ์มีฐานะเป็นเจ้าของหนี้บริมสิทธิพิเศษเหนือเงินค่าหุ้นนั้น”</p> <p>มาตรา ๘ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น มาตรา ๔๒/๑ และมาตรา ๔๒/๒ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒</p> <p>“มาตรา ๔๒/๑ เมื่อสมาชิกได้ทำความยินยอมไว้กับสหกรณ์ ให้ผู้บังคับบัญชาในหน่วยงานของรัฐ หรือนายจ้างในสถานประกอบการ หรือหน่วยงานอื่นใดที่สมาชิกปฏิบัติหน้าที่อยู่หักเงินเดือนหรือค่าจ้างหรือเงินอื่นใด ที่ถึงกำหนดจ่ายแก่สมาชิคนั้น เพื่อชำระหนี้หรือภาระผูกพันอื่นที่มีต่อสหกรณ์ ให้แก่สหกรณ์ตามจำนวนที่สหกรณ์แจ้งไป จนกว่าหนี้หรือภาระผูกพันนั้นจะระงับสิ้นไป ให้หน่วยงานนั้นหักเงินดังกล่าวและส่งเงินที่หักไว้วันนั้นให้แก่สหกรณ์โดยพลัน</p> <p>การแสดงเจตนายินยอมตามวรรคหนึ่ง มีอายุจะถอนคืนได้ เว้นแต่สหกรณ์ให้ความยินยอม</p> <p>การหักเงินตามวรรคหนึ่ง ต้องหักให้สหกรณ์เป็นลำดับแรก ถัดจากหนี้ภาษีอากรและการหักเงินเข้ากองทุนที่สมาชิกต้องถูกหักตามกฎหมายว่าด้วยกองทุน</p>	<p>มาตรา ๘ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น มาตรา ๔๒/๑ และมาตรา ๔๒/๒ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒</p> <p>“มาตรา ๔๒/๑ เมื่อสมาชิกได้ทำความยินยอมเป็นหนังสือไว้กับสหกรณ์ ให้ผู้บังคับบัญชาในหน่วยงานของรัฐ หรือนายจ้างในสถานประกอบการ หรือหน่วยงานอื่นใดที่สมาชิกปฏิบัติหน้าที่อยู่หักเงินเดือนหรือค่าจ้าง หรือเงินอื่นใด ที่ถึงกำหนดจ่ายแก่สมาชิคนั้น เพื่อชำระหนี้หรือภาระผูกพันอื่นที่มีต่อสหกรณ์ ให้แก่สหกรณ์ตามจำนวนที่สหกรณ์แจ้งไป จนกว่าหนี้หรือภาระผูกพันนั้นจะระงับสิ้นไป ให้หน่วยงานนั้นหักเงินดังกล่าวและส่งเงินที่หักไว้วันนั้นให้แก่สหกรณ์โดยพลัน</p> <p>การแสดงเจตนายินยอมตามวรรคหนึ่ง มีอายุจะถอนคืนได้ เว้นแต่สหกรณ์ให้ความยินยอม</p> <p>การหักเงินตามวรรคหนึ่ง ต้องหักให้สหกรณ์เป็นลำดับแรก ถัดจากหนี้ภาษีอากรและการหักเงินเข้ากองทุนที่สมาชิกต้องถูกหักตามกฎหมายว่าด้วยกองทุน</p>	<p>เพื่อให้เกิดความชัดเจน ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการนำสืบในชั้นศาล และเป็นกรคุ้มครองระบบสหกรณ์</p>

(๗๓)

ร่างพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)	ร่างพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ที่แก้ไขตามมติของคณะกรรมการวิสามัญ	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
<p>“(๑) เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ”</p> <p>มาตรา ๑๑ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๖๐ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๖๐ การจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีของสหกรณ์ ให้จัดสรรเป็นทุนสำรองไม่น้อยกว่าร้อยละสิบของกำไรสุทธิ และเป็นค่าบำรุงสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยตามอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง แต่ต้องไม่เกินร้อยละห้าของกำไรสุทธิ”</p> <p>มาตรา ๑๒ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๑๒ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๑๑๒ ให้มีคณะกรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย ประกอบด้วย ประธานกรรมการดำเนินการชุมนุมสหกรณ์ระดับประเทศประเภทละหนึ่งคน ในกรณีที่สหกรณ์ประเภทใด ไม่มีชุมนุมสหกรณ์ระดับประเทศ ให้มีผู้แทน</p>	<p>มาตรา ๑๒ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๑๒ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๑๑๒ ให้มีคณะกรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย ประกอบด้วย ประธานกรรมการดำเนินการชุมนุมสหกรณ์ระดับประเทศประเภทละหนึ่งคน ในกรณีที่สหกรณ์ประเภทใด ไม่มีชุมนุมสหกรณ์ระดับประเทศ ให้มีผู้แทน</p>	

(๗๓)

ร่างพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)	ร่างพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ที่แก้ไขตามมติของคณะกรรมการวิสามัญ ที่แก้ไขตามมติของคณะกรรมการวิสามัญ	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
<p>จากสหกรณ์ประเภทนั้นจำนวนหนึ่งคน เป็นกรรมการ โดยตำแหน่ง และกรรมการอื่นซึ่งที่ประชุมใหญ่ของ สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยเลือกตั้งจากผู้แทน สหกรณ์มีจำนวนเท่ากับกรรมการ โดยตำแหน่ง เป็นกรรมการ</p> <p>ให้คณะกรรมการดำเนินการสันนิบาต สหกรณ์แห่งประเทศไทยเลือกตั้งกรรมการเป็นประธาน กรรมการคนหนึ่ง และรองประธานกรรมการคนหนึ่งหรือ หลายคน</p> <p>ให้คณะกรรมการดำเนินการสันนิบาต สหกรณ์แห่งประเทศไทยแต่งตั้งผู้อำนวยการสันนิบาต สหกรณ์แห่งประเทศไทย และให้ผู้อำนวยการสันนิบาต สหกรณ์แห่งประเทศไทยเป็นเลขานุการของคณะกรรมการ ดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย</p> <p>หลักเกณฑ์และวิธีการ ได้มาซึ่งผู้แทน สหกรณ์ที่ไม่มีชุมนุมสหกรณ์ระดับประเทศให้เป็นไปตาม ข้อบังคับของสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย</p> <p>ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๕๒ มาใช้บังคับ</p>	<p>จากสหกรณ์ประเภทนั้นจำนวนหนึ่งคน เป็นกรรมการ โดยตำแหน่ง และกรรมการอื่นซึ่งที่ประชุมใหญ่ของ สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยเลือกตั้งจากผู้แทน สหกรณ์มีจำนวนเท่ากับกรรมการ โดยตำแหน่ง เป็นกรรมการ</p> <p>ให้คณะกรรมการดำเนินการสันนิบาต สหกรณ์แห่งประเทศไทยเลือกตั้งกรรมการเป็นประธาน กรรมการคนหนึ่ง และรองประธานกรรมการคนหนึ่งหรือ หลายคน</p> <p>ให้คณะกรรมการดำเนินการสันนิบาต สหกรณ์แห่งประเทศไทยแต่งตั้งผู้อำนวยการสันนิบาต สหกรณ์แห่งประเทศไทย และให้ผู้อำนวยการสันนิบาต สหกรณ์แห่งประเทศไทยเป็นเลขานุการของคณะกรรมการ ดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย</p> <p>หลักเกณฑ์และวิธีการ ได้มาซึ่งผู้แทน สหกรณ์ที่ไม่มีชุมนุมสหกรณ์ระดับประเทศให้เป็นไปตาม <u>ข้อบังคับระเบียบของสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย</u></p> <p><u>การกำหนดสัดส่วนผู้แทนสหกรณ์ที่จะ ได้รับเลือกตั้งเป็นกรรมการอื่นให้เป็นไปตามระเบียบใน</u> <u>มาตรา ๑๑๓ (๓)</u></p> <p>ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๕๒ มาใช้บังคับ</p>	<p>แก้ไขคำว่า “ข้อบังคับ” เป็นคำว่า “ระเบียบ” เพื่อความถูกต้อง</p> <p>เพิ่มเติมข้อความเพื่อให้เกิดความ ชัดเจนในถ้อยคำ</p>

ร่างพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)	ร่างพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ที่แก้ไขตามมติของคณะกรรมการวิสามัญ	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
<p>แก้คณะกรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยและผู้อำนวยการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย โดยอนุโลม”</p> <p>มาตรา ๑๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๑๕ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๑๑๕ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา ๑๑๔ กรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ</p> <p>(๑) ตาย</p> <p>(๒) ลาออก</p> <p>(๓) เป็นบุคคลล้มละลาย</p> <p>(๔) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ</p> <p>(๕) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ</p> <p>(๖) พ้นจากการเป็นสมาชิกของสหกรณ์ภายใต้บังคับตามวรรคหนึ่ง กรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย ซึ่งที่ประชุมใหญ่เลือกตั้งพ้นจากตำแหน่งเมื่อที่ประชุมใหญ่มีมติให้</p>	<p>แก้คณะกรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยและผู้อำนวยการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย โดยอนุโลม”</p> <p>มาตรา ๑๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๑๕ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๑๑๕ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา ๑๑๔ กรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ</p> <p>(๑) ตาย</p> <p>(๒) ลาออก</p> <p>(๓) เป็นบุคคลล้มละลาย</p> <p>(๔) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ</p> <p>(๕) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ</p> <p>(๖) พ้นจากการเป็นสมาชิกของสหกรณ์ภายใต้บังคับตามวรรคหนึ่ง กรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย ซึ่งที่ประชุมใหญ่เลือกตั้งพ้นจากตำแหน่งเมื่อที่ประชุมใหญ่มีมติให้</p>	

ร่างพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)	ร่างพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ที่แก้ไขตามมติของคณะกรรมการวิสามัญ	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
<p>ถอดถอนออกจากตำแหน่งด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนผู้แทนสหกรณ์ซึ่งมาประชุม</p> <p>ในกรณีที่กรรมการพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ให้คณะกรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยเลือกตัวแทนของสหกรณ์ผู้อื่นเป็นกรรมการแทน และให้ผู้ซึ่งได้รับเลือกแทนนั้นอยู่ในตำแหน่งได้เพียงเท่าวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน”</p> <p>มาตรา ๑๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสี่ของมาตรา ๑๑๖ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒</p> <p>“ในกรณีที่คณะกรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยไม่เรียกประชุมใหญ่</p>	<p>ถอดถอนออกจากตำแหน่งด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนผู้แทนสหกรณ์ซึ่งมาประชุม</p> <p><u>เมื่อมีกรณีตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง ให้กรรมการเท่าที่เหลืออยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้ และให้ถือว่าคณะกรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยประกอบด้วยกรรมการเท่าที่มีอยู่ เว้นแต่มีกรรมการเหลืออยู่ไม่ถึงสองในสาม</u></p> <p>ในกรณีที่กรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยซึ่งที่ประชุมใหญ่เลือกตั้งพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ให้<u>คณะกรรมการที่ประชุมใหญ่สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยเลือกตัวผู้แทนของสหกรณ์ผู้อื่นเป็นกรรมการแทน เว้นแต่วาระของกรรมการที่พ้นจากตำแหน่งเหลืออยู่ไม่ถึงเก้าสิบวัน จะไม่ดำเนินการเลือกตั้งกรรมการแทนตำแหน่งที่ว่างก็ได้ และให้ผู้ซึ่งได้รับเลือกแทนนั้นตั้งอยู่ในตำแหน่งได้เพียงเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้กรรมการซึ่งตนแทน”</u></p>	<p>เพื่อให้กรรมการที่เหลืออยู่สามารถปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยจำนวนกรรมการที่มาจากการเลือกตั้งและกรรมการที่มาจากการแต่งตั้งมีสัดส่วนมากพอที่จะดำเนินการประชุมต่อไปได้</p> <p>เพื่อให้สอดคล้องกับมาตรา ๑๑๕ ที่คณะรัฐมนตรีเสนอ และมาตรา ๑๑๖ แห่งร่างพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒</p>

ร่างพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)	ร่างพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ที่แก้ไขตามมติของคณะกรรมการวิสามัญ	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
<p>วิสามัญตามวรรคสาม สมาชิกจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสิบของจำนวนสมาชิกทั้งหมดอาจทำหนังสือร้องขอภายในหกสิบวันนับแต่วันพ้นกำหนดเวลาตามวรรคสาม เพื่อให้รัฐมนตรีเรียกประชุมใหญ่วิสามัญได้ในกรณีเช่นนี้ ให้รัฐมนตรีเรียกประชุมใหญ่วิสามัญภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือร้องขอ”</p> <p>มาตรา ๑๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น มาตรา ๑๑๗/๑ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ “มาตรา ๑๑๗/๑ ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินการของสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย ให้ประธานกรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย หรือกรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของกรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย หรือผู้แทนของสหกรณ์ที่เป็นสมาชิกจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยคน ร้องขอให้คณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติวินิจฉัยได้ คำวินิจฉัยของคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติให้เป็นที่สุด”</p>	<p>มาตรา ๑๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น มาตรา ๑๑๗/๑ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ “มาตรา ๑๑๗/๑ ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินการของสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย ให้ประธานกรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย หรือกรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของกรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย หรือผู้แทนของสหกรณ์ที่เป็นสมาชิก <u>สิบหกร้อย</u> ไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยคน <u>สหกรณ์</u> ร้องขอให้คณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติวินิจฉัยได้ คำวินิจฉัยของคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติให้เป็นที่สุด”</p>	<p>เพื่อความเหมาะสม และทำให้เกิดความชัดเจนมากยิ่งขึ้น เนื่องจากสหกรณ์ที่เป็นสมาชิกของสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย ผู้แทนหนึ่งคนหมายถึงหนึ่งสหกรณ์ซึ่งมีนัยยะเหมือนกัน</p>

ร่างพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)	ร่างพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ที่แก้ไขตามมติของคณะกรรมการวิสามัญ	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
<p>มาตรา ๑๖ ให้คณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ คณะกรรมการบริหาร กพส. และคณะกรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ คงปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ คณะกรรมการบริหาร กพส. และคณะกรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ต้องดำเนินการจัดให้มีคณะกรรมการดังกล่าวภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ</p> <p>มาตรา ๑๗ ให้อัตราค่าบำรุงสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยที่คณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติกำหนดตามมาตรา ๖๐ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ คงใช้บังคับได้ต่อไปจนกว่าจะมีกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๖๐ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้</p>		

(๗๙)

ร่างพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)	ร่างพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ที่แก้ไขตามมติของคณะกรรมการวิสามัญ	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
มาตรา ๑๘ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวง เกษตรและสหกรณ์รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ 		

(๗๙)

จัดทำโดย : นางสาวสิริกร เทียนศรี วิทยากร ๖
ตรวจทานโดย : นายอรุณ ลายผ่องแผ้ว ผู้อำนวยการกลุ่มงานบริการเอกสารอ้างอิง สำนักกรรมการ ๑

หน้าว่าง

วุฒิสภาต้องพิจารณาให้เสร็จภายใน ๖๐ วัน

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
เลขรับ 15
วันที่ 17 ส.ค. 2552
เวลา 10.30 น.

ที่ สผ ๐๐๑๔/๒๕๕๒

สภาผู้แทนราษฎร

ถนนอุทองใน กทม. ๑๐๓๐๐

๑๗ สิงหาคม ๒๕๕๒

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ...) พ.ศ.

กราบเรียน ประธานวุฒิสภา

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวข้างต้น พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล
และบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

ด้วยในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๑ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ)
วันพฤหัสบดีที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๕๒ ที่ประชุมได้ลงมติเห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ...) พ.ศ. ซึ่งคณะรัฐมนตรีและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นผู้เสนอ

ฉะนั้น จึงส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวมาเพื่อนำเสนอต่อวุฒิสภาพิจารณาต่อไป
ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๔๖

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(นายชัย ชิดชอบ)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร

กลุ่มงานบริหารทั่วไป
รับที่ ๕๗๔/๕๖ วันที่ ๑๗/๘/๕๒
เวลา ๑๑.๐๑ ส่ง ส.ร. ม
สำนักการประชุม

กลุ่มงานพระราชบัญญัติ
รับที่ ๖ / ๒๕๕๒
วันที่ ๑๗ / ๘.๑. / ๒๕๕๒
เวลา ๑๑.๒๐ น.
สำนักการประชุม

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๒๕๒๙

สารบบ

เรื่อง การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบแล้ว

ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)
ร่างพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (นายวิชาญ มินชัยนันท์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)
ร่างพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (นายวิทยา บุรณศิริ กับคณะ เป็นผู้เสนอ) และร่าง
พระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (นายวินัย เสนเนียม กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ที่ประชุมได้พิจารณา
และลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติทั้งสี่ฉบับนี้ ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๑
ครั้งที่ ๒๕ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพฤหัสบดีที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๑ และครั้งที่ ๒๖ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ)
วันพุธที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๑ และตั้งกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณา โดยถือเอาร่างของ
คณะรัฐมนตรีเป็นหลักในการพิจารณา เมื่อคณะกรรมาธิการพิจารณาเสร็จแล้วจึงได้เสนอต่อสภาผู้แทนราษฎร
ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๑ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ)
วันพฤหัสบดีที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๕๒ ที่ประชุมได้พิจารณาในวาระที่สอง แล้วลงมติในวาระที่สาม เห็นชอบด้วย
กับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ และให้เสนอต่อวุฒิสภาเพื่อพิจารณาต่อไปตามรัฐธรรมนูญฯ

ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้สภาผู้แทนราษฎรส่งให้วุฒิสภา เมื่อวันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๕๒

(นายสุวิจักขณ์ นาควัชระ)

รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติราชการแทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ..)

พ.ศ.

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ ดังต่อไปนี้

(๑) แก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบของคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ คณะกรรมการบริหาร กพส. การดำรงตำแหน่งของกรรมการบริหาร กพส. ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้ง ลักษณะต้องห้ามของกรรมการหรือผู้จัดการ และแก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบของคณะกรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย การพ้นจากตำแหน่งของกรรมการดำเนินการ สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง มาตรา ๓๐ มาตรา ๓๑ มาตรา ๕๒ มาตรา ๑๑๒ และมาตรา ๑๑๕)

(๒) แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของนายทะเบียนสหกรณ์ ในการแต่งตั้งรองนายทะเบียนสหกรณ์ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๕)

(๓) แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับการใช้สิทธิเรียกร้องหรืออายัดค่าหุ้น ในระหว่างที่สมาชิกภาพยังไม่สิ้นสุด (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๒ วรรคสอง)

(๔) กำหนดให้ผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้างสามารถหักเงินเดือนหรือค่าจ้างของ สมาชิกเพื่อชำระหนี้ให้แก่สหกรณ์เมื่อได้รับความยินยอม และกำหนดให้สมาชิกสามารถตั้ง ผู้รับโอนประโยชน์ของตนเมื่อถึงแก่ความตายได้ตามกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์ (เพิ่มมาตรา ๔๒/๑ และมาตรา ๔๒/๒)

(๕) แก้ไขเพิ่มเติมอำนาจหน้าที่ของสหกรณ์ให้สามารถรับฝากเงินจากสมาคม ฅาปนกิจสงเคราะห์ได้ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๖ (๕))

(๖) แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์ในการกำหนดอัตราดอกเบี้ยค่าบำรุงสันนิบาต สหกรณ์แห่งประเทศไทย (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖๐ วรรคหนึ่ง)

(๗) กำหนดให้รัฐมนตรีมีอำนาจเรียกประชุมใหญ่วิสามัญ และกำหนดให้ คณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติเป็นผู้วินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินการของ สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย (เพิ่มมาตรา ๑๑๖ วรรคสี่ และมาตรา ๑๑๗/๑)

เหตุผล

โดยที่พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ มีบทบัญญัติบางประการไม่เหมาะสมกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน และไม่เอื้อประโยชน์ต่อการดำเนินกิจการของสหกรณ์ สมควรปรับปรุงบทบัญญัติเกี่ยวกับองค์ประกอบและการดำรงตำแหน่งของคณะกรรมการ ลักษณะต้องห้ามของกรรมการหรือผู้จัดการ หลักเกณฑ์การพ้นจากตำแหน่งของกรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย การแต่งตั้งรองนายทะเบียนสหกรณ์ เงินค่าหุ้น การตั้งผู้รับโอนประโยชน์ของสมาชิกผู้ตาย อำนาจหน้าที่ของสหกรณ์ในการรับฝากเงิน หลักเกณฑ์ในการกำหนดอัตราดอกเบี้ยค่าบำรุงสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย อำนาจของรัฐมนตรีในการเรียกประชุมใหญ่วิสามัญ และแนวทางการแก้ปัญหาการดำเนินการของสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยให้ครอบคลุมและเหมาะสมยิ่งขึ้น เพื่อให้การดำเนินกิจการของสหกรณ์สามารถลุล่วงไปได้ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

(นายวิชาญ มินชัยนันท์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

๕

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ..)
พ.ศ.

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ ดังต่อไปนี้

(๑) แก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบของคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ คณะกรรมการบริหาร กพส. การดำรงตำแหน่งของกรรมการบริหาร กพส. ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้ง ลักษณะต้องห้ามของกรรมการหรือผู้จัดการ และแก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบของคณะกรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย การพ้นจากตำแหน่งของกรรมการดำเนินการ สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง มาตรา ๓๐ มาตรา ๓๑ มาตรา ๕๒ มาตรา ๑๑๒ และมาตรา ๑๑๕)

(๒) แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของนายทะเบียนสหกรณ์ ในการแต่งตั้งรองนายทะเบียนสหกรณ์ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๕)

(๓) แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับการใช้สิทธิเรียกร้องหรืออายัดค่าหุ้น ในระหว่างที่สมาชิกภาพยังไม่สิ้นสุด (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕๒ วรรคสอง)

(๔) กำหนดให้ผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้างสามารถหักเงินเดือนหรือค่าจ้างของ สมาชิกเพื่อชำระหนี้ให้แก่สหกรณ์เมื่อได้รับความยินยอม และกำหนดให้สมาชิกสามารถตั้ง ผู้รับโอนประโยชน์ของตนเมื่อถึงแก่ความตายได้ตามกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์ (เพิ่มมาตรา ๕๒/๑ และมาตรา ๕๒/๒)

(๕) แก้ไขเพิ่มเติมอำนาจหน้าที่ของสหกรณ์ให้สามารถรับฝากเงินจากสมาคม ฌาปนกิจสงเคราะห์ได้ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕๖ (๕))

(๖) แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์ในการกำหนดอัตราดอกเบี้ยค่าบำรุงสันนิบาต สหกรณ์แห่งประเทศไทย (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖๐ วรรคหนึ่ง)

(๗) กำหนดให้รัฐมนตรีมีอำนาจเรียกประชุมใหญ่วิสามัญ และกำหนดให้ คณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติเป็นผู้วินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินการของ สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย (เพิ่มมาตรา ๑๑๖ วรรคสี่ และมาตรา ๑๑๗/๑)

เหตุผล

โดยที่พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ มีบทบัญญัติบางประการไม่เหมาะสมกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน และไม่เอื้อประโยชน์ต่อการดำเนินกิจการของสหกรณ์ สมควรปรับปรุงบทบัญญัติเกี่ยวกับองค์ประกอบและการดำรงตำแหน่งของคณะกรรมการ ลักษณะต้องห้ามของกรรมการหรือผู้จัดการ หลักเกณฑ์การพ้นจากตำแหน่งของกรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย การแต่งตั้งรองนายทะเบียนสหกรณ์ เงินค่าหุ้น การตั้งผู้รับโอนประโยชน์ของสมาชิกผู้ตาย อำนาจหน้าที่ของสหกรณ์ในการรับฝากเงิน หลักเกณฑ์ในการกำหนดอัตราดอกเบี้ยค่าบำรุงสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย อำนาจของรัฐมนตรีในการเรียกประชุมใหญ่วิสามัญ และแนวทางการแก้ปัญหาการดำเนินการของสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยให้ครอบคลุมและเหมาะสมยิ่งขึ้น เพื่อให้การดำเนินกิจการของสหกรณ์สามารถลุล่วงไปได้ โดยมีมาตรการในการคุ้มครองระบบสหกรณ์ให้เกิดความเข้มแข็ง จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

(นายวิทยา บุรณศิริ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

๕

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ..)
พ.ศ.

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ ดังต่อไปนี้

- (๑) กำหนดให้ดอกผลของทุนกลางของบรรดาสหกรณ์ไม่จำกัดตกเป็นของ
สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย เพื่อใช้จ่ายในกิจการของสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย
ตามมาตรา ๑๑๐ เท่านั้น (ร่างมาตรา ๓ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๘ วรรคสอง)
- (๒) แก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบของคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ
(ร่างมาตรา ๔ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๙ ร่างมาตรา ๕ เพิ่ม (๖) ของมาตรา ๑๐)
- (๓) แก้ไขเพิ่มเติมอำนาจหน้าที่ของนายทะเบียนสหกรณ์ (ร่างมาตรา ๖
แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๕ ร่างมาตรา ๗ ยกเลิกมาตรา ๑๖)
- (๔) กำหนดการดำเนินการของนายทะเบียนสหกรณ์เมื่อได้รับการรายงานจาก
ผู้ตรวจการสหกรณ์ ผู้สอบบัญชีและผู้ตรวจสอบกิจการ ในกรณีที่มีความเสียหายแก่สหกรณ์หรือ
ความเสื่อมเสียแก่ผลประโยชน์ของสมาชิกหรือมีข้อบกพร่องเกี่ยวกับการเงิน การบัญชีหรือกิจการ
หรือฐานะการเงิน (ร่างมาตรา ๘ เพิ่มเติมมาตรา ๑๙ วรรคสองและร่างมาตรา ๙ เพิ่มมาตรา
๑๙/๑)
- (๕) ยกเลิกอำนาจในการยกเลิกและเพิกถอนมติของที่ประชุมคณะกรรมการ
ดำเนินการสหกรณ์ (ร่างมาตรา ๑๐ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๐)
- (๖) แก้ไขเพิ่มเติมการให้คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์หรือกรรมการ
ดำเนินการสหกรณ์พ้นจากตำแหน่ง (ร่างมาตรา ๑๑ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๔ และร่างมาตรา ๑๒
แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๕ และมาตรา ๒๖)
- (๗) แก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ของกรรมการบริหาร กพส.
(ร่างมาตรา ๑๓ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๐ มาตรา ๓๑ และมาตรา ๓๒)
- (๘) แก้ไขเพิ่มเติมการรับจดทะเบียนสหกรณ์ของนายทะเบียนสหกรณ์
(ร่างมาตรา ๑๔ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๗ และมาตรา ๓๘)
- (๙) แก้ไขเพิ่มเติมสิทธิของสหกรณ์ที่มีต่อเงินค่าหุ้นของสมาชิก (ร่างมาตรา ๑๕
แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๒)

(๑๐) แก้ไขเพิ่มเติมเพื่อให้สหกรณ์ได้รับการหักเงินก่อนเจ้าหนี้รายอื่น
(ร่างมาตรา ๑๖ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๒/๑)

(๑๑) แก้ไขเพิ่มเติมเพื่อให้สหกรณ์สามารถจ่ายหรือโอนเงินค้ำหุ้นหรือ
ผลประโยชน์ของสมาชิกผู้ตายให้กับผู้รับประโยชน์ได้โดยชอบด้วยกฎหมาย (ร่างมาตรา ๑๗
แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๒/๒)

(๑๒) แก้ไขเพิ่มเติมการตีความข้อบังคับของสหกรณ์ (ร่างมาตรา ๑๘
แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๕)

(๑๓) แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การจัดสรรกำไรสุทธิเป็นค่าบำรุงสันนิบาต
สหกรณ์แห่งประเทศไทย (ร่างมาตรา ๑๙ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖๐ วรรคหนึ่ง)

(๑๔) แก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบของคณะกรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์
แห่งประเทศไทย (ร่างมาตรา ๒๐ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๑๒ วรรคหนึ่ง)

(๑๕) แก้ไขเพิ่มเติมการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการสันนิบาตสหกรณ์
แห่งประเทศไทย (ร่างมาตรา ๒๑ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๑๕ (๗))

(๑๖) แก้ไขเพิ่มให้อำนาจรัฐมนตรีมีอำนาจเรียกประชุมใหญ่สันนิบาตสหกรณ์
แห่งประเทศไทย (ร่างมาตรา ๒๒ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๑๖ วรรคท้าย)

(๑๗) กำหนดอำนาจวินิจฉัยของคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ
ในปัญหาเกี่ยวกับการบริหารกิจการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยและการตีความระเบียบหรือ
ข้อบังคับของสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย (ร่างมาตรา ๒๓ มาตรา ๑๑๗/๑)

(๑๘) เพิ่มบทเฉพาะกาลเพื่อให้มีผลปฏิบัติตามกฎหมายในระยะเวลาที่กำหนดคือ
มาตรา ๒๔ ให้คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ ชุมนุมสหกรณ์ และสันนิบาต
สหกรณ์แห่งประเทศไทย ยังคงดำรงตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะครบวาระตามที่กำหนดไว้ใน
ข้อบังคับของสหกรณ์ชุมนุม ของสหกรณ์ชุมนุมสหกรณ์นั้น หรือตามที่กำหนดไว้ใน
พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒

มาตรา ๒๕ ให้บรรดาพระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง ประกาศ ระเบียบหรือคำสั่ง
ที่ออกตามกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์ที่ใช้บังคับอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับยังคงใช้บังคับ
ต่อไปเท่าที่มีขัดหรือแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้

(๑๙) กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นผู้รักษาการ
ตามพระราชบัญญัตินี้

เหตุผล

เพื่อเป็นการส่งเสริมและสนับสนุนให้ระบบสหกรณ์มีความเข้มแข็งและสามารถ
ดำเนินกิจการได้ด้วยตนเอง การบริหารจึงต้องดำเนินการโดยสมาชิกตามวิถีทางประชาธิปไตย
อันเป็นการวางรากฐานของระบบเศรษฐกิจขั้นพื้นฐานของประชาชน และเพื่อให้สอดคล้องกับ
บทบัญญัติมาตรา ๔๕ และมาตรา ๘๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งกำหนดให้บุคคล
มีเสรีภาพในการรวมกลุ่มเป็นสหกรณ์ โดยรัฐมีหน้าที่ในการส่งเสริม สนับสนุน และคุ้มครองระบบ
สหกรณ์

(นายวินัย เสนเนียม กับคณะ เป็นผู้เสนอ) / ๕

(๙๐)

ร่าง
พระราชบัญญัติ
สหกรณ์ (ฉบับที่ ..)
พ.ศ.

.....
.....
.....

.....
.....
โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์
พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพ
ของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๕๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

.....
.....
มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศ
ในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติ
สหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๙ ให้มีคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ ประกอบด้วย
รัฐมนตรีเป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นรองประธานกรรมการ
ปลัดกระทรวงพาณิชย์ ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม เลขาธิการคณะกรรมการ
พัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ อธิบดีกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ

(โปรดพลิก)

ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง ผู้จัดการใหญ่ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ผู้แทนสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย ประธานกรรมการดำเนินการชุมนุมสหกรณ์ระดับประเทศ ประเภทละหนึ่งคน ประธานคณะกรรมการกลางกลุ่มเกษตรกรระดับประเทศหนึ่งคน เป็นกรรมการ โดยตำแหน่ง และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งไม่เกินห้าคน เป็นกรรมการ”

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๕ ให้อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์เป็นนายทะเบียนสหกรณ์
ให้นายทะเบียนสหกรณ์แต่งตั้งข้าราชการในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้อำนวยการกองหรือเทียบเท่าเป็นรองนายทะเบียนสหกรณ์ มีอำนาจหน้าที่ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือตามที่นายทะเบียนสหกรณ์มอบหมาย การแต่งตั้งตามวรรคสองให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา”

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๐ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๐ ให้มีคณะกรรมการบริหาร กพส. ประกอบด้วย อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์เป็นประธานกรรมการ อธิบดีกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ อธิบดีกรมประมง อธิบดีกรมปศุสัตว์ อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร ผู้แทนกรมบัญชีกลาง ผู้แทนสำนักงบประมาณ เป็นกรรมการ โดยตำแหน่ง กรรมการอื่นซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้แทนของสหกรณ์ประเภทละหนึ่งคน และผู้แทนกลุ่มเกษตรกรหนึ่งคน เป็นกรรมการ

ให้รองอธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์ซึ่งอธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์มอบหมายเป็น กรรมการและเลขานุการ

การเลือกผู้แทนของสหกรณ์และผู้แทนกลุ่มเกษตรกรเพื่อให้รัฐมนตรีแต่งตั้งตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติกำหนด

ให้คณะกรรมการบริหาร กพส. มีอำนาจหน้าที่บริหาร กพส. ตลอดจนตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผลงานของสหกรณ์ที่ได้รับการส่งเสริมกิจการจาก กพส. ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในระเบียบกรมส่งเสริมสหกรณ์”

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๑ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๑ ให้นำความในมาตรา ๑๑ และมาตรา ๑๒ มาใช้บังคับแก่การดำรงตำแหน่งของกรรมการบริหาร กฟส. ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้แทนของสหกรณ์และผู้แทนกลุ่มเกษตรกร โดยอนุโลม”

มาตรา ๗ ให้ยกเลิกความในวรรคสองของมาตรา ๔๒ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ในระหว่างที่สมาชิกภาพของสมาชิกยังไม่สิ้นสุดลง ห้ามมิให้เจ้าหน้าที่ของสมาชิกใช้สิทธิเรียกร้องหรืออายัดค่าหุ้นของสมาชิกผู้นั้น และเมื่อสมาชิกภาพของสมาชิกสิ้นสุดลง สหกรณ์มีสิทธินำเงินตามมูลค่าหุ้นที่สมาชิกมีอยู่มาหักกลบหนี้ที่สมาชิกผูกพันต้องชำระหนี้แก่สหกรณ์ได้ และให้สหกรณ์มีฐานะเป็นเจ้าหน้าที่บุริมสิทธิพิเศษเหนือเงินค่าหุ้นนั้น”

มาตรา ๘ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๔๒/๑ และมาตรา ๔๒/๒ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒

“มาตรา ๔๒/๑ เมื่อสมาชิกได้ทำความยินยอมเป็นหนังสือไว้กับสหกรณ์ ให้ผู้บังคับบัญชาในหน่วยงานของรัฐ หรือนายจ้างในสถานประกอบการ หรือหน่วยงานอื่นใดที่สมาชิกปฏิบัติหน้าที่อยู่หักเงินเดือนหรือค่าจ้าง หรือเงินอื่นใด ที่ถึงกำหนดจ่ายแก่สมาชิกนั้น เพื่อชำระหนี้หรือภาระผูกพันอื่นที่มีต่อสหกรณ์ ให้แก่สหกรณ์ตามจำนวนที่สหกรณ์แจ้งไป จนกว่าหนี้หรือภาระผูกพันนั้นจะระงับสิ้นไป ให้หน่วยงานนั้นหักเงินดังกล่าวและส่งเงินที่หักไว้คืนให้แก่สหกรณ์โดยพลัน

การแสดงเจตนายินยอมตามวรรคหนึ่ง มีอาจจะถอนคืนได้ เว้นแต่สหกรณ์ให้ความยินยอม

การหักเงินตามวรรคหนึ่ง ต้องหักให้สหกรณ์เป็นลำดับแรก ถัดจากหนี้ภาษีอากร และการหักเงินเข้ากองทุนที่สมาชิกต้องถูกหักตามกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ กฎหมายว่าด้วยกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ กฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน และกฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม

มาตรา ๔๒/๒ สมาชิกอาจทำหนังสือตั้งบุคคลหนึ่งหรือหลายคนเป็นผู้รับโอนประโยชน์ในเงินค่าหุ้น เงินฝาก หรือเงินอื่นใดจากสหกรณ์เมื่อตนถึงแก่ความตาย โดยมอบไว้แก่สหกรณ์เป็นหลักฐาน”

มาตรา ๙ ให้ยกเลิกความใน (๕) ของมาตรา ๔๖ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๕) รับฝากเงินประเภทออมทรัพย์หรือประเภทประจำจากสมาชิกหรือสหกรณ์อื่น หรือสมาคมสถาปนากิจสงเคราะห์ซึ่งมีสมาชิกของสมาคมนั้นไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งเป็นสมาชิกของสหกรณ์ ผู้รับฝากเงิน ทั้งนี้ ตามระเบียบของสหกรณ์ที่ได้รับความเห็นชอบจากนายทะเบียนสหกรณ์”

มาตรา ๑๐ ให้ยกเลิกความใน (๑) ของมาตรา ๕๒ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๑) เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษ สำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ”

มาตรา ๑๑ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๖๐ แห่งพระราชบัญญัติ สหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๖๐ การจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีของสหกรณ์ ให้จัดสรรเป็นทุนสำรอง ไม่น้อยกว่าร้อยละสิบของกำไรสุทธิ และเป็นค่าบำรุงสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยตามอัตรา ที่กำหนดในกฎกระทรวง แต่ต้องไม่เกินร้อยละห้าของกำไรสุทธิ”

มาตรา ๑๒ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๑๒ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๑๒ ให้มีคณะกรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย ประกอบด้วย ประธานกรรมการดำเนินการชุมนุมสหกรณ์ระดับประเทศประเภทละหนึ่งคน ในกรณีที่สหกรณ์ประเภทใดไม่มีชุมนุมสหกรณ์ระดับประเทศ ให้มีผู้แทนจากสหกรณ์ประเภทนั้น จำนวนหนึ่งคน เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง และกรรมการอื่นซึ่งที่ประชุมใหญ่ของสันนิบาตสหกรณ์ แห่งประเทศไทยเลือกตั้งจากผู้แทนสหกรณ์มีจำนวนเท่ากับกรรมการโดยตำแหน่ง เป็นกรรมการ

ให้คณะกรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยเลือกตั้งกรรมการ เป็นประธานกรรมการคนหนึ่ง และรองประธานกรรมการคนหนึ่งหรือหลายคน

ให้คณะกรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยแต่งตั้งผู้อำนวยการ สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย และให้ผู้อำนวยการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยเป็น เลขานุการของคณะกรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย

หลักเกณฑ์และวิธีการได้มาซึ่งผู้แทนสหกรณ์ที่ไม่มีชุมนุมสหกรณ์ระดับประเทศ ให้เป็นไปตามระเบียบของสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย

การกำหนดสัดส่วนผู้แทนสหกรณ์ที่จะได้รับเลือกตั้งเป็นกรรมการอื่นให้เป็นไปตามระเบียบในมาตรา ๑๑๓ (๓)

ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๕๒ มาใช้บังคับแก่คณะกรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยและผู้อำนวยการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย โดยอนุโลม”

มาตรา ๑๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๑๕ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๑๕ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา ๑๑๔ กรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) เป็นบุคคลล้มละลาย

(๔) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๕) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๖) พ้นจากการเป็นสมาชิกของสหกรณ์

ภายใต้บังคับตามวรรคหนึ่ง กรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย ซึ่งที่ประชุมใหญ่เลือกตั้งพ้นจากตำแหน่งเมื่อที่ประชุมใหญ่มีมติให้ออกถอนออกจากตำแหน่ง ด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนผู้แทนสหกรณ์ซึ่งมาประชุม

เมื่อมีกรณีตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง ให้กรรมการเท่าที่เหลืออยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้ และให้ถือว่าคณะกรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยประกอบด้วยกรรมการเท่าที่มีอยู่ เว้นแต่มีกรรมการเหลืออยู่ไม่ถึงสองในสาม

ในกรณีที่กรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยซึ่งที่ประชุมใหญ่เลือกตั้งพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ให้ที่ประชุมใหญ่สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยเลือกผู้แทนสหกรณ์เป็นกรรมการแทน เว้นแต่วาระของกรรมการที่พ้นจากตำแหน่งเหลืออยู่ไม่ถึงเก้าสิบวัน จะไม่ดำเนินการเลือกตั้งกรรมการแทนตำแหน่งที่ว่างก็ได้ และให้ผู้ที่ได้รับเลือกตั้งอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งตนแทน”

มาตรา ๑๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสี่ของมาตรา ๑๑๖ แห่งพระราชบัญญัติ สหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒

“ในกรณีที่คณะกรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยไม่เรียก ประชุมใหญ่วิสามัญตามวรรคสาม สมาชิกจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสิบของจำนวนสมาชิกทั้งหมด อาจทำหนังสือร้องขอภายในหกสิบวันนับแต่วันพ้นกำหนดเวลาตามวรรคสาม เพื่อให้รัฐมนตรี เรียกประชุมใหญ่วิสามัญได้ ในกรณีเช่นนี้ให้รัฐมนตรีเรียกประชุมใหญ่วิสามัญภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือร้องขอ”

มาตรา ๑๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๑๗/๑ แห่งพระราชบัญญัติ สหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒

“มาตรา ๑๑๗/๑ ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินการของสันนิบาตสหกรณ์ แห่งประเทศไทย ให้ประธานกรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย หรือกรรมการ ดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของกรรมการดำเนินการ สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย หรือสหกรณ์ที่เป็นสมาชิกไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยสหกรณ์ ร้องขอให้ คณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติวินิจฉัยได้

คำวินิจฉัยของคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติให้เป็นที่สุด”

มาตรา ๑๖ ให้คณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ คณะกรรมการบริหาร กพส. และคณะกรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวัน ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ คงปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีคณะกรรมการพัฒนาการ สหกรณ์แห่งชาติ คณะกรรมการบริหาร กพส. และคณะกรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่ง ประเทศไทยตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ต้องดำเนินการจัดให้มีคณะกรรมการดังกล่าวภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่ พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

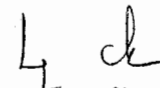
มาตรา ๑๗ ให้อัตราค่าบำรุงสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยที่คณะกรรมการ พัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติกำหนดตามมาตรา ๖๐ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ คงใช้บังคับได้ต่อไปจนกว่าจะมี กฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๖๐ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๘ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์รักษาการตาม
พระราชบัญญัตินี้

.....

.....

ถูกต้องตามมติของสภาผู้แทนราษฎร

(นายบุษกร อัมพรประภา)

ผู้อำนวยการกลุ่มงานพระราชบัญญัติและนิติ ๒

สำนักงานประชุม

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

บันทึกวิเคราะห์สรุป

สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

ต่อสภาผู้แทนราษฎร และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุป
สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติตามมาตรา ๑๔๒ วรรคห้า ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

โดยที่พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ มีบทบัญญัติบางประการไม่เอื้อ
ประโยชน์ต่อการดำเนินกิจการของสหกรณ์และไม่เหมาะสมกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน สมควร
ปรับปรุงบทบัญญัติเกี่ยวกับองค์ประกอบและการดำรงตำแหน่งของคณะกรรมการ ลักษณะ
ต้องห้ามของกรรมการหรือผู้จัดการ หลักเกณฑ์การพ้นจากตำแหน่งของกรรมการดำเนินการ
สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย การแต่งตั้งรองนายทะเบียนสหกรณ์ เงินค่าหุ้น การตั้งผู้รับโอน
ประโยชน์ของสมาชิกผู้ตาย อำนาจหน้าที่ของสหกรณ์ในการรับฝากเงิน หลักเกณฑ์ในการกำหนด
อัตรากារเก็บค่านำรุงสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย อำนาจของรัฐมนตรีในการเรียกประชุม
ใหญ่วิสามัญ และแนวทางการแก้ปัญหาการดำเนินการของสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย
ให้ครอบคลุมและเหมาะสมยิ่งขึ้น เพื่อให้การดำเนินกิจการของสหกรณ์สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

๒.๑ แก้ไของค์ประกอบของคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ โดยให้
ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นรองประธานกรรมการ ทั้งนี้ สืบเนื่องจากการปฏิรูประบบ
ราชการเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๕ กำหนดให้แก้ไขพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ ให้อธิบดี
กรมส่งเสริมสหกรณ์เป็นรองประธานคณะกรรมการดังกล่าว แต่ในปัจจุบันนี้โดยที่เห็นว่า
ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ดูแลในภาพรวมของกระทรวง ซึ่งสมควรแก้ไขให้ปลัดกระทรวง
เกษตรและสหกรณ์เป็นรองประธานกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติตามเดิม นอกจากนี้แล้วได้
จัดเรียงลำดับกรรมการให้ถูกต้องตามแบบการร่างกฎหมาย (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง)

๒.๒ แก้ไขอำนาจนายทะเบียนสหกรณ์ในการแต่งตั้งรองนายทะเบียนสหกรณ์
จากเดิมที่ให้แต่งตั้งจากราชการในสังกัดกรมส่งเสริมสหกรณ์ โดยให้นายทะเบียนสหกรณ์แต่งตั้ง
จากราชการในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นรองนายทะเบียนสหกรณ์ เพื่อให้มีการแต่งตั้ง
ผู้ทำหน้าที่ดังกล่าวได้กว้างขวางและเหมาะสมขึ้น (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๕)

๒.๓ แก้ไของค์ประกอบของคณะกรรมการบริหาร กพส. โดยตัดอธิบดี
กรมส่งเสริมสหกรณ์ในฐานะกรรมการออก เนื่องจากเป็นประธานกรรมการในคณะกรรมการ
ดังกล่าวอยู่แล้ว และแก้ไขชื่อระเบียบ จาก “ระเบียบกระทรวงเกษตรและสหกรณ์” เป็น “ระเบียบ

(โปรดพลิก)

กรมส่งเสริมสหกรณ์” เพื่อให้ถูกต้องตามพระราชกฤษฎีกาแก้ไขบทบัญญัติให้สอดคล้องกับการโอนอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๕๕ พ.ศ. ๒๕๕๕ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๐)

๒.๔ กำหนดให้นำบทบัญญัติเกี่ยวกับวาระการดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่งของคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติตามมาตรา ๑๑ และมาตรา ๑๒ มาใช้บังคับแก่การดำรงตำแหน่งของกรรมการบริหาร กพส. ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้แทนกลุ่มเกษตรกรด้วย ทั้งนี้ เพื่อให้ถูกต้องและครบถ้วน (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๑)

๒.๕ ปรับปรุงบทบัญญัติเกี่ยวกับเงินค้ำหุ้น เพื่อเป็นการคุ้มครองแก่สหกรณ์ โดยห้ามมิให้เจ้าหน้าที่ของสมาชิกใช้สิทธิเรียกร้องหรืออายัดค้ำหุ้นของสมาชิกในระหว่างที่สมาชิกภาพของสมาชิกยังไม่สิ้นสุด และเมื่อสมาชิกภาพของสมาชิกสิ้นสุดลง สหกรณ์มีสิทธินำเงินตามมูลค่าหุ้นหักกลบลบหนี้ได้ และให้สหกรณ์มีฐานะเป็นเจ้าของหุ้นปริมาตรพิเศษเหนือเงินค้ำหุ้นนั้น (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๒ วรรคสอง)

๒.๖ เพิ่มบทบัญญัติเกี่ยวกับการแสดงเจตนายินยอมกับสหกรณ์ เพื่อให้สหกรณ์ได้รับการชำระหนี้จากสมาชิกเป็นลำดับแรกถัดจากหนี้ภาษีอากรและการหักเงินเข้ากองทุน โดยให้ผู้บังคับบัญชาในหน่วยงานของรัฐ หรือนายจ้างในสถานประกอบการ หรือหน่วยงานอื่นใดที่สมาชิกปฏิบัติหน้าที่อยู่หักเงินเดือนหรือค่าจ้าง หรือเงินอื่นใดที่ถึงกำหนดจ่ายแก่สมาชิก เพื่อชำระหนี้หรือภาระผูกพันอื่นที่มีต่อสหกรณ์มีอาชงอนคืนได้ เว้นแต่สหกรณ์ให้ความยินยอม และเพิ่มบทบัญญัติให้สมาชิกมีสิทธิทำหนังสือตั้งบุคคลเป็นผู้รับโอนประโยชน์ในเงินค้ำหุ้น เงินฝาก หรือเงินอื่นใดจากสหกรณ์เมื่อตนถึงแก่ความตายได้ (เพิ่มมาตรา ๔๒/๑ และมาตรา ๔๒/๒)

๒.๗ แก้ไขเพิ่มเติมให้สหกรณ์มีอำนาจรับฝากเงินจากสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์ซึ่งมีสมาชิกสหกรณ์เป็นสมาชิกสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง อันเป็นการเพิ่มให้สหกรณ์มีอำนาจกระทำการได้กว้างขึ้นจากกฎหมายปัจจุบันและสามารถช่วยเหลือสมาชิกได้มากขึ้น (แก้ไขเพิ่มเติม (๕) ของมาตรา ๔๖)

๒.๘ แก้ไขเพิ่มเติมลักษณะต้องห้ามของกรรมการหรือผู้จัดการให้เหมาะสมยิ่งขึ้น และเปิดโอกาสให้บุคคลซึ่งถูกนายทะเบียนมีคำสั่งให้พ้นจากตำแหน่งกรรมการสามารถกลับเข้ามาดำรงตำแหน่งกรรมการหรือผู้บริหารได้เมื่อพ้นกำหนดสิบปี นับแต่วันที่มีคำสั่งหรือคำวินิจฉัยให้พ้นจากตำแหน่ง (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕๒)

๒.๙ แก้ไขเพิ่มเติมการจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีของสหกรณ์เพื่อเป็นค่าบำรุงสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยตามอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวงตามความเหมาะสม แต่ต้องไม่เกินร้อยละห้าของกำไรสุทธิ เพื่อให้มีความชัดเจนและเป็นมาตรฐานเดียวกัน ซึ่งกฎหมายปัจจุบันไม่ได้กำหนดไว้ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖๐)

๒.๑๐ แก้ไของค์ประกอบของคณะกรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยให้เหมาะสม เพื่อกระจายสัดส่วนของคณะกรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยให้มาจากผู้แทนสหกรณ์ทุกประเภท (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๑๒)

๒.๑๑ แก้ไขเพิ่มเติมให้กรรมการดำเนินการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย ซึ่งที่ประชุมใหญ่เลือกตั้งพ้นจากตำแหน่งเมื่อที่ประชุมใหญ่มีมติถอดถอนด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่า สองในสามของจำนวนผู้แทนสหกรณ์ซึ่งมาประชุมได้ และในกรณีกรรมการพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ให้ผู้ซึ่งได้รับเลือกแทนอยู่ในตำแหน่งเท่าวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน (แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๑๑๕)

๒.๑๒ กำหนดให้สมาชิกจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสิบของจำนวนสมาชิกทั้งหมด มีสิทธิทำหนังสือร้องขอต่อรัฐมนตรีเพื่อให้เรียกประชุมใหญ่วิสามัญได้ หากคณะกรรมการ ดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยไม่เรียกประชุมใหญ่วิสามัญภายในสามสิบวันนับแต่ วันที่ได้รับหนังสือร้องขอจากสมาชิก ทั้งนี้ เพื่อให้กฎหมายปัจจุบันมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น (แก้ไข เพิ่มเติมมาตรา ๑๑๖ วรรคสี่)

๒.๑๓ กำหนดให้อำนาจคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติเป็นผู้วินิจฉัย ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินการของสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย (เพิ่มมาตรา ๑๑๗/๑)

๒.๑๔ กำหนดบทเฉพาะกาลรองรับคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ คณะกรรมการบริหาร กพส. และคณะกรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย ให้ยังคงปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีคณะกรรมการตามพระราชบัญญัตินี้

๒.๑๕ กำหนดบทเฉพาะกาลรองรับอัตราค่าบำรุงสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย ที่คณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติกำหนดตามมาตรา ๖๐ ให้ใช้บังคับไปพลางก่อน จนกว่าจะมีกฎกระทรวงตามพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

๒.๑๖ กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นผู้รักษาการ ของพระราชบัญญัตินี้ เพื่อให้เป็นไปตามแบบการร่างกฎหมาย

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

บันทึกวิเคราะห์สรุป

สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

๑. เพิ่มบทจำกัดสิทธิและเสรีภาพ เนื่องจากเป็นกฎหมายที่มีบทบัญญัติบางประการที่มีเนื้อหาเป็นการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราชราชอาณาจักรไทย ที่มีผลบังคับใช้ในปัจจุบัน

๒. แก้ไของค์ประกอบคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ โดยให้ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นรองประธานกรรมการ และการจัดเรียงลำดับกรรมการให้ถูกต้องตามแบบการร่างกฎหมาย (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง)

๓. แก้ไขอำนาจนายทะเบียนสหกรณ์ในการแต่งตั้งรองนายทะเบียนสหกรณ์ โดยให้นายทะเบียนสหกรณ์แต่งตั้งข้าราชการในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นรองนายทะเบียนสหกรณ์ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๕)

๔. แก้ไของค์ประกอบของคณะกรรมการบริหาร กพส. โดยตัดอธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์ในฐานะกรรมการออก เนื่องจากซ้ำซ้อนกับตำแหน่งประธานกรรมการ กำหนดหลักเกณฑ์ในการเลือกผู้แทนกลุ่มเกษตรกรเพื่อให้รัฐมนตรีแต่งตั้ง และแก้ไขชื่อระเบียบจาก “ระเบียบกระทรวงเกษตรและสหกรณ์” เป็น “ระเบียบกรมส่งเสริมสหกรณ์” เพื่อให้ถูกต้องตามพระราชกฤษฎีกาแก้ไขบทบัญญัติ ให้สอดคล้องกับการโอนอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ พ.ศ. ๒๕๔๕ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๐)

๕. กำหนดให้นำบทบัญญัติเกี่ยวกับวาระการดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่งของคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติตามมาตรา ๑๑ และมาตรา ๑๒ มาใช้บังคับแก่การดำรงตำแหน่งของกรรมการบริหาร กพส. ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้แทนกลุ่มเกษตรกร เนื่องจากพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ บัญญัติไว้เฉพาะกรรมการบริหาร กพส. ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้แทนของสหกรณ์เท่านั้น (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๑)

๖. แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับเงินค้ำหุ้น โดยห้ามมิให้เจ้าหน้าที่ของสมาชิกใช้สิทธิเรียกร้องหรือยึดค้ำหุ้นของสมาชิกในระหว่างที่สมาชิกภาพของสมาชิกยังไม่สิ้นสุด และเมื่อสมาชิกภาพของสมาชิกสิ้นสุดลง สหกรณ์มีสิทธินำเงินตามมูลค่าหุ้นหักกลบลบหนี้ได้ และให้สหกรณ์มีฐานะเป็นเจ้าหน้าที่บริมสิทธิพิเศษเหนือเงินค้ำหุ้น (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๒ วรรคสอง)

๗. เพิ่มบทบัญญัติเกี่ยวกับการแสดงเจตนายินยอมกับสหกรณ์ โดยกำหนดให้ผู้บังคับบัญชาในหน่วยงานของรัฐ หรือนายจ้างในสถานประกอบการ หรือหน่วยงานอื่นใดที่สมาชิกปฏิบัติหน้าที่อยู่ หักเงินเดือนหรือค่าจ้าง หรือเงินอื่นใดที่ถึงกำหนดจ่ายแก่สมาชิก เพื่อชำระหนี้หรือภาระผูกพันอื่นที่มีต่อสหกรณ์มีอาจลดหนี้ได้ เว้นแต่สหกรณ์ให้ความยินยอม และเพิ่มบทบัญญัติเกี่ยวกับการให้สมาชิกมีสิทธิทำหนังสือตั้งผู้รับโอนประโยชน์เงินค้ำหุ้น เงินฝาก หรือเงินอื่นใดจากสหกรณ์เมื่อตนถึงแก่ความตายได้

(โปรดพลิก)

โดยให้คัดวรรคสอง วรรคสาม และวรรคสี่ ของร่างเดิมมาตรา ๔๒/๒ ออก เนื่องจากการตั้งผู้รับโอนประโยชน์ ควรปล่อยให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของสมาชิกเป็นผู้กำหนด ไม่ควรเขียนกฎหมายจำกัดไว้ว่าตั้งใครได้บ้าง และแม้ไม่ได้ตั้งไว้ก็เป็นไปตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยมรดกอยู่แล้ว (เพิ่มมาตรา ๔๒/๑ และมาตรา ๔๒/๒)

๘. แก้ไขเพิ่มเติมให้สหกรณ์มีอำนาจรับฝากเงินจากสมาชิกตามสัญญาฉบับหนึ่งซึ่งมีสมาชิกสหกรณ์เป็นสมาชิกตามสัญญาฉบับหนึ่งซึ่งมีสมาชิกสหกรณ์เป็นสมาชิกตามสัญญาฉบับหนึ่ง โดยเปลี่ยนจากการแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๖ (๒) ตามร่างที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ ซึ่งให้สหกรณ์ดำเนินการตามสัญญาฉบับหนึ่งซึ่งมีสมาชิกสหกรณ์เป็นสมาชิกตามสัญญาฉบับหนึ่งซึ่งมีสมาชิกสหกรณ์เป็นสมาชิกตามสัญญาฉบับหนึ่งนั้นไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งได้ เนื่องจากหากจะดำเนินการดังกล่าวตามหลักการที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอแล้ว ก็จะต้องอยู่ภายใต้กฎหมายว่าด้วยการดำเนินการตามสัญญาฉบับหนึ่งซึ่งมีสมาชิกสหกรณ์เป็นสมาชิกตามสัญญาฉบับหนึ่งซึ่งมีสมาชิกสหกรณ์เป็นสมาชิกตามสัญญาฉบับหนึ่งนั้นไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งได้ แต่เพื่อที่จะดำรงไว้ซึ่งวัตถุประสงค์ของสหกรณ์ซึ่งต้องการให้สมาชิกช่วยเหลือซึ่งกันและกันเพื่อประโยชน์ทางเศรษฐกิจและสังคม ในชั้นนี้คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๕) จึงเห็นควรให้แก้ไขดังกล่าว (แก้ไขเพิ่มเติม (๕) ของมาตรา ๔๖))

๙. ตัดร่างเดิมมาตรา ๕ (เพิ่มวรรคห้า ของมาตรา ๕๐) ที่กำหนดให้กรรมการดำเนินการสหกรณ์ซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอยู่ในตำแหน่งเพื่อดำเนินงานต่อไป จนกว่ากรรมการซึ่งได้รับเลือกตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่ ทั้งนี้ ไม่เกินหนึ่งร้อยห้าสิบวันออก เนื่องจากกรรมการรักษาการคงปฏิบัติหน้าที่เพียงเรื่องค้างพิจารณาที่มีใช้เรื่องสำคัญ จึงไม่ควรกำหนดให้กรรมการที่พ้นจากตำแหน่งรักษาการต่อไป.

๑๐. แก้ไขเพิ่มเติมลักษณะต้องห้ามของกรรมการหรือผู้จัดการให้เหมาะสมยิ่งขึ้นและเปิดโอกาสให้บุคคลซึ่งถูกนายทะเบียนมีคำสั่งให้พ้นจากตำแหน่งกรรมการสามารถกลับเข้ามาดำรงตำแหน่งกรรมการหรือผู้บริหารได้เมื่อพ้นกำหนดสิบปี นับแต่วันที่มีคำสั่งหรือคำวินิจฉัยให้พ้นจากตำแหน่ง (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕๒)

๑๑. แก้ไขเพิ่มเติมการจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีของสหกรณ์เพื่อเป็นค่าบำรุงสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย จาก “ร้อยละห้าของกำไรสุทธิ แต่ต้องไม่เกินอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง” เป็น “ตามอัตราที่กำหนดในกฎหมายกระทรวง แต่ต้องไม่เกินร้อยละห้าของกำไรสุทธิ” เพื่อให้เหมาะสมยิ่งขึ้น และกำหนดบทเฉพาะกาลรองรับอัตราค่าบำรุงสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยที่คณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติกำหนดตามมาตรา ๖๐ ให้ใช้บังคับไปพลางก่อนจนกว่าจะมีกฎกระทรวงตามพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๑๒)

๑๒. แก้ไของค์ประกอบของคณะกรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยให้เหมาะสม เพื่อกระจายสัดส่วนของคณะกรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยให้มาจากผู้แทนสหกรณ์ทุกประเภท (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๑๒)

๑๓. แก้ไขเพิ่มเติมร่างเดิมมาตรา ๑๓ (เพิ่ม (๗) ของมาตรา ๑๑๕) โดยแก้ไขเพิ่มเติมให้กรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยซึ่งที่ประชุมใหญ่เลือกตั้งพ้นจากตำแหน่ง เมื่อที่ประชุมใหญ่มีมติถอดถอนด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนผู้แทนสหกรณ์ซึ่งมาประชุมได้

(๑๐๒)

เพื่อให้ชัดเจนยิ่งขึ้น และในกรณีกรรมการพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ให้ผู้ซึ่งได้รับเลือกแทนอยู่ในตำแหน่งเท่าวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๑๕)

๑๔. กำหนดบทเฉพาะกาลรองรับคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ คณะกรรมการบริหาร กพส. และคณะกรรมการดำเนินการสนับสนุนสหกรณ์แห่งประเทศไทย ให้ยังคงปฏิบัติหน้าที่ต่อไป จนกว่าจะมีคณะกรรมการตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๑๖)

๑๕. จัดลำดับมาตรการรักษาการ เพื่อให้ถูกต้องตามแบบการร่างกฎหมาย (ร่างมาตรา ๑๘)

(นายวิชาญ มีนชัยนันท์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

โดยที่พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ มีบทบัญญัติบางประการไม่เอื้อประโยชน์ต่อการดำเนินกิจการของสหกรณ์และไม่เหมาะสมกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน สมควรปรับปรุงบทบัญญัติเกี่ยวกับองค์ประกอบและการดำรงตำแหน่งของคณะกรรมการ ลักษณะต้องห้ามของกรรมการหรือผู้จัดการ หลักเกณฑ์การพ้นจากตำแหน่งของกรรมการดำเนินการ สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย การแต่งตั้งรองนายทะเบียนสหกรณ์ เงินค่าหุ้น การตั้งผู้รับโอน ประโยชน์ของสมาชิกผู้ตาย อำนาจหน้าที่ของสหกรณ์ในการรับฝากเงิน หลักเกณฑ์ในการกำหนด อัตราการเก็บค่าบำรุงสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย อำนาจของรัฐมนตรีในการเรียกประชุม ใหญ่วิสามัญ และแนวทางการแก้ปัญหาการดำเนินการของสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย ให้ครอบคลุมและเหมาะสมยิ่งขึ้น เพื่อให้การดำเนินกิจการของสหกรณ์สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

๒.๑ แก้ไของค์ประกอบของคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ โดยให้ ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นรองประธานกรรมการ ทั้งนี้ สืบเนื่องจากการปฏิรูประบบ ราชการเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๕ กำหนดให้แก้ไขพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ ให้อธิบดี กรมส่งเสริมสหกรณ์เป็นรองประธานคณะกรรมการดังกล่าว แต่ในปัจจุบันนี้โดยที่เห็นว่า ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ดูแลในภาพรวมของกระทรวง ซึ่งสมควรแก้ไขให้ปลัดกระทรวง เกษตรและสหกรณ์เป็นรองประธานกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติตามเดิม นอกจากนี้แล้วได้ จัดเรียงลำดับกรรมการให้ถูกต้องตามแบบการร่างกฎหมาย (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๘ วรรคหนึ่ง)

๒.๒ แก้ไขอำนาจนายทะเบียนสหกรณ์ในการแต่งตั้งรองนายทะเบียนสหกรณ์ จากเดิมที่ให้แต่งตั้งจากราชการในสังกัดกรมส่งเสริมสหกรณ์ โดยให้นายทะเบียนสหกรณ์แต่งตั้ง จาราชการในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นรองนายทะเบียนสหกรณ์ เพื่อให้มีการแต่งตั้ง ผู้ทำหน้าที่ดังกล่าวได้กว้างขวางและเหมาะสมขึ้น (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๕)

๒.๓ แก้ไของค์ประกอบของคณะกรรมการบริหาร กพส. โดยตัดอธิบดี กรมส่งเสริมสหกรณ์ในฐานะกรรมการออก เนื่องจากเป็นประธานกรรมการในคณะกรรมการ ดังกล่าวอยู่แล้ว และแก้ไขชื่อระเบียบ จาก “ระเบียบกระทรวงเกษตรและสหกรณ์” เป็น “ระเบียบ

กรมส่งเสริมสหกรณ์” เพื่อให้ถูกต้องตามพระราชกฤษฎีกาแก้ไขบทบัญญัติให้สอดคล้องกับการโอนอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ พ.ศ. ๒๕๕๕ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๐)

๒.๕ กำหนดให้นำบทบัญญัติเกี่ยวกับวาระการดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่งของคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติตามมาตรา ๑๑ และมาตรา ๑๒ มาใช้บังคับแก่การดำรงตำแหน่งของกรรมการบริหาร กพส. ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้แทนกลุ่มเกษตรกรด้วย ทั้งนี้ เพื่อให้ถูกต้องและครบถ้วน (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๑)

๒.๕ ปรับปรุงบทบัญญัติเกี่ยวกับเงินค้ำหุ้น เพื่อเป็นการคุ้มครองแก่สหกรณ์ โดยห้ามมิให้เจ้าหน้าที่ของสมาชิกใช้สิทธิเรียกร้องหรืออายัดค้ำหุ้นของสมาชิกในระหว่างที่สมาชิกภาพของสมาชิกยังไม่สิ้นสุด และเมื่อสมาชิกภาพของสมาชิกสิ้นสุดลง สหกรณ์มีสิทธินำเงินตามมูลค้ำหุ้นหักกลบลบหนี้ได้ และให้สหกรณ์มีฐานะเป็นเจ้าหน้าที่บริมสิทธิพิเศษเหนือเงินค้ำหุ้นนั้น (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๒ วรรคสอง)

๒.๖ เพิ่มบทบัญญัติเกี่ยวกับการแสดงเจตนายินยอมกับสหกรณ์ เพื่อให้สหกรณ์ได้รับการชำระหนี้จากสมาชิกเป็นลำดับแรกถัดจากหนี้ภาษีอากรและการหักเงินเข้ากองทุน โดยให้ผู้บังคับบัญชาในหน่วยงานของรัฐ หรือนายจ้างในสถานประกอบการ หรือหน่วยงานอื่นใดที่สมาชิกปฏิบัติหน้าที่อยู่หักเงินเดือนหรือค่าจ้าง หรือเงินอื่นใดที่ถึงกำหนดจ่ายแก่สมาชิก เพื่อชำระหนี้หรือภาระผูกพันอื่นที่มีต่อสหกรณ์มีอาจถอนคืนได้ เว้นแต่สหกรณ์ให้ความยินยอม และเพิ่มบทบัญญัติให้สมาชิกมีสิทธิทำหนังสือตั้งบุคคลเป็นผู้รับโอนประโยชน์ในเงินค้ำหุ้น เงินฝาก หรือเงินอื่นใดจากสหกรณ์เมื่อตนถึงแก่ความตายได้ (เพิ่มมาตรา ๔๒/๑ และมาตรา ๔๒/๒)

๒.๗ แก้ไขเพิ่มเติมให้สหกรณ์มีอำนาจรับฝากเงินจากสมาชิกตามบัญชีสงเคราะห์ซึ่งมีสมาชิกสหกรณ์เป็นสมาชิกสมาคมฉบับกิจสงเคราะห์ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง อันเป็นการเพิ่มให้สหกรณ์มีอำนาจกระทำการได้กว้างขึ้นจากกฎหมายปัจจุบันและสามารถช่วยเหลือสมาชิกได้มากขึ้น (แก้ไขเพิ่มเติม (๕) ของมาตรา ๔๖)

๒.๘ แก้ไขเพิ่มเติมลักษณะต้องห้ามของกรรมการหรือผู้จัดการให้เหมาะสมยิ่งขึ้น (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕๒)

๒.๙ แก้ไขเพิ่มเติมการจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีของสหกรณ์เพื่อเป็นค่าบำรุงสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยตามอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวงตามความเหมาะสม แต่ต้องไม่เกินร้อยละห้าของกำไรสุทธิ เพื่อให้มีความชัดเจนและเป็นมาตรฐานเดียวกัน ซึ่งกฎหมายปัจจุบันไม่ได้กำหนดไว้ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖๐)

๒.๑๐ แก้ไของค์ประกอบของคณะกรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยให้เหมาะสม เพื่อกระจายสัดส่วนของคณะกรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยให้มาจากผู้แทนสหกรณ์ทุกประเภท (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๑๒)

๒.๑๑ แก้ไขเพิ่มเติมให้กรรมการดำเนินการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย ซึ่งที่ประชุมใหญ่เลือกตั้งพ้นจากตำแหน่งเมื่อที่ประชุมใหญ่มีมติถอดถอนด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่า สองในสามของจำนวนผู้แทนสหกรณ์ซึ่งมาประชุมได้ และในกรณีกรรมการพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ให้ผู้ซึ่งได้รับเลือกแทนอยู่ในตำแหน่งเท่าวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน (แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๑๑๕)

๒.๑๒ กำหนดให้สมาชิกจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสิบของจำนวนสมาชิกทั้งหมด มีสิทธิทำหนังสือร้องขอต่อรัฐมนตรีเพื่อให้เรียกประชุมใหญ่วิสามัญได้ หากคณะกรรมการ ดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยไม่เรียกประชุมใหญ่วิสามัญภายในสามสิบวันนับแต่ วันที่ได้รับหนังสือร้องขอจากสมาชิก ทั้งนี้ เพื่อให้กฎหมายปัจจุบันมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น (แก้ไข เพิ่มเติมมาตรา ๑๑๖ วรรคสี่)

๒.๑๓ กำหนดให้อำนาจคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติเป็นผู้วินิจฉัย ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินการของสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย (เพิ่มมาตรา ๑๑๗/๑)

๒.๑๔ กำหนดบทเฉพาะกาลรองรับคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ คณะกรรมการบริหาร กพส. และคณะกรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย ให้ยังคงปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีคณะกรรมการตามพระราชบัญญัตินี้

๒.๑๕ กำหนดบทเฉพาะกาลรองรับอัตราค่าบำรุงสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย ที่คณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติกำหนดตามมาตรา ๖๐ ให้ใช้บังคับไปพลางก่อน จนกว่าจะมีกฎกระทรวงตามพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

๒.๑๖ กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นผู้รักษาการ ของพระราชบัญญัตินี้ เพื่อให้เป็นไปตามแบบการร่างกฎหมาย

(นายวิทยา บุรณศิริ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ..)
พ.ศ.

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกับคณะได้เสนอร่างพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
ต่อสภาผู้แทนราษฎรและได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติตามมาตรา ๑๔๒
วรรคห้า ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

๑.๑ หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดให้ดอกผลของทุนกลางของบรรดาสหกรณ์ไม่จำกัดตกเป็นของ
สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย เพื่อใช้จ่ายในกิจการของสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยตาม
มาตรา ๑๑๐ เท่านั้น (ร่างมาตรา ๓ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๘ วรรคสอง)

(๒) แก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบของคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ
(ร่างมาตรา ๔ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕ ร่างมาตรา ๕ เพิ่ม (๘) ของมาตรา ๑๐)

(๓) แก้ไขเพิ่มเติมอำนาจหน้าที่ของนายทะเบียนสหกรณ์ (ร่างมาตรา ๖ แก้ไขเพิ่มเติม
มาตรา ๑๕ ร่างมาตรา ๗ ยกเลิกมาตรา ๑๖)

(๔) กำหนดการดำเนินการของนายทะเบียนสหกรณ์เมื่อได้รับการรายงานจาก
ผู้ตรวจการสหกรณ์ ผู้สอบบัญชีและผู้ตรวจสอบกิจการ ในกรณีที่มีความเสียหายแก่สหกรณ์หรือความ
เสื่อมเสียแก่ผลประโยชน์ของสมาชิกหรือมีข้อบกพร่องเกี่ยวกับการเงิน การบัญชีหรือกิจการหรือฐานะการเงิน
(ร่างมาตรา ๘ เพิ่มเพิ่มเติมมาตรา ๑๕ วรรคสองและร่างมาตรา ๘ เพิ่มมาตรา ๑๕/๑)

(๕) ยกเลิกอำนาจในการยกเลิกและเพิกถอนมติของที่ประชุมคณะกรรมการ
ดำเนินการสหกรณ์ (ร่างมาตรา ๑๐ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๐)

(๖) แก้ไขเพิ่มเติมการให้คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์หรือกรรมการ
ดำเนินการสหกรณ์พ้นจากตำแหน่ง (ร่างมาตรา ๑๑ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๔ และร่างมาตรา ๑๒ แก้ไข
เพิ่มเติมมาตรา ๒๕ และมาตรา ๒๖)

(๗) แก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ของกรรมการบริหาร กพส.
(ร่างมาตรา ๑๓ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๐ มาตรา ๓๑ และมาตรา ๓๒)

(๘) แก้ไขเพิ่มเติมการรับจดทะเบียนสหกรณ์ของนายทะเบียนสหกรณ์ (ร่าง
มาตรา ๑๔ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๗ และมาตรา ๓๘)

(โปรดพลิก)

(๕) แก้ไขเพิ่มเติมสิทธิของสหกรณ์ที่มีต่อเงินค้ำหุ้มของสมาชิก (ร่างมาตรา ๑๕ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๒)

(๑๐) แก้ไขเพิ่มเติมเพื่อให้สหกรณ์ได้รับการหักเงินก่อนเจ้าหนี้รายอื่น (ร่างมาตรา ๑๖ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๒/๑)

(๑๑) แก้ไขเพิ่มเติมเพื่อให้สหกรณ์สามารถจ่ายหรือโอนเงินค้ำหุ้มหรือผลประโยชน์ของสมาชิกผู้ตายให้กับผู้รับประโยชน์ได้โดยชอบด้วยกฎหมาย (ร่างมาตรา ๑๗ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๒/๒)

(๑๒) แก้ไขเพิ่มเติมการตีความข้อบังคับของสหกรณ์ (ร่างมาตรา ๑๘ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๕)

(๑๓) แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การจัดสรรกำไรสุทธิเป็นค่าบำรุงสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย (ร่างมาตรา ๑๙ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖๐ วรรคหนึ่ง)

(๑๔) แก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบของคณะกรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย (ร่างมาตรา ๒๐ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๑๒ วรรคหนึ่ง)

(๑๕) แก้ไขเพิ่มเติมการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย (ร่างมาตรา ๒๑ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๑๕ (๗))

(๑๖) แก้ไขเพิ่มให้อำนาจรัฐมนตรีมีอำนาจเรียกประชุมใหญ่สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย (ร่างมาตรา ๒๒ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๑๖ วรรคท้าย)

(๑๗) กำหนดอำนาจวินิจฉัยของคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติในปัญหาเกี่ยวกับการบริหารกิจการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยและการตีความระเบียบหรือข้อบังคับของสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย (ร่างมาตรา ๒๓ มาตรา ๑๑๗/๑)

(๑๘) เพิ่มบทเฉพาะกาลเพื่อให้มีผลปฏิบัติตามกฎหมายในระยะเวลาที่กำหนดคือ มาตรา ๒๔ ให้คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ ชุมนุมสหกรณ์ และสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย ยังคงดำรงตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะครบวาระตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับของสหกรณ์ ชุมนุมของสหกรณ์ ชุมนุมสหกรณ์นั้น หรือตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒

มาตรา ๒๕ ให้บรรดาพระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง ประกาศ ระเบียบหรือคำสั่งที่ออกตามกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์ที่ใช้บังคับอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับยังคงใช้บังคับต่อไปเท่าที่มีขัดหรือแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้

(๑๙) กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

๑.๒ เหตุผล

เพื่อเป็นการส่งเสริมและสนับสนุนให้ระบบสหกรณ์มีความเข้มแข็งและสามารถดำเนินกิจการได้ด้วยตนเอง การบริหารจึงต้องดำเนินการโดยสมาชิกตามวิถีทางประชาธิปไตย อันเป็นการวางรากฐานของระบบเศรษฐกิจขั้นพื้นฐานของประชาชน และเพื่อให้สอดคล้องกับบทบัญญัติมาตรา ๔๕ และมาตรา ๘๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งกำหนดให้บุคคลมีเสรีภาพในการรวมกลุ่มเป็นสหกรณ์ โดยรัฐมีหน้าที่ในการส่งเสริม สนับสนุน และคุ้มครองระบบสหกรณ์

๒. ชื่อร่างพระราชบัญญัติ (มาตรา ๑)

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.”

๓. คำปรารภ

โดยเป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์

๔. วันใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๒)

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

๕. บทรักษาการตามพระราชบัญญัติ (ร่างมาตรา ๒๖)

มาตรา ๒๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

๖. สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

๖.๑ กำหนดให้คอกผลของทุตกลางของบรรดาสหกรณ์ไม่จำกัดคอกเป็นของสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย เพื่อใช้จ่ายในกิจการของสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยตามมาตรา ๑๑๐ เท่านั้น (ร่างมาตรา ๓ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๘ วรรคสอง)

๖.๒ แก้ไขของค้ประกอบของคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ โดยให้ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นรองประธานกรรมการ และแก้ไขเพิ่มเติมกรรมการซึ่งได้รับเลือกตั้งจากสหกรณ์ประเภทต่างๆ ประเภทละหนึ่งคน ซึ่งได้กำหนดให้คณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติเป็นผู้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการการเลือกตั้งกรรมการ ทั้งนี้ในวาระเริ่มแรกให้กรรมการ โดยตำแหน่งพิจารณา กำหนดเกณฑ์วิธีการเลือกตั้ง (ร่างมาตรา ๔ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕)

๖.๓ กำหนดเพิ่มอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติเพื่อรับทราบรายงานประจำปี แยกตามประเภทของสหกรณ์ตามที่นายทะเบียนสหกรณ์เสนอ (ร่างมาตรา ๕ เพิ่ม (๘) ของมาตรา ๑๐)

๖.๔ แก้ไขอำนาจนายทะเบียนสหกรณ์ในการแต่งตั้งรองนายทะเบียนสหกรณ์ แต่งตั้งผู้ตรวจการสหกรณ์ และจัดทำรายงานประจำปีแยกประเภทของสหกรณ์เสนอต่อคณะกรรมการพัฒนาสหกรณ์แห่งชาติ (ร่างมาตรา ๖ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๕ และร่างมาตรา ๗ ยกเลิกมาตรา ๑๖)

๖.๕ กำหนดการดำเนินการของนายทะเบียนสหกรณ์เพื่อได้รับการรายงานจากผู้ตรวจการ ผู้ตรวจสอบบัญชีและผู้ตรวจสอบกิจการ ในกรณีที่ความเสียหายแก่ผลประโยชน์ของสมาชิกหรือข้อบกพร่องเกี่ยวกับการเงิน การบัญชี หรือกิจการหรือฐานะการเงิน (ร่างมาตรา ๘ เพิ่มเติม มาตรา ๑๕ วรรคสอง และร่างมาตรา ๙ เพิ่มเติมมาตรา ๑๕/๑)

๖.๖ ยกเลิกอำนาจของตำแหน่งรองนายทะเบียนสหกรณ์ในการยับยั้งหรือเพิกถอนมติของที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ (ร่างมาตรา ๑๐ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๐)

๖.๗ แก้ไขเพิ่มเติมการให้คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์หรือคณะกรรมการดำเนินการพ้นจากตำแหน่ง ในกรณีที่เมื่อคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์พ้นจากตำแหน่งทั้งคณะ โดยให้นายทะเบียนสหกรณ์ตั้งสมาชิกสหกรณ์เป็นกรรมการชั่วคราวอยู่ในตำแหน่งไม่เกินเก้าสิบวัน (ร่างมาตรา ๑๑ แก้ไขมาตรา ๒๔) และในกรณีที่กรรมการดำเนินการสหกรณ์บางคนพ้นจากตำแหน่งให้คณะกรรมการดำเนินการที่เหลือบริหารต่อไปได้ แต่ถ้าคณะกรรมการที่เหลืออยู่ไม่ครบองค์ประชุม ให้คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ส่วนที่เหลือเรียกประชุมใหญ่ภายในสามสิบวัน เพื่อเลือกตั้งกรรมการสหกรณ์ (ร่างมาตรา ๑๒ แก้ไขมาตรา ๒๕ และมาตรา ๒๖)

๖.๘ แก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบของคณะกรรมการบริหาร กพส. โดยกำหนดเพิ่มกรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ อธิบดีกรมการค้าภายใน อธิบดีกรมส่งเสริมการส่งออก อธิบดีกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม อธิบดีกรมอาชีวศึกษา เลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ และผู้จัดการธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร เป็นกรรมการและการจัดเรียงลำดับกรมมาให้ถูกต้องตามแบบการร่างกฎหมาย นอกจากนี้ได้กำหนดให้ผู้อำนวยการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย เป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ (ร่างมาตรา ๑๓ แก้ไขมาตรา ๓๐) และกำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการบริหาร กพส. ดังต่อไปนี้

- (๑) บริหาร กพส.
- (๒) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการช่วยเหลือ ส่งเสริม หรือฟื้นฟูสหกรณ์
- (๓) ติดตามตรวจสอบและประเมินผลงานของสหกรณ์ที่ได้รับการช่วยเหลือ ส่งเสริม หรือฟื้นฟู
- (๔) จัดทำรายงานประจำปีในการดำเนินงานตามที่คณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติกำหนด เสนอต่อคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ
- (๕) ดำเนินการอื่นใดเพื่อการช่วยเหลือ ส่งเสริม หรือฟื้นฟูสหกรณ์ตามคำแนะนำของคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ

๖.๘ กำหนดให้นำความในมาตรา ๑๓ และมาตรา ๑๔ มาใช้บังคับแก่คณะกรรมการบริหาร กพส. โดยอนุโลมเกี่ยวกับการประชุมและการแต่งตั้งคณะกรรมการ (ร่างมาตรา ๑๓ แก้ไขมาตรา ๓๒)

๖.๑๐ แก้ไขเพิ่มเติมการรับจดทะเบียนสหกรณ์ของนายทะเบียน โดยกำหนดเวลาสำหรับการดำเนินการรับจดทะเบียนภายในหกสิบวันนับแต่วันที่คณะผู้จัดตั้งสหกรณ์ได้ยื่นทำของจดทะเบียนและเอกสารครบถ้วนตามมาตรา ๓๕ (ร่างมาตรา ๑๔ แก้ไขมาตรา ๓๗) นอกจากนี้ในกรณีมีคำสั่งไม่รับจดทะเบียนให้แจ้งคำสั่งพร้อมด้วยเหตุผลเป็นหนังสือไปยังคณะผู้จัดตั้งสหกรณ์ภายในเวลาที่กำหนด และให้นำบทบัญญัติในมาตรา ๒๖ มาใช้บังคับโดยอนุโลมเกี่ยวกับกรณีมีคณะผู้จัดตั้งสหกรณ์ยื่นอุทธรณ์คำสั่งไม่รับจดทะเบียนของนายทะเบียน (ร่างมาตรา ๑๔ แก้ไขมาตรา ๓๘)

๖.๑๑ แก้ไขเพิ่มเติมสิทธิของสหกรณ์ที่มีต่อเงินค่าหุ้นของสมาชิก โดย ในระหว่างที่สมาชิกภาพของสมาชิกยังไม่สิ้นสุด ห้ามมิให้เจ้าหน้าที่ของสมาชิกใช้สิทธิเรียกร้องในค่าหุ้นของสมาชิกผู้นั้น เมื่อสมาชิกภาพของสมาชิกสิ้นสุดลง สหกรณ์มีสิทธินำเงินค่าหุ้นที่ชำระแล้วของสมาชิกมาหักกลบลบหนี้ที่สมาชิกผูกพัน หรือค้ำชำระกับสหกรณ์ได้ และให้สหกรณ์มีฐานะเป็นเจ้าหน้าที่บริมสิทธิเหนือเงินค่าหุ้นนั้น โดยให้มีสิทธิได้รับชำระหนี้จากเงินค่าหุ้นในลำดับก่อนบริมสิทธิอื่น (ร่างมาตรา ๑๕ แก้ไขมาตรา ๔๒)

๖.๑๒ แก้ไขเพิ่มเติมเพื่อให้สหกรณ์ได้รับการหักเงินก่อนเจ้าหน้าที่รายอื่น (ร่างมาตรา ๑๖)

มาตรา ๑๖ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๔๒/๑ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒

“แม้จะมีบทกฎหมายบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น สมาชิกสหกรณ์ต้องทำหนังสือยินยอมให้ผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้างในหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ องค์กรหรือสถานประกอบการ หรือหน่วยงานอื่นใดที่สมาชิกปฏิบัติหน้าที่อยู่หักเงินเดือนหรือค่าจ้าง หรือเงินอื่นใดที่ถึงกำหนดจ่ายแก่สมาชิกนั้น เพื่อชำระหนี้หรือภาระผูกพันอื่นที่มีต่อสหกรณ์ ตามจำนวนที่สหกรณ์แจ้งไปจนกว่าหนี้หรือภาระผูกพันนั้นจะระงับสิ้นไปให้หน่วยงานนั้นหักเงินดังกล่าวและส่งเงินที่หักไว้ให้นให้แก่สหกรณ์โดยพลัน การแสดงเจตนายินยอมตามวรรคแรกมีอาจจะถอนคืนได้ จนกว่าหนี้หรือภาระผูกพันจะระงับสิ้นไป

การหักเงินนั้นให้หักให้สหกรณ์เป็นลำดับแรก ถัดจากหนี้ภาษีอากร”

๖.๑๓ แก้ไขเพิ่มเติมเพื่อให้สหกรณ์สามารถจ่ายหรือโอนเงินค่าหุ้นหรือผลประโยชน์ของสมาชิกผู้ตายให้กับผู้รับประโยชน์ได้ โดยชอบด้วยกฎหมาย (ร่างมาตรา ๑๗)

มาตรา ๑๗ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๔๒/๒ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒

“สมาชิกสหกรณ์อาจตั้งผู้รับประโยชน์ในเงินค่าหุ้น เงินฝาก เงินผลประโยชน์หรือเงินอื่นใดที่สหกรณ์ต้องจ่ายให้แก่สมาชิกนั้น โดยทำเป็นหนังสือตั้งผู้รับประโยชน์ มีพยานลงรายชื่ออย่างน้อยสองคนมอบไว้ต่อสหกรณ์ เมื่อสมาชิกถึงแก่ความตายให้สหกรณ์จ่ายเงินดังกล่าวให้แก่ผู้รับ

ประโยชน์ เมื่อสหกรณ์ได้จ่ายเงินไปโดยชอบแล้วสมาชิกหรือบุคคลอื่นใดจะเรียกร้องเอาจากสหกรณ์อีกไม่ได้

ให้สหกรณ์จัดทำทะเบียนผู้รับประโยชน์ไว้เป็นหลักฐาน”

๖.๑๔ แก้ไขเพิ่มเติมการตีความข้อบังคับของสหกรณ์ (ร่างมาตรา ๑๘)

มาตรา ๑๘ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔๕ ในกรณีมีปัญหาเกี่ยวกับการตีความในข้อบังคับ ให้สหกรณ์ขอคำวินิจฉัยจากนายทะเบียนสหกรณ์

ให้นำบทบัญญัติในมาตรา ๒๖ มาใช้บังคับโดยอนุโลม”

๖.๑๕ แก้ไขหลักเกณฑ์การจัดสรรกำไรสุทธิ เป็น ค่าบำรุงสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย (ร่างมาตรา ๑๙)

มาตรา ๑๙ ให้ยกเลิกความวรรคหนึ่งในมาตรา ๖๐ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๖๐ ในการจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีของสหกรณ์ ให้จัดสรรเป็นทุนสำรองไม่น้อยกว่าร้อยละสิบของกำไรสุทธิ และเป็นค่าบำรุงสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยตามอัตราที่คณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติกำหนด แต่ต้องไม่เกินร้อยละห้าของกำไรสุทธิ”

๖.๑๖ แก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบของคณะกรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย (ร่างมาตรา ๒๐)

มาตรา ๒๐ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๑๑๒ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๑๒ ให้มีคณะกรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย ประกอบด้วย ประธานกรรมการชุมนุมสหกรณ์ระดับประเทศ ประเภทละหนึ่งคน และกรรมการอื่นซึ่งที่ประชุมใหญ่เลือกตั้งโดยผู้แทนของสหกรณ์แต่ละประเภทเลือกกันเองประเภทละหนึ่งคน”

๖.๑๗ แก้ไขเพิ่มเติมการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย (ร่างมาตรา ๒๑)

มาตรา ๒๑ ให้เพิ่มความต่อไปนี้แทน (๗) ในวรรคหนึ่งของมาตรา ๑๑๕ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒

“(๗) ที่ประชุมใหญ่มีมติให้ถอดถอนจากตำแหน่งด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของผู้แทนสหกรณ์ที่มีสิทธิเข้าประชุมใหญ่ทั้งหมด”

๖.๑๘ แก้ไขเพิ่มเติมให้อำนาจรัฐมนตรีมีอำนาจเรียกประชุมใหญ่สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย (ร่างมาตรา ๒๒)

มาตรา ๒๒ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคท้ายของมาตรา ๑๑๖ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒

“ถ้าคณะกรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย ไม่เรียกประชุมใหญ่วิสามัญภายในกำหนดระยะเวลาตามวรรคสาม ให้รัฐมนตรีเรียกประชุมวิสามัญภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือร้องขอ”

๖.๑๙ กำหนดอำนาจวินิจฉัยของคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติในปัญหาเกี่ยวกับการบริหารกิจการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย และการตีความระเบียบหรือข้อบังคับของสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย (ร่างมาตรา ๒๓)

มาตรา ๒๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๗/๑ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒

“มาตรา ๑๗/๑ ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการบริหารกิจการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยหรือการตีความในระเบียบหรือข้อบังคับใดของสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย ให้กรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย จำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของกรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยหรือผู้แทนของสหกรณ์ไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยคนขอคำวินิจฉัยจากคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ

คำวินิจฉัยของคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติให้เป็นที่สุด และให้สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยถือปฏิบัติตามคำวินิจฉัยนั้น”

๖.๒๐ เพิ่มบทเฉพาะกาลเพื่อให้มีผลปฏิบัติตามกฎหมายในระยะเวลาที่กำหนดคือ (ร่างมาตรา ๒๔ และร่างมาตรา ๒๕)

มาตรา ๒๔ ให้คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ ชุมนุมสหกรณ์ และสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย ยังคงดำรงตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะครบวาระตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับของสหกรณ์ ชุมนุมสหกรณ์นั้นหรือตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒

มาตรา ๒๕ ให้บรรดาพระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง ประกาศ ระเบียบหรือคำสั่งที่ออกตามกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์ ที่ใช้บังคับอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ยังคงใช้บังคับต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้

อำนาจนิติบัญญัติ

" ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญและร่างพระราชบัญญัติ
จะตราขึ้นเป็นกฎหมายได้ก็แต่โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา
และเมื่อพระมหากษัตริย์ได้ทรงลงพระปรมาภิไธย
หรือถือเสมือนว่าได้ทรงลงพระปรมาภิไธยตามรัฐธรรมนูญนี้แล้ว
ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเพื่อใช้บังคับเป็นกฎหมายต่อไป "

(บทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๙๐)